RAYMOND CARVER

LÜTFEN SESSİZ OLUR MUSUN, LÜTFEN?

ÖYKÜ

Çeviri: AYÇA SABUNCUOĞLU

CAN

3. BASKI

RAYMOND CARVER | LÜTFEN SESSİZ OLUR MUSUN, LÜTFEN?

RAYMOND CARVER

LÜTFEN SESSİZ OLUR MUSUN, LÜTFEN?

Can Modern

Will You Please Be Quiet, Please?, Raymond Carver
© 1983, Raymond Carver
© 1989, Tess Gallagher
© 2012, Can Sanat Yayınları A.Ş.
Bu eserin Türkçe yayın hakları The Wylie Agency (UK) Ltd. aracılığıyla alınmıştır.
Tüm hakları saklıdır. Tanıtım için yapılacak kısa alıntılar dışında yayıncının yazılı izni olmaksızın hiçbir yolla çoğaltılamaz.

1. basım: 2012
3. basım: Şubat 2019, İstanbul
Bu kitabın 3. baskısı 500 adet yapılmıştır.

Dizi editörü: Emrah Serdan
Yayına hazırlayan: Seçkin Selvi

Kapak tasarımı: Ayşe Çelem Design
Kapak resmi: © Shutterstock

Kapak baskı: Saner Basım Hizmetleri San. ve Tic. Ltd. Şti.
Maltepe Mah. Litros Yolu 2. Matbaacılar Sit. No: 2/4 2BC 3/4
Zeytinburnu, İstanbul
Sertifika No: 35382

İç baskı ve cilt: Türkmenler Matbaacılık Reklam San. ve Tic. Ltd. Şti.
Maltepe Mah. Gümüşsuyu Cad. No: 16-18
Topkapı, İstanbul
Sertifika No: 43087

ISBN 978-975-07-1438-2

CAN SANAT YAYINLARI
YAPIM VE DAĞITIM TİCARET VE SANAYİ A.Ş.
Hayriye Caddesi No: 2, 34430 Galatasaray, İstanbul
Telefon: (0212) 252 56 75 / 252 59 88 / 252 59 89 Faks: (0212) 252 72 33
canyayinlari.com
yayinevi@canyayinlari.com
Sertifika No: 31730

RAYMOND CARVER

LÜTFEN SESSİZ OLUR MUSUN, LÜTFEN?

ÖYKÜ

İngilizce aslından çeviren

Ayça Sabuncuoğlu

Raymond Carver'ın Can Yayınları'ndaki diğer kitapları:

Bilmezsiniz Aşk Nedir, 2011
Aşk Konuştuğumuzda Ne Konuşuruz, 2013
Katedral, 2014
Fil, 2015
Azgın Mevsimler, 2016

RAYMOND CARVER, 1938 yılında doğdu. Lise öğrenimini yarıda bırakmasına karşın sonradan Chicago Devlet Üniversitesi'nde, California'nın Arcata kentindeki Humbold Devlet Üniversitesi'nde ve dünyaca ünlü Iowa Yazarlık Atölyesi'nde öğrenimini tamamladı. Öykülerini yayımlamaya üniversitenin dergisinde başlayan yazarın bu dergi dışında ilk öyküsü 1960'ta yayımlandı. 1976 yılında yayımlanan ilk öykü derlemesi *Lütfen Sessiz Olur musun, Lütfen?* ulusal edebiyat ödülüne aday oldu. Çok erken yaşta evlenen Carver, ailesini geçindirmek için bir yandan yazarlık uğraşını sürdürürken, öte yandan hademelik ve servis elemanlığı yaptı, benzin istasyonunda çalıştı. Sonraları ABD'nin çeşitli üniversitelerinde yaratıcı yazarlık dersleri verdi ve Syracuse Üniversitesi'nde İngiliz edebiyatı profesörü oldu. 1988'de elli yaşındayken akciğer kanserinden öldü ve aynı yıl Amerikan Güzel Sanatlar ve Edebiyat Akademisi'ne üye seçildi.

AYÇA SABUNCUOĞLU, 1972'de İstanbul'da doğdu. Avusturya Lisesi'ni ve Boğaziçi Üniversitesi İngiliz Dili ve Edebiyatı Bölümü'nü bitirdi. Çevirmenlik ve kitap editörlüğü yapıyor. Bazı çevirileri: *Satranç* (Stefan Zweig), *Dokuz Buçukta Bilardo* (Heinrich Böll), *Amerika* (Franz Kafka), *Üç Deniz Öyküsü* (Joseph Conrad), *Umut Tarlaları* (José Saramago), *Kardeşimin Gölgesinde* (Uwe Timm), *Dünyanın Ölçümü* (Daniel Kehlmann), *Birbirimiz Olmadan* (Martin Walser).

Bu kitap Maryann için

İçindekiler

Şişko 13
Komşular 19
Olacak İş Değil 27
Onlar Senin Kocan Değil 33
Sen Doktor musun? 41
Baba 51
Kimse Bir Şey Söylemezdi 53
Yirmi Dört Hektar 71
Alaska'da Ne Var? 85
Akşam Okulu 101
Koleksiyoncular 109
Ne Yapıyorsunuz San Francisco'da? 117
Öğrencinin Karısı 127
Kendini Benim Yerime Koy 137
Jerry, Molly ve Sam 157
Neden, Tatlım? 173
Ördekler 181
Buna Ne Dersin? 189
Bisikletler, Kaslar, Sigaralar 199
Arabanın Gerçek Kilometresi Bu mu? 211

İşaretler 223
Lütfen Sessiz Olur musun, Lütfen? 231

ŞİŞKO

Arkadaşım Rita'nın evinde oturmuş, kahve ve sigara içiyor ve ona olayı anlatıyorum.

İşte ona anlattıklarım:

Sakin bir çarşamba günü akşam saatlerinde Herb, şişman adamı benim servis bölgeme oturtuyor.

Bu şişman adam şimdiye dek gördüğüm en şişman insan, yine de düzgün görünümlü ve yeterince iyi giyimli. Onunla ilgili her şey iri. Ama en net hatırladığım, parmakları. Yaşlı çiftle ilgilenmek için onunkine yakın masada durduğumda, önce parmakları dikkatimi çekiyor. Normal bir insanın parmaklarının üç katı büyüklüğünde görünüyorlar... uzun, kalın, pürüzsüz parmaklar.

Diğer masalarımla ilgileniyorum, dört işadamından oluşan bir grup, çok talepkâr; dört kişilik bir grup daha, üç erkek ve bir kadın; bir de bu yaşlı çift. Leander şişman adamın suyunu doldurdu, ben de seçimini yapmadan önce karar vermesi için şişman adama bol zaman tanıyorum.

İyi akşamlar, diyorum. Ne alırdınız? diyorum.

Rita, adam iriydi, hem de nasıl.

İyi akşamlar, diyor. Merhaba. Evet, diyor. Sanırım sipariş vermeye hazırız, diyor.

Konuşma tarzı... nasıl derler, tuhaf. Ve arada sırada hafif bir puflama sesi çıkarıyor.

Sanırım sezar salatasıyla başlayacağız, diyor. Sonra bir kâse çorba, yanında da ekmek ve tereyağı, mümkünse. Kuzu pirzola alacağım galiba, diyor. Ve çiğ kremalı fırın patates. Tatlıyı sonra düşünürüz. Çok teşekkürler, diyor ve mönüyü bana uzatıyor.

Tanrım, Rita, ne parmaklardı ama.

Hızlı adımlarla mutfağa gidip siparişi Rudy'ye iletiyorum, asık yüzle alıyor. Rudy'yi bilirsin. Rudy çalışırken böyledir.

Ben mutfaktan çıkarken, Margo... Sana Margo'dan söz etmiş miydim? Rudy'nin peşinde koşan? Margo bana, Şişman arkadaşın kim? Tam bir tombalak, diyor.

Bu, olayın bir parçası. Bence gerçekten bir parçası.

Sezar salatayı masasına götürüyorum, her hareketimi izliyor, bir yandan da ekmek parçalarına tereyağı sürüp bir kenara koyuyor, sürekli o puflama sesini çıkararak. Her neyse, o kadar tedirgin oluyorum ki su bardağını çarpıp deviriyorum.

Çok üzgünüm, diyorum. Acele işe şeytan karışır. Çok üzgünüm, diyorum. İyi misiniz? Hemen komiye temizletirim, diyorum.

Önemli değil, diyor. Bir şey yok, diyor ve pufluyor. Endişelenmeyin, bizce sakıncası yok, diyor. O gülümseyip elini sallarken ben Leander'i getirmek için uzaklaşıyorum, salatayı servis etmek için geri döndüğümdeyse, şişman adamın ekmek ve tereyağının hepsini yediğini görüyorum.

Biraz sonra, ona biraz daha ekmek getirdiğimde, salatasını bitirmiş. O sezar salataların büyüklüğünü biliyor musun sen?

Çok naziksiniz, diyor. Bu ekmek fevkalade, diyor.

Teşekkürler, diyorum.

Gerçekten çok iyi, diyor, bunda ciddiyiz. Böyle ek-

meği pek sık bulamıyoruz, diyor.

Nerelisiniz? diye soruyorum. Daha önce sizi buralarda gördüğümü sanmıyorum, diyorum.

Unutulacak biri değilmiş, diye araya giriyor Rita, bıyık altından gülerek.

Denver, diyor.

Merak etsem de, konu hakkında daha fazla bir şey söylemiyorum.

Çorbanız birkaç dakika içinde gelir efendim, diyor ve çok talepkâr dört işadamından oluşan grubumun son dokunuşlarını yapmak üzere uzaklaşıyorum.

Çorbasını servis ederken, ekmeğin yine ortadan kaybolduğunu görüyorum. Tam o sırada son ekmek parçasını ağzına götürüyor.

İnanın bana, diyor, her zaman böyle yemeyiz, diyor. Ve pufluyor. Bizi bağışlayın, diyor.

Aklınıza böyle şeyler getirmeyin lütfen, diyorum. Bir insanın yemek yiyip keyif aldığını görmek hoşuma gider, diyorum.

Bilmiyorum, diyor. Sanırım böyle de diyebilirsiniz. Ve pufluyor. Peçeteyi düzeltiyor. Sonra kaşığını alıyor.

Tanrım, amma şişman! diyor Leander.

Elinde değil, diyorum, o yüzden kapa çeneni.

Masaya bir sepet daha ekmek ve biraz daha tereyağı koyuyorum. Çorba nasıldı? diyorum.

Teşekkürler. İyiydi, diyor. Çok iyiydi, diyor. Peçeteyle dudaklarını silip çenesine hafifçe dokunuyor. Sizce de içerisi sıcak mı, yoksa bana mı öyle geliyor? diyor.

Hayır, içerisi sıcak, diyorum.

Belki de paltomuzu çıkarırız, diyor.

Buyurun, diyorum. İnsan rahat etmeli, diyorum.

Doğru, diyor, çok, çok doğru, diyor.

Ama biraz sonra hâlâ sırtında paltosu olduğunu görüyorum.

Kalabalık gruplarım gitti, yaşlı çift de öyle. Mekân boşalıyor. Şişman adama pirzolasını ve fırın patatesini, yanında da biraz daha ekmek ve tereyağı servis ettiğim sırada, kalan son kişi o.

Patatesine bol miktarda çiğ krema döküyorum. Çiğ kremasının üzerine domuz jambonu ve frenksoğanı serpiyorum. Biraz daha ekmek ve tereyağı getiriyorum.

Her şey yolunda mı? diyorum.

Güzel, diyor ve pufluyor. Mükemmel, teşekkürler, diyor ve yine pufluyor.

Afiyet olsun, diyorum. Şeker kâsesinin kapağını kaldırıp içine bakıyorum. Başını sallıyor ve ben uzaklaşana dek bana bakmayı sürdürüyor.

Şimdi biliyorum, bir şeyin peşindeydim. Ama neyin, bilmiyorum.

İhtiyar yağ tulumundan ne haber? Dizlerinin bağını çözecek, diyor Harriet. Harriet'ı bilirsin.

Tatlı olarak, diyorum şişman adama, *Green Lantern Special* var, soslu bir puding keki; *cheesecake*, vanilyalı dondurma ve ananaslı sorbe de var.

Sizi geç bırakmıyoruz, değil mi? diyor, puflayarak ve endişeli görünerek.

Bırakmıyorsunuz, diyorum. Tabii ki bırakmıyorsunuz, diyorum. Acele etmeyin, diyorum. Siz kararınızı verirken ben de size biraz daha kahve getireyim.

Size karşı dürüst olacağız, diyor. Ve koltuğunda kıpırdıyor. *Special*'ı isteriz, ama bir porsiyon vanilyalı dondurma da alalım. Bir damlacık çikolata şurubuyla, mümkünse. Aç olduğumuzu size söylemiştik, diyor.

Tatlısıyla bizzat ilgilenmek için mutfağa gidiyorum ve Rudy, Harriet senin sirkten şişman bir adam bulduğunu söylüyor, diyor. Doğru mu?

Rudy önlüğünü ve başlığını çıkarmış, ne demek istediğimi anlıyorsan eğer.

Rudy, adam şişman, diyorum, ama bütün hikâye bu değil.

Rudy gülmekle yetiniyor.

Şişkoya abayı yakmış gibi geldi bana, diyor.

Tam o anda mutfağa giren Joanne, sözlerine dikkat etsen iyi olur Rudy, diyor.

Kıskanıyorum, diyor Rudy, Joanne'e.

Special'ı ve koca bir kâse vanilyalı dondurmayla yanında çikolata şurubunu şişman adamın önüne koyuyorum.

Teşekkürler, diyor.

Bir şey değil, diyorum... ve duygulanıyorum.

İster inanın ister inanmayın, diyor, her zaman böyle yememişizdir.

Bana gelince; yerim, yerim ve kilo alamam, diyorum. Kilo almak isterdim, diyorum.

Hayır, diyor. Seçme şansımız olsaydı, hayır. Ama seçme şansımız yok.

Sonra kaşığını alıp yiyor.

Başka? diyor Rita, sigaralarımdan birini yakıp sandalyesini masaya yaklaştırarak. Bu hikâye giderek ilginçleşiyor, diyor Rita.

Hepsi bu. Başka bir şey yok. Tatlılarını yiyor, sonra da oradan ayrılıyor, sonra da biz eve gidiyoruz, Rudy ile ben.

Ne şişkoymuş ama, diyor Rudy, yorgun olduğunda hep yaptığı gibi gerinerek. Sonra gülmekle yetiniyor ve televizyon izlemeye geri dönüyor.

Çay suyu koyuyor ve duş alıyorum. Elimi karnıma koyuyor, çocuklarım olsaydı ve içlerinden biri böyle şişman görünseydi ne olurdu diye merak ediyorum.

Suyu çaydanlığa boşaltıyorum; fincanları, şeker kâsesini, yarı yarıya dolu kutuyu hazırlayıp tepsiyi Rudy'ye götürüyorum. Sanki konuyu düşünüyormuş gibi, küçükken şişman bir çocuk tanırdım, diyor Rudy, iki tane şişman çocuk, gerçekten şişman çocuklar. Duba gibiydiler,

Tanrım. Adlarını hatırlamıyorum. Şişko; o çocuğun tek adı buydu. Ona Şişko derdik, bitişiğimde oturan çocuğa. Komşuydu. Öbür çocuk sonradan ortaya çıktı. Adı Titrek'ti. Öğretmenler dışında herkes ona Titrek derdi. Titrek ile Şişko. Keşke resimleri olsaydı, diyor Rudy.

Söyleyecek bir şey bulamıyorum, böylece çayımızı içiyoruz ve çok geçmeden kalkıp yatağa gidiyorum. Ruddy de kalkıyor, televizyonu kapatıyor, sokak kapısını kilitliyor ve düğmelerini çözmeye başlıyor.

Yatağa girip kenara kadar kayıyor ve orada karnüstü yatıyorum. Ama hemen, ışığı söndürüp yatağa girer girmez, Rudy başlıyor. Benim isteğim dışında olsa da, sırtüstü dönüp biraz rahatlıyorum. Ama şöyle bir şey oluyor: Üzerime çıktığında, birden kendimi şişman hissediyorum. Müthiş derecede şişman hissediyorum, öyle şişman ki Rudy minicik kalıyor, varla yok arası.

Tuhaf bir hikâye bu, diyor Rita, ama ne anlam çıkaracağını bilmediğini görebiliyorum.

Moralim bozuk. Ama bunu ona açmayacağım. Zaten çok şey anlattım.

Bekleyerek oturuyor, narin parmakları saçlarını karıştırıyor.

Neyi bekliyor? Bilmek isterdim.

Aylardan ağustos.

Hayatım değişecek. Hissediyorum.

KOMŞULAR

Bill ve Arlene Miller mutlu bir çiftti. Ama ara sıra, bulundukları çevrede bir tek kendilerinin yerinde saydığını hissediyorlardı; Bill'e kala kala muhasebecilik görevleriyle ilgilenmek kalmıştı, Arlene ise ufak tefek sekreterlik işleriyle uğraşıyordu. Bazen bu konuyu konuşurlardı, çoğunlukla komşuları Harriet ve Jim Stone'un hayatıyla kıyaslama yaparak. Miller'lara göre, Stone'lar daha dolu ve daha parlak bir hayat yaşıyorlardı. Stone'lar her zaman yemeğe çıkar, evde eğlenir ya da ülkede Jim'in işiyle bağlantılı bir yerlere seyahat ederlerdi.

Stone'lar, Miller'ların karşısında, koridorun öbür tarafında oturuyorlardı. Jim makine parçaları satan bir şirkette pazarlamacıydı ve sık sık iş gezilerini keyif gezileriyle birleştirmeyi başarırdı; bu sayede Stone'lar on günlüğüne evden ayrılıp akrabaları ziyaret etmek için önce Cheyenne'e, sonra St. Louis'e giderlerdi. Onların yokluğunda, Miller'lar Stone'ların dairesine göz kulak olur, Kitty'yi besler ve çiçekleri sularlardı.

Bill ile Jim arabanın yanında el sıkıştılar. Harriet ile Arlene birbirlerinin dirseklerini tutup dudaklarına küçük bir öpücük kondurdular.

"İyi eğlenceler," dedi Bill, Harriet'a. "Eğleneceğiz," dedi Harriet. "Size de iyi eğlenceler çocuklar."

Arlene başını salladı.

Jim ona göz kırptı. "Hoşça kal Arlene. Kocana iyi bak."

"Bakarım," dedi Arlene.

"İyi eğlenceler," dedi Bill.

"Emin ol eğleneceğiz," dedi Jim, Bill'in kolunu hafifçe kavrayarak. "Tekrar teşekkürler çocuklar."

Stone'lar arabayla uzaklaşırken el salladılar, Miller'lar da el salladılar.

"Keşke yerlerinde olsaydık," dedi Bill.

"Tanrı biliyor ya, bir tatil ikimize de iyi gelirdi," dedi Arlene. Dairelerine çıkan merdiveni tırmanırlarken Bill'in kolunu tutup kendi beline doladı.

Akşam yemeğinden sonra Arlene, "Unutma, Kitty'ye ilk akşam ciğer ezmesi verilecek," dedi. Mutfak kapısının eşiğinde durup Harriet'ın ona geçen yıl Santa Fe'den getirdiği elişi masa örtüsünü katladı.

Bill, Stone'ların dairesine girerken derin bir nefes aldı. İçerinin havası şimdiden ağırlaşmıştı ve belli belirsiz tatlıydı. Televizyonun üzerindeki güneş biçimli saat sekiz buçuğu gösteriyordu. Harriet'ın saatle birlikte eve gelişini, Arlene'e göstermek için holü geçişini hatırladı; pirinç gövdeyi kollarının arasına almış, sanki bir bebekmiş gibi pelür kâğıdın arasından onunla konuşuyordu.

Kitty yüzünü onun terliklerine sürdü ve sonra yan tarafına döndü, ama Bill mutfağa gidip pırıl pırıl kurutmalığa istiflenmiş konserve kutulardan birini seçince, hemen ayağa fırladı. Kediyi mamasını didiklerken bırakan Bill banyoya yöneldi. Aynada kendine baktı, sonra gözlerini kapadı, sonra yeniden baktı. İlaç dolabını açtı. Bir hap kutusu bulup üstündeki etiketi okudu –*Harriet Stone. Doktorun önerdiği gibi günde bir tablet*– ve cebine attı. Tekrar mutfağa gitti, bir sürahi su alıp oturma oda-

sına döndü. Sulamayı bitirdi, sürahiyi kilimin üstüne koydu ve içki dolabını açtı. Arkadaki Chivas Regal şişesine uzandı. Şişeden iki yudum aldı, dudaklarını gömleğinin koluna sildi ve şişeyi yerine koydu.

Kitty kanapede uyuyordu. Bill ışıkları söndürdü, kapıyı yavaşça kapatıp kontrol etti. İçinden bir ses, bir şey bıraktığını söylüyordu.

"Nerede kaldın?" dedi Arlene. Bacaklarını kıvırıp altına almış, televizyon seyrediyordu.

"Kitty'yle oynadım," dedi ve onun yanına gidip göğüslerine dokundu.

"Haydi yatağa hayatım," dedi.

Ertesi gün Bill yirmi dakikalık öğle tatilinin sadece on dakikasını kullandı ve beşe çeyrek kala çıktı. Tam Arlene otobüsten inerken, arabayı otoparka park etti. Arlene'in binaya girmesini bekledi, sonra merdiveni koşarak çıkıp onu asansörden inerken yakaladı.

"Bill! Tanrım, ödümü patlattın. Erkencisin," dedi Arlene.

Bill omuz silkti. "İş yoktu," dedi.

Arlene, kapıyı açsın diye anahtarını Bill'e verdi. Bill onun peşinden içeri girmeden önce koridorun karşı tarafındaki kapıya baktı.

"Haydi yatağa," dedi.

"Şimdi mi?" Arlene güldü. "Sana ne oldu böyle?"

"Hiç. Elbiseni çıkar." Bill onu beceriksizce tuttu ve Arlene, "Yüce Tanrım, Bill," dedi.

Bill kemerini çözdü.

Daha sonra Çin yemeği getirttiler, gelince de iştahla, konuşmadan yediler ve plak dinlediler.

"Kitty'yi beslemeyi unutmayalım," dedi Arlene.

"Tam da onu düşünüyordum," dedi Bill. "Hemen giderim."

Kedi için bir kutu balıklı mama seçti, sonra sürahiyi doldurdu ve sulamaya gitti. Mutfağa döndüğünde, kedi, kabının içini tırmalıyordu. Gözlerini dikip bir süre Bill'e baktıktan sonra, üstünde yattığı kâğıtlara geri döndü. Bill bütün dolapları açtı ve konserveleri, baklagilleri, paketli yiyecekleri, kokteyl ve şarap kadehlerini, porselenleri, tencere ve tavaları inceledi. Buzdolabını açtı. Burnuna kereviz kokusu geldi, çedar peynirinden iki ısırık aldı ve bir elmayı dişleyerek yatak odasına yürüdü. Yatak muazzam görünüyordu, kat kat yere inen kabarık, beyaz bir yatak örtüsü seriliydi. Bir komodinin çekmecesini açtı, yarı boş bir sigara paketi buldu ve cebine tıkıştırdı. Sonra gömme dolaba ilerledi ve tam onu açarken sokak kapısı çalındı.

Giderken banyoya uğrayıp sifonu çekti.

"Nerede kaldın?" dedi Arlene. "Bir saatten fazladır buradasın."

"O kadar oldu mu?" dedi Bill.

"Evet, oldu," dedi Arlene.

"Tuvalete gitmem gerekti," dedi Bill.

"Kendi tuvaletin var," dedi Arlene.

"Tutamadım," dedi Bill.

O gece yine seviştiler.

Sabah Arlene'e işyerini aratıp hasta olduğunu, gelemeyeceğini söyletti. Duş aldı, giyindi ve hafif bir kahvaltı yaptı. Bir kitaba başlamaya çalıştı. Yürüyüşe çıktı ve kendini daha iyi hissetti. Ama bir süre sonra, elleri hâlâ cebelerinde, daireye geri döndü. Belki kedinin dolaşmasını duyarım umuduyla Stone'ların kapısında durdu. Sonra kendi kapısından girdi ve anahtarı almak için mutfağa gitti.

İçerisi onun dairesinden daha serin gibiydi ve de daha karanlık. Bitkilerin havanın sıcaklığıyla bir ilgisi olup olmadığını merak etti. Pencereden dışarı baktı, son-

ra da yavaş yavaş her bir odadan geçerek gözüne takılan her şeyi inceledi, dikkatle, teker teker. Kül tablalarını, mobilya parçalarını, mutfak aletlerini, saati gördü. Her şeyi gördü. Sonunda yatak odasına girdi ve kedi ayaklarının dibinde belirdi. Onu bir kez okşadı, banyoya götürdü ve kapıyı kapadı.

Yatağa uzanıp gözlerini tavana dikti. Bir süre gözleri kapalı yattı, sonra elini kemerinin altına soktu. Hangi gün olduğunu anımsamaya çalıştı. Stone'ların ne zaman döneceklerini hatırlamaya çalıştı, sonra da dönüp dönmeyeceklerini merak etti. Yüzlerini ya da konuşma ve giyim tarzlarını hatırlayamıyordu. İç çekti ve bir gayret yuvarlanarak yataktan indi, şifoniyerin üzerinden uzanıp aynada kendine baktı.

Gömme dolabı açıp bir Hawaii gömleği seçti. Bermuda şort bulana dek bakındı, düzgünce ütülenmişti ve verev dokunmuş kumaştan kahverengi, bolca bir pantolonun üzerine asılmıştı. Kendi giysilerinden kurtulup şortla gömleği üzerine geçiriverdi. Yeniden aynaya baktı. Oturma odasına gidip kendine bir içki koydu ve yudumlayarak yatak odasına geri döndü. Mavi bir gömlek, koyu renk bir takım elbise, mavi-beyaz bir kravat, siyah Oxford ayakkabılar giydi. Kadeh boşalmıştı, bir içki daha almaya gitti.

Yeniden yatak odasına gelince, bir sandalyeye oturdu, bacak bacak üstüne attı ve kendini aynada inceleyerek gülümsedi. Telefon iki kez çalıp sustu. Bill içkisini bitirip takım elbiseyi çıkardı. Üst çekmeceleri karıştırıp bir külotla sutyen buldu. Külotu üstüne geçirip sutyeni taktı, sonra gömme dolapta kılık kıyafet aradı. Siyah-beyaz ekose bir etek giyip fermuarını çekmeye çalıştı. Önden düğmeli, şarap kırmızısı bir bluz giydi. Kadının ayakkabılarını gözden geçirdi, ama ayağına uymayacağını anladı. Uzun süre oturma odasının penceresinden, perde-

nin arkasından dışarı baktı. Sonra yatak odasına döndü ve her şeyi kaldırdı.

Aç değildi. Arlene de fazla yemedi. Utangaç bir tavırla birbirlerine bakıp gülümsediler. Arlene sofradan kalkıp anahtarın rafta olup olmadığını kontrol etti, sonra da çabucak tabakları topladı.

Bill mutfak kapısının eşiğinde durup sigara içti ve onun anahtarı almasını izledi.

"Ben karşıya geçiyorum, sen rahatına bak," dedi Arlene. "Gazete filan oku." Parmaklarıyla anahtarı kavradı. Bill'in yorgun göründüğünü söyledi.

Bill dikkatini haberlere yoğunlaştırmaya çalıştı. Gazeteyi okudu ve televizyonu açtı. Sonunda karşıya geçti. Kapı kilitliydi.

"Benim. Hâlâ orada mısın hayatım?" diye seslendi.

Bir süre sonra kilit açıldı ve Arlene dışarı çıkıp kapıyı kapadı. "Ben gideli çok oldu mu?" dedi.

"Eh, oldu," dedi Bill.

"Öyle mi?" dedi Arlene. "Herhalde Kitty'yle oynamışımdır."

Bill onu süzdü ve Arlene bakışlarını kaçırdı, eli hâlâ kapı kulpundaydı.

"Tuhaf," dedi. "Bilirsin... birinin evine böyle girmek."

Bill başını salladı, Arlene'in elini kulptan çekti ve onu kendi kapılarına götürdü. Dairelerine girmeleri için kapıyı açtı.

"Hakikaten tuhaf," dedi.

Arlene'in kazağının arkasına beyaz pamuk yapışmış olduğunu fark etti, yanakları da kıpkırmızıydı. Onun boynunu ve saçını öpmeye başladı, o da dönüp Bill'i öptü.

"Ah, kahretsin," dedi Arlene. "Kahretsin, kahretsin," diye şarkı söyledi, küçük bir kız gibi ellerini çırparak. "Şimdi hatırladım. Oraya yapmaya gittiğim şeyi yapma-

yı tamamen unuttum. Kitty'yi beslemedim ya da sulama yapmadım." Ona baktı. "Aptalca değil mi?"

"Bence değil," dedi Bill. "Bir dakika. Sigaramı alayım da seninle geleyim."

Arlene, Bill'in kapılarını kapayıp kilitlemesini bekledi, sonra da kolundan tutup şöyle dedi: "Sanırım sana söylemeliyim. Bazı resimler buldum."

Bill koridorun ortasında durdu. "Nasıl resimler?"

"Kendin bakabilirsin," dedi Arlene ve onu süzdü.

"Dalga geçme." Bill sırıttı. "Nerede?"

"Bir çekmecede," dedi Arlene.

"Dalga geçme," dedi Bill.

Sonra da Arlene, "Belki geri dönmezler," dedi ve ânında kendi sözlerine şaştı.

"Olabilir," dedi Bill. "Her şey mümkün."

"Ya da belki geri dönerler ve..." ama lafını bitirmedi.

Karşıya geçerkenki kısa mesafede el ele tutuştular ve Bill konuştuğunda Arlene onun sesini zar zor duyabildi.

"Anahtar," dedi Bill. "Onu bana ver."

"Ne?" dedi Arlene. Kapıya uzun uzun baktı.

"Anahtar," dedi Bill. "Anahtar sende."

"Tanrım," dedi Arlene. "Anahtarı içeride bıraktım."

Bill kulpu yokladı. Kilitliydi. Sonra Arlene kulpu yokladı. Dönmüyordu. Arlene'in dudakları aralıktı ve güçlükle, beklentiyle nefes alıyordu. Bill kollarını açtı, Arlene onlara sığındı.

"Endişelenme," dedi Bill onun kulağına. "Tanrı aşkına, endişelenme."

Orada kaldılar. Birbirlerine sarıldılar. Rüzgâra karşı koyarcasına kapıya yaslandılar ve birbirlerine destek oldular.

OLACAK İŞ DEĞİL

Akşam yemeğini bitirmiştik ve ben ışığı söndürüp son bir saattir mutfak masasında oturmuş, seyrediyordum. Bu gece yapacaksa zamanı gelmişti, gelmişti de geçiyordu bile. Üç gecedir onu görmemiştim. Ama bu gece yatak odasının güneşliği yukarı çekilmişti ve ışık yanıyordu.

Bu gece içimde bir his vardı.

Derken onu gördüm. Sinekliği açıp arka taşlığa çıktı, üzerinde tişört ve bermuda şort ya da mayo gibi bir şey vardı. Bir kez etrafına baktı ve taşlıktan atlayarak gölgelerin içine inip evin yan tarafı boyunca ilerlemeye başladı. Hızlıydı. Seyrediyor olmasaydım, onu görmezdim. Işıklı pencerenin önünde durup içeri baktı.

"Vern!" diye seslendim. "Vern, acele et! Dışarıda. Acele etsen iyi olur!"

Vern oturma odasında gazetesini okuyordu, televizyon açıktı. Gazeteyi fırlattığını duydum.

"Seni görmesin!" dedi Vern. "Pencereye fazla yaklaşma!"

Vern hep bunu söyler: Fazla yaklaşma. Sanırım Vern seyretmekten biraz utanıyor. Ama hoşuna gittiğini biliyorum. Öyle dedi.

"Işık sönükken bizi göremez." Benim hep söylediğim bu. Üç aydır devam ediyor. Tam olarak söylemek

gerekirse 3 Eylül'den beri. Her neyse, onu orada ilk o gece gördüm. Ondan önce ne kadar zamandır devam ediyordu, bilmiyorum.

O gece az kalsın şerifi arayacakken, oradakini tanıdım. Durumu bana açıklamak Vern'e düştü. O zaman bile anlamam biraz zaman aldı. Ama o geceden beri seyrettim ve size diyebilirim ki ortalama iki-üç gecede bir yapıyor, bazen daha da fazla. Yağmur yağarken de gördüm onu dışarıda. Aslında, tam da yağmur yağıyorsa, ona göreceğinize emin olabilirsiniz. Ama bu gece hava açık ve rüzgârlıydı. Ay vardı.

Pencerenin arkasında diz çöktük, Vern boğazını temizledi.

"Şuna bak," dedi Vern. Vern sigara içiyor, gerektiğinde külü eline silkeliyordu. Dumanı savururken sigarayı pencereden uzak tuttu. Vern sürekli sigara içer; onu durdurmak mümkün değildir. Hatta başının on santim ötesinde kül tablasıyla uyur. Gece ben uyanıkken uyanır ve sigara içer.

"Ulu Tanrım," dedi Vern.

"Başka kadınlarda olmayan ne var bu kadında?" dedim Vern'e bir dakika sonra. Sadece başlarımız pervazın üzerinden görünecek şekilde yere çömelmiştik ve durup kendi yatak odası penceresinden içeri bakan bir adama bakıyorduk.

"Öyle işte," dedi Vern. Tam kulağımın dibinde boğazını temizledi.

Seyretmeye devam ettik.

Şimdi perdenin arkasında birini seçebiliyordum. Kadın soyunuyor olmalıydı. Ama ayrıntı göremiyordum. Gözlerimi kıstım. Vern okuma gözlüğünü takmıştı, dolayısıyla her şeyi benden daha iyi görebiliyordu. Birden perde kenara çekildi ve kadın sırtını pencereye döndü.

"Şimdi ne yapıyor?" dedim, gayet iyi bilerek.

"Ulu Tanrım," dedi Vern.

"Ne yapıyor Vern?" dedim.

"Elbiselerini çıkarıyor," dedi Vern. "Sence ne yapıyor olabilir?"

Derken yatak odasının ışığı söndü ve adam yine evin yan tarafı boyunca yürümeye başladı. Sineklik kapısını açıp içeri süzüldü ve kısa bir süre sonra geri kalan ışıklar da söndü.

Vern öksürdü, yine öksürdü ve başını iki yana salladı. Işığı yaktım. Vern orada öylece dizlerinin üstünde oturuyordu. Sonra ayağa kalkıp bir sigara yaktı.

"Bir gün o sürtüğe hakkında neler düşündüğümü söyleyeceğim," dedim ve Vern'e baktım.

Vern güler gibi oldu.

"Ciddiyim," dedim. "Bir gün pazarda göreceğim ve yüzüne söyleyeceğim."

"Ben olsam yapmazdım. Ne demeye yapacaksın ki bunu?" dedi Vern.

Ama ciddi olduğumu düşünmediğinden emindim. Kaşlarını çatıp tırnaklarına baktı. Dilini ağzının içinde yuvarladı ve dikkatini yoğunlaştırdığında yaptığı gibi gözlerini kıstı. Sonra yüz ifadesi değişti, çenesini kaşıdı. "Böyle bir şey yapmazsın," dedi.

"Görürsün," dedim.

"Siktir," dedi Vern.

Onun peşinden oturma odasına gittim. Asabiydik. Bizi bu hale getiriyor.

"Dur hele," dedim.

Vern sigarasını büyük küllüğe bastırarak söndürdü. Deri koltuğunun yanında durup televizyona şöyle bir baktı.

"Seyredecek hiçbir şey olmuyor," dedi. Sonra başka bir şey söyledi. "Belki gerçekten de orada bir işi vardır,"

dedi. Vern bir sigara daha yaktı. "Bilemezsin."

"Benim penceremden biri bakmaya kalksa," dedim, "karşısında polisi bulur. Cary Grant hariç," dedim.

Vern omuz silkti. "Bilemezsin," dedi.

Karnım acıktı. Mutfak dolabına gidip baktım, sonra da buzdolabını açtım.

"Vern, yiyecek bir şey ister misin?" diye seslendim.

Cevap vermedi. Banyoda suyun aktığını duyabiliyordum. Ama bir şey isteyebileceğini düşündüm. Gecenin bu vakti acıkırız. Masaya ekmek ve söğüş et koydum, bir kutu çorba açtım. Kraker ve fıstık ezmesi, soğuk köfte, turşu, zeytin, cips çıkardım. Her şeyi masaya koydum. Sonra aklıma elmalı turta geldi.

Vern sabahlığı ve flanel pijamasıyla banyodan çıktı. Saçı ıslaktı ve başının arkasına doğru briyantinlenmişti, Vern losyon kokuyordu. Masadakilere baktı. "Bir kâse esmer şekerli mısır gevreğine ne dersin?" dedi. Sonra oturdu ve gazetesini tabağının kenarına yaydı.

Bir şeyler atıştırdık. Kül tablası zeytin çekirdekleri ve Vern'ün izmaritleriyle doldu.

Vern yemeğini bitirince, "Bu güzel koku nereden geliyor?" dedi sırıtarak.

Fırına gidip üstü erimiş peynirli iki dilim elmalı turtayı çıkardım.

"Güzel görünüyor," dedi Vern.

Kısa bir süre sonra, "Daha fazla yiyemeyeceğim," dedi. "Yatmaya gidiyorum."

"Ben de geliyorum," dedim. "Sofrayı toplayayım da."

Tabakları çöp bidonuna sıyırırken karıncaları gördüm. Daha yakından baktım. Lavabonun altındaki boruların aşağısından bir yerden geliyorlardı, düzenli bir akın halinde, bidonun bir yanından çıkıp öbür yanından iniyor, gelip gidiyorlardı. Çekmecelerden birinde spreyi buldum, çöp bidonunun dışına ve içine sıktım, lavabonun altında

uzanabildiğim yere kadar da sıktım. Sonra ellerimi yıkadım ve son bir kez mutfağa baktım.

Vern uyumuştu. Horluyordu. Birkaç saat içinde uyanacak, banyoya gidecek ve sigara içecekti. Yatağın ayakucundaki küçük televizyon açıktı, ama görüntü kayıyordu.

Vern'e karıncaları anlatmak istemiştim.

Yatmaya hazırlanmak için acele etmedim, görüntüyü düzelttim ve yatağa girdim. Vern uykusunda çıkardığı sesleri çıkarıyordu.

Bir süre televizyon seyrettim, ama bir sohbet programı vardı ve ben sohbet programlarından hoşlanmam. Yine karıncaları düşünmeye başladım.

Çok geçmeden, evin her tarafını sardıklarını hayal ettim. Vern'ü uyandırıp kötü bir rüya gördüğümü mü söylesem, diye düşündüm. Bunun yerine, kalkıp sprey kutusunu aldım. Tekrar lavabonun altına baktım. Ama karınca kalmamıştı. Ev ışıl ışıl olana dek bütün ışıkları açtım.

Sprey sıkmaya devam ettim.

Nihayet mutfaktaki güneşliği kaldırıp dışarı baktım. Geç olmuştu. Rüzgâr esiyordu, dalların kırıldığını duydum.

"Sürtük," dedim. "Olacak iş değil!"

Hatta ağzımı bozdum, tekrar edemeyeceğim şeyler söyledim.

ONLAR SENİN KOCAN DEĞİL

Earl Ober pazarlamacı olarak bir işte dikiş tutturamıyordu. Karısı Doreen ise kasabanın kıyısında yirmi dört saat açık bir kafede geceleri garson olarak çalışıyordu. Bir gece, Earl içerken, kafeye uğrayıp bir şeyler yemeye karar verdi. Doreen'in çalıştığı yeri görmek istiyordu, bir de bedava bir şeyler ısmarlayıp ısmarlayamayacağını görmek istiyordu.

Tezgâhın başına oturup mönüyü inceledi.

"Ne işin var burada?" dedi Doreen, onun orada oturduğunu görünce.

Aşçıya bir sipariş kâğıdı uzattı. "Ne ısmarlayacaksın Earl?" dedi. "Çocuklar iyi mi?"

"İyiler," dedi Earl. "Kahve ve iki numaralı sandviçlerden bir tane alayım."

Doreen söylenenleri yazdı.

"Bir şans var mı, anlarsın ya?" dedi Earl ona ve göz kırptı.

"Hayır," dedi Doreen. "Şimdi benimle konuşma. Meşgulüm."

Earl kahvesini içip sandviçi bekledi. Takım elbiseli iki adam, kravatları çözük, yakaları açık, yanına oturup kahve istediler. Doreen kahveyle uzaklaşırken adamlardan biri diğerine, "Şunun kıçına bak," dedi. "İnanamıyorum."

Öteki adam güldü. "Daha iyilerini gördüm," dedi.

"Ben de onu demek istiyorum," dedi ilk adam. "Ama bazı soytarılar kukuyu dolgun seviyor."

"Ben sevmem," dedi öteki adam.

"Ben de," dedi ilk adam. "Ben de bunu söylüyordum."

Doreen sandviçi Earl'ün önüne koydu. Sandviçin etrafında kızarmış patates, lahana salatası, salamura dereotu vardı.

"Başka bir şey?" dedi. "Bir bardak süt?"

Earl bir şey söylemedi. Başını iki yana sallarken Doreen orada durmaya devam etti.

"Sana biraz daha kahve getireyim," dedi.

Demlikle geri gelip Earl'e ve iki adama kahve koydu. Sonra bir kâse aldı ve dönüp biraz dondurma getirmeye gitti. Soğutucunun içine uzanıp kepçeyle dondurma çıkarmaya başladı. Beyaz etek kalçalarının üstünde geriliyor ve bacaklarından yukarı çıkıyordu. Korsesi görünüyordu ve pembeydi, butları kırış kırış, gri ve biraz tüylüydü, damarları ise deli gibi yayılmıştı.

Earl'ün yanında oturan iki adam bakıştı. Bir tanesi kaşlarını kaldırdı. Öteki adam sırıttı ve dondurmanın üzerine kaşıkla çikolata şurubu koyan Doreen'e kâsenin üzerinden bakmaya devam etti. Doreen çırpılmış krema kabını sallamaya başladığında, Earl yemeğini bırakıp ayağa kalktı ve kapıya yöneldi. Onun kendisine seslendiğini duydu, ama yürümeye devam etti.

Çocukları kontrol etti, sonra da öteki yatak odasına gidip elbiselerini çıkardı. Yorganı üzerine çekti, gözlerini yumdu ve kendini düşüncelere bıraktı. O his yüzünde başladı, midesine ve bacaklarına indi. Gözlerini açıp başını yastıkta ileri geri hareket ettirdi. Sonra yan dönüp uykuya daldı.

Sabah Doreen çocukları okula yolladıktan sonra ya-

tak odasına gelip güneşliği kaldırdı. Earl uyanmıştı.

"Aynada kendine bak," dedi.

"Ne?" dedi Doreen. "Sen neden söz ediyorsun?"

"Aynada kendine bak işte," dedi Earl.

"Ne görmem gerekiyor?" dedi Doreen. Ama şifoniyerin üzerindeki aynaya baktı ve saçlarını omuzlarından çekti.

"Ee?" dedi Earl.

"Ee ne?" dedi Doreen.

"Bir şey söylemekten nefret ediyorum," dedi Earl, "ama bence diyet yapmayı düşünmelisin. Gerçekten. Ciddiyim. Bence birkaç kilo versen iyi olur. Kızma."

"Sen ne diyorsun?" dedi Doreen.

"Söyledim ya. Bence birkaç kilo versen iyi olur. Altı üstü birkaç kilo," dedi Earl.

"Daha önce hiçbir şey söylememiştin," dedi Doreen. Geceliğini kalçalarının üzerine kaldırdı ve dönüp aynada karnına baktı.

"Daha önce bunun bir sorun olduğunu hiç düşünmemiştim," dedi Earl. Sözcüklerini seçmeye çalışıyordu.

Gecelik hâlâ belinin etrafına toplanmış halde, Doreen aynaya arkasını dönüp omzunun üzerinden baktı. Kıçının bir yarısını avuçlayıp kaldırdı ve bıraktı.

Earl gözlerini yumdu. "Belki de ben kafayı buldum," dedi.

"Sanırım kilo verebilirim. Ama zor olacak," dedi Doreen.

"Haklısın, kolay olmayacak," dedi Earl. "Ama ben yardım ederim."

"Belki de haklısın," dedi Doreen. Geceliğini aşağı bırakıp ona baktı, sonra da geceliğini çıkardı.

Diyetlerden söz ettiler. Protein diyetlerinden, sadece sebze yenen diyetlerden, greyfurt suyu diyetlerinden söz ettiler. Ama protein diyetinin gerektirdiği biftekleri

alacak paraları olmadığına karar verdiler. Doreen onca sebzeyi yemek istemediğini de söyledi. Greyfurt suyunu da pek sevmediğinden, o diyeti de nasıl yapabileceğini bilmiyordu.

"Peki, unut gitsin," dedi Earl.

"Hayır, haklısın," dedi Doreen. "Bir şeyler yapacağım."

"Egzersize ne dersin?" dedi Earl.

"Yapmam gereken bütün egzersizi orada yapıyorum," dedi Doreen.

"Yemeyi kes, yeter," dedi Earl. "Sadece birkaç gün zaten."

"Tamam," dedi Doreen. "Deneyeceğim. Birkaç gün deneyeceğim. Beni ikna ettin."

"İş bitiriciyimdir," dedi Earl.

Earl vadesiz hesaplarındaki bakiyeyi hesapladı, sonra arabayla ucuzluk mağazasına gidip bir banyo tartısı satın aldı. Satış işlemini kasaya kaydeden kasiyer kızı süzdü.

Evde Doreen'i tepeden tırnağa soydurup tartıya çıkardı. Damarları görünce kaşlarını çattı. Budundan fırlamış bir damarda boylu boyunca parmağını gezdirdi.

"Ne yapıyorsun?" diye sordu Doreen.

"Hiç," dedi Earl.

Tartıya bakıp sayıyı bir kâğıt parçasına yazdı.

"Tamam," dedi Earl. "Tamam."

Ertesi gün öğleden sonranın büyük bir kısmını bir iş görüşmesinde geçirdi. Depodaki tesisat eşyalarını Earl'e gösterirken topallayan tıknaz işveren, Earl'e seyahat etmeye müsait olup olmadığını sordu.

"Müsait olduğumdan emin olabilirsiniz," dedi Earl.

Adam başını salladı.

Earl gülümsedi.

Evin kapısını açmadan televizyonun sesini duyabili-

yordu. Oturma odasından geçerken çocuklar başlarını kaldırıp bakmadılar. Mutfakta, Doreen, iş kıyafetleri içinde, jambonlu çırpılmış yumurta yiyordu.

"Ne yapıyorsun?" dedi Earl.

Doreen yanaklarını şişire şişire yemeğini çiğnemeye devam etti. Ama sonra her şeyi bir peçetenin içine tükürdü.

"Kendimi tutamadım," dedi.

"Şapşal," dedi Earl. "*Devam et, ye! Haydi!*" Yatak odasına gitti, kapıyı kapadı ve yorganın üzerine uzandı. Televizyonu hâlâ duyabiliyordu. Ellerini başının arkasına koyup gözlerini tavana dikti.

Doreen kapıyı açtı.

"Tekrar deneyeceğim," dedi Doreen.

"Peki," dedi Earl.

İki sabah sonra Doreen onu banyoya çağırdı. "Bak," dedi.

Earl tartıyı okudu. Bir çekmeceyi açıp kâğıdı çıkardı ve Doreen sırıtırken tartıyı tekrar okudu.

"300 gram," dedi Doreen.

"Hiç yoktan iyidir," dedi Earl ve onun kalçasına hafifçe vurdu.

Küçük ilanları okuyordu. İş bulma kurumuna gidiyordu. Her üç-dört günde bir iş görüşmesi için arabayla bir yerlere gidiyor, gece de Doreen'in bahşişlerini sayıyordu. Dolar banknotlarını masanın üstünde düzeltiyor ve 5 sentleri, 10 sentleri, çeyreklikleri birer dolarlık yığınlar halinde istifliyordu. Her sabah Doreen'i tartıya çıkarıyordu.

İki hafta içinde 1 kilo 750 gram vermişti.

"Atıştırıyorum," dedi Doreen. "Bütün gün aç duruyorum, sonra da işyerinde atıştırıyorum. O da birikiyor."

Bir hafta sonra 2,5 kilo vermişti. Ondan sonraki hafta 4 kilo 750 gram. Elbiseleri bol geliyordu. Yeni bir üni-

forma satın almak için kira parasından kesmek zorunda kalmıştı.

"İnsanlar işyerinde bir şeyler söylüyorlar," dedi.

"Ne tür şeyler?" dedi Earl.

"Bir kere, çok solgun olduğumu," dedi. "Kendim gibi görünmediğimi. Çok fazla kilo vermemden korkuyorlar."

"Kilo vermenin nesi kötüymüş?" dedi Earl. "Sen onlara kulak asma. Kendi işlerine bakmalarını söyle. Onlar senin kocan değil. Onlarla yaşamak zorunda değilsin."

"Onlarla çalışmak zorundayım," dedi Doreen.

"Doğru," dedi Earl. "Ama onlar senin kocan değil."

Her sabah onun peşinden banyoya gidiyor ve tartıya çıkmasını bekliyordu. Kalem ve kâğıt parçasıyla diz çöküyordu. Kâğıt tarihlerle kaplıydı, haftanın günleri, sayılar. Tartıdaki sayıyı okuyor, kâğıda bakıyor, ya başını sallıyor ya da dudaklarını büzüyordu.

Doreen artık yatakta daha fazla zaman geçiriyordu. Çocuklar okula gittikten sonra yatağa dönüyor ve işe gitmeden önce öğleden sonraları kestiriyordu. Earl ev işlerini yapıyor, televizyon seyrediyor ve onu uyandırmıyordu. Bütün alışverişi o yapıyor ve ara sıra iş görüşmesine gidiyordu.

Bir gece çocukları yatırdı, televizyonu kapadı ve gidip bir-iki tek atmaya karar verdi. Bar kapanınca kafeye gitti.

Tezgâhın başına oturup bekledi. Doreen onu görünce, "Çocuklar iyi mi?" diye sordu.

Earl başını salladı.

Sipariş vermekte acele etmedi. Tezgâhın arkasında gidip gelen Doreen'e bakıyordu sürekli. Nihayet bir *cheeseburger* ısmarladı. Doreen siparişi aşçıya iletti ve başka birine servis yapmaya gitti.

Başka bir garson kadın kahve demliğiyle gelip Earl'ün fincanını doldurdu.

"Arkadaşın kim?" dedi Earl ve başıyla karısını işaret etti.

"Adı Doreen," dedi garson kadın.

"Buraya son gelişimden çok farklı görünüyor," dedi Earl.

"Bilmem," dedi garson kadın.

Earl *cheeseburger*'ı yiyip kahveyi içti. İnsanlar gelip oturuyor ve kalkıp tezgâha gidiyorlardı. Doreen insanların çoğuna tezgâhta servis yapıyordu, ancak arada sırada diğer garson kadın da sipariş almaya geliyordu. Earl karısını izliyor ve dikkatle dinliyordu. İki kere yerinden ayrılıp tuvalete gitmek zorunda kaldı. Her seferinde, bir şeyi kaçırıp kaçırmadığını merak etti. İkinci kez geri geldiğinde, fincanı gitmişti ve yerinde biri oturuyordu. Tezgâhın sonunda, çizgili gömlekli yaşlıca bir adamın yanındaki tabureye oturdu.

"Ne istiyorsun?" dedi Doreen, Earl'e, onu yine görünce. "Senin evde olman gerekmiyor mu?"

"Bana biraz kahve ver," dedi Earl.

Earl'ün yanındaki adam gazete okuyordu. Başını kaldırıp baktı ve Doreen'in Earl'e bir fincan kahve koymasını izledi. Uzaklaşan Doreen'e bir bakış attı. Sonra gazetesine geri döndü.

Earl kahvesini yudumlayarak adamın bir şey söylemesini bekledi. Gözucuyla adamı izledi. Adam yemeği bitirmiş ve tabağını kenara itmişti. Adam bir sigara yaktı, gazeteyi önünde katladı ve okumaya devam etti.

Doreen uğrayıp kirli tabağı aldı ve adama biraz daha kahve koydu.

"Hakkında ne düşünüyorsun?" dedi Earl adama, tezgâhın öbür ucuna doğru giden Doreen'i başıyla işaret ederek. "Sence de özel bir parça değil mi?"

Adam başını kaldırdı. Bir Doreen'e bir Earl'e baktı, sonra da gazetesine geri döndü.

"Ee, ne düşünüyorsun?" dedi Earl. "Sana soruyorum. Güzel görünüyor mu, görünmüyor mu? Söyle bana."

Adam gazeteyi hışırdattı.

Doreen yine tezgâhın öbür ucuna gidince Earl, adamın omzunu dürtüp, "Sana bir şey söylüyorum," dedi. "Dinle. Kıçına bak. Şimdi şunu izle. Bir çikolatalı peşmelba alabilir miyim?" diye seslendi Earl, Doreen'e.

Doreen onun karşısında durup sesli bir biçimde nefes verdi. Sonra dönüp bir kâse ve dondurma kepçesini aldı. Soğutucunun üzerine eğildi, aşağı uzandı ve kepçeyi dondurmaya batırmaya başladı. Earl adama baktı ve Doreen'in eteği butlarından yukarı çıkarken göz kırptı. Ama adam diğer garson kadınla göz göze geldi. Sonra da gazetesini kolunun altına sokup cebine uzandı.

Diğer garson kadın doğruca Doreen'in yanına geldi. "Kim bu tip?" dedi.

"Kim?" dedi Doreen ve elinde dondurma kâsesiyle etrafına baktı.

"O," dedi diğer garson kadın ve başıyla Earl'ü işaret etti. "Kim ki bu soytarı?"

Earl yüzüne en iyi gülümsemesini yerleştirdi. Onu bozmadı. Yüzünün biçimsizleştiğini hissedene dek bozmadı.

Ama diğer garson kadın onu inceliyordu ve Doreen yavaş yavaş başını iki yana sallamaya başladı. Adam fincanının yanına biraz bozukluk koymuş ve ayağa kalkmıştı, ama o da cevabı duymak için bekledi. Hepsi gözlerini Earl'e dikti.

"O bir pazarlamacı. O benim kocam," dedi Doreen sonunda, omuz silkerek. Sonra, hazırlanması bitmemiş çikolatalı peşmelbayı Earl'ün önüne koyup onun hesabını çıkarmaya gitti.

SEN DOKTOR MUSUN?

Telefon çalmaya başladığında terlikleri, pijaması ve sabahlığıyla çalışma odasından fırladı. Saat onu geçtiğine göre, arayan karısı olabilirdi. Şehir dışındayken her gece –böyle geç saatte, bir-iki tek attıktan sonra– telefon ederdi. O bir satın almacıydı ve bütün hafta iş gezisindeydi.

"Merhaba canım," dedi. "Merhaba," dedi tekrar.

"Kimsiniz?" diye sordu bir kadın.

"Asıl *siz* kimsiniz?" dedi. "Hangi numarayı aradınız?"

"Bir dakika," dedi kadın. "273-8063."

"Bu benim numaram," dedi. "Nereden aldınız?"

"Bilmiyorum. İşten döndüğümde bir kâğıtta yazılıydı," dedi kadın.

"Kim yazmış?"

"Bilmiyorum," dedi kadın. "Bakıcı, sanırım. O olmalı."

"Nereden aldığını bilmiyorum," dedi, "ama bu benim telefon numaram ve rehberde yok. Kâğıdı atarsanız sevinirim. Alo? Beni duydunuz mu?"

"Evet, duydum," dedi kadın.

"Başka bir şey var mı?" dedi. "Geç oldu ve ben meşgulüm." Kabalık etmek istememişti, ama ne olur ne olmazdı. Telefonun yanındaki sandalyeye oturdu ve, "Kabalık etmek istememiştim," dedi. "Demek istediğim, geç oldu ve numaramın elinize nasıl geçtiğini merak ediyorum." Bek-

lerken, terliğini çıkarıp ayağına masaj yapmaya başladı.

"Ben de bilmiyorum," dedi kadın. "Size söyledim, numarayı yazılı buldum, not filan yoktu. Yarın gördüğümde Annette'e sorarım; bakıcıya. Sizi rahatsız etmek istememiştim. Sadece, notu şimdi buldum. İşten geldiğimden beri mutfaktaydım."

"Tamam," dedi. "Unutun gitsin. Kâğıdı atın ve unutun gitsin. Sorun yok, endişelenmeyin." Ahizeyi bir kulağından ötekine geçirdi.

"Kibar bir adama benziyorsunuz," dedi kadın.

"Öyle mi? Çok incesiniz." Artık kapatması gerektiğini biliyordu, ama sessiz odada bir ses duymak, kendi sesi bile olsa, iyiydi.

"Ah, evet," dedi kadın. "Ben anlarım."

Ayağını bıraktı.

"Adınız nedir, sormamda sakınca yoksa?" dedi kadın.

"Adım Arnold," dedi.

"İlk adınız nedir?" dedi kadın.

"Arnold ilk adım," dedi.

"Ah, bağışlayın," dedi kadın. "Arnold *ilk* adınız demek. Peki, soyadın ne Arnold? Soyadın ne?"

"Gerçekten kapatmalıyım," dedi.

"Arnold, Tanrı aşkına, ben Clara Holt. Şimdi, *senin* adın Mr. Arnold ne?"

"Arnold Breit," dedi ve hemen ekledi: "Clara Holt. Güzel. Ama artık gerçekten kapatmalıyım Miss Holt. Bir telefon bekliyorum."

"Üzgünüm Arnold. Zamanını almak istememiştim," dedi kadın.

"Sorun değil," dedi. "Sizinle konuşmak güzeldi."

"Çok naziksin Arnold."

"Bir dakika telefonda kalır mısınız?" dedi. "Bir şeyi kontrol etmeliyim." Çalışma odasına gidip bir puro aldı, masa çakmağıyla yaktı, sonra gözlüğünü çıkarıp şömine-

nin üzerindeki aynada kendine baktı. Telefona geri döndüğünde, kadının hattın öbür ucunda olmayacağından biraz korkuyordu.

"Alo?"

"Merhaba Arnold," dedi kadın.

"Kapattığınızı sandım."

"Ah hayır," dedi kadın.

"Numaramın sizde olmasına gelince," dedi, "endişelenecek bir şey yok sanırım. Atın gitsin."

"Atacağım Arnold," dedi kadın.

"Eh, öyleyse hoşça kalın demeliyim."

"Evet, tabii," dedi kadın. "Ben de iyi geceler diyeyim."

Kadının nefesini içine çektiğini duydu.

"Biliyorum çok oluyorum, Arnold, ama sence konuşabileceğimiz bir yerde buluşabilir miyiz? Sadece birkaç dakikalığına?"

"Sanırım bu mümkün değil," dedi.

"Sadece bir dakikalığına Arnold. Benim senin numaranı bulmam filan. Bu konuda güçlü hislerim var, Arnold."

"Ben yaşlı bir adamım," dedi.

"Ah, değilsin," dedi kadın.

"Gerçekten, yaşlıyım," dedi.

"Bir yerde buluşabilir miyiz, Arnold? Bak, sana her şeyi anlatmadım. Başka bir şey daha var," dedi kadın.

"Ne demek istiyorsunuz?" dedi. "Tam olarak nedir bu? Alo?"

Kadın kapatmıştı.

Yatmaya hazırlanırken karısı aradı, erkek onun biraz içkili olduğunu anladı, bir süre lafladılar, ama öteki telefondan söz etmedi. Daha sonra, yatağı açarken telefon yine çaldı.

Ahizeyi kaldırdı. "Alo. Ben Arnold Breit."

"Arnold, üzgünüm, hat kesildi. Söylediğim gibi, bence buluşmamız önemli."

Ertesi gün öğleden sonra anahtarı kilide sokarken, telefonun çaldığını duyabiliyordu. Evrak çantasını yere bıraktığı gibi, şapkasını, paltosunu ve eldivenlerini çıkarmadan masaya koşturup ahizeyi kaldırdı.

"Arnold, seni yine rahatsız ettiğim için özür dilerim," dedi kadın. "Ama bu gece dokuz-dokuz buçuk sularında evime gelmelisin. Benim için bunu yapabilir misin, Arnold?"

Kadının adını söylediğini duyunca kalbi yerinden oynadı. "Yapamam," dedi.

"Lütfen Arnold," dedi kadın. "Önemli olmasa istemezdim. Ben bu gece evden ayrılamam, çünkü Cheryl üşütmüş, ben de oğlan için korkuyorum."

"Ya kocanız?" Bekledi.

"Evli değilim," dedi kadın. "Geleceksin, değil mi?"

"Söz veremem," dedi.

"Yalvarırım gel," dedi kadın ve sonra çabucak adresi verip telefonu kapadı.

"*Yalvarırım gel*," diye tekrarladı Arnold, ahize hâlâ elinde. Yavaşça eldivenlerini, sonra da paltosunu çıkardı. Dikkatli olması gerektiğini hissediyordu. Elini yüzünü yıkamaya gitti. Banyo aynasına bakınca şapkayı fark etti. O anda onu görmeye karar verdi ve şapkasıyla gözlüğünü çıkarıp yüzünü sabunladı. Tırnaklarını kontrol etti.

"Bunun doğru sokak olduğundan emin misiniz?" diye sordu şoföre.

"Sokak bu, bina da şurada," dedi şoför.

"Devam edin," dedi. "Beni blokun sonunda indirin."

Şoföre parasını ödedi. Üst pencerelerin ışıkları balkonları aydınlatıyordu. Parmaklıklarda saksılar ve orada burada bahçe mobilyaları görebiliyordu. Bir balkonda *sweatshirt*'lü iriyarı bir adam parmaklıktan sarkarak onun kapıya doğru yürümesini izledi.

C. HOLT'un altındaki tuşa bastı. Elektrikli zil çaldı ve Arnold kapıya dönüp içeri girdi. Her katta şöyle bir durup dinlenerek merdiveni yavaşça çıktı. Lüksemburg'daki oteli, yıllar önce kendisiyle karısının tırmandıkları beş katı hatırladı. Böğründe ani bir sancı hissetti, kalbini düşündü, bacaklarının kıvrıldığını düşündü, merdivenin dibine gürültüyle düştüğünü düşündü. Mendilini çıkarıp alnını sildi. Sonra gözlüğünü çıkarıp camlarını temizledi, kalbinin yatışmasını bekledi.

Koridorun öbür ucuna baktı. Apartman çok sessizdi. Kadının kapısında durdu, şapkasını çıkardı ve hafifçe kapıyı çaldı. Aralanan kapıda pijamalı tombul bir kız çocuğu belirdi.

"Arnold Breit siz misiniz?" dedi kız.

"Evet, benim," dedi. "Annen evde mi?"

"İçeri gelmenizi istedi. Öksürük şurubu ve aspirin almak için eczaneye gittiğini söylememi istedi."

Erkek kapıyı arkasından kapadı. "Adın ne? Annen söylemişti, ama unuttum."

Kız bir şey söylemeyince, yeniden şansını denedi.

"Adın ne? Shirley miydi?"

"Cheryl," dedi kız. "C-h-e-r-y-l."

"Evet, şimdi hatırladım. Eh, kabul etmelisin ki yaklaştım."

Kız odanın karşı tarafındaki bir mindere oturup ona baktı.

"Demek hastasın, öyle mi?" dedi Arnold.

Kız başını iki yana salladı.

"Hasta değil misin?"

"Hayır," dedi kız.

Erkek etrafına baktı. Oda, direğine büyük bir kül tablası ve bir dergilik tutturulmuş altın rengi bir ayaklı abajurla aydınlatılıyordu. Karşı duvarın dibinde televizyon duruyordu, açıktı, sesi kısıktı. Dar bir koridor daire-

nin arka tarafına uzanıyordu. Ocak yakılmıştı, havada keskin bir ilaç kokusu vardı. Sehpada tokalar ve bigudiler, kanapede pembe bir bornoz duruyordu.

Yeniden çocuğa baktı, sonra bakışlarını mutfağa ve mutfaktan balkona açılan cam kapıya çevirdi. Kapı hafifçe aralık duruyordu, *sweatshirt*'lü iriyarı adamı hatırlayınca şöyle bir ürperdi.

"Annem bir dakikalığına dışarı çıktı," dedi çocuk, birden uyanmış gibi.

Erkek, şapkası elinde, parmaklarının ucunda öne doğru yaylandı ve gözlerini ona dikti. "Gitsem iyi olur," dedi.

Kilitte bir anahtar döndü, kapı savrularak açıldı ve ufak tefek, solgun, çilli bir kadın, elinde kesekâğıdıyla içeri girdi.

"Arnold! Seni gördüğüme sevindim!" Çabucak, huzursuzca erkeğe baktı ve kesekâğıdıyla mutfağa giderken başını tuhaf bir biçimde bir o yana bir bu yana salladı. Erkek bir dolap kapağının kapandığını duydu. Çocuk mindere oturmuş, onu izliyordu. Erkek ağırlığını önce bir bacağına, sonra öbürüne verdi, sonra şapkasını başına yerleştirdi ve kadın yeniden belirince aynı hareketle çıkardı.

"Sen doktor musun?" diye sordu kadın.

"Hayır," dedi şaşkınlıkla. "Hayır, değilim."

"Cheryl hasta. Ben de bir şeyler almak için dışarı çıkmıştım. Neden adamın paltosunu almadın?" dedi, çocuğa dönerek. "Lütfen onun kusuruna bakma. Misafire alışık değiliz."

"Kalamam," dedi. "Gerçekten gelmemeliydim."

"Lütfen otur," dedi kadın. "Böyle konuşamayız. Önce ona ilaç vereyim. Sonra konuşuruz."

"Gerçekten gitmem gerek," dedi. "Sesinizin tonundan, acil bir durum olduğunu düşündüm. Ama gerçek-

ten gitmem gerek." Ellerine baktı ve aptal aptal hareketler yaptığını fark etti.

Kadının, dinlemiyormuş gibi, "Çay suyu koyayım," dediğini duydu. "Sonra Cheryl'a ilacını veririm, sonra da konuşuruz."

Çocuğu omuzlarından tutup mutfağa yönlendirdi. Erkek, kadının bir kaşık aldığını, etiketine göz attıktan sonra bir şişeyi açtığını ve iki doz koyduğunu gördü.

"Şimdi, Mr. Breit'a iyi geceler deyip odana git tatlım."

Erkek, çocuğa başını salladı ve sonra kadının peşinden mutfağa gitti. Onun işaret ettiği sandalyeye değil, balkonu, koridoru ve küçük oturma odasını göreceği sandalyeye oturdu. "Puro içmemde sakınca var mı?" diye sordu.

"Yok," dedi kadın. "Beni rahatsız edeceğini sanmıyorum Arnold. Lütfen iç."

Erkek içmemeye karar verdi. Ellerini dizlerine koyup yüzüne ciddi bir ifade yerleştirdi.

"Bu kadar gizem benim için çok fazla," dedi. "Sizi temin ederim, pek görülmemiş bir durum."

"Anlıyorum Arnold," dedi kadın. "Numaranı bulmamın hikâyesini duymak istersin herhalde?"

"İsterim gerçekten," dedi.

Karşılıklı oturup suyun kaynamasını beklediler. Erkek televizyonu duyabiliyordu. Mutfakta etrafına, sonra da yine balkona doğru baktı. Su fokurdamaya başladı.

"Bana numarayı anlatacaktınız," dedi.

"Ne Arnold? Özür dilerim," dedi.

Erkek boğazını temizledi. "Numaramı nasıl ele geçirdiğinizi anlatın," dedi.

"Annette'e sordum. Bakıcıya. Ama bunu biliyorsun tabii. Neyse, kendisi buradayken telefonun çaldığını ve birinin beni istediğini anlattı. Bir numara bırakmış, Annette'in yazdığı numara da seninkiydi. Bütün bildiğim

bu." Önündeki fincanla oynadı. "Üzgünüm, sana anlatacak daha fazla bir şeyim yok."

"Suyunuz kaynıyor," dedi.

Kadın kaşık, süt, şeker çıkardı ve buharı tüten suyu çay poşetlerinin üzerine döktü.

Arnold şeker ekleyip çayını karıştırdı. "Acilen gelmemi söylemiştiniz."

"Ah, *o mu*, Arnold," dedi kadın, başını çevirerek. "Bunu bana neyin söylettiğini bilmiyorum. Ne düşündüğümü hayal edemiyorum."

"Öyleyse bir şey yok mu?" dedi.

"Hayır. Yani *evet*." Kadın başını iki yana salladı. "Yani dediğin gibi. Bir şey yok."

Arnold, "Anlıyorum," dedi. Çayını karıştırmaya devam etti. "Olağandışı," dedi bir süre sonra, neredeyse kendi kendine. "Epey olağandışı." Yüzünde cılız bir gülümseme belirdi, sonra fincanı bir kenara itip peçeteyi dudaklarına değdirdi.

"Gidiyor musun yoksa?" dedi kadın.

"Gitmem gerek," dedi. "Evde bir telefon bekliyorum."

"Henüz değil, Arnold."

Sandalyesini yere sürterek geriye itip ayağa kalktı. Gözleri soluk yeşildi, solgun yüzünde çukura kaçmışlardı ve erkeğin ilk başta koyu renk makyaj sandığı şeyle çevriliydiler. Erkek kendi kendinden dehşete düşerek, bunun için kendinden nefret edeceğini bilerek, ayağa kalktı ve kollarını beceriksizce onun beline doladı. Kadın, gözkapaklarını şöyle bir kırpıştırıp kapayarak, kendini öptürdü.

"Geç oldu," dedi Arnold, onu bırakıp kararsızca başını çevirerek. "Bana çok kibar davrandınız. Ama artık gitmeliyim Mrs. Holt. Çay için teşekkürler."

"Yine geleceksin, değil mi Arnold?" dedi kadın.

Arnold "hayır" anlamına başını iki yana salladı.

Kadın onu kapıya kadar geçirdi, erkek elini uzattı. Televizyonu duyabiliyordu. Sesinin açıldığından emindi. Derken öteki çocuğu hatırladı; *oğlanı*. O neredeydi?

Kadın onun elini tuttu, çabucak dudaklarına götürdü. "Sakın beni unutma Arnold."

"Unutmam," dedi. "Clara. Clara Holt," dedi.

"Güzel bir sohbetti," dedi kadın. Onun ceketinin yakasından bir şey aldı, bir saç, bir iplik. "Geldiğine çok sevindim ve yine geleceğinden eminim." Erkek ona dikkatle baktı, ama kadın onun yanından ileriye bakıyordu, bir şey hatırlamaya çalışıyormuş gibi. "Öyleyse... iyi geceler Arnold," demesiyle kapıyı kapaması bir oldu, az kalsın paltosu araya sıkışıyordu.

"Tuhaf," dedi Arnold, merdivenden inerken. Kaldırıma ulaştığında derin bir nefes aldı ve bir an durup binaya baktı. Ama hangi balkonun onunki olduğunu çıkaramadı. *Sweatshirt*'lü iriyarı adam hafifçe parmaklığa sokulup ona bakmaya devam etti.

Elleri paltosunun ceplerinde, yürümeye başladı. Eve vardığında telefon çalıyordu. Telefon susana kadar anahtarı parmaklarının arasında tutarak odanın ortasında çok sessizce durdu. Sonra, usulca, bir elini göğsüne koydu ve kat kat giysilerin altından, çarpan kalbini hissetti. Bir süre sonra yatak odasına yollandı.

Neredeyse aynı anda telefon yeniden canlandı, bu kez telefona baktı. "Ben Arnold. Arnold Breit," dedi.

"Arnold? Vay, bu gece pek resmîyiz!" dedi karısı, sesi sert, alaycıydı. "Dokuzdan beri arıyorum. Âlemlere mi aktın Arnold?"

Erkek sessiz kaldı ve kadının sesini ölçüp tarttı.

"Orada mısın Arnold?" dedi kadın. "Kendin gibi değilsin."

BABA

Bebek yatağın yanındaki sepette yatıyordu, başında beyaz bir bone, üzerinde de tulum vardı. Sepet yeni boyanmış, buz mavisi kurdeleler bağlanmış ve mavi kapitonelerle kaplanmıştı. Üç küçük kız kardeş, yataktan yeni kalkmış ve hâlâ kendine gelememiş anne, büyükanne, hepsi bebeğin etrafına toplanmış, onun gözlerini dikip bakmasını ve bazen yumruğunu ağzına götürmesini izliyordu. Gülümsemiyor ya da gülmüyordu, ara sıra gözlerini kırpıştırıyor ve kızlardan biri çenesini sıvazlayınca dilini dudaklarının arasında hızla ileri geri hareket ettiriyordu.

Baba mutfaktaydı ve bebekle oynadıklarını duyabiliyordu.

"Kimi seviyorsun bebek?" dedi Phyllis ve onun çenesini gıdıkladı.

"Hepimizi seviyor," dedi Phyllis, "ama aslında babamı seviyor, çünkü babam da oğlan!"

Büyükanne yatağın kenarına oturdu ve, "Küçücük koluna bakın!" dedi. "Tombiş tombiş. Ya şu küçük parmaklar! Tıpkı annesi gibi."

"Çok tatlı değil mi?" dedi anne. "Turp gibi, benim küçük bebeğim." Eğilip bebeği alnından öptü ve kolunun üzerindeki örtüye dokundu. "Biz de onu seviyoruz."

"Ama kime benziyor, kime benziyor?" diye bağırdı

Alice ve hepsi bebeğin kime benzediğini görmek için sepete biraz daha sokuldu.

"Gözleri güzel," dedi Carol.

"*Bütün* bebeklerin gözleri güzeldir," dedi Phyllis.

"Büyükbabasının dudaklarını almış," dedi büyükanne. "Şu dudaklara bakın."

"Bilmem ki..." dedi anne. "Bence değil."

"Burnu! Burnu!" diye bağırdı Alice.

"Ne varmış burnunda?" diye sordu anne.

"Birinin burnuna benziyor," diye cevap verdi kız.

"Hayır, bilmiyorum," dedi anne. "Sanmıyorum."

"Şu dudaklar..." diye mırıldandı büyükanne. "Şu küçük parmaklar..." dedi, bebeğin elini ortaya çıkarıp parmaklarını açarak.

"Bebek kime benziyor?"

"Kimseye benzemiyor," dedi Phyllis. Daha da sokuldular.

"*Ben* biliyorum! *Ben* biliyorum!" dedi Carol. "*Babama* benziyor!" Sonra bebeğe daha yakından baktılar.

"Peki, babam kime benziyor?" diye sordu Phyllis.

"Babam kime benziyor?" diye tekrarladı Alice ve hepsi bir anda, babanın, sırtı onlara dönük olarak masada oturduğu mutfağa baktı.

"Kimseye!" dedi Phyllis ve hafiften ağlamaya başladı.

"Şşş," dedi büyükanne ve başını çevirdi, sonra yine bebeğe baktı.

"Babam *kimseye* benzemez!" dedi Alice.

"Ama *birine* benzemek zorunda," dedi Phyllis, kurdelelerden biriyle gözlerini silerek. Büyükanne dışında hepsi masada oturan babaya baktı.

Sandalyesinde dönmüştü, yüzü bembeyaz ve ifadesizdi.

KİMSE BİR ŞEY SÖYLEMEZDİ

Mutfaktan gelen seslerini duyabiliyordum. Ne söylediklerini duyamıyordum, ama tartışıyorlardı. Sonra ortalık sessizleşti ve o ağlamaya başladı. George'a dirsek attım. Uyanacağını ve suçluluk duyup dursunlar diye onlara bir şey söyleyeceğini sandım. Ama George hıyarın teki. Tekme atıp avaz avaz bağırmaya başladı.

"Beni dürtüklemeyi kes, piç kurusu," dedi. "Söyleyeceğim!"

"Seni sersem ödlek," dedim. "Bir kez olsun durumu öğrenemez misin? Kavga ediyorlar ve annem ağlıyor. Dinle."

Başını yastıktan kaldırıp dinledi. "Bana ne," dedi ve duvara dönüp uyumaya devam etti. George tam bir hıyar.

Daha sonra babamın, otobüsüne yetişmek için çıktığını duydum. Sokak kapısını çarparak kapadı. Annem daha önce bana, onun aileyi parçalamak istediğini söylemişti. Dinlemek istememiştim.

Bir süre sonra bizi okul için kaldırmaya geldi. Sesi neşeli çıkıyordu, bilmiyorum. Midemin kötü olduğunu söyledim. Ekimin ilk haftasıydı ve henüz devamsızlığım yoktu, dolayısıyla ne diyebilirdi ki? Bana baktı, ama başka bir şey düşünüyormuş gibiydi. George uyanıktı ve dinliyordu. Yatakta kıpırdamasından uyanık olduğunu

anladım. Harekete geçebilsin diye, durumun nereye varacağını görmeyi bekliyordu.

"Tamam." Annem başını iki yana salladı. "Bilmem ki. Evde kal o halde. Ama televizyon yok, unutma."

George dikildi. "Ben de hastayım," dedi ona. "Başım ağrıyor. Bütün gece dürtükleyip durdu ve beni tekmeledi. Hiç uyuyamadım."

"Bu kadarı yeter!" dedi annem. "Okula gidiyorsun George! Burada kalıp bütün gün kardeşinle kavga etmeyeceksin. Şimdi kalk da giyin. Ciddiyim. Bu sabah bir kavga daha çekecek halde değilim."

George onun odadan çıkmasını bekledi. Sonra yatağın ayakucundan atladı. "Seni piç kurusu," dedi ve bütün örtüleri üzerimden çekiverdi. Banyoya kaçtı.

"Seni öldüreceğim," dedim, ama annemin duyabileceği kadar yüksek sesle değil.

George okula gidene kadar yataktan çıkmadım. Annem işe gitmek için hazırlanmaya başladığında, bana kanapede yatak yapıp yapamayacağını sordum. Çalışmak istediğimi söyledim. Sehpada, doğum günümde aldığım Edgar Rice Burroughs kitapları ve Toplumsal Araştırmalar kitabım vardı. Ama canım okumak istemiyordu. Gitmesini istiyordum ki televizyon seyredebileyim.

Annem sifonu çekti.

Daha fazla bekleyemedim. Televizyonu açıp sesini kapadım. Mutfağa gittim, sigara paketini orada bırakmıştı, silkeleyerek üç tanesini çıkardım. Dolaba koydum ve kanapeye geri dönüp *A Princess of Mars*'ı[1] okumaya başladım. Annem gelip televizyona baktı, ama bir şey söylemedi. Kitabım açıktı. Aynanın karşısında saçını dü-

1. (İng.) Mars Prensesi. (Y.N.)

zeltti, sonra da mutfağa girdi. Çıktığında bakışlarımı kitaba çevirdim.

"Geç kaldım. Hoşça kal, canım." Televizyon konusunu açmayacaktı. Dün gece, "olaysız" işe gitmenin nasıl bir şey olduğunu artık bilmediğini söylemişti.

"Bir şey pişirme. Ocağı yakmana gerek yok. Acıkırsan buzdolabında tonbalığı var." Bana baktı. "Ama miden kötüyse, bence içine bir şey sokmamalısın. Neyse, ocağı yakmana gerek yok. Duydun mu? O ilacı al canım, umarım geceye kalmadan miden düzelir. Belki hepimiz geceye kalmadan düzeliriz."

Kapı eşiğinde durup kulpu çevirdi. Başka bir şey daha söylemek ister gibiydi. Üzerinde beyaz bluz, kalın siyah kemer ve siyah etek vardı. Bazen buna "kılığım", bazen de "üniformam" derdi. Kendimi bildim bileli, her zaman gömme dolapta ya da çamaşır ipinde asılı olurdu ya da gece elde yıkanırdı ya da mutfakta ütülenirdi.

Çarşambadan pazara kadar çalışırdı.

"Hoşça kal anne."

Arabayı çalıştırıp motoru ısıtmasını bekledim. Kaldırım kenarından uzaklaşmasını dinledim. Sonra kalkıp televizyonun sesini açtım ve sigaraları almaya gittim. Bir tanesini içtim ve doktorlarla hemşireler hakkında bir programı seyrederken mastürbasyon yaptım. Sonra kanal değiştirdim. Sonra televizyonu kapadım. Canım seyretmek istemiyordu.

Tars Tarkas'ın yeşil bir kadına âşık olduğu, ancak ertesi sabah kadının başının kıskanç kayınbiraderi tarafından koparıldığını gördüğü bölümü bitirdim. Neredeyse beşinci okuyuşumdu. Sonra annemle babamın yatak odasına gidip etrafa baktım. Yine prezervatif olmadıkça başka özel bir şey peşinde değildim ve her yere baktığım halde hiç bulamamıştım. Bir keresinde bir çekmecenin

gerisinde bir kavanoz vazelin buldum. O işle bir ilgisi olması gerektiğini biliyordum, ama ne olduğunu bilmiyordum. Etiketi inceleyip bir şeyi açığa vurmasını umdum, insanların ne yaptığının tarifi ya da vazelinin nasıl uygulandığı, bu türden şeyler. Ama olmadı. *Saf Petrol Jölesi*, ön etikette bütün yazan buydu. Ama sırf bunu okumak bile aletini kaldırmak için yeterliydi. *Kreşte Harika Bir Yardımcı*, diyordu arka tarafında. *Kreş* –salıncaklar ve kaydıraklar, kum havuzları, tırmanma aletleri– ile yatakta onların arasında geçenler arasında bağlantı kurmaya çalıştım. Kavanozu defalarca açıp içini koklamış ve son seferden beri ne kadar kullanıldığına bakmıştım. Bu kez *Saf Petrol Jölesi*'ni es geçtim. Yani, tek yaptığım kavanoza bakıp hâlâ orada olduğunu görmekti. Bir şey bulmayı pek de beklemeyerek birkaç çekmeceyi gözden geçirdim. Yatağın altına baktım. Hiçbir yerde hiçbir şey yoktu. Gömme dolaptaki, mutfak parasını sakladıkları kavanoza baktım. Bozukluk yoktu, sadece bir beşlik, bir de teklik. Yokluğunu fark ederlerdi. Sonra, giyinip Birch Deresi'ne yürümeyi düşündüm. Alabalık sezonunun kapanmasına daha bir hafta kadar vardı, ama hemen hemen herkes balık tutmayı bırakmıştı. Herkes oturmuş, geyik ve sülün sezonunun açılmasını bekliyordu.

Eski giysilerimi dolaptan çıkardım. Normal çoraplarımın üzerine yün çoraplar giydim ve acele etmeden botların bağcıklarını bağladım. İki tane ton balıklı sandviç ve çift katlı fıstık ezmeli krakerler hazırladım. Mataramı doldurdum ve avcı bıçağıyla matarayı kemerime taktım. Kapıdan çıkarken, not bırakmaya karar verdim. Şöyle yazdım: "Kendimi daha iyi hissediyor ve Birch Deresi'ne gidiyorum. Yakında dönerim. R. 3.15." Bu, dört saat kadar sonrasıydı. Ve George'un okuldan dönmesinden on beş dakika kadar önce. Çıkmadan sandviçlerden birini yedim, yanında da bir bardak süt içtim.

Dışarısı güzeldi. Sonbahardı. Ama geceleri dışında henüz soğuk değildi. Geceleri meyve bahçelerinde ağaçları donmaktan korumak için ateşler yakarlardı ve sabah burnunuzda siyah bir is halkasıyla uyanırdınız. Ama kimse bir şey söylemezdi. Ateş yakmanın genç armutları donmaktan koruduğunu söylerlerdi, dolayısıyla yakmakta sorun yoktu.

Birch Deresi'ne varmak için, bizim sokağın sonuna kadar gidersin, orada karşına On Altıncı Cadde çıkar. On Altıncı'dan sola döner ve tepeye çıkıp mezarlığın yanından geçerek Lennox'a inersin, orada bir Çin restoranı vardır. Oradaki kavşaktan havaalanını görebilirsin, Birch Deresi de havaalanının aşağısındadır. On Altıncı, kavşakta View Yolu'na bağlanır. View'yu biraz takip ederek köprüye gelirsin. Yolun iki tarafında meyve bahçeleri vardır. Bazen, meyve bahçelerinin yanından geçerken, sıra sıra ağaçların arasında koşturan sülünleri görürsün, ama orada avlanamazsın, çünkü Matsos adında bir Yunanlı tarafından vurulabilirsin. Sanırım toplamda kırk dakikalık bir yürüyüştür.

On Altıncı'yı yarılamıştım ki, kırmızı arabalı bir kadın önümde kenara çekti. Yolcu tarafındaki camı indirdi ve binmek isteyip istemediğimi sordu. Zayıftı ve ağzının etrafında küçük sivilceler vardı. Saçını bigudilere sarmıştı. Ama gayet şıktı. Kahverengi kazağının içindeki memeleri güzeldi.

"Okulu mu kırdın?"

"Sanırım."

"Binmek ister misin?"

Başımı salladım.

"Atla. Acelem var."

Sinek oltası ve balık sepetini arka koltuğa koydum. Yerde ve arka koltukta Mel'in Yeri'nden alınmış yiyeceklerle dolu bir sürü kesekâğıdı vardı. Söyleyecek bir şey bulmaya çalıştım.

"Balığa gidiyorum," dedim. Kasketimi çıkardım, oturabileyim diye matarayı öbür tarafa çektim ve camın yanına kuruldum.

"Hiç tahmin etmezdim." Güldü. Tekrar yola çıktı. "Nereye gidiyorsun? Birch Deresi'ne mi?"

Yine başımı salladım. Kasketime baktım. Amcam bir hokey maçı izlemeye gittiği Seattle'dan almıştı benim için. Söyleyecek daha fazla bir şey bulamadım. Camdan dışarı bakıp avurtlarımı içine çektim. Hep bu kadının seni yoldan aldığını görürsün. Birbirinize âşık olacağınızı ve onun seni evine götürüp evin her yerinde kendini sana düzdüreceğini bilirsin. Bunu düşündükçe aletim kalkmaya başladı. Kasketi kucağımda oynattım ve gözlerimi kapayıp beyzbolu düşünmeye çalıştım.

"Hep söylerim, günün birinde balık tutmakla uğraşacağım," dedi. "Dediklerine göre çok rahatlatıcıymış. Ben asabi biriyim."

Gözlerimi açtım. Kavşakta durmuştuk. *Çok mu işiniz var? Bu sabah başlamaya ne dersiniz?* demek istedim. Ama ona bakmaya korkuyordum.

"Burası sana uyar mı? Buradan dönmem gerek. Kusura bakma, bu sabah acelem var," dedi.

"Tamam. Burası iyi." Eşyalarımı aldım. Sonra kasketimi taktım ve konuşurken tekrar çıkardım. "Hoşça kalın. Teşekkürler. Belki gelecek yaza," ama sözümü bitiremedim.

"Balığı mı kastediyorsun? Olur." Kadınların yaptığı gibi, iki parmağını salladı.

Söylemiş olmam gerekenlerin üzerinden geçerek yürümeye başladım. Bir sürü şey geldi aklıma. Neyim vardı benim? Sinek oltasıyla havayı yarıp iki-üç kez haykırdım. Olayı başlatmam için yapmış olmam gereken, birlikte öğle yemeği yiyip yiyemeyeceğimizi sormaktı. Evimde kimse yoktu. Birden yatak odamda yorganın altındayız.

Kazağını çıkarmasa olur mu diye soruyor, ben de sorun olmadığını söylüyorum. Pantolonunu da çıkarmıyor. Tamam, diyorum. Bence sakıncası yok.

İniş için alçalan bir Piper Cub başımın hemen üzerinden geçti. Köprünün bir metre kadar uzağındaydım. Suyun akışını duyabiliyordum. Setten aşağı hızla indim, fermuarımı açtım ve derenin bir buçuk metre açığına salladım. Bu bir rekor olmalıydı. Öteki sandviçi ve fıstık ezmeli krakerleri acele etmeden yedim. Mataradaki suyun yarısını içtim. Artık balık tutmaya hazırdım.

Nereden başlayacağımı düşünmeye çalıştım. Üç yıldır, taşındığımızdan beri, burada balık tutuyordum. Babam, George'la beni arabayla getirir ve bizi beklerken sigara içer, iğnelerimize yem takar, oltayı taktırıp koparırsak yeni donanımlar bağlardı. Her zaman köprüden başlayıp derenin öbür ucuna doğru giderdik ve her zaman birkaç tane yakalardık. Arada sırada, sezonun başlangıcında, limiti yakalardık. Oltayı monte ettim ve önce köprünün altında birkaç atış denedim.

Ara sıra bir eğimin altına ya da büyük bir kayanın arkasına atıyordum. Ama hiçbir şey olmadı. Suyun durgun ve dibin sarı yapraklarla dolu olduğu bir yere göz gezdirdim ve iri, çirkin kıstırgaçlarını kaldırmış giden birkaç kerevit gördüm. Bir çalı yığınından bıldırcınlar uçuştu. Bir sopa fırlattığımda, bir erkek sülün üç metre kadar öteden gıdaklayarak fırladı, az kalsın oltayı elimden düşürüyordum.

Dere ağır akıyordu ve pek geniş değildi. Botlarımın içine su girmeden hemen hemen her yerden karşıya geçebilirdim. İneklerin ayak izleriyle dolu bir çayırlıktan geçtim ve suyun kocaman bir borudan aktığı yere geldim. Borunun altında küçük bir delik olduğunu biliyordum, o yüzden dikkatliydim. Oltayı salacak kadar yakla-

şınca diz çöktüm. Tam suya değmiştim ki oltaya vuruldu, ama onu kaçırdım. Yemi sıyırıp götürdüğünü hissettim. Balık gitmişti ve misina geri geldi. Bir somon yumurtası daha taktım ve birkaç atış daha denedim. Ama uğursuzluk getirdiğimi biliyordum.

Setten yukarı çıktım ve direkte GİRİLMEZ levhasının bulunduğu bir çitin altından geçtim. Havaalanı pistlerinden biri burada başlıyordu. Durup yüzeyin çatlaklarından bitmiş çiçeklere baktım. Lastiklerin yüzeyi ezdiği ve çiçeklerin etrafında yağlı sürtünme izleri bıraktığı yerleri görebiliyordun. Öteki taraftan yine dereye gittim ve kısa bir mesafe boyunca balık arayarak çukura geldim. Gidebileceğim en son noktanın burası olduğunu sanıyordum. Üç yıl önce buraya ilk geldiğimde, su kıyıların tepesine kadar gürüldüyordu. O zaman o kadar hızlı akıyordu ki balık tutamamıştım. Şimdiyse dere kıyının iki metre kadar aşağısındaydı. Dibi pek görülmeyen gölcüğün başındaki bu küçük çayda köpürüp kaynıyordu. Biraz daha aşağıda, hiçbir şey olmamışçasına dip yukarıya eğimlenip yeniden sığlaşıyordu. Buraya son gelişimde neredeyse otuz santimlik iki balık yakalamış, iki katı büyüklüğünde görünen birini de kaçırmıştım; yazın çıkan bir gökkuşağı alabalığı, demişti babam, ona bundan söz ettiğimde. İlkbaharın başında sular yükselirken ortaya çıktıklarını, ama sular alçalmadan önce çoğunun nehre geri döndüğünü söylemişti.

Misinaya iki iğne daha taktım ve dişlerimle sıkıştırdım. Sonra taze bir somon yumurtası taktım ve suyun bir kaya çıkıntısının üzerinden gölcüğe döküldüğü yerden oltayı attım. Akıntının onu aşağı indirmesine izin verdim. Olta kurşunlarının kayalara hafifçe vurduğunu hissedebiliyordum, oltaya balık vurduğunda bundan farklı oluyordu. Derken misina gerildi ve akıntı yumurtayı gölcüğün ucunda görülebilir bir yere götürdü.

Buraya kadar boşuna gelmiş olmaktan ötürü kendi-

mi çok kötü hissediyordum. Bu kez bütün misinayı çekip başka bir atış yaptım. Sinek oltasını bir dalın üzerine koydum ve sondan bir önceki sigarayı yaktım. Başımı kaldırıp vadiye baktım ve kadını düşünmeye başladım. Yiyeceklerin taşınmasında yardım istediği için evine gidiyorduk. Kocası yurtdışındaydı. Ona dokundum, titremeye başladı. Kanapede birbirimize Fransız öpücüğü verirken, özür dileyerek banyoya gitti. Onu takip ettim. Pantolonunu indirip klozete oturmasını izledim. Aletim acayip kalktı, o ise elini sallayarak beni çağırdı. Tam fermuarımı açacakken, derede cup diye bir ses duydum. Bakınca, sinek oltamın ucunun oynadığını gördüm.

Çok iri değildi, pek de direnmedi. Ama misinayı bırakıp çekerek onu olabildiğince yordum. Yan tarafına döndü ve aşağıda akıntının içinde yattı. Onun ne olduğunu bilmiyordum. Tuhaf görünüyordu. Misinayı gerdim ve onu kaldırıp kıyının üzerinden otlara koydum, orada kıpırdanmaya başladı. Bir alabalıktı. Ama yeşildi. Onun gibisini daha önce hiç görmemiştim. Yan tarafları siyah benekli yeşildi, yeşilimsi bir kafası ve yeşil gibi bir karnı vardı. Yosun rengiydi, öyle bir yeşildi. Uzun süre yosunlara sarılmış gibiydi, bu renk her yanını bürümüştü. Tombuldu, neden daha fazla direnmediğini merak ettim. İyi olup olmadığını merak ettim. Ona uzunca bir süre baktım, sonra acısını dindirdim.

Biraz çimen koparıp balık sepetinin içine koydum ve onu çimenlerin üstüne yatırdım.

Birkaç atış daha yaptım ve sonra saatin iki ya da üç olması gerektiğini tahmin ettim. Köprüye doğru hareket geçmemin iyi olacağını düşündüm. Eve doğru yola çıkmadan önce bir süre köprünün altında balık tutmayı düşündüm. Ve yeniden kadını düşünmeden önce geceye kadar beklemeye karar verdim. Ama o gece aletimin na-

sıl kalkacağını düşününce hemen aletim kalktı. Sonra, bu kadar çok yapmayı bırakmamın iyi olacağını düşündüm. Bir ay kadar önce, bir cumartesi herkes dışarıdayken, hemen arkasından İncil'i almış ve bir daha yapmamaya söz verip yemin etmiştim. Ama İncil'e meni bulaştırdım, söz verme ve yemin etme sadece bir-iki gün sürdü, sonra yeniden kendim oldum.

Derenin öbür ucuna giderken balık tutmadım. Köprüye vardığımda, çimenlerin içinde bir bisiklet gördüm. Bakınınca, George boylarında bir çocuğun kıyıdan aşağı koştuğunu gördüm. Ona doğru yöneldim. Derken o da dönüp bana doğru gelmeye başladı, suya bakıyordu.

"Hey, ne oldu?" diye bağırdım. "Ne var?" Beni duymadığını sandım. Sırığıyla balıkçı çantasını kıyıda gördüm ve eşyalarımı yere bıraktım. Bulunduğu yere koştum. Sıçan gibi bir şeydi. Yani fırlak dişleri ve sıska kolları vardı, üzerindeki yırtık pırtık, uzun kollu gömlek de ona çok küçük geliyordu.

"Tanrım, yemin ederim burada gördüğüm en büyük balık!" diye seslendi. "Çabuk! Bak! Şuraya bak! İşte şurada!"

Gösterdiği yere baktım ve kalbim yerinden fırladı.

Kolum kadardı.

"Tanrım, aman Tanrım, şuna bakar mısın!" dedi oğlan.

Bakmaya devam ettim. Suyun üzerine sarkmış bir dalın altında gölgede dinleniyordu. "Yüce Tanrım," dedim balığa, "sen nereden geldin?"

"Ne yapacağız?" dedi oğlan. "Keşke tüfeğim yanımda olsaydı."

"Onu yakalayacağız," dedim. "Tanrım, şuna bak! Onu kumluğa sokalım."

"Bana yardım edecek misin? Birlikte hallederiz!" dedi çocuk.

Koca balık akıntıyla bir metre kadar sürüklenmişti,

berrak suda yüzgeçlerini yavaş yavaş sallıyordu.

"Tamam, ne yapıyoruz?" dedi çocuk.

"Ben akıntıya karşı gidip sonra akıntı yönünde yürüyebilir ve onu harekete geçirebilirim," dedim. "Sen kumlukta dur, geçmeye çalıştığında da canı çıkana kadar tekmele. Bir şekilde kıyıya çıkar, nasıl yapacağın umurumda değil. Sonra sıkı tut ve dişini sık."

"Tamam. Ah siktir, şuna bak! Bak, gidiyor! Nereye gidiyor?" diye haykırdı oğlan.

Balığın akıntıya karşı hareketlenmesini ve kıyıya yakın bir yerde durmasını izledim. "Hiçbir yere gitmiyor. Gidecek yeri yok. Görüyor musun? Ödü bokuna karıştı. Bizim burada olduğumuzu biliyor. Gidecek bir yer arayarak dolaşıyor. Gördün mü, yine durdu. Hiçbir yere gidemez. Bunu biliyor. Onu enseleyeceğimizi biliyor. İşin boka sardığını biliyor. Ben akıntıya karşı gidip onu korkutarak akıntı yönüne süreceğim. Geçerken sen yakalarsın."

"Keşke tüfeğim yanımda olsaydı," dedi oğlan. "Hakkından gelirdi," dedi oğlan.

Akıntıya karşı biraz yürüdüm, sonra akıntı yönünde bata çıka ilerlemeye başladım. Yürürken önüme bakıyordum. Birden balık ok gibi fırlayarak kıyıdan uzaklaştı, tam karşımda büyük, bulanık bir girdap yaratarak döndü ve akıntı yönünde topukladı.

"İşte geliyor!" diye haykırdım. "Hey, hey, işte geliyor!" Ama balık kumluğa ulaşmadan hızla döndü ve geriye yöneldi. Suları sıçratıp haykırdım, yine döndü. "Geliyor! Yakala onu, yakala onu! İşte geliyor!"

Ama akılsız budala eline bir sopa aldı, balık kumluğa dalınca da, oğlan yapması gerektiği gibi onu tekmeleyerek geberteceğine sopayla üzerine çullandı. Çılgına dönen balık sığ suda yan tarafını vurarak yön değiştirdi. Kaçmayı başardı. Ahmak budala çocuk ona doğru hamle etti ve suya düştü.

Sırılsıklam halde sürünerek kıyıya çıktı. "Ona vurdum!" diye haykırdı oğlan. "Sanırım yaralandı da. Ellerim üzerindeydi, ama tutamadım."

"Hiçbir şey yapamadın!" Nefesim kesildi. Çocuğun suya düşmesine sevinmiştim. "Yaklaşamadın bile, seni ahmak. O sopayla ne yapıyordun? Onu tekmelemeliydin. Şimdi bir mil uzaktadır herhalde." Tükürmeye çalıştım. Başımı iki yana salladım. "Bilmiyorum. Henüz onu yakalayamadık. Onu yakalayamayabiliriz," dedim.

"Kahretsin, ona vurdum!" diye haykırdı oğlan. "Görmedin mi? Ona vurdum ve ellerim de üzerindeydi. Sen ne kadar yaklaştın? Hem kimin balığı bu?" Bana baktı. Pantolonundan ayakkabılarının üzerine su sızıyordu.

Başka bir şey söylemedim, ama bunu ben de merak ediyordum. Omuz silktim. "Şey, tamam. İkimizin olduğunu düşünmüştüm. Bu sefer onu yakalayalım. İkimiz de aptalca hatalar yapmayalım," dedim.

Akıntı yönünde bata çıka ilerledik. Botlarıma su girmişti, ama çocuk yakasına kadar ıslaktı. Dişleri takırdamasın diye öndeki fırlak dişlerini dudağına geçirdi.

Balık kumluğun aşağısındaki çayda değildi, onu bir sonraki düzlükte de göremedik. Birbirimize baktık ve balığın gerçekten de derin çukurlardan birine ulaşacak kadar akıntı yönünde gittiğinden endişelenmeye başladık. Ama sonra lanet şey kıyıya yaklaştı, kuyruğuyla suya toprak atıp yeniden uzaklaştı. Bir başka kumluktan geçti, koca kuyruğu suyun dışına çıkıyordu. Kıyının yakınında dolaştığını ve durduğunu gördüm, kuyruğu yarı yarıya suyun dışında, akıntıya karşı durmaya yetecek kadar yüzgeç sallayarak.

"Onu görüyor musun?" dedim. Oğlan baktı. Kolunu tutup parmağıyla işaret ettim. "Tam *şurada*. Tamam, dinle. Şu kıyılar arasındaki küçük çaya ineceğim. Nereyi

kastettiğimi anladın mı? Ben işaret verene kadar sen burada bekle. Sonra aşağı in. Tamam mı? Ve bu sefer geri dönerse elinden kaçırma."

"Tamam," dedi oğlan ve dudağını o dişlere göre ayarladı. "Bu kez onu yakalayalım," dedi yüzünde korkunç bir soğukluk ifadesiyle.

Kıyıya çıktım, sessizce hareket etmeye özen göstererek aşağı yürüdüm. Kıyıdan kayarak indim, yine suya girdim. Ama iri yeşil orospu çocuğunu göremedim ve kalbim sıkıştı. Çoktan gitmiş olabileceğini düşündüm. Akıntı yönünde biraz daha ilerleyip çukurlardan birine varacaktı. O zaman onu asla yakalayamayacaktık.

"Hâlâ orada mı?" diye bağırdım. Nefesimi tuttum.

Çocuk el salladı.

"Hazır ol!" diye bağırdım yine.

"İşte gidiyor!" diye bağırarak cevap verdi çocuk.

Ellerim titriyordu. Derenin genişliği bir metre kadardı ve toprak eğimler arasında akıyordu. Su alçak ama hızlıydı. Çocuk şimdi akıntı yönünde ilerliyordu, su dizlerine kadar geliyordu, önüne taşlar atıyor, suları sıçratıp bağırıyordu.

"İşte geliyor!" Çocuk kollarını salladı. Şimdi balığı gördüm; tam bana doğru geliyordu. Beni görünce dönmeye çalıştı, ama çok geçti. Diz çöktüm, soğuk suda onu yakaladım. Ellerim ve kollarımla onu kucakladığım gibi kaldırdım, suyun dışına attım, ikimiz de kıyıya düştük. Onu gömleğime bastırdım, çırpınıp kıvranıyordu, sonunda ellerimi kaygan yan taraflarından solungaçlarına uzatabildim. Bir elimi içine soktum ve deşerek ağzına ulaşıp çenesini kilitledim. Onu ele geçirdiğimi biliyordum. Hâlâ çırpınıyordu ve tutulması zordu, ama artık elimdeydi ve onu bırakmayacaktım.

"Onu yakaladık!" diye haykırdı oğlan suları sıçratarak. "Onu yakaladık, Tanrı adına! Amma balıkmış ha!

Şuna bak! Aman Tanrım, bırak da tutayım," diye haykırdı oğlan.

"Önce onu öldürmeliyiz," dedim. Öteki elimi gırtlağına soktum. Dişlerine dikkat etmeye çalışarak kafasını elimden geldiğince sertçe geriye çektim ve şiddetli çatırtıyı hissettim. Uzun uzun, yavaşça titredi ve hareketsiz kaldı. Onu kıyıya yatırdım ve ona baktık. En az altmış santim uzunluğundaydı, acayip sıskaydı, ama şimdiye dek yakaladığım her şeyden daha iriydi. Yine çenesini tuttum.

"Hey," dedi çocuk, ama ne yapacağımı görünce başka şey söylemedi. Kanını akıtıp yıkadım ve balığı tekrar kıyıya yatırdım.

"Babama göstermeyi öyle çok istiyorum ki," dedi çocuk.

Islaktık ve titriyorduk. Ona baktık, dokunup durduk. Koca ağzını kanırtarak açıp sıra sıra dişlerini yokladık. Yan taraflarında yara izleri vardı, çeyreklik kadar büyük, beyazımsı kamçı izleri vardı ve vücudu epeyce şişmişti. Gözlerinin etrafında ve burnunda kesikler vardı, sanırım kayalara çarpmıştı ve kavgalara karışmıştı. Ama öyle sıskaydı ki, boyuna göre çok sıskaydı ve yan taraflarındaki pembe çizgi zar zor görülebiliyordu, karnı da olması gerektiği gibi beyaz ve sıkı yerine gri ve gevşekti. Ama bence değerli bir parçaydı.

"Sanırım artık gitsem iyi olur," dedim. Güneşin batmakta olduğu tepelerin üzerindeki bulutlara baktım. "Eve gitsem iyi olur."

"Sanırım. Ben de. Donuyorum," dedi çocuk. "Hey, onu ben taşımak istiyorum," dedi çocuk.

"Bir sopa bulalım. Ağzından geçirip ikimiz taşırız," dedim.

Çocuk bir sopa buldu. Solungaçlarından geçirdik ve balık sopanın ortasına gelene kadar ittik. Sonra ikimiz de

birer ucundan tuttuk ve sopada sallanan balığı izleyerek dönüş yoluna koyulduk.

"Onu ne yapacağız?" dedi çocuk.

"Bilmem," dedim. "Sanırım onu ben yakaladım," dedim.

"İkimiz yakaladık. Hem ben önce gördüm."

"Doğru," dedim. "Ee, yazı tura atmak mı istersin?" Boştaki elimle cebimi yokladım, ama param yoktu. Kaybedersem ne yapardım zaten?

Neyse, çocuk, "Hayır, yazı tura atmayalım," dedi.

"Tamam," dedim. "Bana uyar." Oğlana baktım, saçları dikilmiş, dudakları morarmıştı. İş oraya varacak olursa, hakkından gelebilirdim. Ama kavga etmek istemiyordum.

Eşyalarımızı bıraktığımız yere geldik ve ikimiz de sopanın kendi tarafındaki ucunu bırakmadan, tek elle eşyalarımızı aldık. Sonra, bisikletinin olduğu yere yürüdük. Çocuk bir şeye kalkışırsa diye sopayı sıkı sıkı tutuyordum.

Sonra aklıma bir fikir geldi. "Onu yarıya bölebiliriz," dedim.

"Ne demek istiyorsun?" dedi oğlan, yine dişleri takırdayarak. Sopayı daha sıkı kavradığını hissedebiliyordum.

"Yarıya bölelim. Benim bıçağım var. Kesip ikiye ayırırız ve ikimiz de yarısını alırız. Bilmiyorum, ama sanırım bunu yapabiliriz."

Saçının bir tutamını çekiştirerek balığa baktı. "O bıçağı mı kullanacaksın?"

"Sende var mı?" dedim.

Oğlan başını iki yana salladı.

"Tamam," dedim.

Sopayı çekip çıkardım ve balığı çimenlerin içine, çocuğun bisikletinin yanına yatırdım. Bıçağı çıkardım. Keseceğim yeri belirlerken, bir uçak pistte ilerliyordu. "Burası iyi mi?" dedim. Çocuk başını salladı. Uçak pistte kük-

reyerek ilerledi ve tam başlarımızın üzerinden havalandı. Balığı kesmeye başladım. Bağırsaklarına geldim, ters çevirdim ve her şeyi dışarı sıyırdım. Karnında onu bir arada tutan incecik bir deri kalana dek kesmeye devam ettim. Yarıları alıp ellerimle düzelttim ve ikiye böldüm.

Çocuğa kuyruk kısmını verdim.

"Hayır," dedi, başını iki yana sallayarak. "Ben şu yarıyı istiyorum."

"İkisi de aynı!" dedim. "Kahrolası, dikkat et, sinirlenmeye başlıyorum."

"Umurumda değil," dedi oğlan. "Madem ikisi de aynı, ben şunu alayım. İkisi de aynı, değil mi?"

"İkisi de aynı," dedim. "Ama sanırım ben bu yarıyı alacağım. Kesme işini ben yaptım."

"Ben istiyorum," dedi çocuk. "Onu önce ben gördüm."

"Kimin bıçağını kullandık?" dedim.

"Kuyruğu istemiyorum," dedi çocuk.

Etrafa baktım. Yolda araba yoktu, balık tutan başka kimse de yoktu. Motoru uğuldayan bir uçak vardı ve güneş batıyordu. Her tarafım üşüyordu. Çocuk zangır zangır titriyor, bekliyordu.

"Bir fikrim var," dedim. Balık sepetini açıp ona alabalığı gösterdim. "Gördün mü? Yeşil. Şimdiye dek gördüğüm tek yeşil alabalık. Kim kafayı alırsa, öbürü yeşil alabalığı ve kuyruk kısmını alacak. Adil mi?"

Çocuk yeşil alabalığa baktı ve balık sepetinden çıkarıp tuttu. Balığın yarılarını inceledi.

"Sanırım," dedi. "Tamam, sanırım. Sen o yarıyı al. Benimkinde daha çok et var."

"Umurumda değil," dedim. "Onu yıkayıp temizleyeceğim. Ne tarafta oturuyorsun?" dedim.

"Arthur Caddesi'nde." Yeşil alabalığı ve balığın payına düşen yarısını pis bir bez torbaya koydu. "Neden sordun?"

"Neresi orası? Top oynanan parkın orası mı?" dedim.

"Evet, ama neden sordun, dedim." Çocuk korkmuş görünüyordu.

"Oraya yakın oturuyorum," dedim. "Yani sanırım gidonda gidebilirim. Lastiği sırayla şişirebiliriz. Sigaram var, ıslanmadıysa içebiliriz."

Ama çocuk, "Donuyorum," demekle yetindi.

Payıma düşen yarıyı derede yıkadım. Koca kafasını suyun altında tutup ağzını açtım. Akıntı ağzına doldu ve ondan geriye kalanların öbür ucundan çıktı.

"Donuyorum," dedi çocuk.

Sokağın öbür ucunda George'un bisikletine bindiğini gördüm. O beni görmedi. Botlarımı çıkarmak için arkaya dolandım. Kapağı kaldırabileyim diye balık sepetini asılı olduğu yerden aldım ve sırıtarak eve doğru yürüdüm.

Seslerini duyup pencereden baktım. Sofrada oturuyorlardı. Mutfak duman altıydı. Ocaktaki bir tavadan geldiğini gördüm. Ama ikisi de farkında değildi.

"Sana söylediğim tümüyle doğru," dedi babam. "Çocuklar ne bilir? Görürsün."

"Hiçbir şey görmem," dedi annem. "Böyle düşünseydim, öldüklerini görmeyi tercih ederdim."

"Senin neyin var?" dedi babam. "Sözlerine dikkat etsen iyi olur!"

Annem ağlamaya başladı. Babam sigarasını kül tablasına bastırıp söndürdü ve ayağa kalktı.

"Edna, bu tavanın yandığını biliyor musun?" dedi.

Annem tavaya baktı. Sandalyesini geriye itti ve tavayı sapından yakaladığı gibi lavabonun üzerindeki duvara attı.

"Sen aklını mı kaçırdın?" dedi babam. "Bak ne yaptın!" Bir bulaşık bezi aldı ve tavadan dökülenleri silmeye başladı.

Arka kapıyı açtım. Sırıtmaya başladım. "Birch Deresi'nde ne yakaladığıma inanamayacaksınız," dedim. "Bakın. Şuraya bakın. Şuna bakın. Ne yakaladığıma bakın."

Bacaklarım titriyordu. Ayakta zor duruyordum. Balık sepetini anneme uzattım, nihayet içine baktı. "Aa, aman Tanrım! Bu da ne? Bir yılan! Bu da ne? Lütfen, lütfen ben kusmadan onu dışarı çıkar."

"Onu dışarı çıkar!" diye haykırdı babam. "Ne dediğini duymadın mı? Onu buradan çıkar!" diye haykırdı.

"Ama bak, baba," dedim. "Ne olduğuna bak."

"Bakmak istemiyorum," dedi.

"Birch Deresi'nden yazın çıkan dev bir gökkuşağı alabalığı. Bak! Ne balık ama, değil mi? Bir canavar! Onu derede deli gibi kovaladım!" Sesim coşmuştu. Ama duramıyordum. "Bir tane daha vardı," diye devam ettim aceleyle. "Yeşil bir tane. Yemin ederim! Yeşildi! Hiç yeşil bir tane gördün mü?"

Babam balık sepetinin içine baktı ve ağzı açık kaldı.

"O lanet şeyi buradan çıkar!" diye haykırdı. "Senin neyin var? Onu mutfaktan çıkar ve lanet olası çöpe at!"

Tekrar dışarı çıktım. Balık sepetinin içine baktım. Orada olan şey, veranda ışığının altında gümüş rengi görünüyordu. Orada olan şey, balık sepetini dolduruyordu.

Onu sepetten çıkardım. Tuttum. Yarısını tuttum.

YİRMİ DÖRT HEKTAR

Telefon bir saat önce, yemek yerlerken gelmişti. İki kişi Cowiche Yolu'ndaki köprünün aşağısında, Toppenish Deresi'nin Lee Waite'e ait kısmında ateş ediyordu. Bu kış üçüncü ya da dördüncü seferdir oraya birileri geliyordu, Joseph Eagle bunu Lee Waite'e hatırlattı. Joseph Eagle, Cowiche Yolu'nun biraz ilerisinde hükümetin ona tahsis ettiği küçük bir yerde yaşayan yaşlı bir Kızılderili'ydi, gece gündüz radyo dinler, hastalanırsa diye elinin altında bir telefon bulundururdu. Lee Waite yaşlı Kızılderili'nin o arazi konusunda kendisini rahat bırakmasını, Joseph Eagle'ın bu konuda, eğer istiyorsa, aramanın yanı sıra başka bir şey yapmasını arzu ediyordu.

Lee Waite verandada bir bacağına yaslandı ve dişlerinin arasına kaçmış bir parça eti kürdanla çıkarmaya çalıştı. Ufak tefek, zayıf bir adamdı, ince bir yüzü ve uzun siyah saçları vardı. Telefon gelmeseydi, bu öğleden sonra bir süre uyurdu. Kaşlarını çattı ve acele etmeden paltosunu giydi; oraya vardığında nasıl olsa gitmiş olurlardı. Genellikle böyle olurdu. Toppenish ya da Yakimalı avcılar Kızılderililerle ayrılmış yollarda başka herkes gibi araba sürebilirlerdi; bir tek avlanmalarına izin verilmezdi. Ama onun o kiracısı olmayan, karşı konmaz yirmi dört hektarında iki, belki üç kez dolaşırlardı, sonra, göz-

leri karaysa, yolun biraz ilerisinde ağaçların içine park edip diz boyundaki arpa ve yabani yulafların arasından hızla geçerek dereye inerlerdi; belki ördek avlarlardı, belki avlamazlardı, ama defolup gitmeden önceki kısa sürede çok ateş ederlerdi. Joseph Eagle sakat sakat evinde oturur ve çoğu kez onları izlerdi. Ya da Lee Waite'e böyle söylerdi.

Lee Waite dişlerini diliyle temizledi ve kış ikindisinin yarı aydınlığına gözlerini kısarak baktı. Korkmuyordu; mesele bu değil, dedi kendi kendine. Sadece sorun istemiyordu.

Savaştan hemen önce yapılmış küçük veranda neredeyse kararmıştı. Tek pencere camı yıllar önce kırılmış, Waite açıklığın üzerine bir pancar çuvalı çivilemişti. Kalın keçeden ve donmuş halde, dolabın yanında asılı duruyor, dışarıdan gelen soğuk hava kenarlardan girerken hafifçe oynuyordu. Duvarlar eski boyunduruklar ve koşum takımlarıyla doluydu ve bir tarafta, pencerenin yukarısında, bir sıra paslanmış el aleti vardı. Diliyle son bir temizlik yaptı, tepedeki prize takılı ampulü sıkıştırdı ve dolabı açtı. Arkadan eski çiftesini çıkardı ve üst raftaki kutuya uzanıp bir avuç dolusu mermi aldı. Mermilerin pirinç uçları soğuktu, sırtındaki eski paltonun cebine atmadan önce onları elinde evirip çevirdi.

"Tüfeği doldurmayacak mısın baba?" diye sordu oğlu Benny arkadan.

Waite döndü, mutfak kapısının eşiğinde duran Benny ile küçük Jack'i gördü. Telefondan beri peşindeydiler, bu kez birini vurup vurmayacağını öğrenmek istiyorlardı. Çocukların böyle konuşması onu rahatsız ediyordu, hoşlarına gidiyormuş gibi, şimdi de kapıda durmuş, soğuk havayı evin içine sokuyor ve kolunun altındaki kocaman silaha bakıyorlardı.

"Ait olduğunuz yere, eve dönün," dedi.

Kapıyı açık bırakıp gerisingeri içeriye, Waite'in annesiyle Nina'nın yanına, oradan da yatak odasına koştular. Waite, sofrada bebeğe dil dökerek meyve püresi yedirmeye çalışan Nina'yı görebiliyordu, bebek geri çekilip başını iki yana sallıyordu. Nina başını kaldırıp baktı, gülümsemeye çalıştı.

Waite mutfağa girip kapıyı kapadı, ona yaslandı. Nina'nın çok yorgun olduğunu biliyordu. Dudağının üzerinde boncuk boncuk ter damlaları parlıyordu ve Waite izlerken, durup saçını alnından çekti. Tekrar başını kaldırıp Waite'e, sonra bebeğe baktı. Daha önce hamileyken hiç böyle rahatsız olmamıştı. Diğer zamanlarda yerinde duramaz, yemek pişirmek ya da dikiş dikmek dışında fazla yapacak iş olmasa da, ayağa fırlayıp evde dolaşırdı. Waite parmağını boynundaki sarkık deride gezdirdi ve gizli gizli annesine baktı, yemekten beri sobanın başındaki koltukta uyukluyordu. Kadın gözlerini kısıp ona baktı ve başını salladı. Yetmiş yaşındaydı ve derisi kırış kırıştı, ama saçı hâlâ kuzguni siyahtı ve önde omuzlarının üzerinden iki uzun, sıkı örgü halinde sarkıyordu. Lee Waite onun bir derdi olduğundan emindi, çünkü bazen iki gün hiç konuşmadığı oluyordu, öteki odada pencerenin kenarında oturup gözlerini vadiye dikiyordu. Bunu yapması Waite'i ürpertiyordu, onun verdiği küçük işaretler ve sinyallerin, onun sessizliklerinin, ne anlama geldiğini de artık bilmiyordu.

"Neden bir şey söylemiyorsun?" diye sordu, başını iki yana sallayarak. "Eğer söylemezsen, ne demek istediğini nasıl anlayayım anne?" Waite bir süre ona baktı ve örgülerinin uçlarını çekiştirmesini izledi, bir şey söylemesini bekledi. Sonra homurdanarak önünden geçti, şapkasını çividen alıp dışarı çıktı.

Hava soğuktu. Kalınlığı beş santimi bulan üç günlük taneli kar her şeyi örtüyor, toprağı topak topak yapıyor

ve evin önündeki sıra sıra çıplak fasulye sırıklarına aptal bir görünüm veriyordu. Kapıyı duyan köpek etrafı koklayarak evin arkasından geldi, geriye bakmadan kamyonete hamle etti. "Gel buraya!" diye seslendi Waite sertçe, sesi hafif havada halka halka yayıldı.

Uzanıp köpeğin soğuk, kuru burnunu eline aldı. "Bu sefer burada kalsan iyi olur. Evet, evet." Köpeğin kulağını ileri geri sallayarak etrafına baktı. Kapalı hava yüzünden vadinin karşı tarafındaki Satus Tepeleri'ni göremiyordu, sadece şekerpancarı tarlalarının dalgalı düzlüğünü görebiliyordu; orada burada karın ulaşamadığı siyah yerler dışında beyazdı. Görünürde tek bir yer vardı –Charley Treadwell'in evi, buradan uzakta– ama görebildiği kadarıyla ışıklar yanmıyordu. Etrafta çıt çıkmıyordu, sadece kara bulutların oluşturduğu alçak tavan her şeyin üzerine çöküyordu. Rüzgâr olduğunu sanmıştı, ama hava durgundu.

"Burada kal. Duydun mu?"

Yine, keşke gitmek zorunda olmasaydım, diye düşünerek kamyonete yöneldi. Dün gece yine rüya görmüştü, ne gördüğünü hatırlayamıyordu, ama uyandığından beri içinde bir huzursuzluk vardı. Kamyoneti düşük viteste sürerek kapıya gitti, inip kapının çengelini açtı, arabayla geçti, tekrar inip çengeli taktı. Artık at beslemiyordu, ama kapıyı kapalı tutmayı âdet edinmişti.

Greyder yolu kazıyarak ona doğru geliyordu, metalin donmuş çakıla her vuruşunda keskin tarafı acı acı feryat ediyordu. Acelesi yoktu, greyderin geçmesini uzun dakikalar boyunca bekledi. Şoför mahallindeki adamlardan biri elinde sigarayla dışarı sarktı ve geçerlerken el salladı. Ama Waite başını çevirdi. Onlar geçtikten sonra yola çıktı. Geçerken Charley Treadwell'in evine bir göz attı, ama hâlâ ışık yoktu, araba da gitmişti. Charley'nin birkaç gün önce ona anlattıklarını hatırladı, Charley geçen pazar öğleden sonra çitini aşıp ambarın orada bir

gölcük dolusu ördeğe ateş eden bir çocukla kavga etmiş. Charley'nin söylediğine göre, ördekler her öğleden sonra oraya geliyorlarmış. Söylediğine göre, ona *güveniyorlarmış*, sanki bu önemliymiş gibi. Süt sağmakta olduğu ambardan aşağı koşmuş, kollarını sallayarak ve bağırarak, çocuk da silahı ona doğrultmuş. O silahı elinden alabilseydim, demişti Charley, gören tek gözüyle Waite'e sert sert bakıp yavaşça başını sallayarak. Waite koltuğunda biraz kıpırdandı. Böyle bir sorun istemiyordu. Her kimse, kendisi oraya vardığında gitmiş olmasını umuyordu, öbür seferler gibi.

Sola dönüp Simcoe Kalesi'ni geçti, yeniden inşa edilmiş savunma çitinin arkasından eski binaların beyaz boyalı tepeleri görülüyordu. Mekânın kapıları açıktı, Lee Waite içeriye park edilmiş arabaları ve paltolu birkaç insanın dolaştığını görebiliyordu. Durma zahmetine bile girmedi. Bir keresinde öğretmen bütün çocukları buraya getirmişti –bir saha gezisi, demişti– ama Waite o gün okula gitmeyip evde kalmıştı. Camı indirip boğazını temizledi, geçerken kapıya tükürdü.

Yanyol B'ye döndü ve sonra Joseph Eagle'ın evine geldi; bütün ışıklar yanıyordu, veranda ışığı bile. Waite evi geçti, yolun Cowiche Yolu'yla birleştiği yere kadar gitti ve kamyonetten inip kulak kabarttı. Gitmiş olabileceklerini ve uzaktaki tarlalardan gelen birkaç el boğuk silah sesini duyduğu yere geri dönebileceğini düşünmeye başlamıştı. Bir süre bekledi, sonra bir bez aldı ve kamyonetin etrafından dolanıp cam kenarlarındaki kar ve buzun birazını temizlemeye çalıştı. Kamyonete binmeden önce ayakkabılarındaki karı silkeledi, köprüyü görebilene kadar kamyonetle biraz ilerledi, sonra yoldan ağaçlara doğru sapan izleri aradı, orada arabalarını bulacağını biliyordu. Gri sedanın arkasından sokulup kontağı kapadı.

Kamyonette oturup bekledi, ayağını ileri geri oynattığı frenden gıcırtılı sesler çıkıyor, arada sırada ateş ettiklerini duyuyordu. Birkaç dakika sonra daha fazla kıpırdamadan oturamayıp indi, yavaşça kamyonetin etrafından öne dolandı. Dört-beş yıldır herhangi bir şey yapmak için oraya gittiği olmamıştı. Çamurluğa yaslanıp araziye göz gezdirdi. Onca zamanın nereye gittiğini anlayamıyordu.

Küçüklüğünü, büyümek istediği zamanları hatırladı. Eskiden buraya sık sık gelip derenin bu kısmına misksıçanları için kapan kurar ve Alman boz alabalığı için gece oltası bırakırdı. Waite etrafına baktı, ayakkabılarının içinde ayaklarını oynattı. Bütün bunlar uzun zaman önceydi. Büyürken, babasının bu araziyi üç oğluna bırakacağını söylediğini duymuştu. Ama iki kardeşi de öldürülmüştü. Arazi kala kala Lee Waite'e kalmıştı.

Hatırlıyordu: ölümler. Önce Jimmy. Kapının güm güm vurulmasına uyandığını hatırlıyordu: karanlık, sobadan gelen çıra kokusu, dışarıda farları yanan ve motoru çalışan bir otomobil ve içindeki hoparlörden gelen çatlak ses. Babası kapıyı hızla açıyor, kovboy şapkalı ve silahlı ızbandut gibi bir adam –şerif yardımcısı– kapı eşiğini dolduruyor. *Waite? Oğlun Jimmy, Wapato'daki bir dansta bıçaklandı.* Herkes kamyonetle gitmiş, Lee bir başına bırakılmıştı. Gecenin geri kalanında ahşap sobanın önüne büzülmüş, duvarda oynaşan gölgeleri izlemişti. Sonraları, on iki yaşındayken, başka biri geldi, farklı bir şerif; sadece, gelmelerinin iyi olacağını söyledi.

Kamyonetten uzaklaşıp bir metre kadar yürüyerek tarlanın kenarına geldi. Artık işler farklıydı, hepsi buydu. Otuz iki yaşındaydı ve Benny ile küçük Jack büyüyorlardı. Bir de bebek vardı. Waite başını iki yana salladı. Süte benzer özsuyu olan, uzun saplı bitkilerden birini eliyle kavradı. Boynunu kopardı ve tepesinden geçen ördekle-

rin hafif vraklamalarını duyunca başını kaldırıp baktı. Elini pantolonuna silip bir an onları takip etti, aynı anda kanat çırpıp derenin üzerinde bir tur atmalarını izledi. Sonra dışa doğru açıldılar. Silah seslerini duymadan önce üç ördeğin düştüğünü gördü. Aniden dönüp kamyonete geri yürüdü.

Silahını çıkardı, kapıyı çarpmamaya özen gösterdi. Ağaçların arasına girdi. Hava neredeyse kararmıştı. Bir kez öksürdü ve dudaklarını birbirine bastırarak durdu.

Çalıları ezerek geldiler, iki kişi. Sonra, çiti silkeleyip gıcırdatarak üzerinden geçip tarlaya girdiler ve karda haşur huşur yürüdüler. Arabaya yaklaştıkları sırada zor nefes alıyorlardı.

"Tanrım, orada bir kamyonet var!" dedi bir tanesi ve elindeki ördekleri yere düşürdü.

Bir oğlan sesiydi. Üzerinde ağır bir avcı paltosu vardı, Waite avcı paltosunun avlarınan hayvanların konduğu ceplerinde ördeklerin kocaman kabarıklığını belli belirsiz seçebildi.

"Sakin olur musun!" Öteki oğlan durup başını etrafa uzatarak görmeye çalıştı. "Çabuk ol! İçinde kimse yok. Arabaya binsene!"

Waite kıpırdamadan, sakin bir sesle konuşmaya çalışarak, "Olduğunuz yerde kalın. Silahlarınızı yere bırakın," dedi. Ağaçların arasından yavaşça çıkıp karşılarına dikildi, tüfeğinin namlularını kaldırıp indirdi. "Paltolarınızı çıkarıp ceplerini boşaltın."

"Aman Tanrım! Yüce *Tanrım*!" dedi bir tanesi.

Öteki hiçbir şey söylemeden paltosunu çıkardı ve ördekleri çekip çıkarmaya başladı, hâlâ etrafına bakıyordu.

Waite arabalarının kapısını açtı, bir kolunu içeri sokup el yordamıyla ön farları buldu. Oğlanlar ellerini gözlerine siper ettiler, sonra ışığa arkalarını döndüler.

"Sizce bu arazi kimin?" dedi Waite. "Benim arazimde ördek vurmak da ne demek oluyor!"

Oğlanlardan biri temkinli bir şekilde döndü, eli hâlâ gözlerinin önündeydi. "Ne yapacaksınız?"

"Sence ne yapacağım?" dedi Waite. Sesi kendisine tuhaf geldi, hafif, cisimsiz. Derede yüzen ördeklerin sesini duyabiliyordu, hâlâ havada olan diğer ördeklerle konuşuyorlardı. "Sence size ne yapacağım?" dedi. "Arazine izinsiz giren oğlanları yakalasan sen ne yapardın?"

"Özür dilediklerini ve bunun ilk kez olduğunu söylerlerse, onları serbest bırakırdım," diye cevap verdi oğlan.

"Ben de, efendim, eğer özür dilerlerse," dedi öteki oğlan.

"Öyle mi? Sizce gerçekten bunu mu yapardınız?" Waite zaman kazanmaya çalıştığını biliyordu.

Cevap vermediler. Farların parlak ışığında durdular ve sonra yine arkalarını döndüler.

"Daha önce de buraya gelmediğinizi nereden bileyim?" dedi Waite. "Buraya gelmek zorunda kaldığım öbür seferler?"

"Şeref sözü, efendim, daha önce buraya hiç gelmedik. Sadece arabayla geçtik. Tanrı aşkına," diye hıçkırdı oğlan.

"Bütün gerçek bu," dedi öteki oğlan. "Herkes hayatında bir kez hata yapabilir."

Artık hava kararmıştı ve ışıkların önünden ince bir çisenti yağıyordu. Waite yakasını kaldırıp gözlerini oğlanlara dikti. Derenin oradan bir erkek ördeğin tiz vaklaması onlara kadar geldi. Waite etraftaki ağaçların çirkin biçimlerine, sonra yine oğlanlara baktı.

"Belki de," dedi ve ayaklarını oynattı. Bir dakika içinde onları bırakacağını biliyordu. Yapabileceği pek başka bir şey yoktu. Onları araziden kaçırıyordu; önemli olan buydu. "Adlarınız ne bu arada? Seninki ne? Sen. Bu araba sizin mi, değil mi? Adın ne?"

"Bob Roberts," diye cevap verdi oğlanlardan biri çabucak ve yan yan ötekine baktı.

"Williams, efendim," dedi öteki oğlan. "Bill Williams, efendim."

Waite onların çocuk olduğunu, korktukları için ona yalan söylediklerini anlamaya hazırdı. Arkaları ona dönük halde durdular, Waite ise onlara bakarak durdu.

"Yalan söylüyorsunuz!" dedi, kendi de şaşırarak. "Neden bana yalan söylüyorsunuz? Arazime gelip ördeklerimi vuruyorsunuz, sonra da bana yalan söylüyorsunuz!" Namluları sabitlemek için tüfeği araba kapısına dayadı. Ağaçların tepelerinde birbirine sürtünen dalları duyabiliyordu. Joseph Eagle'ı düşündü; ışıkları yanan evinde oturmuş, ayaklarını bir kutuya dayamış, radyo dinliyordu.

"Tamam, tamam," dedi Waite. "Yalancılar! Hele durun orada, yalancılar." Kararlı adımlarla kamyonetine yürüyüp eski bir pancar çuvalı çıkardı, silkeleyerek açtı, bütün ördekleri içine koydurdu. Kıpırdamadan durup beklerken, dizleri anlaşılmaz biçimde titremeye başladı.

"Düşün önüme. Haydi!"

Arabaya geldiklerinde geriye çekildi. "Geri geri yola çıkacağım. Siz de benimle beraber geri geri çıkacaksınız."

"Peki, efendim," dedi oğlanlardan biri, direksiyonun başına geçerken. "Ama ya bu zımbırtıyı çalıştıramazsam? Akü bitmiş olabilir, anlarsınız ya. Zaten pek güçlü değildi."

"Bilmiyorum," dedi Waite. Etrafına baktı. "Sanırım sizi iterek çıkarmam gerekir."

Oğlan farları söndürdü, gaza bastı ve marş motorunu çalıştırdı. Motor yavaşça rölantiye geçti ama çalışmaya başladı, oğlan da ayağını pedaldan çekmedi ve farları tekrar yakmadan önce motoru kökledi. Waite, içeriden gözlerini ona dikmiş, ondan bir işaret bekleyen solgun yüzlerini inceledi.

Ördek çuvalını kamyonetinin içine fırlattı ve çifteyi

kaydırarak koltuğa koydu. Binip dikkatle geri geri giderek yola çıktı. Onların da çıkmasını bekledi, sonra peşlerinden Yanyol B'ye gidip motor çalışır vaziyette durdu, öteki arabanın arka farlarının Toppenish yönüne doğru gözden kaybolmasını izledi. Onları araziden kaçırmıştı. Önemli olan buydu. Yine de, neden can alıcı bir şey, bir aksaklık olduğunu hissettiğini anlayamıyordu.

Ama hiçbir şey olmamıştı.

Vadiden parça parça sis inmişti. Kapıyı açmak için durduğunda Charley'nin evine doğru pek fazla bir şey göremiyordu, sadece verandada, Waite'in o öğleden sonra gördüğünü hatırlamadığı cılız bir ışık yanıyordu. Köpek ambarın yanında karınüstü yatmış bekliyordu, ayağa zıplayıp ördekleri koklamaya başladı, Waite de onları omzuna atıp eve yöneldi. Verandada, silahı kaldırmaya yetecek kadar durdu. Ördekleri yere, dolabın yanına bıraktı. Onları yarın ya da ertesi gün temizleyecekti.

"Lee?" diye seslendi Nina.

Waite şapkasını çıkardı, ampulü gevşetti ve kapıyı açmadan önce sessiz karanlıkta bir an durakladı.

Nina mutfak masasının başındaydı, dikiş malzemelerinin bulunduğu küçük kutu yanında, başka bir sandalyenin üstündeydi. Elinde bir parça blucin kumaşı tutuyordu. Waite'in iki-üç gömleği masanın üstündeydi, yanında da bir makas. Waite tulumbadan bir fincan su doldurdu ve lavabonun üzerindeki raftan, çocukların her zaman eve getirdikleri renkli taşların bazılarını aldı. Kuru bir çam kozalağı ve yazdan kalma birkaç büyük, kâğıdımsı akçaağaç yaprağı da vardı. Kilere bir göz attı. Ama aç değildi. Sonra kapı eşiğini geçip kenar pervazına yaslandı.

Küçük bir evdi. Gidecek yer yoktu.

Arkada, bir odada, bütün çocuklar uyurdu, ondan uzak bir odada da Waite, Nina ve Waite'in annesi uyur-

du, gerçi bazen, yazın, Waite ile Nina dışarıda uyurlardı. Gidecek hiçbir yer yoktu. Annesi hâlâ sobanın yanında oturuyor, bacaklarının üzerinde bir battaniye ve küçücük gözleri açık, onu izliyordu.

"Oğlanlar sen gelene kadar yatmayıp beklemek istediler," dedi Nina, "ama, yatsınlar, dediğini söyledim onlara."

"Evet, doğru," dedi Waite. "Yatsınlar, doğru."

"Korktum," dedi Nina.

"Korktun mu?" Waite, bu onu şaşırtmış gibi bir hava yaratmaya çalıştı. "Sen de korktun mu anne?"

Yaşlı kadın cevap vermedi. Parmakları battaniyenin kenarlarını kurcalıyor, sıkıştırıp çekiştiriyor, hava akımına karşı örtünüyordu.

"Kendini nasıl hissediyorsun Nina? Bu akşam daha iyi misin?" Bir sandalye çekip masanın başına oturdu.

Karısı başını salladı. Waite başka bir şey söylemedi, başını önüne eğip başparmağının tırnağıyla masayı kazımaya başladı.

"Yakaladın mı, kimmiş?" dedi Nina.

"İki çocuk," dedi Waite. "Onları bıraktım."

Kalkıp sobanın öbür tarafına yürüdü, tahta kutuya tükürdü ve parmaklarını arka ceplerine geçirip durdu. Sobanın arkasındaki tahta siyahtı ve kabuk kabuk soyuluyordu, başının üzerinde de, bir somon zıpkınının çatal dişlerine sarılı balık ağının kahverengi gözleri raftan dışarı taşıyordu. Ama neydi o? Gözlerini kısıp baktı.

"Onları bıraktım," dedi. "Belki de onlara yumuşak davrandım."

"Doğru olanı yapmışsın," dedi Nina.

Waite sobanın üzerinden annesine baktı. Ama ondan bir işaret yoktu, sadece siyah gözleri üzerine dikilmişti.

"Bilmiyorum," dedi. Bunu düşünmeye çalıştı, ama olan biten, her ne ise, uzun zaman önce olmuş gibi geliyordu. "Onları daha fazla korkutmalıydım sanırım." Ni-

na'ya baktı. "Benim arazim," diye ekledi. "Onları öldürebilirdim."

"Kimi öldürebilirdin?" dedi annesi.

"Cowiche Yolu arazisindeki o çocukları. Joseph Eagle aramıştı ya."

Durduğu yerden annesinin parmaklarının kucağında kıpırdadığını, battaniyenin kabarık deseninin izini sürdüğünü görebiliyordu. Sobanın üzerine eğildi, başka bir şey söylemek istiyordu. Ama ne olduğunu bilmiyordu.

Masaya yürüyüp yeniden oturdu. Derken paltosunun hâlâ üzerinde olduğunu fark etti, ayağa kalktı, düğmelerini çözmesi biraz zaman aldı, sonra da onu masaya koydu. Sandalyeyi karısının dizlerinin yakınına çekti, kollarını gevşek bir biçimde kavuşturdu ve gömlek kollarını parmaklarının arasına aldı.

"O araziyi avcılık kulüplerine kiralasam mı diye düşünüyorum. Bu haliyle bize faydası yok. Var mı? Evimiz orada olsaydı ya da burada, tam önümüzdeki bizim arazimiz olsaydı durum farklı olurdu, değil mi?"

Sessizlikte tek duyabildiği, sobanın içinde çıtırdayan odunlardı. Avuçlarını masaya koydu, nabzının kollarında attığını hissedebiliyordu. "Toppenish'teki ördek kulüplerinden birine kiralayabilirim. Ya da Yakima'daki. Hepsi de tam göç yolu üzerindeki böyle bir araziyi elinde bulundurmaya can atar. Vadideki en iyi avlanma arazilerinden biri... Bir şekilde fayda sağlayabilsem, o zaman durum farklı olurdu." Sesi giderek azalıp kayboldu.

Nina sandalyede kıpırdandı. "Madem yapmamız gerektiğini düşünüyorsun..." dedi. "Sen ne düşünüyorsan o olsun. Ben bilmem."

"Ben de bilmiyorum," dedi Waite. Bakışları yerde gezindi, yukarı çıkıp annesinin yanından geçti ve yine somon zıpkınına takıldı. Başını iki yana sallayarak ayağa kalktı. Küçük odanın öbür ucuna yürürken, yaşlı kadın başını eğ-

di ve yanağını sandalyenin arkalığına dayadı, gözleri kısılmıştı ve onu takip ediyordu. Waite yukarı uzanıp kıymıklı raftan zıpkını ve ağ yığınını aldı, annesinin sandalyesinin arkasından döndü. Küçük esmer kafaya, kambur omuzların üzerinde yumuşak bir kıvrım yapan kahverengi yün şala baktı. Zıpkını ellerinin arasında çevirdi ve ağı açmaya başladı.

"Ne kadar alırsın?" dedi Nina.

Waite bilmediğini biliyordu. Hatta biraz kafasını karıştırıyordu. Ağın orasını burasını çekiştirdi, sonra zıpkını rafa geri koydu. Dışarıda, bir dal sertçe eve sürtündü.

"Lee?"

Emin değildi. Sorup soruşturması gerekecekti. Mike Chuck on iki hektarı geçen sonbahar beş yüz dolara kiraya vermişti. Jerome Shinpa arazisinin bir kısmını her yıl kiraya veriyordu, ama Waite ne kadar aldığını hiç sormamıştı.

"Belki bin dolar," dedi.

"Bin dolar mı?" dedi Nina.

Waite başını salladı, onun şaşkınlığı karşısında rahatladı. "Belki öyle. Belki daha fazla. Bakmam gerekecek. Ne kadar edeceğini birilerine sormam gerekecek." Çok paraydı. Bin doları olduğunu düşünmeye çalıştı. Gözlerini yumdu ve düşünmeye çalıştı.

"Orayı satmak anlamına gelmez bu, değil mi?" diye sordu Nina. "Eğer onlara kiralarsan, hâlâ senin arazin demek olur, değil mi?"

"Evet, evet, hâlâ benim arazim!" Onun yanına gidip masaya yaslandı. "Farkı bilmiyor musun, Nina? Kızılderililere ayrılmış bölgede arazi *satın alamazlar*. Bunu bilmiyor musun? Kullanmaları için onlara kiralayacağım."

"Anlıyorum," dedi Nina. Başını eğip gömleklerden birinin kolunu çekiştirdi. "Geri vermeleri gerekecek, değil mi? Hâlâ sana ait olacak?"

"Anlamıyor musun?" dedi. Masanın kenarını kavradı. "Kiraya vereceğim!"

"Annen ne diyecek?" diye sordu Nina. "Tamam diyecek mi?"

İkisi de yaşlı kadına baktı. Ama onun gözleri kapalıydı ve uyuyor gibiydi.

"Bin dolar," dedi Nina ve başını iki yana salladı.

Bin dolar. Belki daha fazla. Waite bilmiyordu. Ama bin dolar bile çoktu! Kiraya verilecek arazisi olduğunu insanlara nasıl söyleyeceğini düşündü. Bu yıl için çok geçti artık, ama ilkbaharda sorup soruşturmaya başlayabilirdi. Kollarını kavuşturup düşünmeye çalıştı. Bacakları titremeye başladı, duvara yaslandı. Orada dinlendi ve sonra ağırlığını nazikçe duvardan aşağı kaydırdı, ta ki çömelene dek.

"Sadece kiraya vereceğim," dedi.

Gözlerini yere dikti. Yer döşemesi bulunduğu yöne doğru yatıyor gibiydi; hareket ediyor gibiydi. Gözlerini kapadı ve kendini yatıştırmak için ellerini kulaklarına götürdü. Ve sonra avuçlarını çukurlaştırmayı düşündü, böylece o kükreme gelecekti, bir deniz kabuğundan uğuldayan rüzgâr gibi.

ALASKA'DA NE VAR?

Jack üçte işten çıktı. İstasyondan ayrılıp arabayla evinin yakınlarındaki bir ayakkabı mağazasına gitti. Ayağını kaldırıp ayaklığa koydu ve tezgâhtara iş botunun bağcıklarını çözdürdü.

"Rahat bir şey olsun," dedi Jack. "Gündelik kullanım için."

"Elimde var," dedi tezgâhtar.

Tezgâhtar üç çift ayakkabı getirdi; Jack ayaklarını serbest ve esnek hissettiren yumuşak, bej renkli ayakkabıları alacağını söyledi. Tezgâhtara parayı ödedi, botların olduğu kutuyu kolunun altına soktu. Yürürken başını eğip yeni ayakkabılarına baktı. Arabayla eve giderken, ayağının pedaldan pedala serbestçe hareket ettiğini hissetti.

"Yeni ayakkabılar almışsın," dedi Mary. "Bakayım."

"Beğendin mi?" dedi Jack.

"Rengini beğenmedim, ama bahse girerim rahattır. Yeni ayakkabılara ihtiyacın vardı."

Jack yine ayakkabılara baktı. "Banyo yapmalıyım," dedi.

"Akşam yemeğini erken yiyeceğiz," dedi Mary. "Helen ile Carl bu akşam bizi davet ettiler. Helen, Carl'a doğum gününde nargile almış, denemeye can atıyorlar." Mary ona baktı. "Senin için sakıncası var mı?"

"Saat kaçta?"

"Yedi sularında."

"Tamam," dedi Jack.

Mary yine onun ayakkabılarına baktı ve avurtlarını içine çekti. "Banyonu yap," dedi.

Jack suyu açtı ve ayakkabılarıyla elbiselerini çıkardı. Bir süre küvette yattı, sonra da fırçayla tırnaklarının altındaki motoryağını çıkardı. Ellerini indirdi, sonra da kaldırıp gözlerine götürdü.

Mary banyo kapısını açtı. "Sana bira getirdim," dedi. Buhar onun etrafını sardı ve oturma odasına süzüldü.

"Bir dakika içinde çıkıyorum," dedi Jack. Biranın birazını içti.

Mary küvetin kenarına oturup elini onun uyluğuna koydu. "Savaştan eve döndük," dedi.

"Savaştan eve döndük," dedi Jack.

Mary elini onun uyluğundaki ıslak kıllarda gezdirdi. Sonra el çırptı. "Hey, sana söyleyecek bir şeyim var! Bugün bir görüşmem vardı, sanırım bana iş teklif edecekler; *Fairbanks'te*."

"Alaska mı?" dedi Jack.

Mary başını salladı. "Ne düşünüyorsun bu konuda?"

"Her zaman Alaska'ya gitmek istemişimdir. Kesin mi gözüküyor?"

Mary yine başını salladı. "Beni beğendiler. Haftaya haber vereceklerini söylediler."

"Harika. Bana bir havlu verir misin? Çıkıyorum."

"Ben gidip sofrayı kurayım," dedi Mary.

Jack'in parmak uçları ve ayak parmakları beyazlaşmış ve buruşmuştu. Yavaşça kurulandı ve temiz elbiselerle yeni ayakkabıları giydi. Saçını tarayıp mutfağa gitti. Mary yemeği sofraya koyarken, bir bira daha içti.

"Vanilyalı gazoz ve atıştıracak bir şeyler getirmemizi

istediler," dedi Mary. "Dükkâna uğramamız gerekecek."

"Vanilyalı gazoz ve atıştırmalık. Peki," dedi Jack.

Yemeklerini yiyince, Jack onun sofrayı toplamasına yardım etti. Sonra arabayla markete gidip vanilyalı gazoz, patates cipsi, mısır cipsi ve soğan aromalı kraker aldılar. Kasa tezgâhında Jack aldıklarına bir avuç U-No çikolatası ekledi.

"Hey, evet," dedi Mary onları görünce.

Yeniden eve gidip arabayı park ettiler, sonra da blok boyunca Helen'le Carl'ın evine yürüdüler.

Kapıyı Helen açtı. Jack kesekâğıdını yemek odasındaki masaya koydu. Mary sallanan sandalyeye oturup havayı kokladı.

"Geç kaldık," dedi. "Bizsiz başlamışlar, Jack."

Helen güldü. "Carl gelince bir tane içtik. Nargileyi henüz yakmadık. Gelmenizi bekliyorduk." Odanın ortasında durup onlara bakarak sırıttı. "Bakalım kesekâğıdında neler varmış," dedi. "Oo, vay canına! Sanırım hemen şu mısır cipslerinden bir tane alacağım. Siz bir şey ister misiniz çocuklar?"

"Yemekten yeni kalktık," dedi Jack. "Biraz sonra alırız." Su sesi kesilmişti ve Jack, Carl'ın banyoda ıslık çaldığını duyabiliyordu.

"Evde Popsicle ve M&M[1] var," dedi Helen. Masanın yanında durup elini patates cipsi paketine daldırdı. "Carl duştan çıkabilirse nargileyi yakacak." Kraker kutusunu açıp ağzına bir tane attı. "Bunlar gerçekten güzelmiş," dedi.

"Emily Post[2] senin hakkında ne derdi bilmiyorum," dedi Mary.

1. Buz dondurma ve renkli drajeler. (Ç.N.)

2. 1872-1960 yılları arasında yaşamış, görgü kuralları üzerine yazılarıyla ün kazanmış Amerikalı yazar. (Ç.N.)

Helen güldü. Başını iki yana salladı.

Carl banyodan çıktı. "Selam, millet. Selam, Jack. Komik olan nedir?" dedi sırıtarak. "Güldüğünüzü duydum."

"Helen'a gülüyorduk," dedi Mary.

"Helen öylesine gülüyordu," dedi Jack.

"Komiktir," dedi Carl. "Şu bonbonlara bak! Hey, bir bardak vanilyalı gazoza hazır mısınız çocuklar? Nargileyi yakayım."

"Ben bir bardak alayım," dedi Mary. "Ya sen, Jack?"

"Biraz alayım," dedi Jack.

"Jack'in bu akşam biraz kafası bozuk," dedi Mary.

"Neden böyle söylüyorsun?" diye sordu Jack. Ona baktı. "Kafamı bozmayı iyi beceriyorsun."

"Sadece takılıyordum," dedi Mary. Gelip onun yanına, kanapeye oturdu. "Sadece takılıyordum, tatlım."

"Hey, Jack, kafanı bozma," dedi Carl. "Doğum günümde ne aldığımı sana göstereyim. Helen, ben nargileyi yakarken sen de şu vanilyalı gazoz şişelerinden birini açıver. Çok susadım."

Helen cipslerle krakerleri sehpaya götürdü. Sonra bir şişe vanilyalı gazozla dört bardak çıkardı.

"Görünüşe bakılırsa parti vereceğiz," dedi Mary.

"Bütün gün açlıktan ölmesem, haftada beş kilo alırdım," dedi Helen.

"Ne demek istediğini anlıyorum," dedi Mary

Carl nargileyle birlikte yatak odasından çıktı. "Ne düşünüyorsun bunun hakkında?" dedi Jack'e. Nargileyi sehpanın üzerine koydu.

"Acayip bir şey," dedi Jack. Alıp baktı.

"Huka deniyor," dedi Helen. "Aldığım yerde öyle diyorlardı. Küçük bir şey, ama iş görüyor." Güldü.

"Nereden aldın?" dedi Mary.

"Ne? Dördüncü Cadde'deki o küçük yerden. Biliyorsun," dedi Helen.

"Tabii, biliyorum," dedi Mary. "Bir gün oraya gitmem gerekecek," dedi Mary. Ellerini kenetleyip Carl'ı izledi.

"Nasıl hazırlanıyor?" dedi Jack.

"Malzemeyi buraya koyuyorsun," dedi Carl. "Ve bunu yakıyorsun. Sonra buradan içine çekiyorsun, duman suyun içinden geçerek süzülüyor. Tadı güzel ve gerçekten insanı çarpıyor."

"Noel'de Jack'e bir tane almak isterim," dedi Mary. Jack'e bakıp sırıttı ve koluna dokundu.

"Ben de bir tane isterim," dedi Jack. Bacaklarını gerip ışığın altında ayakkabılarına baktı.

"Al, dene şunu," dedi Carl, ince bir duman şeridini salıverip marpucu Jack'e aktardı. "Bak bakalım, olmuş mu olmamış mı?"

Jack dumanı içine çekti, ağzında tuttu ve marpucu Helen'a aktardı.

"Önce Mary," dedi Helen. "Ben Mary'den sonra alırım. Sizin arayı kapamanız gerek, çocuklar."

"İtirazım yok," dedi Mary. Marpucu ağzına soktu ve hızla içine çekti, iki kez; Jack onun yaptığı köpükleri izledi.

"Gerçekten olmuş," dedi Mary. Marpucu Helen'a aktardı.

"Dün gece içeri gizlice soktuk," dedi Helen ve yüksek sesle güldü.

"Bu sabah çocuklarla kalktığında kafası hâlâ iyiydi," dedi Carl gülerek. Helen'ın dumanı içine çekmesini izledi.

"Çocuklar nasıl?" diye sordu Mary.

"İyiler," dedi Carl ve marpucu ağzına soktu. Jack vanilyalı gazozdan bir yudum alıp nargiledeki köpükleri izledi. Bir dalgıç başlığından çıkan köpükleri hatırlattı ona. Gözünde bir lagün ve az bulunur balık sürüleri canlandırdı.

Carl marpucu aktardı.

Jack ayağa kalkıp gerindi.

"Nereye gidiyorsun, tatlım?" diye sordu Mary.

"Hiçbir yere," dedi Jack. Oturup başını iki yana sallayarak sırıttı. "Vay be."

Helen güldü.

"Komik olan ne?" dedi Jack uzun bir süre sonra.

"Tanrım, bilmiyorum," dedi Helen. Gözlerini silip yeniden güldü, Mary ile Carl da güldüler.

Bir süre sonra Carl nargilenin tepesini çevirerek açıp borulardan birinin içine üfledi. "Bazen tıkanıyor."

"Kafamın bozuk olduğunu söylerken neyi kastediyordun?" dedi Jack, Mary'ye.

"Ne?" dedi Mary.

Jack gözlerini ona dikip kırpıştırdı. "Kafamın bozuk olduğuna dair bir şeyler söyledin. Bunu sana söyleten neydi?"

"Şimdi hatırlamıyorum, ama öyle olduğun zaman anlarım," dedi Mary. "Ama lütfen olumsuz bir konu açma, tamam mı?"

"Tamam," dedi Jack. "Tek söylediğim şu: Bunu neden söylediğini bilmiyorum. Sen bunu söylemeden önce kafam bozuk değildiyse bile, bunu söylemen kafamı bozmaya yeter."

"İşine gelirse,"[1] dedi Mary. Kanapenin kolçağına yaslanıp gözlerinden yaşlar gelene kadar güldü.

"Neydi bu?" dedi Carl. Bir Jack'e, bir Mary'ye baktı. "Bunu kaçırdım," dedi Carl.

"Bu cipsler için biraz sos yapmalıydım," dedi Helen.

"Şu vanilyalı gazozdan bir şişe daha yok muydu?" dedi Carl.

"Biz iki şişe aldık," dedi Jack.

1. İngilizce *if the shoe fits* birebir çevrildiğinde "ayakkabı uyarsa" anlamına gelir. Mary bu söz oyunuyla Jack'in yeni ayakkabılarına takılıyor. (Ç.N.)

"İkisini de içtik mi?" dedi Carl.

"Hiç içtik mi ki?" dedi Helen ve güldü. "Hayır, ben sadece birini açtım. Sanırım sadece birini açtım. Birden fazla açtığımı hatırlamıyorum," dedi Helen ve güldü.

Jack marpucu Mary'ye aktardı. Mary onun elini tutup marpucu ağzına götürttü. Jack uzun bir süre sonra dumanın onun dudaklarından dökülüşünü izledi.

"Biraz vanilyalı gazoza ne dersiniz?" dedi Carl.

Mary ile Helen güldüler.

"Ne diyelim?" dedi Mary.

"Şey, bir bardak alırız diye düşünmüştüm," dedi Carl. Mary'ye bakıp sırıttı.

Mary ile Helen güldüler.

"Komik olan ne?" dedi Carl. Bir Helen'a, bir Mary'ye baktı. Başını iki yana salladı. "Sizi anlamıyorum çocuklar," dedi.

"Alaska'ya gidebiliriz," dedi Jack.

"Alaska mı?" dedi Carl. "Alaska'da ne var? Orada ne yapacaksınız?"

"Keşke biz de bir yerlere gidebilsek," dedi Helen.

"Buranın nesi var?" dedi Carl. "Alaska'da ne yapacaksınız çocuklar? Ciddiyim. Bilmek istiyorum."

Jack ağzına bir patates cipsi atıp vanilyalı gazozunu yudumladı. "Bilmiyorum. Ne dedin?"

Bir süre sonra Carl, "Alaska'da ne var?" dedi.

"Bilmiyorum," dedi Jack. "Mary'ye sor. Mary bilir. Mary, ben orada ne yapacağım? Belki senin okuduğun şu dev lahanaları yetiştiririm."

"Ya da balkabağı," dedi Helen. "Balkabağı yetiştir."

"Köşeyi dönersin," dedi Carl. "Cadılar Bayramı için balkabaklarını buraya yolla. Ben dağıtımcın olurum."

"Carl dağıtımcın olur," dedi Helen.

"Aynen," dedi Carl. "Köşeyi döneriz."

"Zengin oluruz," dedi Mary.

Bir süre sonra Carl ayağa kalktı. "Şimdi neyin iyi gideceğini biliyorum: vanilyalı gazoz," dedi Carl.

Mary ile Helen güldüler.

"Siz gülün bakalım," dedi Carl, sırıtarak. "Kim istiyor?"

"Ne?" dedi Mary.

"Vanilyalı gazoz," dedi Carl.

"Bir konuşma yapacakmışsın gibi ayağa kalktın," dedi Mary.

"Bunu düşünmemiştim," dedi Carl. Başını iki yana sallayıp güldü. Oturdu. "İyiymiş," dedi.

"Daha fazla almalıydık," dedi Helen.

"Daha fazla ne?" dedi Mary.

"Daha fazla para," dedi Carl.

"Para yok," dedi Jack.

"O kesekâğıdında U-No çikolataları mı gördüm?" dedi Helen.

"Ben aldım," dedi Jack. "Son anda gözüme çarptı."

"U-No'lar iyidir," dedi Carl.

"Kaymak gibi," dedi Mary. "Ağzında eriyor."

"İsteyen varsa, M&M ve Popsicle var," dedi Carl.

Mary, "Ben Popsicle alayım," dedi. "Mutfağa mı gidiyorsun?"

"Evet, vanilyalı gazozu da getireceğim," dedi Carl. "Şimdi hatırladım. Bardak ister misiniz çocuklar?"

"Hepsini getir de, karar veririz," dedi Helen. "M&M'i de getir."

"Mutfağı buraya taşımak daha kolay olurdu," dedi Carl.

"Biz şehirde yaşarken," dedi Mary, "sabah mutfağına bakarak önceki akşam kimin kafayı dumanladığının anlaşılabileceğini söylerlerdi. Biz şehirde yaşarken küçücük bir mutfağımız vardı," dedi.

"Bizim de küçücük bir mutfağımız vardı," dedi Jack.

"Gidip ne bulabileceğime bakayım," dedi Carl.

"Ben de seninle geleyim," dedi Mary.

Jack onların mutfağa gidişini izledi. Arkasındaki yastığa yaslanıp gidişlerini izledi. Sonra çok yavaşça öne doğru eğildi. Gözlerini kıstı. Carl'ın dolaptaki bir rafa uzandığını gördü. Mary'nin arkadan Carl'a sokulup kollarını onun beline doladığını gördü.

"Siz ciddi misiniz çocuklar?" dedi Helen.

"Çok ciddiyiz," dedi Jack.

"Alaska konusunda," dedi Helen.

Jack gözlerini ona dikti.

"Bir şey dedin sandım," dedi Helen.

Carl ile Mary geri geldiler. Carl'ın elinde büyük bir M&M paketi ve bir şişe vanilyalı gazoz vardı. Mary portakallı bir Popsicle'ı emiyordu.

"Sandviç isteyen var mı?" dedi Helen. "Sandviçlik malzememiz var."

"Tuhaf değil mi?" dedi Mary. "Önce tatlılarla başlayıp sonra ana yemeğe geçiyorsunuz."

"Tuhaf," dedi Jack.

"Alay mı ediyorsun tatlım?" dedi Mary.

"Kim vanilyalı gazoz ister?" dedi Carl. "Herkese benden vanilyalı gazoz."

Jack bardağını uzattı, Carl ağzına kadar doldurdu. Jack bardağı sehpaya koydu, ama ona uzanırken bardağı devirdi ve gazoz ayakkabısına döküldü.

"Kahretsin," dedi Jack. "Buna ne diyorsun? Ayakkabıma döktüm."

"Helen, havlumuz var mı? Jack'e bir havlu getir," dedi Carl.

"Bunlar yeni ayakkabılardı," dedi Mary. "Yeni almıştı onları."

"Rahat görünüyorlar," dedi Helen uzun bir süre sonra ve Jack'e bir havlu verdi.

"Ben de ona bunu söyledim," dedi Mary.

Jack ayakkabıyı çıkarıp deriyi havluyla sildi.

"İşi bitti," dedi. "Bu vanilyalı gazoz asla çıkmaz."

Mary, Carl ve Helen güldüler.

"Gazetede okuduğum bir şeyi hatırlattı bu bana," dedi Helen. Bir parmağıyla burnunun ucunu ittirip gözlerini kıstı. "Ne olduğunu şimdi hatırlayamıyorum," dedi.

Jack ayakkabıyı tekrar giydi. İki ayağını da lambanın altına tutup ayakkabılara baktı.

"Ne okumuştun?" dedi Carl.

"Ne?" dedi Helen.

"Gazetede bir şey okuduğunu söyledin," dedi Carl.

Helen güldü. "Tam Alaska'yı düşünüyordum ki, bir buz kütlesinin içinde tarihöncesinden kalma bir insan bulduklarını hatırladım. Bir şey bana hatırlattı."

"Alaska'da değildi o," dedi Carl.

"Belki değildi, ama bana onu hatırlattı," dedi Helen.

"Alaska'nın *nesi var*, çocuklar?" dedi Carl.

"Alaska'da hiçbir şey yok," dedi Jack.

"Kafası bozuk," dedi Mary.

"Alaska'da ne *yapacaksınız*, çocuklar?" dedi Carl.

"Alaska'da yapacak bir şey yok," dedi Jack. Ayaklarını sehpanın altına soktu. Sonra çıkarıp bir kez daha ışığın altına tuttu. "Kim bir çift yeni ayakkabı ister?" dedi Jack.

"Bu ses ne?" dedi Helen.

Kulak kabarttılar. Bir şey kapıyı tırmalıyordu.

"Cindy'ye benziyor," dedi Carl. "Onu içeri alsam iyi olur."

"Ayağa kalkmışken, bana bir Popsicle getir," dedi Helen. Başını arkaya atıp güldü.

"Ben de bir tane daha alayım hayatım," dedi Mary. "Ne dedim ben? *Carl* demek istedim," dedi Mary. "Par-

don. Jack'le konuştuğumu sandım."

"Herkese Popsicle," dedi Carl. "Popsicle ister misin, Jack?"

"Ne?"

"Portakallı Popsicle ister misin?"

"Portakallı," dedi Jack.

"Dört Popsicle geliyor," dedi Carl.

Bir süre sonra Popsicle'larla geri geldi ve onları dağıttı. Yerine oturdu, tırmalama sesini tekrar duydular.

"Bir şey unuttuğumu biliyordum," dedi Carl. Ayağa kalkıp sokak kapısını açtı.

"Ulu Tanrım," dedi, "ne acayip şey. Sanırım Cindy bu akşam yemeğe çıkmış. Hey çocuklar, şuna bakın."

Kedi oturma odasına bir fare getirdi, durup onlara baktı, sonra fareyi koridorun öbür ucuna taşıdı.

"Benim az önce gördüğümü siz de gördünüz mü?" dedi Mary. "Kim kafayı bozmuş!"

Carl holün ışığını yaktı. Kedi fareyi koridordan çıkarıp banyoya götürdü.

"Bu fareyi yiyecek," dedi Carl.

"Banyomda fare yemesini istediğimi sanmıyorum," dedi Helen. "Çıkar onu oradan. Çocukların bazı eşyaları içeride."

"Buradan çıkmayacak," dedi Carl.

"Fare ne olacak?" dedi Mary.

"Neyse ne," dedi Carl. "Alaska'ya gideceksek Cindy'nin avlanmayı öğrenmesi gerek."

"Alaska mı?" dedi Helen. "Bu Alaska meselesi de ne?"

"Bana sorma," dedi Carl. Banyo kapısının yakınında durup kediyi izledi. "Mary ile Jack, Alaska'ya gideceklerini söylediler. Cindy'nin avlanmayı öğrenmesi gerek."

Mary çenesini ellerine dayayıp gözlerini koridora dikti.

"Fareyi yiyor," dedi Carl.

Helen mısır cipslerini bitirdi. "Cindy'nin banyoda fare yemesini istemediğimi ona söylemiştim. Carl?" dedi Helen.

"Ne?"

"Onu banyodan çıkar, dedim," dedi Helen.

"Tanrı aşkına," dedi Carl.

"Bakın," dedi Mary. "Ayy! Kahrolası kedi buraya geliyor," dedi Mary.

"Ne yapıyor?" dedi Jack.

Kedi fareyi sehpanın altına sürükledi. Sehpanın altına uzanıp fareyi yaladı. Fareyi patilerinin arasında tutup yavaşça, kafasından kuyruğuna kadar yaladı.

"Kedinin kafası güzel," dedi Carl.

"İnsanın tüyleri diken diken oluyor," dedi Mary.

"Yaradılış işte," dedi Carl.

"Gözlerine bakın," dedi Mary. "Bize bakışına bakın. Kafası güzel, aynen."

Carl kanapeye gelip Mary'nin yanına oturdu. Mary, Carl'a yer açmak için Jack'e sokuldu. Elini Jack'in dizine koydu.

Kedinin fareyi yemesini izlediler.

"Şu kediyi hiç beslemiyor musunuz?" dedi Mary, Helen'a.

Helen güldü.

"Bir tüttürmeye daha hazır mısınız çocuklar?" dedi Carl.

"Gitmemiz gerek," dedi Jack.

"Aceleniz ne?" dedi Carl.

"Biraz daha kalın," dedi Helen. "Henüz gitmenize gerek yok."

Jack gözlerini Mary'ye dikti, o da gözlerini Carl'a dikmişti. Carl ayaklarının yakınındaki halıdaki bir şeye gözlerini dikti.

Helen elindeki M&M'lerin arasından seçti.

"En çok yeşilleri seviyorum," dedi Helen.

"Sabah çalışmam gerek," dedi Jack.

"Kafası nasıl da bozuk," dedi Mary. "Kafası bozuk birini görmek ister misiniz, millet? *İşte* kafası bozuk biri."

"Geliyor musun?" dedi Jack.

"Bir bardak süt isteyen var mı?" dedi Carl. "Biraz sütümüz var."

"Burama kadar vanilyalı gazozla doluyum," dedi Mary.

"Başka vanilyalı gazoz yok," dedi Carl.

Helen güldü. Gözlerini kapadı, sonra açtı ve sonra yeniden güldü.

"Eve gitmemiz gerek," dedi Jack. Bir süre sonra ayağa kalkıp, "Paltolarımız var mıydı?" dedi. "Paltolarımız olduğunu sanmıyorum."

"Ne? Paltolarımız olduğunu sanmıyorum," dedi Mary. Oturduğu yerde kaldı.

"Gitsek iyi olur," dedi Jack.

"Gitmeleri gerek," dedi Helen.

Jack ellerini Mary'nin omuzlarının altına koyup onu yukarı çekti.

"Hoşça kalın çocuklar," dedi Mary. Jack'e sarıldı. "Öyle çok yedim ki kıpırdayamıyorum," dedi Mary.

Helen güldü.

"Helen her zaman gülecek bir şey buluyor," dedi Carl ve sırıttı. "Neye gülüyorsun Helen?"

"Bilmiyorum. Mary'nin söylediği bir şeye," dedi Helen.

"Ne dedim ben?" dedi Mary.

"Hatırlayamıyorum," dedi Helen.

"Gitmemiz gerek," dedi Jack.

"Güle güle," dedi Carl. "Kendinize iyi bakın."

Mary gülmeye çalıştı.

"Gidelim," dedi Jack.

"İyi geceler, millet," dedi Carl. Jack, Carl'ın yavaşça, çok yavaşça, "İyi geceler, Jack," dediğini duydu.

Dışarıda Mary, Jack'in kolunu tuttu ve başı eğik yürüdü. Kaldırımda yavaşça ilerlediler. Jack ayakkabılarından çıkan sürtünme seslerine kulak kabarttı. Havlayan bir köpeğin tiz ve belirgin sesini, onun ötesinde de çok uzaktaki trafiğin uğultusunu duydu.

Mary başını kaldırdı. "Eve gittiğimizde, Jack, düzülmek, konuşulmak, eğlendirilmek istiyorum. Eğlendir beni Jack. Bu gece kafamın dağılmasına ihtiyacım var." Onun kolunu daha sıkı tuttu.

Jack o ayakkabının içindeki rutubeti hissedebiliyordu. Kapının kilidini açıp ışık düğmesini çevirdi.

"Yatağa gel," dedi Mary.

"Geliyorum," dedi Jack.

Mutfağa gidip iki bardak su içti. Oturma odasının ışığını söndürüp el yordamıyla duvar boyunca ilerleyerek yatak odasına gitti.

"Jack!" diye bağırdı Mary. "Jack!"

"Tanrım, benim!" dedi Jack. "Işığı açmaya çalışıyorum."

Lambayı buldu, Mary yatakta doğrulup oturdu. Gözleri parlıyordu. Jack çalar saatin kafasını çekti ve ayakkabılarını çıkarmaya koyuldu. Dizleri titriyordu.

"Başka tüttürülecek bir şey var mı?" dedi Mary.

"Hiçbir şeyimiz yok," dedi Jack.

"Öyleyse bana bir içki hazırla. Bir şey içmemiz gerek. İçecek bir şeyimiz olmadığını söyleme," dedi Mary.

"Sadece bira var."

Birbirlerine gözlerini dikip baktılar.

"Ben bir bira içerim," dedi Mary.

"Gerçekten bira mı istiyorsun?"

Mary yavaşça başını sallayıp dudağını kemirdi.

Jack birayla geri geldi. Mary kucağında onun yastığıyla oturuyordu. Jack ona bira kutusunu verdi, sonra da yatağa girip battaniyeyi üzerine çekti.

"Hapımı almayı unuttum," dedi Mary.

"Ne?"

"Hapımı unuttum."

Jack yataktan çıkıp ona hapı getirdi. Mary gözlerini açtı ve Jack hapı onun çıkardığı diline bıraktı. Mary hapı biraz birayla yuttu ve Jack tekrar yatağa girdi.

"Al bunu. Gözlerimi açık tutamıyorum," dedi Mary.

Jack kutuyu yere koydu, sonra da yan yattığı yerden gözlerini karanlık koridora dikti. Mary kolunu onun kaburgalarına koydu ve parmakları göğsünde dolaştı.

"Alaska'da ne var?" dedi.

Jack karınüstü dönüp tamamen yatağın kendi tarafına kaydı. Bir an sonra Mary horluyordu.

Jack tam lambayı söndürecekken, koridorda bir şey gördüğünü sandı. Bakmaya devam etti ve yeniden gördüğünü sandı: bir çift küçük göz. Yüreği ağzına geldi. Gözlerini kırpıştırdı ve bakmaya devam etti. Fırlatacak bir şey aramak için eğildi. Ayakkabılarından birini aldı. Doğrulup dik oturdu ve ayakkabıyı iki eliyle tuttu. Mary'nin horlamasını duydu ve gıcık oldu. Bekledi. Bir daha kıpırdamasını, ufacık bir ses çıkarmasını bekledi.

AKŞAM OKULU

Evliliğim kısa süre önce bitmişti. İş bulamıyordum. Başka bir kız arkadaşım vardı. Ama kasabada değildi. Bu yüzden, bir barda oturmuş, bir bardak bira içiyordum, birkaç tabure ileride de iki kadın oturuyordu ve bir tanesi benimle konuşmaya başladı.

"Araban var mı?"

"Var, ama burada değil," dedim. Araba karımdaydı. Ben annemlerin evinde kalıyordum. Bazen onların arabasını kullanıyordum. Ama bu gece yürüyerek gelmiştim.

Öteki kadın bana baktı. İkisi de kırklarındaydı, belki daha yaşlıydı.

"Ne sordun ona?" dedi öteki kadın ilk kadına.

"Araban var mı, dedim."

"Araban var mı?" dedi ikinci kadın bana.

"Ona söylüyordum. Arabam var. Ama yanımda değil," dedim.

"Bu pek işimize yaramaz, değil mi?" dedi.

İlk kadın güldü. "Beyin fırtınası yaptık da, sonunu getirmek için arabaya ihtiyacımız var. Çok kötü." Barmene dönüp iki bira daha istedi.

Biramı idareli içiyordum, şimdi bir dikişte bitirdim ve bana bir tane ısmarlayabileceklerini düşündüm. Ismarlamadılar.

"Ne iş yapıyorsun?" diye sordu ilk kadın bana.

"Şu sıra, hiçbir şey," dedim. "Bazen, yapabilirsem, okula gidiyorum."

"Okula gidiyormuş," dedi kadın öteki kadına. "Öğrenci. Nerede okula gidiyorsun?"

"Civarda," dedim.

"Sana söylemiştim," dedi kadın. "Öğrenciye benzemiyor mu?"

"Sana ne öğretiyorlar?" dedi ikinci kadın.

"Her şeyi," dedim.

"Yani," dedi kadın, "ne yapmayı planlıyorsun? Hayattaki büyük hedefin ne? Herkesin hayatta bir büyük hedefi vardır."

Boş bardağımı barmene kaldırdım. Onu alıp bana fıçıdan bir bira daha doldurdu. Bozuk paraları teker teker saydım, iki saat önce iki dolarla başlamıştım, şimdiyse otuz sentim kalmıştı. Kadın bekliyordu.

"Ders vermek. Okulda ders vermek," dedim.

"Öğretmen olmak istiyor," dedi.

Biramı yudumladım. Birisi müzik kutusuna bir bozukluk attı ve kanımın sevdiği bir parça çalmaya başladı. Etrafıma baktım. Ön tarafa yakın iki adam şarkıların seçildiği panelin başındaydı. Kapı açıktı ve dışarısı karanlıktı.

"Biz de öğrenciyiz, biliyor musun?" dedi ilk kadın. "Okula gidiyoruz."

"Akşam okuluna," dedi ötekisi. "Pazartesi akşamları okuma dersi alıyoruz."

İlk kadın, "Neden yanaşmıyorsun öğretmen, bağırmak zorunda kalmayalım," dedi.

Biramla sigaramı alıp iki tabure kaydım.

"Böyle daha iyi," dedi. "Öğrenci olduğunu mu söylemiştin?"

"Bazen evet, ama şimdi değil," dedim.

"Nerede?"

"Devlet Yüksekokulu."

"Tamam," dedi. "Şimdi hatırladım." Öteki kadına baktı. "Orada Patterson adında bir öğretmen duydun mu? Yetişkinlere eğitici dersler veriyor. Pazartesi akşamları aldığımız dersi veriyor. Bana Patterson'ı hatırlatıyorsun."

Birbirlerine bakıp güldüler.

"Bizi kafana takma," dedi ilk kadın. "Özel bir espri. Ne yapmayı düşündüğümüzü ona söyleyelim mi, Edith? Söyleyelim mi?"

Edith cevap vermedi. Biradan bir yudum aldı ve gözlerini kısarak barın arkasındaki aynadan kendisine, üçümüze baktı.

"Düşünüyorduk da," diye devam etti ilk kadın, "bu gece arabamız olsaydı, uğrayıp onu görürdük. Patterson'ı. Değil mi, Edith?"

Edith kendi kendine güldü. Birasını bitirip birer tane daha istedi, benim için de. Üç bira için beş dolarlık banknot verdi.

"Patterson içki içmeyi sever," dedi Edith.

"Ne demezsin," dedi öteki kadın. Bana döndü. "Bir akşam derste bundan söz ettik. Patterson her zaman yemeklerde şarap, akşam yemeğinden önce de bir-iki viski soda içtiğini söyledi."

"Hangi ders bu?" dedim.

"Patterson'ın verdiği okuma dersi. Patterson farklı şeylerden söz etmeyi sever."

"Okumayı öğreniyoruz," dedi Edith. "İnanabiliyor musun?"

"Hemingway ve onun gibi şeyleri okumak istiyorum," dedi öteki kadın. "Ama Patterson bize *Reader's Digest* dergisindekiler gibi öyküler okutuyor."

"Her pazartesi akşamı sınava giriyoruz," dedi Edith. "Ama Patterson iyidir. Viski soda içmeye uğramamıza ses çıkarmaz. Zaten yapabileceği fazla bir şey olmaz. Ona kar-

şı kozumuz var. Patterson'a karşı," dedi.

"Bu gece serbestiz," dedi öteki kadın. "Ama Edith'in arabası garajda."

"Senin araban olsaydı, uğrayıp onu görürdük," dedi Edith. Bana baktı. "Patterson'a öğretmen olmak istediğini söyleyebilirdin. Ortak bir yönünüz olurdu."

Biramı bitirdim. Bütün gün biraz yerfıstığı dışında bir şey yememiştim. Dinlemeyi ve konuşmayı sürdürmek zordu.

"Üç tane daha alalım lütfen, Jerry," dedi ilk kadın barmene.

"Teşekkür ederim," dedim.

"Patterson'la iyi anlaşırdın," dedi Edith.

"Öyleyse arayın onu," dedim. Laf olsun diye konuştuklarını sanmıştım.

"Ben olsam bunu yapmazdım," dedi. "Bahane bulabilir. Kapısına dikilelim, bizi içeri almak zorunda kalsın." Birasını yudumladı.

"Öyleyse gidelim!" dedi ilk kadın. "Neyi bekliyoruz? Araba nerede demiştin?"

"Buradan birkaç blok ileride bir araba var," dedim. "Ama bilmiyorum."

"Gitmek istiyor musun, istemiyor musun?" dedi Edith.

"İstediğini söyledi," dedi ilk kadın. "Yanımızda götürmek için altılık bira alalım."

"Bende otuz sent kaldı," dedim.

"Senin kahrolası parana kimin ihtiyacı var?" dedi Edith. "Kahrolası arabana ihtiyacımız var. Jerry, üç tane daha alalım. Bir de altılık, yanımıza alacağız."

"Patterson'a," dedi ilk kadın, bira gelince. "Patterson ve viski sodalarına."

"Kusacak," dedi Edith.

"Fondip," dedi ilk kadın.

Kaldırımda güneye yöneldik, kasabadan uzaklaştık. Ben iki kadının arasında yürüyordum. Saat on sularıydı.

"Şimdi şu biralardan bir tanesini içebilirim," dedim.

"Kendin al," dedi Edith.

Kesekâğıdını açtı, ben de elimi uzatıp bir kutuyu çekip aldım.

"Evde olduğunu sanıyoruz," dedi Edith.

"Patterson," dedi öteki kadın. "Emin değiliz. Ama öyle sanıyoruz."

"Daha ne kadar var?" dedi Edith.

Durdum, birayı kaldırdım ve kutunun yarısını mideme indirdim. "Bir sonraki blok," dedim. "Annemlerle kalıyorum. Ev onların."

"Sanırım bunda bir yanlışlık yok," dedi Edith. "Ama bana kalırsa bunun için biraz yaşlısın."

"Kabalık etme, Edith," dedi öteki kadın.

"Eh, ben böyleyim," dedi Edith. "Alışması gerekecek, hepsi bu. Ben böyleyim."

"O böyle," dedi öteki kadın.

Birayı bitirip kutuyu otların içine fırlattım.

"Şimdi ne kadar var?" dedi Edith.

"Geldik. Hemen şurası. Gidip arabanın anahtarını alayım," dedim.

"Acele et," dedi Edith.

"Biz dışarıda bekleriz," dedi öteki kadın.

"Tanrım!" dedi Edith.

Kapının kilidini açıp aşağı kata indim. Babam pijamalarıyla televizyon seyrediyordu. Dairenin içi sıcaktı, bir an kenar pervazına yaslanıp elimi gözlerimin üzerinde gezdirdim.

"Birkaç bira içtim," dedim. "Ne seyrediyorsun?"

"John Wayne," dedi. "Çok iyi. Otur da seyret. Annen daha gelmedi."

Annem bir *hofbrau*[1] restoranı olan Paul'ün Yeri'nde dönüşümlü vardiyalı çalışıyordu. Babamın bir işi yoktu. Eskiden ormanda çalışırdı, sonra yaralandı. Toplu bir para almıştı, ama çoğu gitti. Karım beni terk ettiğinde ondan iki yüz dolar borç istedim, geri çevirdi. Hayır derken gözlerinde yaşlar vardı ve hakkında kötü düşünmeyeceğimi umduğunu söyledi. Sorun olmadığını, hakkında kötü düşünmeyeceğimi söyledim.

Bu kez de hayır diyeceğini biliyordum. Ama kanapenin öbür ucuna oturup, "İki kadınla tanıştım, onları arabayla eve bırakıp bırakamayacağımı sordular," dedim.

"Sen ne dedin onlara?" dedi.

"Yukarıda beni bekliyorlar," dedim.

"Beklesinler," dedi. "Birisi gelecek. Bu işe karışmak istemezsin." Başını iki yana salladı. "Nerede yaşadığımızı onlara gerçekten göstermedin, değil mi? Gerçekten yukarıda değiller, değil mi?" Kanapede kayıp yeniden televizyona baktı. "Neyse, annen anahtarları yanına aldı." Hâlâ televizyona bakarak yavaşça başını salladı.

"Tamam," dedim. "Arabaya ihtiyacım yok. Bir yere gitmiyorum."

Kalkıp hole baktım, orada bir çekyatta yatardım. Çekyatın yanındaki masada bir kül tablası, Lux marka bir saat ve birkaç eski karton kapaklı kitap vardı. Genellikle gece yarısı yatar ve basılı satırlar bulanıklaşana dek okurdum, sonra da ışık açıkken ve kitap ellerimdeyken uyuyakalırdım. Okuduğum karton kapaklı kitaplardan birinde, karıma söylediğimi hatırladığım bir şey vardı. Beni çok etkilemişti. Bir adam kâbus görüyor ve kâbusta rüya gördüğünü görüyor, uyandığında da yatak odasının penceresinde bir adamın durduğunu görüyor. Rüya gö-

1. Genellikle bira içilen geleneksel Alman tarzı restoran. (Ç.N.)

ren o kadar dehşete kapılıyor ki kıpırdayamıyor, nefes bile alamıyor. Penceredeki adam gözlerini odanın içine dikiyor, sonra da camdan gözetlemeye başlıyor. Rüya gören kıpırdayamıyor. İçinden bağırmak geliyor, ama nefesi çıkmıyor. Bir bulutun arkasından ay beliriyor ve kâbusta rüya gören kişi dışarıdaki adamı tanıyor. Onun en iyi arkadaşı, rüya görenin en iyi arkadaşı, ama kâbusu gören adamın tanıdığı biri değil.

Karıma anlatırken, kanın yüzüme hücum ettiğini ve kafa derimin karıncalandığını hissetmiştim. Ama onun ilgisini çekmemişti.

"Bu sadece yazılı bir şey," dedi. "Kendi ailendeki biri tarafından aldatılmak, *işte* sana gerçek kâbus."

Dış kapıyı sarstıklarını duyabiliyordum. Penceremin üzerindeki kaldırımda ayak seslerini duyabiliyordum.

Edith'in, "Kahrolası piç kurusu!" dediğini duydum.

Uzun bir süreliğine banyoya gittim, sonra da yukarı çıkıp kendimi dışarı attım. Hava serinlemişti, montumun fermuarını çektim. Paul'ün Yeri'ne yürümeye başladım. Annem işten çıkmadan oraya varırsam, hindili sandviç yiyebilirdim. Ondan sonra Kirby'nin gazete bayiine gidip dergileri karıştırabilirdim. Sonra da eve gidip yatabilir ve kitapları okuyabilirdim, yeterince okuyunca da uyurdum.

Kadınlar, ben çıkarken orada değillerdi, geri döndüğümde de orada olmayacaklardı.

KOLEKSİYONCULAR

İşten ayrılmıştım. Ama bugün yarın kuzeyden haber bekliyordum. Kanapeye uzanmış, yağmuru dinliyordum. Ara sıra doğrulup perdenin arasından postacıya bakıyordum.

Sokakta hiç kimse, hiçbir şey yoktu.

Yeniden yatalı beş dakika olmamıştı ki, birinin verandaya doğru yürüdüğünü, beklediğini, sonra da kapıyı çaldığını duydum. Kıpırdamadan yattım. Postacı olmadığını biliyordum. Onun adımlarını tanırdım. İşten ayrılmışsanız ne kadar dikkatli olsanız azdır, postayla tebligatlar alırsınız ya da kapınızın altından atılır. Konuşmak için de uğrarlar, özellikle de telefonunuz yoksa.

Vurma sesi yeniden geldi, daha yüksek; kötü bir işaret. Sakinleşip verandayı görmeye çalıştım. Ama oradaki her kimse, kapının karşısında duruyordu, bir başka kötü işaret. Döşemenin gıcırdadığını biliyordum, dolayısıyla gizlice öbür odaya gidip o pencereden bakmak mümkün değildi.

Bir vurma sesi daha; Kim o? dedim.

Aubrey Bell, dedi bir adam. Siz Mr. Slater mısınız?

Ne istiyorsunuz? diye seslendim kanapeden.

Mrs. Slater'a bir şey getirdim. Bir şey kazandı. Mrs. Slater evde mi?

Mrs. Slater burada oturmuyor, dedim.

Ee, şey, siz Mr. Slater mısınız? dedi adam. Mr. Slater... ve adam hapşırdı.

Kanapeden kalktım. Kapının kilidini açıp kapıyı araladım. Yaşlı bir adamdı, pardösüsünün altında şişman ve cüsseliydi. Pardösüden su sızıyor ve elindeki garip görünüşlü kocaman bavula damlıyordu.

Sırıtıp koca bavulu yere koydu. Elini uzattı.

Aubrey Bell, dedi.

Sizi tanımıyorum, dedim.

Mrs. Slater, diye söze başladı. Mrs. Slater bir kart doldurmuş. İç cebinden kartlar çıkarıp şöyle bir karıştırdı. Mrs. Slater, diye okudu. Altıncı Doğu Caddesi, Güney iki yüz elli beş numara? Mrs. Slater kazandı.

Şapkasını çıkarıp vakur bir tavırla başını salladı; hepsi bu kadarmış, her şey düzene konulmuş, yolculuk bitip hat sonuna ulaşılmış gibi şapkayı pardösüsüne vurdu.

Bekledi.

Mrs. Slater burada oturmuyor, dedim. Ne kazandı?

Size göstermem gerek, dedi. İçeri gelebilir miyim?

Bilmiyorum. Uzun sürmeyecekse, dedim. Çok meşgulüm.

Tamam, dedi. Önce şu pardösüden kurtulayım. Ve galoşlardan[1]. Halınızda iz bırakmak istemem. Görüyorum ki bir halınız var, Mr...

Halıyı görünce gözleri parlayıp sönmüştü. Titredi. Sonra pardösüsünü çıkardı. Silkeleyip kapı kulpunun üzerindeki halkaya astı. Onun için iyi bir yer, dedi. Lanet hava, neyse. Eğilip galoşlarını çözdü. Bavulunu odanın içine koydu. Galoşları çıkarıp bir çift terlikle odaya girdi.

Kapıyı kapadım. Gözlerimi terliklere diktiğimi gör-

1. Yağmurlu havalarda ıslanmasın diye ayakkabıların üzerine giyilen bir tür lastik ayakkabı. (Ç.N.)

dü, W.H. Auden ilk Çin ziyaretinde hep terlikle dolaşmış, dedi. Hiç çıkarmamış. Nasırlar.

Omuz silktim. Bir kez daha sokağa göz atıp postacıya baktım ve kapıyı kapadım.

Aubrey Bell gözlerini halıya dikmişti. Dudaklarını çekiştirdi. Sonra güldü. Gülüp başını iki yana salladı.

Komik olan nedir? dedim.

Hiçbir şey. Tanrım, dedi. Yine güldü. Sanırım aklımı kaçırıyorum. Sanırım ateşim var. Elini alnına götürdü. Saçı birbirine dolanmıştı ve kafa derisinin çevresinde, şapkanın olduğu yerde bir halka vardı.

Sizce sıcak mıyım? dedi. Bilmiyorum, sanırım ateşim olabilir. Gözleri hâlâ halıdaydı. Sizde aspirin var mı?

Neyiniz var? dedim. Umarım hastalanıp başıma kalmazsınız. Yapılacak işlerim var.

Başını iki yana salladı. Kanapeye oturdu. Terlikli ayağını halıya sürdü.

Mutfağa gittim, bir fincanı çalkaladım, bir şişeyi sallayıp iki aspirin çıkardım.

Alın, dedim. Sonra gitmelisiniz sanırım.

Siz Mrs. Slater'ın sözcüsü müsünüz? diye tısladı. Hayır, hayır, bunu söylediğimi unutun, bunu söylediğimi unutun. Yüzünü sildi. Aspirinleri yuttu. Gözleri bomboş odayı taradı. Sonra biraz zahmetle öne eğilip bavulunun tokalarını açtı. Bavul lap diye açıldı, bir dizi hortum, fırça ve parlak boruyla dolu bölmeler ve küçük tekerlere takılı ağır görünümlü mavi bir şey gözler önüne serildi. Şaşırmışçasına gözlerini bu şeylere dikti. Usulca, kilisede konuşur gibi bir sesle, Bunun ne olduğunu biliyor musunuz? dedi.

Bavula yaklaştım. Bana kalırsa bir elektrikli süpürgeydi. Satın almak niyetinde değilim, dedim. Kesinlikle bir elektrikli süpürge satın almak niyetinde değilim.

Size bir şey göstermek istiyorum, dedi. Ceketinin ce-

binden bir kart çıkardı. Şuna bakın, dedi. Kartı bana uzattı. Kimse satın almak niyetinde olduğunuzu söylemedi. Ama imzaya bakın. Mrs. Slater'ın imzası değil mi bu?

Karta baktım. Kaldırıp ışığa tuttum. Çevirdim, ama öbür tarafı boştu. Ee, ne olmuş? dedim.

Mrs. Slater'ın kartı bir sepet dolusu kartın içinden rastgele çekildi. Bu küçük kart gibi yüzlerce kart. Elektrikli süpürgeyle bedava temizlik malzemesi ve halı şampuanı kazandı. Mrs. Slater kazandı. Kayıtsız şartsız. Hatta ben şiltenizi temizlemek için buradayım, Mr... Aylar içinde, yıllar içinde bir şiltede nelerin birikebildiğini görseniz şaşarsınız. Hayatlarımızın her günü, her gecesi kendimizden küçük parçalar, incecik döküntüler bırakıyoruz geride. Kendimizin bu ufacık parçaları nereye gidiyor? Doğruca çarşafların arasına ve şiltenin içine, *işte* oraya! Yastıklara da. Her tarafa.

Parlak borunun parçalarını bavuldan çıkarıp birleştirmişti. Şimdi de, birbirine takılmış boruları hortuma geçirdi. Dizlerinin üstündeydi, homurdanıyordu. Kepçeyi andıran bir ağızlığı hortuma taktı ve tekerlekli mavi şeyi kaldırıp bavuldan çıkardı.

Kullanmayı tasarladığı filtreyi bana inceletti.

Arabanız var mı? diye sordu. Yok, dedim. Arabam yok. Arabam olsaydı, sizi bir yere götürürdüm.

Çok kötü, dedi. Bu küçük elektrikli süpürge iki metrelik uzatma kablosuyla donatılmış. Arabanız olsaydı, bu küçük elektrikli süpürgeyi tekerleri üzerinde arabanızın kapısına kadar götürüp pelüş halıları ve arkaya yatan lüks koltukları süpürebilirdiniz. Yıllar içinde o güzelim koltuklarda ne çok şeyimizin kaybolduğuna, ne çok şeyimizin toplandığına şaşardınız.

Mr. Bell, dedim, eşyalarınızı toplayıp gitseniz iyi olur. Bunu kötü niyetle söylemiyorum.

Ama odada etrafına bakınıp priz arıyordu. Kanape-

nin ucunda bir tane buldu. Alet, içinde mermer varmış gibi, gevşek bir parça varmış gibi takırdadı, sonra da bir vızıltı tutturdu.

Rilke bütün yetişkin hayatı boyunca birbiri ardına şatolarda yaşadı. Hayırseverler sayesinde, dedi, elektrikli süpürgenin vızıltısını bastırmak için yüksek sesle. Nadiren otomobile binerdi; treni tercih ederdi. Sonra, Cirey' de Madame Châtelet'yle birlikte olan Voltaire'e bakın. Onun ölüm maskı. Ne kadar dingin. Fikrine katılmayacakmışım gibi sağ elini kaldırmış. Hayır, hayır, doğru değil, değil mi? Söylemeyin. Ama kim bilir? Bunu söyleyerek döndü ve elektrikli süpürgeyi çekerek öbür odaya götürmeye koyuldu.

Orada bir yatak, bir pencere vardı. Örtüler yere yığılmıştı. Şiltenin üzerinde bir yastık, bir çarşaf. Kılıfı yastıktan sıyırdı, sonra da çarşafı çabucak şilteden söktü. Gözlerini şilteye dikti ve gözucuyla bana bir bakış attı. Mutfağa gidip sandalyeyi getirdim. Kapı eşiğine oturup seyrettim. Önce, ağızlığı elinin ayasına tutarak emişi kontrol etti. Eğilip elektrikli süpürgenin bir düğmesini çevirdi. Bunun gibi bir iş için tam güce çıkarmalısınız, dedi. Emişi tekrar kontrol etti, sonra hortumu yatağın başına uzattı ve ağızlığı şiltede hareket ettirmeye başladı. Ağızlık şilteyi şiddetle çekti. Elektrikli süpürge daha yüksek sesle vırıldadı. Şiltenin üzerinden üç kez geçti, sonra aleti kapadı. Bir kola bastı ve kapak pıt diye açıldı. Filtreyi çıkardı. Bu filtre sadece sergileme amaçlı kullanılıyor. Normal kullanımda, bunların hepsi, bu *malzeme*, torbanıza gider, buraya, dedi. Toz yumağının birazını parmaklarının arasında sıktı. Bir fincan kadar çıkmıştı.

Yüzünde o bakış vardı.

Benim şiltem değil, dedim. Sandalyede öne uzanıp ilgi göstermeye çalıştım.

Gelelim yastığa, dedi. Kullanılmış filtreyi pervaza koyup bir an pencereden dışarı baktı. Döndü. Yastığın bu ucunu tutmanızı istiyorum, dedi.

Ayağa kalkıp yastığın iki köşesinden tuttum. Bir şeyi kulaklarından tutuyormuşum gibi hissettim.

Böyle mi? dedim.

Başını salladı. Öbür odaya gidip başka bir filtreyle geri döndü.

Bunlar kaç para? dedim.

Neredeyse bedava, dedi. Sadece kâğıt ve bir parça plastikten yapılıyor. Çok para edemez.

Elektrikli süpürgeyi çalıştırdı, ben de yakına sokuldum, ağızlık yastığa gömülüp boylu boyunca ilerledi – bir, iki, üç kez. Elektrikli süpürgeyi kapadı, filtreyi çıkardı ve tek kelime etmeden yukarı kaldırdı. Pervaza, öbür filtrenin yanına koydu. Sonra dolap kapağını açtı. İçine baktı, ama sadece bir kutu Mouse-Be-Gone fare zehri vardı.

Verandada ayak sesleri duydum, mektup deliği açılıp tık diye kapandı. Birbirimize baktık.

Elektrikli süpürgeyi çekerek götürdü, ben de peşinden öbür odaya gittim. Sokak kapısının yakınında halının üstünde yüzüstü yatan mektuba baktık.

Mektuba doğru hamle ettim, döndüm, Başka bir şey var mı? dedim. Geç oluyor. Bu halı uğraşmaya değmez. Altı üstü Rug City'den alınma, kaydırmayan, üç buçuğa dört buçuk pamuklu halı. Uğraşmaya değmez.

Dolu bir kül tablanız var mı? dedi. Ya da bir saksı çiçeği ya da onun gibi bir şey? Bir avuç pislik iyi olurdu.

Kül tablasını buldum. Aldı, içindekileri halıya döktü, külleri ve sigaraları terliğiyle ezdi. Yine dizlerinin üzerine çöktü ve yeni bir filtre taktı. Ceketini çıkarıp kanapeye attı. Kollarının altı terlemişti. Göbeği kemerinin üzerinden sarkıyordu. Ağızlığı çevirerek çıkardı ve hortuma başka bir parça taktı. Düğmeyi ayarladı. Aleti çalıştırdı ve aşınmış

halı üzerinde bir ileri bir geri, bir ileri bir geri gidip gelmeye başladı. İki kez mektuba hamle ettim. Ama ne yapacağımı tahmin ediyor gibiydi, deyim yerindeyse, hortumuyla ve borularıyla yolumu kesti, süpürdükçe süpürdü.

Sandalyeyi mutfağa geri götürdüm, orada oturdum ve çalışmasını seyrettim. Bir süre sonra aleti kapadı, kapağı açtı ve konuşmadan bana filtreyi getirdi; toz, saç ve küçük taneciklerle doluydu. Filtreye baktım, sonra da ayağa kalkıp onu çöpe attım.

Şimdi düzenli çalışıyordu. Başka açıklama yapmadı. İçinde elli gram kadar yeşil sıvı olan bir şişeyle mutfağa geldi. Şişeyi musluğun altına tutup doldurdu.

Bakın, para veremem, dedim. Hayatım buna bağlı olsa bile size bir dolar dahi veremem. Beni bundan iş çıkmaz diye silmeniz gerekecek, hepsi bu. Benimle zamanınızı harcıyorsunuz, dedim.

Durumu açıklığa kavuşturmak istedim, yanlış anlamayın.

İşine baktı. Hortuma başka bir ek parça taktı, karmaşık bir biçimde şişesini yeni ek parçaya tutturdu. Halı üzerinde yavaşça gidip geldi, ara sıra zümrüt rengi ince dumanlar salıyor, fırçayı halının üzerinde bir ileri bir geri hareket ettiriyor, parça parça köpükler çıkarıyordu.

Aklımdakilerin hepsini söylemiştim. Mutfaktaki sandalyede oturdum, artık rahatlamıştım, onu çalışırken seyrettim. Arada bir pencereden yağmura bakıyordum. Hava kararmaya başlamıştı. Elektrikli süpürgeyi kapadı. Ön kapıya yakın bir köşedeydi.

Kahve ister misiniz? dedim.

Güçlükle soluk alıyordu. Yüzünü sildi.

Ocağa su koydum, su kaynayana ve ben iki fincan hazırlayana kadar o her şeyi söküp tekrar bavula koymuştu. Sonra yerden mektubu aldı. Mektubun üstündeki is-

mi okudu ve iade adresine dikkatle baktı. Mektubu ikiye katlayıp arka cebine koydu. Onu seyretmeye devam ettim. Tek yaptığım buydu. Kahve soğumaya başladı.

Mr. Slater diye birine gelmiş, dedi. Ben icabına bakarım. Belki kahveyi es geçerim, dedi. Halının üzerinden yürümesem daha iyi. Yeni şampuanladım.

Doğru, dedim. Mektubun o kişiye geldiğine emin misiniz? dedim sonra.

Kanapeye uzanıp ceketini aldı, giydi ve ön kapıyı açtı. Hâlâ yağmur yağıyordu. Galoşlarını giydi, bağladı, sonra da pardösüsünü üzerine geçirip tekrar içeri baktı.

Görmek ister misiniz? dedi. Bana inanmıyor musunuz?

Sadece tuhaf geliyor, dedim.

Eh, ben artık gitsem iyi olur, dedi. Ama orada durmaya devam etti. Elektrikli süpürgeyi istiyor musunuz, istemiyor musunuz?

Kocaman bavula baktım, şimdi kapalıydı ve gitmeye hazırdı.

Hayır, dedim, sanmıyorum. Yakında buradan ayrılacağım. Ayak bağı olur.

Tamam, dedi ve kapıyı kapadı.

NE YAPIYORSUNUZ SAN FRANCISCO'DA?

Bunun benimle ilgisi yok. Geçen yazın başında güzergâhım üzerindeki bir eve taşınan üç çocuklu genç bir çiftle ilgili. Geçen pazarın gazetesini aldığımda ve San Francisco'da karısıyla onun erkek arkadaşını beyzbol sopasıyla öldürmekten tutuklanan genç bir adamın resmini gördüğümde, yine onları düşünmekten kendimi alamadım. Aynı adam değildi tabii, ancak sakal yüzünden bir benzerlik vardı. Ama beni düşündürmeye yetecek kadar yakın bir durumdu.

Adım Henry Robinson. Postacıyım, bir federal kamu görevlisiyim, 1947'den beri de öyleyim. Savaş sırasında Ordu'daki üç yıllık görevim dışında, bütün hayatım boyunca Batı'da yaşadım. Boşanalı yirmi yıl oluyor, neredeyse o kadar zamandır görmediğim iki çocuğum var. Ne uçarı bir adamım ne de, bana göre, ciddi bir adamım. Kanımca bugünlerde bir erkek ikisinden de biraz olmalı. Çalışmanın değerine de inanırım, ne kadar çok çalışırsan o kadar iyidir. Çalışmayan bir adamın ellerinin altında çok fazla zaman vardır, kendisine ve sorunlarına kafa yoracak çok fazla zamanı vardır.

Burada yaşayan genç adamın sıkıntısının kısmen bu olduğundan eminim: çalışmaması. Ama bence bunda

onun da payı vardı. Kadının. O teşvik etti.

Onları görseydiniz hippi derdiniz herhalde. Adamın çenesinde sivri, kumral bir sakal vardı ve iyi bir yemek yiyip arkasından bir puro içmeye ihtiyacı varmış gibi görünüyordu. Kadın uzun, koyu renk saçları ve açık renk teniyle çekiciydi, lafı dolandırmaya gerek yok. Ama iyi bir eş ve anne olmadığını söylediğimi bir kenara yazın. O bir ressamdı. Genç adam, onun ne yaptığını bilmiyorum, muhtemelen aynı minvalde bir şey. İkisi de çalışmıyordu. Ama kiralarını ödüyor ve bir şekilde geçiniyorlardı, en azından yazın.

Onları ilk gördüğümde, bir cumartesi sabahı on bir sularıydı, on bir çeyrek. Her günkü yolumun üçte ikisini gitmiştim ki onların blokuna döndüm ve arkasında büyük, açık bir römork olan 56 model bir Ford Sedan'ın avluya çekilmiş olduğunu fark ettim. Pine'da sadece üç ev vardır, onlarınki de sonuncu evdi, ötekiler bir yıldan biraz az bir süredir Arcata'da olan Murchison'ların ve iki yıldır burada olan Grant'lerindi. Murchison, Simpson Redwood'da çalışıyordu, Gene Grant ise Denny'nin Yeri'nin sabah vardiyasında aşçıydı. O iki ev, sonra boş bir arazi, sonra da sokağın sonunda eskiden Cole'lara ait olan ev.

Genç adam avluda römorkun arkasındaydı, kadınsa tam o sırada ağzında sigarayla ön kapıdan çıkıyordu, üzerinde dar bir beyaz kot pantolon ve beyaz erkek fanilası vardı. Beni görünce durdu ve yürüyüş yolundan gelmemi seyretti. Posta kutularıyla aynı hizaya gelince yavaşladım ve onların bulunduğu yöne doğru başımı salladım.

"Yerleştiniz mi?" diye sordum.

"Biraz zaman alacak," dedi ve sigarasını içmeye devam ederken alnından bir avuç saçı çekti.

"İyi," dedim. "Arcata'ya hoş geldiniz."

Bunu söyledikten sonra kendimi biraz beceriksiz

hissettim. Neden bilmiyorum, ama bu kadının civarında olduğum bir-iki sefer kendimi hep beceriksiz hissettiğimi gördüm. İlk andan itibaren ona düşman olmama yol açan şeylerden biriydi bu.

Bana belli belirsiz gülümsedi ve gitmek için davrandığım sırada genç adam –adı Marston'dı– elinde kocaman bir karton kutu dolusu oyuncakla römorkun arkasından çıktı. Arcata küçük bir kasaba değildir, büyük bir kasaba da değildir, ancak sanırım daha çok küçük tarafta yer aldığını söylemek gerekir. Dünyanın sonu değildir Arcata, kesinlikle, ama burada yaşayan insanların çoğu ya kereste imalathanelerinde çalışır ya da balıkçılık endüstrisiyle ilgisi vardır veya kasaba merkezindeki dükkânlardan birinde çalışır. Buradaki insanlar sakallı erkek görmeye alışkın değildir, bir de çalışmayan erkek.

"Merhaba," dedim. Adam kutuyu ön çamurluğun dibine koyarken elimi uzattım. "Adım Henry Robinson. Yeni mi geldiniz çocuklar?"

"Dün öğleden sonra," dedi.

"Ne yolculuktu ama! San Francisco'dan gelmemiz on dört saat sürdü," diye seslendi kadın verandadan. "Şu lanet römorku çekerek."

"Vay canına," deyip başımı iki yana salladım. "San Francisco ha? Kısa süre önce San Francisco'daydım, dur bakayım, geçen nisan ya da martta."

"Öyle mi?" dedi. "Ne yaptınız San Francisco'da?"

"Ah, aslında hiçbir şey. Yılda bir-iki kez giderim oraya. Fisherman's Wharf'a ve Giants'ın maçına giderim. Hepsi bu."

Kısa bir sessizlik oldu ve Marston çimenlerin arasındaki bir şeyi ayakkabısının burnuyla yokladı. Gitmek için davrandım. Çocuklar ön kapıdan uçarak gelmek için bula bula o ânı buldular, bağıra çağıra verandanın ucuna koştular. Tel kapı pat diye açıldığında, Marston'ın tepesi

atacak sandım. Ama kadın kollarını kavuşturmuş halde öylece durdu, bir salatalık kadar soğuk, kılını bile kıpırdatmadı. Adam hiç iyi görünmüyordu. Bir şey yapmaya her kalkıştığında asabi, sarsak hareketler. Ve gözleri; üzerinize takılıyor ve sonra başka bir yere kayıyor, sonra yine üzerinize takılıyordu.

Üç çocuk vardı, dört-beş yaşlarında iki küçük, kıvırcık kafalı kız ve peşlerinden koşan ufaklık bir oğlan.

"Şirin çocuklar," dedim. "Eh, artık yola koyulmalıyım. Posta kutusundaki ismi değiştirmek istersiniz herhalde."

"Tabii," dedi adam. "Tabii. Bir-iki gün içinde halledeceğim. Ama nasıl olsa bir süre posta almayı beklemiyoruz."

"Hiç belli olmaz," dedim. "Bu eski posta torbasından neler çıkacağı hiç belli olmaz. Hazırlıklı olmakta fayda var." Yürümeye başladım. "Bu arada, imalathanelerde iş arıyorsanız, Simpson Redwood'da kiminle görüşeceğinizi size söyleyebilirim. Bir arkadaşım orada ustabaşı. Muhtemelen bir..." Ne kadar ilgisiz göründüklerini görünce kestim.

"Hayır, teşekkürler," dedi adam.

"İş aramıyor," diye araya girdi kadın.

"Eh, hoşça kalın öyleyse."

"Güle güle," dedi Marston.

Kadın bir kelime daha etmedi.

Dediğim gibi, bir cumartesi günüydü bu, Anma Günü'nden önceki gün. Pazartesi tatildik ve salıya kadar oradan geçmedim. Römorku hâlâ ön avluda görünce şaşırdığımı söyleyemem. Ama adamın onu hâlâ boşaltmamış olduğunu görünce şaşırdım. Eşyaların ben diyeyim dörtte biri ön verandaya gitmişti: kılıflı bir koltuk, krom bir mutfak sandalyesi ve üstten kulakçıkları açılmış koca bir karton kutu dolusu elbise. Eşyaların diğer dörtte biri evin içine girmiş olmalıydı, geri kalanı da hâlâ römorktaydı.

Çocuklar arka kapının üzerinden atlayarak tırmanıp inerken, ellerindeki küçük sopaları römorkun kenarlarına vuruyorlardı. Anneleriyle babaları görünürlerde yoktu.

Perşembe günü adamı yine avluda gördüm ve kutudaki ismi değiştirmesini hatırlattım.

"Bu işe el atmam gerek artık," dedi.

"Zaman ister," dedim. "Yeni bir eve taşınırken ilgilenmek gereken çok şey vardır. Eskiden burada yaşayanlar, Colelar, siz gelmeden daha iki gün önce taşındılar. Adam Eureka'da çalışacaktı. Balık ve Av Hayvanları Bölümü'nde.[1]"

Marston sakalını sıvazladı ve başka bir şey düşünüyormuşçasına uzaklara baktı.

"Görüşürüz," dedim.

"Güle güle," dedi.

Uzun lafın kısası, kutudaki ismi hiç değiştirmedi. Kısa bir süre sonra, o adrese gelmiş bir postayla oraya uğrardım, o da, "Marston mı? Evet, bize gelmiş, Marston... Bugünlerde şu kutudaki ismi değiştirmem gerekecek. Kendime bir kutu boya alıp şu öteki ismin üstünü boyayıvereceğim... Cole," gibisinden bir şeyler söyler, gözleri sürekli sağa sola kayardı. Sonra gözucuyla bana bakar ve bir-iki kez çenesini aşağı yukarı sallardı. Ama kutudaki ismi hiç değiştirmedi, bir süre sonra ben de omuz silkip unuttum.

Söylentiler duyarsınız. Farklı zamanlarda, sağlıksız San Francisco ortamından uzaklaşmak için Arcata'ya gelen, şartlı tahliye edilmiş eski bir mahkûm olduğunu duydum. Bu hikâyeye göre, kadın karısıydı, ama çocuk-

1. Bu bölümün görevi California'nın zengin balık türlerini, yaban hayvanlarıyla bitki kaynaklarını ve bunların doğal yaşam alanlarını düzenlemek, korumaktır. (Y.N.)

ların hiçbiri adamdan değildi. Başka bir hikâye, onun bir suç işlemiş olduğu ve burada saklandığıydı. Ama pek fazla insan bunu kabul etmiyordu. Gerçekten *suç* işleyebilecek türde birine benzemiyordu. Çoğu kişinin inanıyor gibi göründüğü, en azından en çok yayılan hikâye en korkunç olanıydı. Kadın uyuşturucu bağımlısıydı, hikâye böyleydi ve kocası bu alışkanlıktan kurtulmasına yardımcı olmak için onu buraya getirmişti. Kanıt olarak, Sallie Wilson'ın ziyareti ortaya sürülürdü; Welcome Wagon'dan[1] Sallie Wilson. Bir öğleden sonra onlara uğradı ve sonradan, onlarda bir tuhaflık olduğunu söyledi, özellikle kadında. Yalan değildi. Bir bakıyorsunuz kadın oturmuş, Sallie'nin durmaksızın konuşmasını dinliyordu, görünüşe bakılırsa, can kulağıyla; bir bakıyorsunuz Sallie hâlâ konuşurken ayağa kalkıyor ve Sallie orada değilmişçesine resmi üzerinde çalışmaya başlıyordu. Ayrıca çocukları sevip öpmesi, sonra birden belirgin bir neden olmaksızın onlara ciyak ciyak bağırması. Yanına sokulunca *gözleri* öyle bir bakıyordu ki, dedi Sallie. Ama Sallie Wilson yıllardır Welcome Wagon'ın casusu olarak araştırma ve gözetleme yapar.

"Belli olmaz," derdim, birisi bunu ortaya sürerse. "Şimdi işe gidip gitmediğini kim bilebilir?"

Yine de, bana kalırsa San Francisco'da başları epey belaya girmişti, artık ne tür bir belaysa, bundan kurtulmaya karar verdiler. Gerçi yerleşmek için neden Arcata'yı seçtiklerini söylemek zor, çünkü iş aramak için gelmedikleri kesindi.

İlk haftalar sözünü etmeye değecek kadar posta gel-

1. ABD'de 1928-1998 yılları arasında faaliyet gösteren bu şirketin "hostesleri", bir bölgeye yeni taşınanları ziyaret edip onlara hediye sepetleri götürürlerdi. (Ç.N.)

medi, sadece birkaç broşür, Sears ve Western Auto gibi yerlerden. Sonra tek tük mektup gelmeye başladı, belki haftada bir, iki tane. Bazen, oradan geçerken, onlardan birini evin etrafında görürdüm, bazen de görmezdim. Ama çocuklar hep oradaydı, koşarak eve girip çıkarlar ya da bitişikteki boş arazide oynarlardı. Zaten örnek bir ev değildi tabii, ama onların gelmesinden bir süre sonra her yerden ayrıkotları fışkırdı ve olan çimenler de sararıp öldü. Böyle bir şeyi görmekten nefret edersiniz. Anladığım kadarıyla İhtiyar Jessup suyu açmalarını sağlamak için bir-iki kez gelmiş, ama hortum alamadıklarını iddia etmişler. Böylece o da onlara bir hortum bırakmış. Sonra çocukların onunla tarlada oynadıklarını fark ettim, bu da onun sonu oldu. İki kere evin önünde küçük bir beyaz spor araba gördüm, bu civardan olmayan bir araba.

Sadece bir kez doğrudan kadınla işim oldu. Ödemeli bir mektup vardı, ben de mektupla kapıya kadar gittim. Küçük kızlardan biri beni içeri aldı ve koşup annesini getirmeye gitti. Ev irili ufaklı eski mobilyalarla ve sağa sola atılmış elbiselerle darmadağınıktı. Ama pis diyemezdiniz. Derli toplu değildi belki, ama pis de değildi. Eski bir kanape ve koltuk oturma odasındaki bir duvarın önünde duruyordu. Pencerenin altında tuğlalar ve tahtalardan yapılma bir kitaplık vardı, karton kapaklı küçük kitaplarla tıka basa doluydu. Köşede, arkası çevrilmiş bir yığın resim vardı ve bir kenarda da, bir şövalenin üstünde, üzeri çarşafla örtülü başka bir resim duruyordu.

Posta torbamı kaydırdım ve yerimden ayrılmadım, ama keşke farkı kendim ödeseydim demeye başlamıştım. Beklerken şövaleyi süzdüm, usulca sokulup çarşafı kaldırmak üzereydim ki ayak sesleri duydum.

"Sizin için ne yapabilirim?" dedi kadın holde belirerek; hiç de dost canlısı değildi.

Kasketimin siperliğine dokunup, "Ödemeli bir mek-

tup var, eğer sakıncası yoksa," dedim.

"Bakayım. Kimden gelmiş? Vay canına, Jer'den! Çatlak. Bize damgasız mektup gönderiyor. Lee!" diye seslendi. "Jerry'den mektup var." Marston geldi, ama pek mutlu görünmüyordu. Ağırlığımı önce bir bacağa, sonra öbürüne verip bekledim.

"Ben öderim," dedi kadın, "madem bizim Jerry'den gelmiş. Buyurun. Hoşça kalın."

Olaylar bu tarzda sürdü, başka bir deyişle tarz yoktu. Buralardaki insanların onlara alıştıklarını söylemeyeceğim, gerçek anlamda alışacağınız türden değillerdi. Ama bir süre sonra artık kimse onlara pek aldırmıyor gibiydi. Adama Safeway'de alışveriş arabasını iterken rastlarlarsa sakalına dik dik bakıyorlardı, ama hepsi o kadar. Başka hikâye duyulmadı.

Derken bir gün ortadan kayboldular. İki farklı yöne. Sonradan, kadının önceki hafta biriyle, bir erkekle çekip gittiğini, birkaç gün sonra da adamın çocukları Redding' deki annesinin yanına götürdüğünü öğrendim. Arka arkaya altı gün, bir perşembeden ertesi çarşambaya kadar, postaları kutuda kaldı. Güneşliklerin hepsi çekilmişti ve temelli gidip gitmediklerinden kimse emin değildi. Ama o çarşamba Ford'un yine avluya park edilmiş olduğunu fark ettim, bütün güneşlikler hâlâ inikti, ama posta alınmıştı.

Ertesi günden itibaren adam her gün kutunun başında durup benim postayı teslim etmemi bekliyor ya da veranda basamaklarına oturup sigara içiyordu, beklediği açıkça görülüyordu. Geldiğimi görünce ayağa kalkar, pantolonunun kıçını silkeler ve kutunun yanına gelirdi. Olur da ona posta getirdiysem, daha teslim edemeden gözleriyle iade adresini taramaya başladığını görürdüm. Nadiren konuşurduk, göz göze gelecek olursak –bu da sık olmazdı– birbirimize baş sallamakla yetinirdik. Ancak acı çekiyordu, bunu herkes görebilirdi, ben de bir şekilde

çocuğa yardım etmek istiyordum, eğer yapabilirsem. Ama tam olarak ne söylemem gerektiğini bilmiyordum.

Geri dönüşünün üzerinden bir hafta kadar geçmişti, bir sabah, elleri arka ceplerinde, kutunun önünde bir aşağı bir yukarı gidip geldiğini gördüm ve bir şey söylemeye karar verdim. Ne olduğunu henüz bilmiyordum, ama bir şey söyleyeceğim kesindi. Ben yürüyüş yolundan gelirken sırtı bana dönüktü. Yanına geldiğimde birden bana döndü, yüzünde öyle bir ifade vardı ki ağzımdaki sözcükleri dondurdu. Elimde onun postasıyla olduğum yerde durdum. Bana doğru iki adım attı, gözucuyla bile bakmadan ona teslim ettim. Dili tutulmuş gibi bakakaldı.

"Evde oturana teslim," dedi.

Los Angeles'tan gelen, bir hastane sigorta planının reklamını yapan bir broşürdü. O sabah en az yetmiş beş tanesini kutulara atmıştım. İkiye katladı ve eve geri döndü.

Ertesi gün her zamanki gibi dışarıdaydı. Yüzünde eski ifadesi vardı, önceki günden daha kontrollü görünüyordu. Bu kez, beklediği şeyin ne olduğunu sezmiştim. O sabah, postayı paketler halinde düzenlerken, merkezde ona bakmıştım. Bir kadının kıvrımlı elyazısıyla adresi yazılmış düz beyaz bir zarf en büyük yeri işgal ediyordu. Portland damgası vardı, iade adresinde de J.D. baş harfleri ve bir Portland adresi bulunuyordu.

"Günaydın," dedim, mektubu uzatarak.

Tek kelime etmeden onu benden aldı ve beti benzi attı. Bir an sendeledi, sonra da mektubu ışığa tutarak eve yöneldi.

Arkasından seslendim: "O kadın yaramaz, oğlum. Onu gördüğüm an anlamıştım. Neden onu unutmuyorsun? Neden işe gidip onu unutmuyorsun? Çalışmakla ne alıp veremediğin var? Ben senin durumundayken beni kayıtsız kılan çalışmaktı, gece gündüz çalışmak, üstelik bulunduğum yerde savaş vardı..."

Ondan sonra bir daha dışarıda beni beklemedi ve orada sadece beş gün daha kaldı. Gerçi her gün gözüme çarpıyordu, aynı şekilde beni bekliyordu, ama pencerenin arkasında durup perdenin arasından bana bakarak. Ben geçip gidene kadar dışarı çıkmıyordu, sonra da tel kapının sesini duyuyordum. Geriye baksaydım, kutuya gitmek için hiç acele etmiyormuş gibi görünecekti.

Onu son görüşümde pencerede duruyor, sakin ve dinlenmiş görünüyordu. Perdeler inikti, bütün güneşlikler kaldırılmıştı ve sanırım o sırada ayrılmak için eşyalarını topluyordu. Ama yüzündeki ifadeden, bu kez yolumu gözlemediğini anlayabiliyordum. Bakışları yanımdan geçiyordu, üzerimden denebilir, çatıların ve ağaçların üzerinden, güneye doğru. Ben evin hizasına geldikten ve kaldırımda ilerledikten sonra bile bakmaya devam etti. Ben de ona baktım. Hâlâ orada, pencerede olduğunu görebiliyordum. Bu his o kadar güçlüydü ki, arkama dönüp onun baktığı yöne bakma gereği duydum. Ama tahmin edebileceğiniz gibi, hep aynı kerestelik ağaçlar, dağlar ve gökyüzünden başka bir şey görmedim.

Ertesi gün gitmişti. İletim adresi bırakmadı. Bazen ona ya da karısına veya ikisine birden çeşit çeşit posta geliyor. Eğer birinci sınıfsa, bir gün tutar, sonra geldiği yere geri yollarız. Fazla değil. Ve itirazım yok. Hepsi iş, öyle ya da böyle ve işim olmasından her zaman memnunum.

ÖĞRENCİNİN KARISI

Erkek hayran olduğu bir şairden, Rilke'den kadına şiirler okurken, kadın başını onun yastığına koyup uykuya daldı. Erkek yüksek sesle okumayı severdi, güzel de okurdu, kendinden emin, tok bir ses, kâh pes perdeden ve ciddi, kâh coşkulu, kâh heyecanlı. Okurken bakışlarını sayfadan asla ayırmaz ve sadece komodine uzanıp sigara almak için dururdu. Kadını, surlarla çevrili şehirlerden yola çıkan kervanlar ve cüppeli sakallı adamlarla dolu bir rüyanın içine atan zengin bir sesti. Birkaç dakika onu dinlemiş, sonra da gözlerini kapayıp dalmıştı.

Erkek yüksek sesle okumaya devam etti. Çocuklar saatlerdir uyuyorlardı ve dışarıda ara sıra bir araba ıslak kaldırıma sürtüp geçiyordu. Bir süre sonra kitabı bıraktı ve yatakta dönüp lambaya uzandı. Kadın birden, korkmuş gibi, gözlerini açtı ve iki-üç kez gözlerini kırpıştırdı. Sabit, cam gibi gözlerinin üzerinde bir aşağı bir yukarı titreşen gözkapakları tuhaf bir biçimde koyu renk ve etli göründü erkeğe. Gözlerini ona dikti.

"Rüya mı görüyorsun?" diye sordu.

Kadın başını salladı ve elini kaldırıp parmaklarını başının her iki yanındaki plastik bigudilere değdirdi. Yarın cumaydı, Woodlawn Apartmanı'ndaki bütün dört ila yedi yaş arası çocuklara bakacağı gün. Erkek dirseğine

dayanıp ona bakmayı sürdürdü, aynı zamanda boştaki eliyle örtüyü düzeltmeye çalışıyordu. Kadının pürüzsüz bir yüzü ve çıkık elmacıkkemikleri vardı; bazen arkadaşlarına ısrarla, elmacıkkemiklerini Nez Perce[1] kökenli babasından aldığını söylerdi.

Sonra şöyle dedi: "Bana küçük bir sandviç yap, Mike. Ekmeğin üzerine tereyağı sürüp marul koy ve tuz ek."

Erkek hiçbir şey yapmadı ve hiçbir şey söylemedi, çünkü uyumak istiyordu. Ama gözlerini açtığında kadın hâlâ uyanıktı, onu izliyordu.

"Uyusan olmaz mı Nan?" dedi, çok ciddi bir tavırla. "Geç oldu."

"Önce bir şey yemek istiyorum," dedi kadın. "Nedense kollarımla bacaklarım ağrıyor ve karnım aç."

Erkek yuvarlanarak yataktan çıkarken aşırı bir biçimde homurdandı.

Kadına sandviçi yapıp bir fincan tabağı içinde getirdi. Kadın yatakta doğrulup oturdu ve erkek yatak odasına girdiğinde gülümsedi, sonra fincan tabağını alırken arkasına bir yastık sıkıştırdı. Erkek onun beyaz geceliğiyle bir hastane hastasına benzediğini düşündü.

"Ne tuhaf bir rüya gördüm."

"Ne gördün?" dedi Mike, yatağa girip kendi tarafına, kadından uzağa kayarak. Gözlerini komodine dikip bekledi. Sonra gözlerini yavaşça kapadı.

"Gerçekten duymak istiyor musun?" dedi Nan.

"Elbette," dedi Mike.

Kadın yastığa rahatça kurulup dudağındaki bir kırıntıyı aldı.

"Şey. Gerçek bir uzatmalı rüya gibiydi, anlarsın ya, her türden ilişki vardı, ama şimdi her şeyi hatırlayamıyo-

1. ABD'nin Idoha eyaletinde yaşayan bir Kızılderili kabilesi. (Ç.N.)

rum. Uyandığımda her şey çok netti, ama şimdi silinmeye başlıyor. Ne kadardır uyuyorum Mike? Aslında önemi yok, sanırım. Her neyse, galiba geceyi bir yerde geçiriyorduk. Çocukların nerede olduklarını bilmiyorum, ama küçük bir otel gibi bir yerde sadece ikimizdik. Tanıdık olmayan bir göldeydi. Başka, daha yaşlı bir çift de vardı, deniz motorlarıyla bizi gezmeye çıkarmak istediler." Hatırlayarak güldü ve yastıktan öne doğru eğildi. "Anımsadığım bir sonraki şey, motor iskelesinde oluşumuz. Ancak motorda oturacak bir tek yer olduğu ortaya çıktı, baş tarafta bir tür sıra, ancak üç kişi sığabilirdi. Sen ve ben, kimin kendini feda edip kıç tarafa tıkılıp oturacağı konusunda tartışmaya başladık. Sen senin oturacağını söylüyordun, bense benim oturacağımı söylüyordum. Ama en sonunda ben teknenin kıç tarafına sıkıştım. O kadar dardı ki bacaklarım ağrıdı ve yanlardan içeriye su gireceğinden korktum. Sonra uyandım."

"Ne rüyaymış," demeyi becerdi Mike ve uykulu uykulu, bir şeyler daha söylemesi gerektiğini hissetti. "Bonnie Travis'i hatırlar mısın? Fred Travis'in karısı? *Renkli* rüyalar gördüğünü söylerdi."

Kadın elindeki sandviçe bakıp bir ısırık aldı. Yuttuktan sonra dilini dudaklarının arkasında gezdirdi ve kucağındaki fincan tabağını dengeleyerek arkaya uzanıp yastığı kabarttı. Sonra gülümseyip yeniden yastığa yaslandı.

"Geceyi Tilton Nehri kıyısında geçirişimizi hatırlıyor musun Mike? Hani ertesi sabah o koca balığı yakalamıştın?" Elini onun omzuna koydu. "Hatırlıyor musun?" dedi.

Nan hatırlıyordu. Bu son yıllarda yok denecek kadar az düşündükten sonra, geçenlerde hafızasında canlanmaya başlamıştı. Evleneli bir-iki ay olmuştu, hafta sonu için evden ayrılmışlardı. O gece küçük bir kamp ateşinin başında oturmuşlardı, buz gibi nehirde karpuz, kadın

akşam yemeği için konserve jambon, yumurta ve konserve fasulye, ertesi sabah aynı kararmış tavada gözleme, konserve jambon ve yumurta kızartmıştı. Yemek pişirdiği her iki seferde de tavayı yakmıştı ve kahveyi bir türlü kaynatamamışlardı, ama geçirdikleri en güzel zamanlardan biriydi. Erkeğin ona o gece de kitap okuduğunu hatırlıyordu: Elizabeth Browning ve *Rubaiyat*'tan[1] birkaç şiir. Üzerlerine o kadar çok örtü örtmüşlerdi ki, kadın bunca ağırlığın altında ayaklarını zar zor döndürebiliyordu. Ertesi sabah Mike oltayla büyük bir alabalık tutmuştu ve insanlar nehrin üzerinden geçen yolda arabalarını durdurup onu çekişini izlemişlerdi.

"Ee? Hatırlıyor musun, hatırlamıyor musun?" dedi Nan, onun omzuna hafifçe vurarak. "Mike?"

"Hatırlıyorum," dedi Mike. Kendi tarafında biraz kımıldadı, gözlerini açtı. Çok iyi hatırlamadığını düşündü. Hatırladıkları, çok itinalı taranmış saçlar ve yaşam ve sanat hakkında yüksek sesle dile getirilmiş yarım yamalak fikirlerdi, bunları da hatırlamak istemiyordu.

"Uzun zaman önceydi Nan," dedi.

"Liseyi yeni bitirmiştik. Sen yüksekokula başlamamıştın," dedi Nan.

Erkek bekledi, sonra da koluna dayanıp dikildi ve omzunun üzerinden ona bakmak için başını çevirdi. "Sandviçi bitirdin mi Nan?" Kadın hâlâ yatakta oturuyordu.

Başını sallayıp fincan tabağını ona verdi.

"Işığı söndüreceğim," dedi Mike.

"Madem istiyorsun," dedi Nan.

Sonra erkek yeniden yatağa girdi ve ayağını uzatıp onunkine değdi. Bir an kıpırdamadan yattı, sonra da rahatlamaya çalıştı.

1. Ömer Hayyam'ın rubailerini topladığı kitap. (Ç.N.)

"Mike, uyumuyorsun, değil mi?"

"Hayır," dedi Mike. "İlgisi yok."

"Benden önce uyuma," dedi Nan. "Kendi başıma uyanık olmak istemiyorum."

Erkek cevap vermedi, ama ona biraz daha sokuldu. Kadın kolunu onun üzerine koyup avucunu göğsüne yerleştirdiğinde, erkek onun parmaklarını tutup hafifçe sıktı. Ama saniyeler içinde eli yatağa düştü ve iç çekti.

"Mike? Tatlım? Bacaklarımı ovmanı istiyorum. Bacaklarım ağrıyor," dedi Nan.

"Tanrım," dedi Mike yumuşak bir sesle. "Mışıl mışıl uyuyordum."

"Eh, bacaklarımı ovmanı ve benimle konuşmanı istiyorum. Omuzlarım da ağrıyor. Ama özellikle bacaklarım."

Erkek yatakta dönüp onun bacaklarını ovmaya başladı, sonra, eli onun kalçasında, yeniden uykuya daldı.

"Mike?"

"Ne var Nan? Bana *ne* olduğunu söyle."

"Her tarafımı ovmanı istiyorum," dedi Nan, sırtüstü dönerek. "Bu gece kollarım da, bacaklarım da ağrıyor." Dizlerini kaldırıp örtülerle kule yaptı.

Erkek karanlıkta gözlerini şöyle bir açtı ve sonra kapadı. "Büyüme ağrıları, ha?"

"Ah Tanrım, evet," dedi Nan, ayak parmaklarını oynatarak, ona söylettiğine memnun. "On-on bir yaşlarındayken de boyum şimdiki kadardı. Beni görmeliydin! O günlerde o kadar hızlı büyüyordum ki, kollarımla bacaklarım sürekli ağrıyordu. Ya sen?"

"Ya ben ne?"

"Sen hiç büyüdüğünü hissetmedin mi?"

"Hatırlamıyorum," dedi Mike.

Sonunda dirseğine dayanıp doğruldu, bir kibrit çaktı ve saate baktı. Yastığın daha serin tarafını çevirip yine yattı.

"Uyuyorsun Mike," dedi Nan. "Konuşmanı istiyorum."

"Tamam," dedi Mike, kıpırdamadan.

"Bana sarıl ve beni uyut. Uykuya dalamıyorum," dedi Nan.

Yüzü duvara bakacak şekilde yan dönünce, erkek de yatakta dönüp kolunu onun omzuna doladı.

"Mike?"

Erkek ayak parmaklarını onun ayağına hafifçe vurdu.

"Neden bana hoşlandığın şeyleri ve hoşlanmadığın şeyleri söylemiyorsun."

"Şu an hiçbirini bilmiyorum," dedi Mike. "Eğer istiyorsan söyle," dedi.

"*Bana* söylemeye söz verirsen. Söz mü?"

Erkek yine onun ayağına hafifçe vurdu.

"Ee..." dedi Nan ve memnun bir halde sırtüstü döndü. "Güzel yemeklerden, biftek ve rende patates tavasından, böyle şeylerden hoşlanırım. Güzel kitaplar ve dergilerden, gece trene binmekten ve uçakla uçmaktan hoşlanırım." Durdu. "Tabii bunların hiçbiri tercih sırasına göre değil. Tercih sırasına göre olsaydı, düşünmem gerekirdi. Ama uçaklarla uçmaktan hoşlanıyorum. Pistten ayrılırken öyle bir an var ki, her ne olursa olsun doğru gelir." Bacağını onun bileğine koydu. "Gece geç saatlere kadar oturmaktan ve ertesi sabah yataktan çıkmamaktan hoşlanırım. Keşke bunu sürekli yapabilseydik, sadece arada sırada değil. Ve seksten hoşlanırım. Ara sıra, beklemediğim bir anda dokunulmaktan hoşlanırım. Sinemaya gitmekten ve sonrasında arkadaşlarla bira içmekten hoşlanırım. Arkadaşlarım olmasından hoşlanırım. Janice Hendricks'ten çok hoşlanırım. Haftada en az bir kez dansa gitmek isterdim. Sürekli güzel giysilerim olsun isterdim. Çocuklara, her ihtiyaçları olduğunda, beklemelerine gerek kalmadan güzel elbiseler alabilmek isterdim. Laurie'nin şu sıra Paskalya için yeni bir kıyafete

ihtiyacı var. Gary'ye de küçük bir takım elbise filan almak isterdim. Yaşı geldi. Senin de yeni bir takım elbisen olmasını isterdim. Aslında senin yeni bir takım elbiseye ondan daha çok ihtiyacın var. Ve kendi evimiz olsun isterdim. Her yıl ya da iki yılda bir oradan oraya taşınmayı bırakmak isterdim. En çok da," dedi, "ikimizin de para, faturalar ve bunun gibi şeyler için kaygılanmak zorunda kalmadan güzel, dürüst bir yaşam sürmesini isterdim. Uyuyorsun," dedi.

"Uyumuyorum," dedi Mike.

"Aklıma başka bir şey gelmiyor. Sıra sende. Sen ne isterdin, söyle bana."

"Bilmiyorum. Bir sürü şey," diye mırıldandı.

"E, söyle bana. Sadece konuşuyoruz, değil mi?"

"Beni rahat bırakmanı istiyorum Nan." Yine yatağın ona ait olan tarafına döndü ve kolunu kenardan sarkıttı. Kadın da dönüp vücudunu ona bastırdı.

"Mike?"

"Tanrım," dedi Mike. Sonra da, "Tamam. Bırak da bir dakika bacaklarımı gereyim, sonra uyanırım."

Bir süre sonra kadın, "Mike? Uyuyor musun?" dedi. Omzunu nazikçe sarstı, ama yanıt yoktu. Erkeğin vücuduna sarılmış halde bir süre yattı, uyumaya çalıştı. Önce sakince yattı, kıpırdamadan, ona sokulmuş halde ve sadece çok küçük, çok düzgün soluklar alarak. Ama uyuyamıyordu.

Erkeğin soluk alışını dinlememeye çalıştı, ama onu rahatsız etmeye başladı. Soluk alırken burnunun içinden bir ses geliyordu. Onunla aynı tempoda havayı içine çekip dışarı verebilsin diye soluk alışını düzenlemeye çalıştı. İşi yaramadı. Erkeğin burnundaki küçük ses her şeyi işe yaramaz hale getiriyordu. Göğsünde de inceden bir gıcırtı vardı. Kadın yine dönüp kıçını onunkine dayadı, kolunu kenara uzatıp parmak uçlarını dikkatlice soğuk

duvara koydu. Örtüler yatağın ayakucuna toplanmıştı ve kadın bacaklarını oynattığında bir hava akımı hissedebiliyordu. Merdivenden iki kişinin çıkıp bitişikteki daireye geldiğini duydu. Birisi kapıyı açmadan önce boğuk bir kahkaha attı. Sonra bir sandalyenin yerde sürüklendiğini duydu. Yeniden döndü. Bitişikte sifon çekildi, sonra yine çekildi. Yine döndü, bu kez sırtüstü ve gevşemeye çalıştı. Bir zamanlar bir dergide okuduğu bir makaleyi hatırladı: Vücuttaki bütün kemikler, kaslar ve eklemler tam bir gevşemede birleşebilirse, uyku neredeyse mutlaka gelirmiş. Derin bir nefes aldı, gözlerini kapadı ve hiç kıpırdamadan yattı, kolları dümdüz yanlarında. Gevşemeye çalıştı. Bacaklarının tülbent gibi bir şeyle asılı olduğunu, sarılı olduğunu hayal etmeye çalıştı. Karınüstü döndü. Gözlerini kapadı, sonra açtı. Çarşafın üstünde dudaklarının önünde kıvrık halde duran el parmaklarını düşündü. Bir parmağını kaldırdı ve çarşafa indirdi. Yüzükparmağındaki alyansa başparmağıyla dokundu. Yan tarafına, sonra da yine sırtüstü döndü. Derken korkmaya başladı ve mantıksız bir özlem ânında, uykuya dalmak için dua etti.

Lütfen, Tanrım, uyumama izin ver.

Uyumaya çalıştı.

"Mike," diye fısıldadı.

Cevap gelmedi.

Yan odada çocuklardan birinin yatakta döndüğünü ve duvara çarptığını duydu. Kulak kabarttı, ama başka ses çıkmadı. Elini sol göğsünün altına koydu ve kalp atışının parmaklarına çıktığını hissetti. Karınüstü döndü ve ağlamaya başladı, başı yastıktan kaymış, ağzı çarşafta. Ağladı. Sonra da yatağın ayakucundan indi.

Banyoda elini yüzünü yıkadı. Dişlerini fırçaladı. Dişlerini fırçaladı ve aynada yüzünü seyretti. Oturma odasında kaloriferin ısısını yükseltti. Sonra mutfak masasının başına oturdu, ayaklarını geceliğinin altından yuka-

rı çekti. Yine ağladı. Masadaki paketten bir sigara yaktı. Bir süre sonra yatak odasına geri dönüp sabahlığını aldı.

Çocukları kontrol etti. Örtüyü oğlunun omuzlarına çekti. Oturma odasına geri dönüp büyük koltuğa oturdu. Bir derginin sayfalarını karıştırdı ve okumaya çalıştı. Fotoğraflara baktı, sonra da yine okumaya çalıştı. Ara sıra dışarıda sokaktan bir araba geçiyor ve kadın başını kaldırıp bakıyordu. Her araba geçerken bekliyor, dinliyordu. Sonra da başını indirip yine dergiye baktı. Büyük koltuğun yanındaki rafta bir dergi yığını vardı. Hepsinin sayfalarını karıştırdı.

Dışarısı aydınlanmaya başlayınca ayağa kalktı. Pencereye yürüdü. Tepelerin üzerindeki bulutsuz gökyüzü beyaza dönmeye başlıyordu. Sokağın karşı tarafındaki ağaçlar ve bir sıra iki katlı apartman, o seyrederken biçim almaya başlıyordu. Gökyüzü daha da beyaz oldu, ışık hızla tepelerin arkasından yukarıya yayıldı. Çocuklardan biri ya da diğeriyle ayakta olduğu zamanlar dışında (ki onları saymıyordu, çünkü hiçbir zaman dışarı bakmamış, ancak aceleyle yatağa ya da mutfağa dönmüştü), hayatında tek tük gündoğumu görmüştü, o da küçükken. Hiçbirinin bunun gibi olmadığını biliyordu. Gördüğü resimlerde ya da okuduğu hiçbir kitapta, bir gündoğumunun bunun kadar korkunç olduğunu öğrenmemişti.

Bekledi, sonra da kapıya doğru ilerleyip kilidi çevirdi ve verandaya çıktı. Sabahlığını boğazına kadar kapadı. Hava nemli ve soğuktu. Cisimler aşama aşama görülebilir hale geliyordu. Gözlerinin her şeyi görmesine izin verdi, ta ki gözleri karşı tepenin üzerindeki radyo kulesinin tepesindeki kırmızı, yanıp sönen ışığa takılana dek.

Loş daireden geçti, yatak odasına geri döndü. Erkek yatağın ortasına kıvrılmış, örtüler omuzlarının üzerinde

toplanmıştı, başı yarı yarıya yastığın altındaydı. Derin uykusunda umutsuz görünüyordu, kolları yatağın kadına ait olan tarafına atılmış, çeneleri kenetlenmişti. Kadın bakarken, oda çok aydınlandı ve soluk çarşaflar gözlerinin önünde büyük ölçüde beyazlaştı.

Şapırtılı bir sesle dudaklarını ıslattı ve dizlerinin üzerine çöktü. Ellerini uzatıp yatağa koydu.

"Tanrım," dedi. "Tanrım, bize yardım eder misin, Tanrım?" dedi.

KENDİNİ BENİM YERİME KOY

Elektrikli süpürge çalışırken telefon çaldı. Dairenin her tarafını halletmiş, oturma odasını süpürüyor, yastıkların arasındaki kedi tüylerini almak için ağızlık parçasını kullanıyordu. Durup kulak kabarttı, sonra da elektrikli süpürgeyi kapadı. Telefona bakmaya gitti.

"Alo," dedi. "Ben Myers."

"Myers," dedi kadın. "Nasılsın? Ne yapıyorsun?"

"Hiç," dedi erkek. "Merhaba Paula."

"Bu öğleden sonra bir ofis partisi var," dedi Paula. "Sen de davetlisin. Dick seni davet etti."

"Gelebileceğimi sanmıyorum," dedi Myers.

"Dick az önce dedi ki, şu kocana telefon et. Bir içki içmeye gelsin. Bir süreliğine fildişi kulesinden çıksın da gerçek dünyaya dönsün. Dick içince komik olur. Myers?"

"Seni duydum," dedi Myers.

Myers eskiden Dick için çalışırdı. Dick hep Paris'e gidip roman yazmaktan söz ederdi, Myers roman yazmak için işten ayrılınca da, Dick, Myers'ın adını çoksatar listesinde arayacağını söylemişti.

"Şimdi gelemem," dedi Myers.

"Bu sabah korkunç bir haber aldık," diye devam etti Paula, onu duymamışçasına. "Larry Gudinas'ı hatırlarsın. Sen işe gelirken hâlâ buradaydı. Bir süre bilim kitapla-

rında yardım etti, sonra onu sahaya sürdüler, sonra da sepetlediler. Bu sabah, intihar ettiğini duyduk. Ağzına ateş etmiş. Düşünebiliyor musun? Myers?"

"Seni duydum," dedi Myers. Larry Gudinas'ı hatırlamaya çalıştı ve tel çerçeveli gözlük, geniş kravat takan, alnının tepesindeki saç çizgisi geri çekilmiş, uzun boylu, kambur bir adam anımsadı. Ani darbeyi, başının arkaya bükülüşünü gözünün önüne getirebiliyordu. "Tanrım," dedi Myers. "Şey, bunu duyduğuma üzüldüm."

"Ofise gel tatlım, tamam mı?" dedi Paula. "Herkes sohbet ediyor, içki içiyor ve Noel müziği dinliyor. Gel," dedi.

Myers hepsini hattın öbür ucundan duyabiliyordu. "Gelmek istemiyorum," dedi. "Paula?" O seyrederken birkaç kar tanesi pencerenin önünden süzülüp geçti. Parmaklarıyla camı ovaladı, sonra da beklerken cama adını yazmaya başladı.

"Ne? Duydum," dedi Paula. "Tamam," dedi. "Eh, öyleyse neden Voyles'ta buluşup bir içki içmiyoruz? Myers?"

"Peki," dedi Myers. "Voyles. Tamam."

"Buradaki herkes gelmediğin için hayal kırıklığına uğrayacak," dedi Paula. "Özellikle de Dick. Dick sana hayran, biliyorsun. Öyle. Bana söyledi. Cesaretine hayran. Dedi ki, senin cesaretin onda olsaymış yıllar önce işten ayrılırmış. Dick dedi ki, senin yaptığını yapmak cesaret istermiş. Myers?"

"Buradayım," dedi Myers. "Sanırım arabamı çalıştırabilirim. Eğer çalıştıramazsam seni geri ararım."

"Tamam," dedi Paula. "Voyles'ta görüşürüz. Senden haber almazsam beş dakika içinde buradan ayrılırım."

"Dick'e benden selam söyle," dedi Myers.

"Söylerim," dedi Paula. "Senden söz ediyor."

Myers elektrikli süpürgeyi kaldırdı. İki kat aşağı inip arabasına gitti, araba son park yerindeydi ve karla kaplıy-

dı. Bindi, pedala birkaç kez bastı ve marş motorunu çalıştırdı. Motor rölantide çalıştı. Pedalı basılı tuttu.

Arabayı sürerken, alışveriş torbalarıyla kaldırımlarda aceleyle yürüyen insanlara baktı. Kar taneleriyle dolu gri gökyüzüne, girintilerinde ve pencere pervazlarında kar olan yüksek binalara bir göz attı. Her şeyi görmeye, sonrası için kaydetmeye çalıştı. Öykülerin arasında kalmıştı ve kendini aşağılık hissediyordu. Voyles'u buldu, bir erkek giyim mağazasının yanındaki köşede küçük bir bar. Arkaya park edip içeri girdi. Bir süre barda oturdu, sonra da kapının yakınındaki küçük bir masaya içkisini taşıdı.

Paula içeri girip, "Mutlu Noeller," dedi, Myers da ayağa kalkıp yanağına bir öpücük kondurdu. Ona bir sandalye çekti.

"Viski mi?" dedi.

"Viski," dedi Paula, siparişini almaya gelen kıza da, "Buzlu viski," dedi.

Paula, Myers'ın içkisini alıp bardağı tepesine dikti.

"Ben de bir tane daha alayım," dedi Myers kıza. "Burayı sevmiyorum," dedi, kız uzaklaştıktan sonra.

"Buranın nesi var?" dedi Paula. "Hep geliriz buraya."

"Sevmiyorum işte," dedi Myers. "Bir içki içip başka bir yere gidelim."

"Sen nasıl istersen," dedi Paula.

Kız içkilerle geldi. Myers ona parasını ödedi, Paula'yla kadeh tokuşturdular.

Myers gözlerini ona dikti.

"Dick selam söyledi," dedi Paula.

Myers başını salladı.

Paula içkisinden bir yudum aldı. "Günün nasıl geçti?"

Myers omuz silkti.

"Ne yaptın?" dedi Paula.

"Hiç," dedi Myers. "Ortalığı süpürdüm."

Kadın onun eline dokundu. "Herkes sana selam söyledi."

İçkilerini bitirdiler.

"Bir fikrim var," dedi Paula. "Neden durup birkaç dakikalığına Morgan'ları ziyaret etmiyoruz. Onlarla hiç karşılaşmadık, Tanrı aşkına, döneli aylar oluyor. Uğrayıp, merhaba, biz Myers'larız, diyebiliriz. Hem bize kart yolladılar. Noel'de uğramamızı istediler. Bizi *davet ettiler*. Eve gitmek istemiyorum," dedi sonunda ve çantasını karıştırarak sigara aradı.

Myers çıkmadan önce sobayı yaktığını ve bütün ışıkları söndürdüğünü anımsadı. Sonra da pencerenin önünden süzülüp geçen karı düşündü.

"Evde kedi beslediğimizi duyduklarını yazdıkları o aşağılayıcı mektuba ne demeli?" dedi.

"Şimdiye kadar onu unutmuşlardır," dedi Paula. "Ciddi bir şey değildi zaten. Ah, haydi yapalım Myers! Geçerken uğrayalım."

"Böyle bir şey yapacaksak önce aramalıyız," dedi Myers.

"Hayır," dedi Paula. "Bu da işin bir parçası. Aramayalım. Gidip kapıyı çalalım ve, merhaba, biz eskiden burada oturuyorduk, diyelim. Tamam mı? Myers?"

"Bence önce aramalıyız," dedi Myers.

"Noel'deyiz," dedi Paula, sandalyesinden kalkarak. "Haydi, bebeğim."

Onu kolundan tuttu ve dışarıya, kara çıktılar. Paula kendi arabasını almalarını, erkeğin arabasını da sonra gelip almalarını önerdi. Myers ona kapıyı açtı, sonra da arabanın etrafından dolanıp yolcu tarafına gitti.

Işıklı pencereleri görünce, çatıdaki karı görünce, garaj yolundaki steyşın arabayı görünce bir tuhaf oldu. Per-

deler açıktı ve Noel ağacının ışıkları pencereden onlara göz kırpıyordu.

Arabadan indiler. Bir kar yığınının üzerine basıp ön verandaya yürümeye başlarlarken Myers, Paula'nın dirseğini tuttu. Birkaç adım atmışlardı ki, iri, tüyleri fırça gibi bir köpek garajın köşesinden fırladı ve doğruca Myers'a yöneldi.

"Aman Tanrım," dedi Myers, kamburunu çıkardı, geri adım attı, ellerini yukarı kaldırdı. Yürüyüş yolunda kaydı, paltosu dalgalandı ve köpeğin boğazına çökeceğinden dehşetle emin olarak donmuş çimenlerin üzerine düştü. Köpek bir kez hırladı, sonra da Myers'ın paltosunu koklamaya başladı.

Paula bir avuç kar alıp köpeğe attı. Verandanın ışığı yandı, kapı açıldı, bir adam, "Buzzy!" diye seslendi. Myers ayağa kalkıp üstünü başını silkeledi.

"Neler oluyor?" dedi eşikteki adam. "Kim var orada? Buzzy, buraya gel, oğlum. Buraya gel!"

"Biz Myers'larız," dedi Paula. "Size mutlu Noeller dilemeye geldik."

"Myers'lar mı?" dedi eşikteki adam. "Çık! Garaja git, Buzzy. Çık, çık! Myers'larmış," dedi adam, arkasında durmuş, omzunun yanından bakmaya çalışan kadına.

"Myers'lar ha," dedi kadın. "E, buyur et, buyur et, Tanrı aşkına." Verandaya çıkıp şöyle dedi: "İçeri gelin lütfen, hava buz gibi. Ben Hilda Morgan, bu da Edgar. Sizinle tanıştığımıza memnun olduk. Lütfen içeri gelin."

Hepsi ön verandada çabuk çabuk el sıkıştı. Myers ile Paula içeri girdiler ve Edgar Morgan kapıyı kapadı.

"Paltolarınızı alayım. Paltolarınızı çıkarın," dedi Edgar Morgan. "İyi misiniz?" dedi Myers'a, onu dikkatle inceleyerek, Myers da başını salladı. "O köpeğin deli olduğunu biliyordum, ama hiç böyle bir halt yememişti. Gördüm. Olay sırasında pencereden bakıyordum."

Bu sözler Myers'a tuhaf geldi ve adama baktı. Edgar Morgan kırklarındaydı, neredeyse keldi, bol pantolon ve kazak giymişti, ayağında da deri terlikler vardı.

"Adı Buzzy," diye bildirdi Hilda Morgan ve somurttu. "Edgar'ın köpeği. Ben şahsen evin içine hayvan alamam, ama Edgar bu köpeği aldı ve dışarıda tutmaya söz verdi."

"Garajda yatıyor," dedi Edgar Morgan. "Eve girmek için yalvarıyor, ama izin veremeyiz, anlarsınız ya." Morgan kıkır kıkır güldü. "Ama oturun, oturun, bu dağınıklığın içinde bir yer bulabilirseniz. Hilda, canım, şunların bazılarını kanapeden al da Mr. ve Mrs. Myers oturabilsinler."

Hilda Morgan paketleri, ambalaj kâğıdını, makası, bir kutu kurdeleyi, fiyonkları kanapeden kaldırdı. Her şeyi yere koydu.

Myers, Morgan'ın yine gözlerini kendisine diktiğini ve artık gülümsemediğini fark etti.

Paula, "Myers, saçında bir şey var, canımın içi," dedi.

Myers elini başının arkasına götürdü ve bir dal bulup cebine koydu.

"Şu köpek," dedi Morgan ve yine kıkır kıkır güldü. "Biz de tam sıcak bir şeyler içip son dakika hediyelerini paketliyorduk. Bir fincan bayram neşesinde bize katılır mısınız? Ne isterdiniz?"

"Her şey olur," dedi Paula.

"Her şey," dedi Myers. "Bölmemeliydik."

"Saçmalamayın," dedi Morgan. "Biz... Myers'ları çok merak ediyorduk. Sıcak bir içecek alır mısınız efendim?"

"İyi olur," dedi Myers.

"Mrs. Myers?" dedi Morgan.

Paula başını salladı.

"İki sıcak içecek geliyor," dedi Morgan. "Canım, sanırım biz de hazırız, değil mi?" dedi karısına. "Bu kesinlikle özel bir olay."

Kadının fincanını alıp mutfağa gitti. Myers dolap kapağının çarpılarak kapandığını duydu, kulağa küfür gibi gelen boğuk bir söz de duydu. Myers gözlerini kırpıştırdı. Kanapenin ucundaki bir koltuğa kurulmakta olan Hilda Morgan'a baktı.

"Siz ikiniz buraya oturun," dedi Hilda Morgan. Kanapenin koluna hafifçe vurdu. "Buraya, ateşin başına. Mr. Morgan döndüğünde ona ateşi canlandırtırız." Oturdular. Hilda Morgan ellerini kucağında kenetledi ve Myers'ın yüzünü inceleyerek hafifçe öne eğildi.

Oturma odası Myers'ın hatırladığı gibiydi, Hilda Morgan'ın koltuğunun arkasındaki duvarda gördüğü üç tane küçük, çerçeveli baskı resim dışında. Bir tanesinde yelek ve redingotlu bir adam, ellerinde güneş şemsiyeleri olan iki hanımı şapkasının ucuna dokunarak selamlıyordu. Atların ve arabaların olduğu geniş bir alanda gerçekleşiyordu bu.

"Almanya nasıldı?" dedi Paula. Yastığın kenarında oturuyor ve çantasını dizlerinin üstünde tutuyordu.

"Almanya'ya bayıldık," dedi Edgar Morgan, mutfaktan bir tepsi ve dört büyük fincanla gelerek. Myers fincanları tanıdı.

"Siz Almanya'ya gittiniz mi, Mrs. Myers?" diye sordu Morgan.

"Gitmek istiyoruz," dedi Paula. "Değil mi, Myers? Belki gelecek yıl, gelecek yaz. Ya da ertesi yıl. Paramız yeter yetmez. Belki de Myers bir şey satar satmaz. Myers yazardır."

"Bence Avrupa gezisi bir yazar için çok yararlı olur," dedi Edgar Morgan. Fincanları altlıklara koydu. "Buyurun lütfen." Karısının karşısındaki bir koltuğa oturup Myers'ları süzdü. "Mektubunuzda, yazmak için işten ayrıldığınızı yazmışsınız."

"Doğru," dedi Myers ve içeceğinden bir yudum aldı.

"Hemen hemen her gün bir şeyler yazıyor," dedi Paula.

"Sahi mi?" dedi Morgan. "Etkileyici. Bugün ne yazdığınızı sorabilir miyim?"

"Hiçbir şey," dedi Myers.

"Şimdi Noel tatili," dedi Paula.

"Onunla gurur duyuyor olmalısınız, Mrs. Myers," dedi Hilda Morgan.

"Duyuyorum," dedi Paula.

"Sizin için sevindim," dedi Hilda Morgan.

"Geçen gün, ilginizi çekebilecek bir şey duydum," dedi Edgar Morgan. Biraz tütün çıkarıp bir pipoyu doldurmaya başladı. Myers bir sigara yaktı ve etrafına bakıp kül tablası aradı, sonra kibriti kanapenin arkasına bıraktı.

"Aslında korkunç bir hikâye. Ama belki kullanabilirsiniz, Mr. Myers." Morgan bir kibrit çakıp pipodan bir nefes çekti. "Ekmeğinize yağ sürüyorum, anlarsınız ya," dedi Morgan ve gülerek kibriti silkeledi. "Benim yaşlarımda bir arkadaş vardı. Birkaç yıl aynı yerde çalıştık. Birbirimizi az tanıyorduk ve ortak dostlarımız vardı. Sonra taşındı, yolun sonundaki üniversitede bir görevi kabul etti. Eh, bu işlerin bazen nasıl yürüdüğünü bilirsiniz; arkadaşın, öğrencilerinden biriyle ilişkisi olmuş."

Mrs. Morgan, diliyle, onaylamayan bir ses çıkardı. Yeşil kâğıda sarılı küçük bir paketi uzanıp aldı ve kâğıda kırmızı bir fiyonk tutturmaya başladı.

"Anlatılanlara göre, birkaç ay süren ihtiraslı bir ilişkiymiş," diye devam etti Morgan. "Aslında, kısa bir süre öncesine kadar. Tam olarak bir hafta öncesine. O gün –akşamleyin– karısına –yirmi yıllık evliydiler–, karısına boşanmak istediğini bildirmiş. Deyim yerindeyse böyle damdan düşer gibi söylenince, zavallı kadının ne hale geldiğini tahmin edebilirsiniz. Epey bir kavga gürültü çıkmış. Bütün aile işin içine girmiş. Kadın oracıkta onu

evden kovmuş. Ama arkadaş tam çıkarken, oğlu bir domates çorbası konservesini ona fırlatmış ve alnına isabet ettirmiş. Geçirdiği beyin sarsıntısı yüzünden adam hastaneye kaldırılmış. Durumu oldukça ciddi."

Morgan piposundan bir nefes çekti ve Myers'ı süzdü.

"Hiç böyle bir hikâye duymadım," dedi Mrs. Morgan. "Edgar, iğrenç bir şey bu."

"Korkunç," dedi Paula.

Myers sırıttı.

"*İşte* size bir öykü, Mr. Myers," dedi Morgan, sırıtışı yakalayıp gözlerini kısarak. "O adamın kafasının içine girebilseydiniz bulacağınız hikâyeyi bir düşünün."

"Ya da kadının kafasının," dedi Mrs. Morgan. "Karısının. *Onun* hikâyesini bir düşünün. Yirmi yıldan sonra bu şekilde aldatılmak. Nasıl hissetmiştir, bir düşünün."

"Zavallı *çocuğun* neler çektiğini tahmin edin," dedi Paula. "Bir düşünün, neredeyse babasını öldürüyormuş."

"Evet, bunların hepsi doğru," dedi Morgan. "Ama hiçbirinizin düşündüğünü sanmadığım bir şey var. Bir an *bunu* düşünün. Mr. Myers, dinliyor musunuz? Bunun hakkında ne düşündüğünüzü bana söyleyin. Evli bir adama âşık olan o on sekiz yaşındaki kız öğrencinin yerine koyun kendinizi. Bir an *onu* düşünün, öykünüz için olasılıkları göreceksiniz."

Morgan başını salladı ve memnun bir ifadeyle koltukta arkasına yaslandı.

"Korkarım ona sempati duymuyorum," dedi Mrs. Morgan. "Ne mal olduğunu tahmin edebiliyorum. Hepimiz onun nasıl olduğunu biliyoruz, yaşlı erkekleri avlayan cinsten. Adama da sempati duymuyorum, kızın peşinden koşana, hayır, duymuyorum. Korkarım bu vakada tamamen adamın karısı ve oğlundan yanayım."

"Bunu anlatmak, *doğru* anlatmak için bir Tolstoy ge-

rek," dedi Morgan. "Tolstoy'dan aşağısı kurtarmaz. Mr. Myers, su hâlâ sıcak."

"Gitme zamanı," dedi Myers.

Ayağa kalkıp sigarasını ateşe attı.

"Kalın," dedi Mrs. Morgan. "Daha birbirimizi yakından tanıyamadık. Sizin hakkınızda nasıl... tahminler yürüttüğümüzü bilemezsiniz. Mademki sonunda bir araya geldik, biraz daha kalın. Çok hoş bir sürpriz bu."

"Kartı ve notunuzu çok beğendik," dedi Paula.

"Kart mı?" dedi Mrs. Morgan.

Myers oturdu.

"Bu yıl kimseye kart atmamaya karar verdik," dedi Paula. "Ayırmam gereken zamanı ayıramadım, son anda yapmak da gereksiz göründü."

"Bir tane daha alır mısınız, Mrs. Myers?" dedi Morgan, eli onun fincanında, karşısında dururken. "Kocanıza örnek olacaksınız."

"Gerçekten güzeldi," dedi Paula. "İnsanın içini ısıtıyor."

"Aynen," dedi Morgan. "İnsanın içini ısıtıyor. Doğru. Canım, Mrs. Myers'ı duydun mu? İnsanın içini ısıtıyor. Bu çok iyi. Mr. Myers?" dedi Morgan ve bekledi. "Bize katılır mısınız?"

"Tamam," dedi Myers ve Morgan'ın fincanı almasına izin verdi.

Köpek inlemeye ve kapıyı tırmalamaya başladı.

"Şu köpek. Şu köpeğe ne oldu bilmiyorum," dedi Morgan. Mutfağa gitti ve bu kez Myers, Morgan'ın çaydanlığı ocağa güm diye koyarken küfrettiğini açıkça duydu.

Mrs. Morgan şarkı mırıldanmaya başladı. Yarı ambalajlanmış bir paketi aldı, bir parça seloteyp kesti ve kâğıdı yapıştırmaya başladı.

Myers bir sigara yaktı. Kibriti bardak altlığına bıraktı. Saatine baktı.

Mrs. Morgan başını kaldırdı. "Sanırım şarkı söylendiğini duyuyorum," dedi. Kulak kabarttı. Koltuğundan kalkıp ön pencereye gitti. "Şarkı söylüyorlar. Edgar!" diye seslendi.

Myers ile Paula pencereye gittiler.

"Yıllardır Noel şarkıcıları görmedim," dedi Mrs. Morgan.

"Ne var?" dedi Morgan. Tepsi ve fincanlar elindeydi. "Ne var? Sorun nedir?"

"Sorun yok, canım. Noel şarkıcıları. İşte şurada, sokağın karşısındalar," dedi Mrs. Morgan.

"Mrs. Myers," dedi Morgan, tepsiyi uzatarak. "Mr. Myers. Canım."

"Teşekkür ederim," dedi Paula.

"*Muchas gracias*,"[1] dedi Myers.

Morgan tepsiyi bırakıp fincanıyla pencereye geldi. Kızlı erkekli gençler sokağın karşı tarafındaki evin önünde, giriş yolunda toplanmışlardı, yaşça daha büyük, daha uzun boylu, atkılı ve paltolu bir oğlan da vardı. Myers yolun karşısından, pencereden yüzleri görebiliyordu –Ardrey'ler– ve Noel şarkıcıları şarkıyı bitirdiklerinde, Jack Ardrey kapıya gelip yaşça büyük oğlana bir şey verdi. Grup bahçe yolunda ilerledi, el fenerleri yukarı aşağı sallanıyordu, başka bir evin önünde durdular.

"Buraya gelmezler," dedi Mrs. Morgan bir süre sonra.

"Ne? Neden buraya gelmesinler?" dedi Morgan ve karısına döndü. "Ne kahrolası aptal bir laf! Neden buraya gelmesinler?"

"Biliyorum işte, gelmezler," dedi Mrs. Morgan.

1. (İsp.) Çok teşekkürler. (Ç.N.)

"Ben de gelirler diyorum," dedi Morgan. "Mrs. Myers, şu Noel şarkıcıları buraya gelirler mi gelmezler mi? Ne dersiniz? Bu evi kutsamak için dönerler mi? Kararı size bırakıyoruz."

Paula pencereye daha da sokuldu. Ama Noel şarkıcıları sokağın ta ucundaydı şimdi. Cevap vermedi.

"Eh, heyecanlı olay bitti," dedi Morgan ve koltuğuna gitti. Oturdu, kaşlarını çattı ve piposunu doldurmaya başladı.

Myers ile Paula kanapeye geri döndüler. Mrs. Morgan en sonunda pencereden uzaklaştı. Oturdu. Gülümseyip fincanının içine baktı. Sonra fincanı bırakıp ağlamaya başladı.

Morgan mendilini karısına verdi. Myers'a baktı. O sırada Morgan koltuğunun kolçağında parmaklarıyla ritim tutmaya başladı. Myers ayaklarını oynattı. Paula çantasında sigara arandı. "Neye yol açtığını görüyor musun?" dedi Morgan, halıdaki, Myers'ın ayakkabılarının yakınındaki bir şeye gözlerini dikmiş bakarken.

Myers kendini toparlayıp kalktı.

"Edgar, onlara bir içecek daha ver," dedi Mrs. Morgan, mendili gözlerine dokundururken. Mendille burnunu da sildi. "Mrs. Attenborough'ya olanları öğrenmelerini istiyorum. Mr. Myers bir yazar. Sanırım bu hoşuna gidecektir. Hikâyeye başlamadan önce senin dönmeni bekleriz."

Morgan fincanları topladı. Onları mutfağa götürdü. Myers tabak çanakların tangırdadığını, dolap kapaklarının güm diye kapandığını duydu. Mrs. Morgan, Myers'a baktı ve yüzünde cılız bir gülümseme belirdi.

"Gitmeliyiz," dedi Myers. "Gitmeliyiz. Paula, mantonu al."

"Hayır, hayır, ısrar ediyoruz, Mr. Myers," dedi Mrs. Morgan. "Mrs. Attenborough'ya, zavallı Mrs. Attenbo-

rough'ya olanları öğrenmenizi istiyoruz. Bu hikâye sizin de hoşunuza gidebilir, Mrs. Myers. Kocanızın aklının ham malzeme üzerinde nasıl çalışacağını görmeniz için işte size fırsat."

Morgan geri gelip sıcak içecekleri dağıttı. Çabucak oturdu.

"Onlara Mrs. Attenborough'yu anlat, canım," dedi Mrs. Morgan.

"Şu köpek az kalsın bacağımı koparıyordu," dedi Myers ve kendi sözlerine şaştı. Fincanını bıraktı.

"Haydi ama, o kadar da kötü değildi," dedi Morgan. "Ben gördüm."

"Yazarları bilirsiniz," dedi Mrs. Morgan, Paula'ya. "Abartmayı severler."

"Kalemin gücü," dedi Morgan.

"İşte bu," dedi Mrs. Morgan. "Kaleminizi büküp saban demiri yapın, Mr. Myers."[1]

"Mrs. Attenborough'nun hikâyesini Mrs. Morgan anlatsın," dedi Morgan, o anda ayağa kalkan Myers'ı görmezden gelerek. "Mrs. Morgan olayla yakından ilişkiliydi. Ben bir çorba konservesiyle feleği şaşan arkadaşın hikâyesini anlattım." Morgan kıkır kıkır güldü. "Bunu da Mrs. Morgan anlatsın."

"Sen anlat canım. Ve Mr. Myers, siz de iyi dinleyin," dedi Mrs. Morgan.

"Gitmeliyiz," dedi Myers. "Paula, gidelim."

"Dürüstlükten söz et," dedi Mrs. Morgan.

"Söz edelim," dedi Myers. Sonra, "Paula, geliyor musun?" dedi.

"Bu hikâyeyi duymanızı istiyorum," dedi Morgan, sesini yükselterek. "Bu hikâyeyi dinlemezseniz, Mrs.

1. Kutsal Kitap, Eski Ahit, Yoel 3:10. "Saban demirlerinizi çekiçle dövüp kılıç yapın" ayetine gönderme yapılıyor. (Ç.N.)

Morgan'a hakaret etmiş olursunuz, ikimize de hakaret etmiş olursunuz." Morgan piposunu sıkıca kavradı.

"Myers, lütfen," dedi Paula endişeyle. "Ben dinlemek istiyorum. Sonra gideriz. Myers? Lütfen, tatlım, bir dakika daha otur."

Myers ona baktı. Kadın ona işaret verircesine parmaklarını oynattı. Erkek duraksadı, sonra da onun yanına oturdu.

Mrs. Morgan söze başladı. "Bir öğleden sonra Münih'te, Edgar'la ben Dortmund Müzesi'ne gittik. O sonbahar orada bir *Bauhaus* sergisi vardı ve Edgar dedi ki, canı cehenneme, bir gün izin alalım –araştırmasını yapıyordu, anlarsınız ya–, canı cehenneme, bir gün izin alalım. Bir tramvaya atlayıp Münih'i boydan boya kat ederek müzeye gittik. Sergiyi gezerek ve eski ustalar arasında en sevdiğimiz birkaç tanesine saygılarımızı sunmak için galerilerin bazılarını yeniden ziyaret ederek saatler geçirdik. Tam gidecekken, kadınlar tuvaletine girdim. Çantamı unutmuşum. Çantada, Edgar'ın önceki gün memleketten gelmiş olan aylık çeki ve yüz yirmi dolar nakit vardı, çekle birlikte bankaya yatıracaktım. Çantada kimlik belgelerim de vardı. Eve varana kadar çantamın yokluğunu fark etmedim. Edgar hemen müze yetkililerine telefon etti. Ama o konuşurken ben ön tarafta bir taksi gördüm. İyi giyimli, beyaz saçlı bir kadın taksiden indi. Toplu bir kadındı ve elinde iki çanta vardı. Edgar'ı çağırıp kapıya gittim. Kadın kendisini Mrs. Attenborough olarak tanıttı, bana çantamı verdi ve o öğleden sonra onun da müzeyi ziyaret ettiğini ve kadınlar tuvaletindeyken çöp kutusunda bir çanta fark ettiğini anlattı. Sahibinin izini bulma çabasıyla çantayı açmış tabii. Kimlik belgeleri gibi şeylerde yerel adresimiz vardı. Çantayı bizzat teslim etmek için hemen müzeden çıkıp bir taksiye binmiş. Edgar'ın çeki oradaydı, ama para, yüz yirmi do-

lar, gitmişti. Bununla beraber, diğer şeylere dokunulmadığı için minnettardım. Saat dörde geliyordu, kadından çaya kalmasını istedik. Oturdu ve kısa bir süre sonra bize kendinden söz etmeye başladı. Avustralya'da doğup büyümüş, genç yaşta evlenmiş, üç çocuğu olmuş, hepsi oğlan, dul kalmış, oğullarından ikisiyle hâlâ Avustralya'da yaşıyormuş. Koyun yetiştiriyorlarmış ve koyunların yayılması için sekiz bin hektardan büyük bir arazileri varmış, yılın belli zamanlarında onlar için çalışan birçok celep, kırkıcı vb. de bulunuyormuş. Münih'teki evimize geldiği sırada, avukat olan en küçük oğlunu ziyaret etmek için bulunduğu İngiltere'den Avustralya'ya gidiyordu. Onunla tanıştığımızda Avustralya'ya dönüyordu," dedi Mrs. Morgan. "Dönüş yolculuğu sırasında da dünyanın bir kısmını görüyordu. Gezi programında ziyaret edilecek daha çok yer vardı."

"Sadede gel canım," dedi Morgan.

"Evet. İşte o sırada olan oldu. Mr. Myers, doğruca en heyecanlı yerine geliyorum, siz yazarların dediği gibi. Birden, bir saatlik çok hoş bir sohbetten sonra, bu kadın kendisinden ve Avustralya'daki maceralı hayatından söz ettikten sonra, gitmek için ayağa kalktı. Fincanını bana uzatmaya yeltenirken, ağzı açılıverdi, fincan düştü ve kadın kanapemize yığılıp öldü. Öldü. Oturma odamızın ortasında. Hayatımızın en sarsıcı anıydı."

Morgan ciddi bir tavırla başını salladı.

"Tanrım," dedi Paula.

"Kader onu Almanya'daki oturma odamızın kanapesinde ölmek için yollamış," dedi Mrs. Morgan.

Myers gülmeye başladı. "Kader... onu... oturma... odanızda... ölmek... için... mi... yollamış?" dedi kesik kesik soluyarak.

"Komik mi efendim?" dedi Morgan. "Bunu eğlenceli mi buluyorsunuz?"

Myers başını salladı. Gülmeye devam etti. Gözlerini gömleğinin koluna sildi. "Gerçekten üzgünüm," dedi. "Elimde değil. '*Kader onu Almanya'daki oturma odamızın kanapesinde ölmek için yollamış*' cümlesi. Üzgünüm. Sonra ne oldu?" demeyi becerdi. "Sonra ne olduğunu öğrenmek isterim."

"Mr. Myers, ne yapacağımızı bilmiyorduk," dedi Mrs. Morgan. "Korkunç bir şoktu. Edgar onun nabzına baktı, ama yaşam belirtisi yoktu. Ve rengi değişmeye başlamıştı. Yüzü ve elleri *griye* dönüyordu. Edgar birilerini aramak için telefona gitti. Sonra, 'Çantasını aç, bak bakalım nerede kaldığını bulabilecek misin,' dedi. Kanapede yatan zavallıdan gözlerimi devamlı kaçırarak çantasını aldım. İçinde ilk olarak, hâlâ ataşla tutturulmuş halde, yüz yirmi dolarımı gördüğümde yaşadığım şaşkınlığı ve serseme dönüşümü hayal edin. Hiç o kadar şaşırmamıştım."

"Ve hayal kırıklığına uğramamıştın," dedi Morgan. "Bunu unutma. Tam bir hayal kırıklığıydı."

Myers kıkırdadı.

"Söylediğiniz gibi gerçek bir yazar olsaydınız, Mr. Myers, gülmezdiniz," dedi Morgan ayağa kalkarken. "Gülmeye cüret etmezdiniz! Anlamaya çalışırdınız. O zavallının ruhunun derinliklerine iner ve anlamaya çalışırdınız. Ama siz yazar değilsiniz, efendim!"

Myers kıkırdamaya devam etti.

Morgan yumruğunu sehpaya vurdu ve fincanlar altlıklarda tangırdadı. "Gerçek hikâye tam burada, bu evde, bu oturma odasında ve anlatılmasının zamanı geldi! Gerçek hikâye *burada*, Mr. Myers," dedi Morgan. Rulosu açılmış olan ve halıya yayılan parlak ambalaj kâğıdının üzerinde bir aşağı bir yukarı gidip geliyordu. Durup Myers'a öfkeyle baktı, Myers alnını tutmuş, sarsıla sarsıla gülüyordu.

"*Bunu* bir imkân farz edin, Mr. Myers!" diye haykırdı Morgan. "*Farz edin*! Bir arkadaş –kendisine Mr. X diyelim– hem Mr. ve Mrs. Y *hem de* Mr. ve Mrs. Z'yle arkadaş. Mr. ve Mrs. Y ile Mr. ve Mrs. Z birbirlerini tanımıyorlar maalesef. *Maalesef* diyorum, çünkü eğer birbirlerini tanısalardı bu hikâye olmazdı, çünkü asla meydana gelmezdi. Şimdi, Mr. X, Mr. ve Mrs. Y'nin bir yıllığına Almanya'ya gideceklerini ve onlar yokken evlerinde kalacak birilerine ihtiyaç duyduklarını öğreniyor. Mr. ve Mrs. Z kalacak uygun bir yer arıyorlar ve Mr. X onlara tam yerini bildiğini söylüyor. Ama Mr. X, Mr. ve Mrs. Z'yi Mr. ve Mrs. Y'yle temasa geçiremeden, Y'lerin beklenenden erken ayrılmaları gerekiyor. Mr. X, bir arkadaş olarak, takdir hakkını kullanarak evi herkese kiralayabilir, Mr. ve Mrs. Y dahil; yani Z. Şimdi, Mr. ve Mrs... Z eve taşınıyor ve yanlarında bir kedi getiriyorlar, Mr. ve Mrs. Y'nin bundan sonradan, Mr. X'in bir mektubuyla haberleri oluyor. Mrs. Y'nin astımı yüzünden eve kedi ya da başka bir hayvan getirmek kira sözleşmesinde açıkça yasaklanmış *olsa da* Mr. ve Mrs. Z eve bir kedi getiriyorlar. *Gerçek* hikâye, Mr. Myers, az önce tarif ettiğim durumda yatıyor. Mr. ve Mrs. Z'nin, yani Mr. ve Mrs. Y'nin Z'lerin evine taşınmaları, Z'lerin evini *işgal etmeleri*, doğrusunu söylemek gerekirse. Z'lerin yatağında yatmak bir yana, Z'lerin özel dolabının kilidini açıp onların çamaşırlarını kullanmak, orada bulunan eşyaları kırıp dökmek, kira sözleşmesinin ruhuna ve anlamına karşıydı. Ve *aynı* çift, Z'ler, üzerinde 'Açmayın' yazan mutfak aletleri kutularını açtılar. Ve aynı kira sözleşmesinde, ev sahiplerinin, Z'lerin *kişisel*, altını çiziyorum, *kişisel* mallarını kullanamayacakları ayrıntılı olarak belirtildiği, *ayrıntılı olarak belirtildiği* halde, tabak çanağı kırdılar."

Morgan'ın dudakları beyazdı. Kâğıdın üstünde bir aşağı bir yukarı gidip gelmeye devam etti, ara sıra durup

Myers'a bakıyor ve dudaklarından küçük puflama sesleri çıkarıyordu.

"Ve banyo eşyaları, canım, banyo eşyalarını unutma," dedi Mrs. Morgan. "Z'lerin battaniyelerini ve çarşaflarını kullandıkları yetmezmiş gibi, bir de *banyo* eşyalarına el atınca ve *tavan arasında* saklı ufak tefek özel eşyaları karıştırınca, bir çizgi çekilmesi gerekiyor."

"İşte *gerçek* hikâye, Mr. Myers," dedi Morgan. Piposunu doldurmaya çalıştı. Elleri titredi ve halıya tütün döküldü. "İşte yazılmayı bekleyen gerçek hikâye."

"Ve bunu anlatmak için Tolstoy gerekmez," dedi Mrs. Morgan.

"Tolstoy gerekmez," dedi Morgan.

Myers güldü. O ve Paula aynı anda kanapeden kalktılar ve kapıya doğru yöneldiler. "İyi geceler," dedi Myers neşeyle.

Morgan onun arkasındaydı. "Gerçek bir yazar olsaydınız, efendim, bu hikâyeyi kelimelere döker ve de lafı döndürüp dolaştırmazdınız."

Myers gülmekle yetindi. Kapı kulpuna dokundu.

"Bir şey daha," dedi Morgan. "Bu konuyu açmak niyetinde değildim, ama bu akşam burada takındığınız tavra bakınca, *Jazz at the Philharmonic* adlı iki plaklık setimin kaybolduğunu söylemek isterim. Bu plakların büyük duygusal değeri var. Onları 1955'te aldım. Ve şimdi, onlara ne olduğunu bana söylemenizde ısrar ediyorum!"

"Dürüst olmak gerekirse Edgar," dedi Mrs. Morgan, Paula'ya mantosunu giymesinde yardımcı olurken, "plakların envanterini çıkardıktan sonra, o plakları en son ne zaman gördüğünü hatırlayamadığını itiraf etmiştin."

"Ama şimdi eminim," dedi Morgan. "Ayrılmamızdan hemen önce o plakları gördüğümden kuşkum yok ve şimdi, şimdi bu *yazarın* onların yeri hakkında bildikleri-

ni bana tam olarak söylemesini istiyorum. Mr. Myers?"

Ama Myers kapıdan çıkmıştı bile ve karısını elinden tutarak yürüyüş yolundan aceleyle arabaya götürdü. Buzzy'yi gafil avladılar. Köpek anlaşılan korkuyla acı acı havladı, sonra da kenara sıçradı.

"*Bilmekte* ısrar ediyorum!" diye seslendi Morgan. "Bekliyorum, efendim!"

Myers, Paula'yı arabaya bindirip motoru çalıştırdı. Verandadaki çifte yeniden baktı. Mrs. Morgan el salladı, sonra da o ve Edgar Morgan içeri girip kapıyı kapadılar.

Myers arabayı kaldırımın kenarından uzaklaştırdı.

"Bu insanlar deli," dedi Paula.

Myers onun elini sıvazladı.

"Ürkütücüydüler," dedi kadın.

Myers cevap vermedi. Kadının sesi uzak mesafeden geliyor gibiydi. Arabayı sürmeye devam etti. Kar ön cama hücum ediyordu. Erkek susuyor ve dikkatle yola bakıyordu. Bir hikâyenin sonuna gelmişti.

JERRY, MOLLY VE SAM

Al'ın gördüğü kadarıyla, tek bir çözüm vardı. Betty ya da çocukların haberi olmadan köpekten kurtulmalıydı. Gece. Bu iş gece yapılmalıydı. Suzy'yi arabayla götürecek –bir yere işte, nereye olduğuna sonra karar verecekti– kapıyı açacak, onu dışarı itecek, arabayla uzaklaşacaktı. Ne kadar çabuk olursa o kadar iyiydi. Kararı verince rahatladığını hissetti. Her eylem eylemsizlikten iyiydi, buna giderek inanıyordu.

Pazar günüydü. Kendi başına geç bir kahvaltı ettiği mutfak masasından kalkıp elleri ceplerinde, lavabonun başında durdu. Son zamanlarda hiçbir şey yolunda gitmiyordu. Pis bir köpek için endişelenmek zorunda kalmadan da uğraşacak yeterince şeyi vardı. Aerojet'te eleman alacaklarına işten çıkarıyorlardı. Yazın ortasında, bütün ülkede savunma sözleşmeleri yapılırken, Aerojet bütçe kısıntısından söz ediyordu. Aslında bütçeyi kısıyordu da, her gün biraz daha fazla. Al, orada ikinci yılını doldurup üçüncüye girmiş olsa da diğer herkesten daha güvende değildi. Doğru insanlarla iyi geçiniyordu, tamam, ama kıdemlilik ya da arkadaşlık, her ikisi de, bugünlerde zırnık ifade etmiyordu. Sıran geldiyse, işin bitikti, kimsenin yapabileceği bir şey yoktu. Eleman çıkarmaya hazırlandılar, eleman çıkardılar. Bir seferde elli, yüz kişi.

Ustabaşı ve şeflerden en büyük risk altındaki adama kadar kimse güvende değildi. Ve üç ay önce, işten çıkarmalar başlamadan, Betty'nin onu, aylık kirası iki yüz dolar olan bu rahat eve taşınmaya ikna etmesine izin vermişti. Satın alma opsiyonlu kira sözleşmesi. Bok canına olsun!

Al, aslında öbür evden ayrılmak istememişti. Orada rahatı yerindeydi. Taşındıktan iki hafta sonra işten çıkarmaların başlayacağını kim bilebilirdi? Ama bugünlerde kim bir şey bilebilirdi ki? Örneğin, Jill. Jill, Weinstock'un muhasebesinde çalışıyordu. İyi bir kızdı, Al'ı sevdiğini söylüyordu. Sadece yalnızdı, ilk gece ona böyle söyledi. Evli erkeklerle düşüp kalkmayı âdet haline getirmediğini de ilk gece söyledi. Jill'le üç ay kadar önce, işten çıkarma söylentileri yeni başladığında morali bozuk ve tedirginken tanışmıştı. Yeni evine çok uzak olmayan bir barda, Town and Country'de tanıştı onunla. Biraz dans ettiler, Al, onu arabayla evine bıraktı ve evinin önünde arabada öpüşüp koklaştılar. O gece onunla yukarı çıkmamıştı, oysa çıkabileceğinden emindi. Ertesi gece çıktı onunla yukarı.

Şimdi bir *ilişkisi* vardı, Tanrı aşkına ve bu konuda ne yapacağını bilmiyordu. Devam etmesini istemiyordu, bitirmek de istemiyordu: Fırtınada her şeyi denize atmazsın. Al, sürükleniyordu, sürüklendiğini de biliyordu, bütün bunların nerede son bulacağını da tahmin edemiyordu. Ama her şeyin kontrolünü yitirdiğini hissetmeye başlıyordu. Her şeyin. Geçenlerde yine yaşlılığı düşünürken yakalamıştı kendini, birkaç gün kabızlık çektikten sonra; hep yaşlılarla bağdaştırdığı bir rahatsızlık. Sonra, küçücük kel nokta meselesi ve saçını nasıl farklı bir biçimde tarayabileceğini merak etmeye başlaması vardı. Hayatıyla ne yapacağını bilmek istiyordu.

Otuz bir yaşındaydı.

Uğraşılacak bunca şey varken, *Sandy*, karısının kız kardeşi, çocuklara, Alex ile Mary'ye, dört ay kadar önce o melez köpeği vermişti. Al, keşke o köpeği hiç görmemiş olsaydı. Sandy'yi de öyle. Kaltak! Dönüp dolaşıp Al'a pahalıya patlayan saçmalıklarla çıkageliyordu hep, bir iki gün sonra bozulan ve onarılması *gereken* küçük bir zımbırtı, çocukların uğruna avaz avaz bağırabilecekleri, kavga edebilecekleri ve birbirlerinin canını çıkarabilecekleri bir şey. Tanrım! Sonra da, *Betty* aracılığıyla Al'dan yirmi beş papel sızdırmak için ne gerekiyorsa yapıyordu. Bütün o yirmi beş ya da elli papellik çeklerin düşüncesi bile yetiyordu ve daha birkaç ay önce Sandy'nin seksen beş dolarlık araba taksitini ödemişti; *araba* taksitini, Tanrı aşkına, kendi başının üzerinde bir çatı olup olmayacağını bile bilmezken – lanet köpeği *öldürmek* istiyordu.

Sandy! Betty, Alex ve Mary! Jill! Ve lanet köpek Suzy!

Al buydu.

Bir yerden başlaması gerekiyordu, işleri yoluna koymalı, her şeyi düzene sokmalıydı. Bir şeyler yapmanın zamanı gelmişti, bir değişiklik yapıp doğru düşünmenin zamanı. Ve niyeti bu akşam başlamaktı.

Köpeği kandırıp çaktırmadan arabaya sokacak ve bir bahane uydurup dışarı çıkacaktı. Ancak, Betty'nin, onun giyinmesini izlerken başını öne eğeceğini ve daha sonra, tam kapıdan çıkacakken, kendini daha kötü hissetmesine yol açan teslimiyetçi bir sesle, nereye gittiğini, ne kadar kalacağını vs. soracağını düşünmekten nefret ediyordu. Yalan söylemeye bir türlü alışamamıştı. Ayrıca, Betty'de kalmış olabilecek azıcık kredisini de, onun kuşkulandığından farklı bir şey için yalan söyleyerek kullanmaktan nefret ediyordu. Deyim yerindeyse, boşa harcanmış bir yalan. Ama ona doğruyu söyleyemezdi, içme-

ye *gitmediğini*, birisine *uğramayacağını*, onun yerine lanet köpeği ortadan kaldıracağını ve böylece evini düzene sokmaya doğru ilk adımı atacağını söyleyemezdi.

Elini yüzünde gezdirdi, bir an için her şeyi aklından çıkarmaya çalıştı. Buzdolabından bir litrelik soğuk Lucky birası çıkarıp alüminyum açma halkasını pıt diye açtı. Hayatı bir labirente dönmüştü, yalan yalan üstüne binmiş, gerektiği zaman onları çözüp çözemeyeceğini bilemez hale gelmişti.

"Lanet köpek!" dedi yüksek sesle.

"Sağduyulu değil!" diye ifade ederdi Al. Ayrıca sinsiydi. Arka kapı açık bırakıldığı ve herkes gittiği an, tel kapıyı açar, oturma odasına girer ve halıya işerdi. Halıda en az yarım düzine harita biçimli leke vardı. Ama en sevdiği yer, kirlileri karıştırabildiği dolap odasıydı; bütün şort külotların ve donların ağları ya da kıçları kemirilmişti. Evin dışındaki anten kablolarını da kemirirdi ve bir keresinde Al, arabayı garaj yoluna çekerken onu, ağzında kendisinin Florsheim marka ayakkabılarından biri, ön avluda yatarken buldu.

"Delinin teki," derdi. "Beni de delirtiyor. Yerine yenisini koymaya yetişemiyorum. Orospu çocuğu, günün birinde onu öldüreceğim!"

Betty köpeğe daha uzun sürelerle hoşgörü gösteriyordu, bir süre görünüşte istifini bozmadan geçiniyor, ama birden, yumrukları sıkılı halde üzerine yürüyor, ona piç, orospu diyor, çocuklara ciyak ciyak bağırıp onu odalarına, oturma odasına vs. sokmamalarını istiyordu. Betty çocuklara da böyle davranırdı. Onlarla bir noktaya kadar iyi geçinebilir, bir ölçüde paçayı sıyırmalarına izin verir, sonra da vahşice üstlerine saldırıp yüzlerini tokatlar, "Durun! Durun! Artık tahammül edemiyorum!" diye haykırırdı.

Ama sonra Betty, "Bu onların ilk köpeği. Hatırla, ilk köpeğini ne kadar sevmişsindir," derdi.

"Benim köpeğim akıllıydı," derdi Al. "İrlanda seteriydi!"

Öğleden sonra geçti. Betty ile çocuklar arabayla bir yerden döndüler ve hep birlikte taraçada sandviçle patates cipsi yediler. Al, çimenlerin üstünde uyuyakaldı, uyandığında neredeyse akşam oluyordu.

Duş aldı, tıraş oldu, bol pantolon ve temiz bir gömlek giydi. Dinlenmiş ama miskin hissediyordu kendini. Giyindi ve Jill'i düşündü. Betty'yi, Alex'i, Mary'yi, Sandy'yi ve Suzy'yi düşündü. Uyuşmuş hissediyordu kendini.

"Biraz sonra yemek yiyeceğiz," dedi Betty, banyo kapısına gelip gözlerini ona dikerek.

"Tamam. Aç değilim. Bu sıcakta yenmiyor," dedi Al, gömleğinin yakasıyla oynayarak. "Arabayla Carl'ın Yeri'ne gideyim diyorum, biraz bilardo oynar, birkaç bira içerim."

"Anlıyorum," dedi Betty.

"Tanrım!" dedi Al.

"Buyur git, umurumda değil," dedi Betty.

"Uzun sürmez," dedi Al.

"Buyur git, dedim. Umurumda olmadığını söyledim," dedi Betty.

Al garajda, "Hepinize lanet olsun!" diyerek beton zemindeki tırmığa bir tekme savurdu. Sonra bir sigara yaktı ve kendine hâkim olmaya çalıştı. Tırmığı yerden alıp ait olduğu yere koydu. Kendi kendine mırıldanıyor, "Düzen, düzen," diyordu ki, köpek garaja geldi, kapının etrafını kokladı ve içeri baktı.

"Gel. Buraya gel Suzy. Gel, kızım," diye seslendi Al.

Köpek kuyruğunu salladı, ama olduğu yerde kaldı.

Al, çim biçme makinesinin tepesindeki dolaba gitti ve bir, sonra iki, nihayet üç kutu mama indirdi.

"Bu akşam istediğin kadarını alabilirsin Suzy, kızım. Ye yiyebildiğin kadar," diye dil dökerek ilk kutunun iki

ucunu da açtı ve içindeki köpeğin tabağına boşalttı.

Neredeyse bir saat arabayla dolaştı, bir yerde karar kılamadı. Onu herhangi bir mahallede bırakırsa ve polis ardiyesini[1] arayan olursa, köpek bir-iki gün içinde eve geri dönerdi. İlçe polis ardiyesi Betty'nin arayacağı ilk yerdi. Yüzlerce mil yoldan dönerek evlerini bulan kayıp köpeklere dair hikâyeler okuduğunu hatırladı. Birisinin bir plaka gördüğü polisiye programlarını hatırladı ve bu düşünce yüreğini ağzına getirdi. Tüm gerçekler açıklanmadan kamuoyunun önüne çıkarılırsa, bir köpeği sokağa atarken yakalanmak utanç verici bir şey olurdu. Doğru yeri bulması gerekecekti.

Arabayı American Nehri'nin yakınlarına sürdü. Zaten köpeğin daha sık dışarı çıkması, sırtında rüzgârı hissetmesi, istediği zaman nehirde yüzebilmesi ve bata çıka yürüyebilmesi gerekiyordu; bir köpeği sürekli kapalı tutmak yazıktı. Ama kıyı setinin yakınındaki tarlalar fazla ıssız görünüyordu, etrafta hiç ev yoktu. Her şeye rağmen, köpeğin bulunmasını ve bakılmasını istiyordu. Büyük, eski, iki katlı bir ev vardı aklında, bir köpeğe ihtiyaç duyan, bir köpeğe umutsuzca ihtiyaç duyan mutlu, terbiyeli, akıllı uslu çocukların olduğu bir ev. Ama burada eski, iki katlı evler yoktu, bir tane bile.

Otoyola geri döndü. Köpeği arabaya sokmayı becerdiğinden beri ona bakamamıştı. Şimdi arka koltukta sessizce yatıyordu. Ama yolun kenarına çekip arabayı durdurunca, dikilip inliyor, etrafına bakıyordu.

Bir barda durdu, içeri girmeden önce arabanın bütün camlarını indirdi. Neredeyse bir saat kaldı, bira içip

1. Kayıp ev hayvanlarının ve yanlış yere park edilmiş arabaların, sahipleri gelene kadar polis tarafından alıkondukları yer. (Ç.N.)

shuffleboard[1] oynadı. Bütün kapıları da aralık bıraksa mıydı diye düşünüp durdu. Tekrar dışarı çıktığında, Suzy koltukta oturmuş, dudaklarını geriye çekmiş, dişlerini gösteriyordu.

Arabaya binip yeniden yola koyuldu.

Derken aklına bir yer geldi. Eskiden oturdukları, çocuklarla dolup taşan ve demiryolunun hemen karşısındaki Yolo ilçesinde bulunan mahalle, orası tam yeriydi. Köpek bulunursa, Woodland Polis Ardiyesi'ne götürülürdü, Sacramento'daki polis ardiyesine değil. Arabayı eski mahalledeki sokaklarından birine sür, dur, yediği pislikten bir avuç alıp dışarı at, kapıyı aç, itme şeklinde küçük bir yardım ve kendisi yola çıkarken köpek defolup gitmiş olurdu. Tamam! İş biterdi.

Oraya varmak için gaza bastı.

Veranda ışıkları yanıyordu ve arabayla geçerken, üç-dört evde erkeklerle kadınların ön basamaklarda oturduklarını gördü. Şöyle bir tur attı, eski evine gelince de neredeyse duracak kadar yavaşladı ve ön kapıya, verandaya, ışıklı pencerelere gözlerini dikti. Eve bakarken kendini daha da cisimsiz hissetti. Orada yaşamıştı; ne kadar zaman? Bir yıl, on altı ay? Ondan önce, Chico, Red Bluff, Tacoma, Portland –Betty'yle tanıştığı yer– Yakima... Doğduğu ve liseye gittiği Toppenish. Çocukluktan çıktığından beri, ona öyle geliyordu ki, endişeden ve daha kötüsünden uzak olmanın ne olduğunu anlamıştı. Cascades'te balık tutmak ve kamp yapmakla geçen yazları, Sam'in arkasında sülün avladığı sonbaharları düşündü; seterin parlak kızıl postu, çocukken kendisinin ve sahip olduğu köpeğin deliler gibi koştukları mısır tarlala-

1. Elle ya da istekayla itilen disklerin, bir oyun tahtasına işaretlenmiş sayı bölgelerinde durdurulması üzerine kurulu oyun. (Ç.N.)

rında ve kaba yonca çayırlarında yol gösterirdi. Keşke bu gece Toppenish'in eski, tuğla kaplı ana caddesine gelene kadar arabayı sürebilse, ilk ışıklardan sola dönse, sonra yine sola, annesinin oturduğu eve gelince dursa ve asla, asla, hiçbir nedenle, bir daha asla ayrılmasaydı.

Sokağın kararmış olan sonuna geldi. Tam karşıda büyük, boş bir arsa vardı ve sokak sağa dönüp onun kenarından geçiyordu. Neredeyse bir blok boyunca arsaya yakın tarafta ev yoktu, öteki taraftaysa, tamamen karanlıkta, tek bir ev vardı. Arabayı durdurdu ve ne yaptığını daha fazla düşünmeden bir avuç köpek maması aldı, koltuğun üzerinden uzandı, arsa tarafındaki arka kapıyı açtı, mamayı dışarı fırlattı ve, "Haydi Suzy," dedi. Köpek istemeye istemeye atlayıncaya kadar onu itti. Daha da öteye uzandı, kapıyı çekip kapadı ve arabayı sürdü, yavaşça. Sonra giderek hızlandı.

Sacramento'ya dönerken yol üstünde karşısına çıkan ilk bar olan Dupee'nin Yeri'nde durdu. Tedirgindi ve terliyordu. Tam olarak hafiflemiş ya da rahatlamış hissetmiyordu, oysa öyle hissedeceğini sanmıştı. Ama doğru yönde atılmış bir adım olduğuna, yarın daha iyi hissedeceğine kendini inandırıp duruyordu.

Dört biradan sonra, balıkçı yaka kazak ve sandalet giymiş, elinde bavul olan bir kız yanına oturdu. Bavulu taburelerin arasına koydu. Barmeni tanıyor gibiydi, barmen de her geçişinde ona söyleyecek bir şeyler buluyordu, bir iki kez kısaca durup konuştu. Kız, Al'a adının Molly olduğunu söyledi, ama onun kendisine bira ısmarlamasına izin vermedi. Bunun yerine, bir pizzayı yarı yarıya paylaşmayı teklif etti.

Al ona gülümsedi, kız da gülümseyerek karşılık verdi. Al, sigarasıyla çakmağını çıkarıp barın üstüne koydu.

"Pizza o halde!" dedi.

Daha sonra, "Sizi gideceğiniz yere bırakabilir miyim?" dedi.

"Hayır, teşekkürler. Birini bekliyorum," dedi Molly.

"Yolculuk nereye?" dedi Al.

"Hiçbir yere," dedi Molly. "Ah," dedi, ayak parmağıyla bavula dokunarak, "bunu mu kastediyorsunuz?" Güldü. "Burada, West Sac'te oturuyorum. Hiçbir yere gittiğim yok. İçinde anneme ait bir çamaşır makinesi motoru var. Jerry –barmen– tamirat işlerinde iyidir. Jerry bedavaya tamir edeceğini söyledi."

Al ayağa kalktı. Ona doğru eğilirken biraz yalpaladı. "Eh, hoşça kal tatlım. Görüşürüz," dedi.

"Emin ol!" dedi Molly. "Ve pizza için teşekkürler. Öğle yemeğinden beri bir şey yememiştim. Bunların birazını vermeye çalışıyorum." Kazağını kaldırdı, belindeki fazlalık etleri avuçladı.

"Seni gideceğin yere bırakamayacağımdan emin misin?" dedi Al.

Kız başını iki yana salladı.

Yeniden arabaya binip yola çıkan Al sigarasını, sonra da deli gibi çakmağını aradı, hepsini barda unuttuğunu hatırladı. Canı cehenneme, diye düşündü, o alsın. Çakmakla sigarayı bavula, çamaşır makinesinin yanına koysun. Bunu köpeğin hesabına yazdı, bir masraf daha. Ama sonuncusu, Tanrı adına! Şimdi, işleri yoluna koyarken, kızın daha candan davranmamış olması onu kızdırdı. Farklı bir ruh halinde olsaydı, onu bardan kaldırmış olabilirdi. Ama moraliniz bozuksa, her halinizden belli olur, sigarayı yakışınızdan bile.

Gidip Jill'i görmeye karar verdi. Bir içki dükkânında durup yarım litrelik viski aldı, Jill'in dairesine çıkan merdiveni tırmandı, sahanlıkta durup soluklandı ve diliyle dişlerini temizledi. Pizzanın mantarlarının tadını hâlâ alabiliyordu, ağzı ve boğazı da viskiden kavrulmuştu. Yap-

mak istediği şeyin doğruca Jill'in banyosuna gidip onun diş fırçasını kullanmak olduğunu fark etti.

Kapıyı çaldı. "Benim, Al," diye fısıldadı. "Al," dedi daha yüksek sesle. Kadının ayaklarının yere basışını duydu. Jill kilidi açtı, sonra da zinciri çıkarmaya çalışırken Al, bütün ağırlığıyla kapıya yüklendi.

"Bir dakika tatlım. Al, itmeyi bırakmalısın, çengeli çıkaramıyorum. İşte böyle," dedi Jill ve kapıyı açtı, erkeğin elinden tutarken yüzünü inceledi.

Beceriksizce kucaklaştılar ve Al onu yanağından öptü.

"Otur tatlım. Gel." Jill bir lambayı yaktı ve onun kanapeye oturmasına yardım etti. Sonra parmaklarıyla bigudilerine dokunup şöyle dedi: "Biraz ruj süreyim. Bu arada ne istersin? Kahve? Meyve suyu? Bira? Sanırım biram var. Sende ne var... viski mi? Ne istersin tatlım?" Tek eliyle Al'ın saçını okşadı ve gözlerinin içine bakarak ona doğru eğildi. "Zavallı bebeğim, ne istersin?" dedi.

"Sadece bana sarıl istiyorum," dedi Al. "Gel. Otur. Ruj yok," dedi, onu çekip kucağına oturtarak. "Sarıl. Düşüyorum," dedi.

Jill kolunu onun omuzlarına doladı. "Yatağa gel bebeğim, sana istediğini vereyim," dedi.

"Sana diyorum Jill," dedi Al, "ince buzda kayıyorum. Her an kırılabilir... bilmiyorum." Hissedebildiği ama düzeltemediği sabit, tıkanmış bir ifadeyle gözlerini ona dikti. "Cidden," dedi.

Kadın başını salladı. "Hiçbir şey düşünme bebeğim. Sadece gevşe," dedi. Onun yüzünü kendininkine çekip alnından, sonra da dudaklarından öptü. Kucağında hafifçe döndü ve, "Hayır, kıpırdama Al," dedi, iki elinin de parmakları birden onun ensesine kaydı ve aynı anda yüzünü kavradı. Al'ın gözleri bir an odada döndü, sonra kadının yaptığına odaklanmaya çalıştı. Kadın güçlü parmaklarıyla onun başını yerinde tuttu. Başparmaklarının

tırnaklarıyla, burnunun yanındaki bir siyah noktayı sıkıyordu.

"Kıpırdama!" dedi.

"Hayır," dedi Al. "Yapma! Dur! Canım istemiyor."

"Neredeyse bitti. Kıpırdama, dedim!... İşte, şuna bak. Ne düşünüyorsun bunun hakkında? Orada olduğunu bilmiyordun, değil mi? Şimdi bir tane daha, büyük bir tane bebeğim. Sonuncusu," dedi.

"Banyo," dedi Al, onu iterek uzaklaştırıp kendine yol açarak.

Evde gözyaşları, karmaşa hâkimdi. Al park edemeden, Mary ağlayarak arabaya koştu.

"Suzy gitti," dedi hıçkırarak. "Suzy gitti. Bir daha geri gelmeyecek baba, biliyorum. Gitti!"

Tanrım, yürek burkucu. *Ben ne yapım?*

"Endişelenme, bir tanem. Muhtemelen bir yerlerde dolaşıyordur. Geri gelir," dedi Al.

"Gelmeyecek baba. Biliyorum, gelmeyecek. Annem başka bir köpek almak zorunda kalabileceğimizi söyledi."

"Bu iyi olmaz mı tatlım?" dedi Al. "Başka bir köpek, eğer Suzy geri gelmezse? Evcil hayvan dükkânına gideriz..."

"Ben başka köpek istemiyorum!" diye bağırdı çocuk, Al'ın bacağına sarılarak.

"Köpek yerine maymun alabilir miyiz baba?" diye sordu Alex. "Köpek bakmak için evcil hayvan dükkânına gidersek, onun yerine maymun alabilir miyiz?"

"Ben maymun istemiyorum!" diye bağırdı Mary. "Ben Suzy'yi istiyorum."

"Çekilin, bırakın da babanız eve girsin. Babanızın başı çok kötü ağrıyor," dedi Al.

Betty fırından bir güveç kabı çıkardı. Yorgun, gergin... daha yaşlı görünüyordu. Al'a bakmadı. "Çocuklar

söylediler mi? Suzy'nin gittiğini? Mahalleyi didik didik ettim. Her yere baktım, yemin ederim."

"O köpek ortaya çıkar," dedi Al. "Muhtemelen bir yerlerde dolaşıyordur. O köpek geri gelir," dedi.

"Şaka bir yana," dedi Betty, elleri belinde ona dönerek, "bence başka bir şey var. Bence bir arabanın altında kalmış olabilir. Arabayla etrafta dolaşmanı istiyorum. Çocuklar dün akşam onu çağırmışlar, ortalarda yokmuş. Bir daha da gören olmamış. Polis ardiyesini arayıp onlara tarif ettim, ama henüz bütün kamyonetlerinin gelmediğini söylediler. Sabah yine aramamı istediler."

Al banyoya girdi, Betty'nin hâlâ devam ettiğini duyabiliyordu. Midesinde bir çarpıntı hissiyle, hatasının tam olarak ne kadar ağır olduğunu merak ederek suyu lavaboya akıtmaya başladı. Musluğu kapattığında, onu hâlâ duyabiliyordu. Gözlerini lavaboya dikti.

"Beni duydun mu?" diye seslendi Betty. "Yemekten sonra arabayla etrafta dolaşıp onu aramanı istiyorum. Çocuklar da seninle gelip arayabilirler... Al?"

"Evet, evet," diye cevap verdi Al.

"Ne?" dedi Betty. "Ne dedin?"

"Evet, dedim. Evet! Tamam. Ne olursa! Önce izin ver de elimi yüzümü yıkayayım, olur mu?"

Betty mutfaktan baktı. "Neyin var senin? Dün gece sarhoş olmanı ben istemedim, değil mi? Sana diyebilirim ki, canıma yetti! Berbat bir gün geçirdim, eğer bilmek istersen. Alex sabahın beşinde beni uyandırıp benimle yatmak istedi, babası öyle yüksek sesle horluyormuş ki... onu *korkutmuşsun*! Orada elbiselerinle sızmış olduğunu gördüm, oda leş gibi kokuyordu. Sana söylüyorum, canıma yetti!" Eline bir şey geçirecekmişçesine mutfakta çabucak etrafına baktı.

Al kapıyı bir tekmede kapadı. Her şeyin canı cehennemeydi. Tıraş olurken, bir kez durdu ve tıraş bıçağını

elinde tutup aynada kendine baktı: yüzü cansız, bayağı, *ahlaksız*, doğru kelime buydu. Tıraş bıçağını bıraktı. *Sanırım bu kez en ağır hatayı yaptım. Sanırım bu kez hatalarımın en ağırını yaptım.* Tıraş bıçağını gırtlağına götürüp işini bitirdi.

Duş almadı, elbiselerini değiştirmedi. "Yemeğimi benim için fırına koy," dedi. "Ya da buzdolabına. Dışarı çıkıyorum. Hemen şimdi," dedi.

"Yemek bitene kadar bekleyebilirsin. Çocuklar da seninle gelebilirler."

"Hayır, canı cehenneme. Çocuklar yemeklerini yesinler, isterlerse buralarda arasınlar. Ben aç değilim, yakında da hava kararacak."

"Herkes çıldırıyor mu?" dedi Betty. "Bize ne olacak, bilmiyorum. Bir sinir krizinin eşiğindeyim. Aklımı kaçırmak üzereyim. Ben aklımı kaçırırsam çocuklara ne olacak?" Yüzünü buruşturdu, yanaklarından yaşlar süzülerek kurutmalığın üzerine yığıldı. "Sen onları sevmiyorsun zaten! Hiç sevmedin. Beni endişelendiren köpek değil. Biziz! Biziz! Beni artık sevmediğini biliyorum –Lanet olsun sana!– ama çocukları bile sevmiyorsun!"

"Betty, Betty!" dedi Al. "Tanrım!" dedi. "Her şey düzelecek. Sana söz veriyorum," dedi. "Endişelenme," dedi. "Sana söz veriyorum, işler düzelecek. Köpeği bulacağım, sonra da işler düzelecek," dedi.

Evden dışarı fırladı, çocuklarının geldiğini duyunca eğilip çalıların arasına saklandı. Kız ağlıyor, "Suzy, Suzy," diyordu; oğlan, belki de bir trenin köpeği ezdiğini söylüyordu. Onlar eve girince, Al kendini arabaya attı.

Beklemek zorunda kaldığı bütün trafik lambalarına kızdı, benzin almak için durduğunda kaybettiği zamana hayıflandı. Güneş alçalmıştı ve bulutlarla kaplıydı, vadinin uzak ucundaki bodur tepeler silsilesinin hemen üze-

rindeydi. En iyi ihtimalle, gün ışığından bir saat yararlanabilecekti.

O andan itibaren bütün hayatını bir enkaz olarak görüyordu. Bir elli yıl daha yaşarsa –pek mümkün değildi– köpeği sokağa atmanın üstesinden hiç gelemeyeceğini hissediyordu. Köpeği bulamazsa işinin biteceğini hissediyordu. Küçük bir köpeği başından atan bir adam beş para etmezdi. Bu tür bir adam her şeyi yapardı, hiçbir şey onu durdurmazdı.

Koltukta kıvrandı, tepelere doğru alçalan güneşin şişmiş yüzüne gözlerini dikti. Durumun akla yatkın olmadığını biliyordu, ama elinde değildi. Bir şekilde köpeği bulup geri getirmesi gerektiğini biliyordu, tıpkı önceki gece onu kaybetmesi gerektiğini bildiği gibi.

"Çıldıran benim," dedi, sonra da onaylarcasına başını salladı.

Bu kez öteki yoldan geldi, köpeği bıraktığı arsanın oradan; herhangi bir hareket belirtisi için tetikteydi.

"Burada olsun," dedi.

Arabayı durdurup arsayı aradı. Sonra arabayı sürdü, yavaşça. Motoru rölantide çalışan bir steyşın araba tek evin garaj yoluna park edilmişti, Al iyi giyimli, topuklu ayakkabılı bir kadının küçük bir kızla birlikte ön kapıdan çıktığını gördü. O geçerken gözlerini dikip ona baktılar. Yolun ilerisinde sola döndü, görebildiği en uzak noktaya kadar sokağı ve iki taraftaki avluları gözleriyle tarıyordu. Hiçbir şey yoktu. Bir blok ötede bisikletli iki çocuk park edilmiş bir arabanın yanında duruyordu.

"Selam," dedi oğlanlara, arabayı kenara çekerken. "Bugün buralarda küçük, beyaz bir köpek gördünüz mü arkadaşlar? Beyaz, tüyleri karmakarışık bir köpek? Kaybettim de."

Oğlanlardan biri ona sabit gözlerle baktı. Öteki şöy-

le dedi: "Bu öğleden sonra bir sürü küçük çocuğun şu ileride küçük bir köpekle oynadığını gördüm. Bunun öbür tarafındaki sokakta. Nasıl bir köpek olduğunu bilmiyorum. Belki de beyazdı. Bir sürü çocuk vardı."

"Tamam, güzel. Teşekkürler," dedi Al. "Çok çok teşekkür ederim," dedi.

Sokağın sonundan sağa döndü. Dikkatini önündeki sokakta yoğunlaştırdı. Güneş artık batmıştı. Hava neredeyse kararmıştı. Yan yana dizili evler, ağaçlar, çimenlikler, telefon direkleri, park edilmiş arabalar ona dingin, tasasız geldi. Bir adamın çocuklarını çağırdığını duyabiliyordu; önlüklü bir kadının, evinin ışıklı kapısına çıktığını gördü.

"Benim için hâlâ bir şans var mı?" dedi Al. Gözlerine yaşlar dolduğunu hissetti. Şaşırdı. Elinde olmadan kendi kendine sırıttı ve başını iki yana sallayarak mendilini çıkardı. Derken sokağın aşağısından bir grup çocuğun geldiğini gördü. Dikkatlerini çekmek için el salladı.

"Küçük, beyaz bir köpek gördünüz mü çocuklar?" dedi Al onlara.

"Ah tabii," dedi bir oğlan. "Sizin köpeğiniz mi?"

Al başını salladı.

"Bir dakika önce onunla oynuyorduk, sokağın aşağısında. Terry'nin avlusunda." Oğlan parmağıyla gösterdi. "Sokağın aşağısında."

"Çocuklarınız var mı?" dedi küçük kızlardan biri yüksek sesle.

"Var," dedi Al.

"Terry onu alıkoyacağını söyledi. Onun köpeği yok," dedi oğlan.

"Bilmiyorum," dedi Al. "Çocuklarımın bundan hoşlanacaklarını sanmıyorum. Köpek onlara ait. Sadece kayboldu," dedi Al.

Arabayı sokağın aşağısına sürdü. Artık hava karar-

mıştı, etraf zor görülüyordu, yeniden paniklemeye başladı, usulca küfretti. Dönek oluşuna sövüp saydı, sürekli yön değiştiriyor, bir oraya bir buraya dönüyordu.

Derken köpeği gördü. Bir süredir ona baktığını anladı. Köpek yavaşça hareket etti, bir çitin dibindeki otları burnuyla karıştırdı. Al arabadan indi, çimenliği boydan boya geçti, yürürken öne doğru çömeldi, "Suzy, Suzy, Suzy," diye seslendi.

Köpek onu görünce durdu. Kafasını kaldırdı. Al topuklarının üzerine oturdu, kolunu uzatıp bekledi. Birbirlerine baktılar. Köpek kuyruğunu sallayarak onu selamladı. Yere yatıp kafasını ön bacaklarının arasına koydu ve ona baktı. Al bekledi. Köpek ayağa kalktı. Çitin etrafından dolanıp görüş alanından çıktı.

Al orada oturdu. Her şey hesaba katıldığında, o kadar da kötü hissetmediğini düşündü. Dünya köpeklerle doluydu. Her tarafta köpekler vardı. Bazı köpekler çekilir gibi değildi.

NEDEN, TATLIM?

Saygıdeğer Beyefendi,

Oğlumu sorduğunuz mektubunuzu alınca çok şaşırdım, burada olduğumu nereden bildiniz? Buraya yıllar önce, olaylar başladıktan hemen sonra taşındım. Burada hiç kimse kim olduğumu bilmiyor, ama yine de korkuyorum. Korktuğum kişi o. Gazeteye bakınca başımı iki yana sallıyor ve şaşıyorum. Onun hakkında yazılanları okuyor ve bu adam gerçekten benim oğlum mu, gerçekten bunları yapıyor mu, diye kendime soruyorum.

Taşkınlıkları ve doğruyu söyleyememesi dışında iyi bir çocuktu. Size herhangi bir neden gösteremem. Bir yaz zamanı, dört Temmuz'da başladı, on beş yaşlarında olsa gerekti. Kedimiz Trudy ortadan kayboldu, bütün gece ve ertesi gün gelmedi. Arkamızda oturan Mrs. Cooper ertesi akşam bana geldi ve Trudy'nin o öğleden sonra sürünerek onun arka avlusuna girip öldüğünü anlattı. Trudy'nin parçalara ayrılmış olduğunu söyledi, ama Trudy'yi tanımış. Mr. Cooper cesedi gömmüş.

Parçalara mı ayrılmış? dedim. Parçalara ayrılmış da ne demek?

Mr. Cooper iki oğlanın tarlada Trudy'nin kulaklarına ve malum yerine çatapat soktuğunu görmüş. Onları dur-

durmaya çalışmış, ama kaçmışlar.

Kim, kim böyle bir şey yapar, kim olduğunu görmüş mü?

Öteki oğlanı tanımıyormuş, ama bir tanesi bu tarafa kaçmış. Mr. Cooper senin oğlun olduğunu düşünmüş.

Başımı iki yana salladım. Hayır, öyle değildir, o böyle bir şey yapmaz, Trudy'yi severdi. Trudy yıllardır ailenin bir parçasıdır, hayır, benim oğlum değildi.

O akşam ona Trudy'den söz ettim, şaşırmış ve sarsılmış gibi davrandı, ödül koymamız gerektiğini söyledi. Daktiloda bir şeyler yazdı ve okula asacağına söz verdi. Ama o gece odasına giderken, fazla üzülme, anne, dedi, yaşlıydı, insan ömrüne vurunca altmış beş-yetmiş yaşlarındaydı, uzun süre yaşadı.

Öğleden sonraları ve cumartesileri Hartley'nin Yeri'nde çalışıyor, satılacak malları düzenliyordu. Orada çalışan bir arkadaşım, Betty Wilks, bana işten söz etti ve onun hakkında olumlu konuşacağını söyledi. O akşam bunu ona söyledim, o da, güzel, dedi, gençler zor iş buluyor.

İlk çekini alacağı akşam en sevdiği yemeği pişirdim, içeri girdiğinde sofrayı hazır etmiştim. İşte evin erkeği, dedim, onu kucaklayarak. Seninle gurur duyuyorum, ne kadar aldın, tatlım? Seksen dolar, dedi. Ağzım açık kaldı. Bu harika, tatlım, inanamıyorum. Açlıktan ölüyorum, dedi, haydi yiyelim.

Mutluydum, ama anlayamıyordum, benim kazandığımdan fazlaydı.

Çamaşırları yıkarken cebinde Hartley'nin Yeri'nin dip koçanını buldum, yirmi sekiz dolarlıktı, o ise seksen demişti. Neden doğruyu söylememişti ki? Anlayamıyordum.

Dün gece nereye gittin, tatlım? diye sorardım. Gösteriye, diye cevap verirdi. Sonra, okul dansına gittiğini ya da akşamı biriyle beraber arabayla dolaşarak geçirdiğini öğrenirdim. Ne fark edebileceğini düşünürdüm, neden

dürüst olmuyor ki, annesine yalan söylemesi için hiçbir neden yok.

Hatırlıyorum da, bir keresinde bir öğrenim gezisine gitmiş olması gerekiyordu, o yüzden, öğrenim gezisinde neler gördün, tatlım? diye sordum. Omuz silkti ve arazi oluşumları, volkanik kaya, kül, dedi, bir milyon yıl önce büyük bir gölün bulunduğu yeri gösterdiler bize, şimdi orası çöl. Gözlerimin için baktı ve konuşmaya devam etti. Sonra, ertesi gün okuldan, bir öğrenim gezisi için izin istediklerine dair bir pusula aldım, gitmesi için izin verebilir miymişim.

Okuldaki son yılının sonuna doğru bir araba aldı, binip binip gidiyordu. Notları için endişeleniyordum, ama o gülüp geçiyordu. Mükemmel bir öğrenci olduğunu bilirsiniz, onun hakkında bildiğiniz bir şey varsa o da budur. Ondan sonra bir av tüfeği ve avcı bıçağı aldı.

Böyle şeyleri evde görmekten nefret ediyordum, bunu ona da söyledim. Güldü, her zaman size gülecek bir şey bulurdu. Tüfekle bıçağı arabasının bagajında tutacağını söyledi, zaten orada onlara ulaşmanın daha kolay olacağını söyledi.

Bir cumartesi gecesi eve gelmedi. Çok endişelendim. Ertesi sabah on sularında geldi ve ona kahvaltı hazırlamamı istedi, avlanırken iştahının açıldığını söyledi, bütün gece gelmediği için özür diledi, oraya varmak için arabayla uzun bir yol kat ettiklerini söyledi. Kulağa tuhaf geliyordu. Gergindi.

Nereye gittin?

Wenas'a kadar. Bir, iki tek attık.

Kiminle gittin, tatlım?

Fred'le.

Fred mi?

Dik dik baktı, ben de başka bir şey söylemedim.

Hemen ertesi pazar parmak uçlarıma basarak odası-

na girip araba anahtarlarını aradım. Önceki gece işten eve dönerken biraz kahvaltılık alacağına söz vermişti, ben de aldıklarını arabasında bırakmış olabileceğini düşündüm. Yeni ayakkabılarının yatağın altında yana devrik halde durduğunu, çamur ve kumla kaplı olduğunu gördüm. Gözlerini açtı.

Tatlım, ayakkabılarına ne oldu? Ayakkabılarına bak.

Benzinim bitti, benzin almak için yürümek zorunda kaldım. Doğrulup oturdu. Sana ne?

Ben senin annenim.

O duştayken anahtarları aldım ve dışarı çıkıp arabasına gittim. Bagajı açtım. Yiyecekleri bulamadım. Bir örtünün üstünde duran av tüfeğini gördüm, bıçağı da; bir gömleğinin dertop edilmiş olduğunu gördüm, silkeleyerek açtım, kan içindeydi. Islaktı. Elimden bıraktım. Bagajı kapatıp eve yöneldim ve onun pencereden baktığını gördüm, kapıyı açtı.

Sana söylemeyi unuttum, dedi, burnum çok kötü kanadı, o gömlek yıkanabilir mi bilmem, at gitsin. Gülümsedi.

Birkaç gün sonra, işle arasının nasıl olduğunu sordum. İyi, dedi, zam almış. Ama sokakta Betty Wilks'e rastladım, Hartley'nin Yeri'ndeki herkesin onun işten ayrılmasına üzüldüğünü söyledi, çok seviliyordu, dedi, Betty Wilks.

Bundan iki gece sonra, yataktaydım, ama uyuyamıyordum, gözlerimi tavana dikmiştim. Arabasının evin önüne yanaştığını duydum, anahtarı kilide sokuşuna kulak kabarttım, mutfaktan geçip holün öbür ucundaki odasına gitti ve kapıyı arkasından kapadı. Ayağa kalktım. Kapısının altından ışık görebiliyordum, kapıyı çalıp ittim, sıcak bir fincan çay ister misin, tatlım, uyuyamıyorum da, dedim. Şifonyerin üzerine eğilmişti, bir çekmeceyi güm diye kapatıp bana döndü, defol, diye haykırdı,

defol buradan, gizli gizli gözetlemenden bıktım, diye haykırdı. Odama gittim ve ağlaya ağlaya uyudum. O gece kalbimi kırdı.

Ertesi sabah ben onu göremeden kalkıp çıkmıştı, ama benim için sakıncası yoktu. Bundan böyle, hareketlerine çekidüzen vermedikçe ona bir pansiyoner gibi davranacaktım, sabrımın sınırına gelmiştim. Aynı çatı altında birlikte yaşayan iki yabancıdan fazlası olmamızı istiyorsa, özür dilemesi gerekecekti.

O akşam eve geldiğimde yemeği hazırlamıştı. Nasılsın? dedi, mantomu aldı. Günün nasıl geçti?

Dün gece uyuyamadım tatlım, dedim. Bu konuyu açmayacağıma dair kendime söz vermiştim ve kendini suçlu hissetmeni sağlamaya çalışmıyorum, ama oğlumun benimle böyle konuşmasına alışık değilim.

Sana bir şey göstermek istiyorum, dedi ve yurttaşlık bilgisi dersi için yazmakta olduğu denemeyi gösterdi. Sanırım kongre ile yüksek mahkeme arasındaki ilişkiler üzerineydi. (Mezun olurken ona bir ödül kazandıran yazıydı bu!) Okumaya çalıştım ve sonra, zamanının geldiğine karar verdim. Tatlım, seninle konuşmak istiyorum, bugünlerde işler böyleyken bir çocuk yetiştirmek zor, evde baba olmaması, ihtiyaç duyunca başvuracağımız biri olmaması bizim için özellikle zor. Artık yetişkin sayılırsın, ama sorumluluk hâlâ bende, biraz saygı görmeyi ve önem verilmeyi hak ettiğimi, sana karşı adil ve dürüst olmaya çalıştığımı düşünüyorum. Gerçeği istiyorum tatlım, senden hep bunu istedim, gerçeği. Tatlım, bir nefes aldım, farz et ki bir çocuğun var, ona bir şey sorduğunda, ne olursa, nerede olduğunu ya da nereye gittiğini, zamanını nasıl geçirdiğini, ne olursa, hiçbir zaman, bir kez bile doğruyu söylemiyor. Dışarıda yağmur yağıyor mu, diye sorduğunda, hayır, hava güzel ve güneşli, diye cevap veriyor ve sanırım için için gülüp giysilerinin ıslak oldu-

ğunu görmeyecek kadar yaşlı ya da aptal olduğunu düşünüyor. Neden yalan söylesin, diye soruyorsun kendine, eline ne geçtiğini anlamıyorum. Neden, diye kendime sorup duruyorum, ama cevabı bulamıyorum. Neden, tatlım?

Bir şey söylemedi, gözlerini dikip bakmayı sürdürdü, sonra yanıma gelip, sana göstereceğim, dedi. Diz çök diyorum, yere diz çök diyorum, dedi, ilk neden bu.

Odama koşup kapıyı kilitledim. O gece evden ayrıldı, istediği eşyalarını alıp ayrıldı. İster inanın ister inanmayın, bir daha onu görmedim. Mezuniyetinde gördüm, ama etrafta bir sürü insan vardı. Seyircilerin arasında oturdum, diplomasını ve deneme için kazandığı ödülü almasını izledim, sonra konuşma yaptığını duydum, sonra da geri kalanlarla birlikte alkışladım.

Ondan sonra da eve gittim.

Bir daha onu görmedim. Tabii ya, televizyonda gördüm, gazetelerde de resimlerini gördüm.

Deniz Kuvvetleri'ne katıldığını öğrendim, sonra da Deniz Kuvvetleri'nden ayrılıp Doğu'daki yüksekokula gittiğini, sonra da o kızla evlenip politikaya atıldığını duydum. Adını gazetede görmeye başladım. Adresini bulup ona mektup yazdım, birkaç ayda bir yazdım, hiç cevap gelmedi. Eyalet valiliğine aday oldu ve seçildi, artık ünlüydü. İşte o zaman endişelenmeye başladım.

Bütün bu korkuları büyüttüm, korkar hale geldim, ona yazmayı bıraktım elbette, sonra da öldüğümü sanmasını umdum. Buraya taşındım. Bana telefon rehberinde bulunmayan bir numara vermelerini sağladım. Sonra da adımı değiştirmem gerekti. Güçlü bir insansanız ve birini bulmak istiyorsanız, onu bulabilirsiniz, o kadar da zor olmaz.

Gurur duyuyor olmalıydım, ama korkuyorum. Geçen hafta sokakta bir araba gördüm, içindeki adamın be-

ni gözetlediğini biliyorum, hemen geri dönüp kapıyı kilitledim. Birkaç gün önce telefon uzun uzun çaldı, biraz uzanmıştım. Ahizeyi kaldırdım, ama ses yoktu.

Yaşlıyım. Annesiyim. Ülkenin en gururlu annesi olmalıydım, ama sadece korkuyorum.

Yazdığınız için teşekkürler. Birinin bilmesini istedim. Çok utanıyorum.

Adımı nereden bulduğunuzu ve nereye yazacağınızı nasıl öğrendiğinizi de sormak istiyordum, kimsenin öğrenmemesi için dua ediyordum. Ama siz öğrendiniz. Neden öğrendiniz? Lütfen bana nedenini söyleyin.

Saygılarımla

ÖRDEKLER

O öğleden sonra bir rüzgâr çıktı, yağmur atıştırmaya başladı ve ördekleri kerestelik ormanda sakin çukurlar aramak için kara patlamalar halinde gölden havalandırdı. Erkek evin arkasında yakacak odun kesiyordu ki, ördeklerin otoyolun üzerinden geçip ağaçların arkasındaki bataklığa indiklerini gördü. Gözledi, yarım düzinelik gruplar, ama çoğunlukla çift çift, bir takım öbürünün ardında. Gölün üzeri karanlık ve pusluydu, imalathanenin olduğu öteki tarafı göremiyordu. Daha hızlı çalıştı; demir keskiyi büyük, kuru odun parçalarına daha sert indiriyor, öyle aşağı kadar yarıyordu ki çürükler dört bir yana saçılıyordu. Karısının, iki şeker çamının arasına gerilmiş çamaşır ipinde, çarşaflar ve battaniyeler rüzgârda mermi gibi patlıyordu. İki kere gidip geldi ve yağmur başlamadan bütün odunları verandaya taşıdı.

"Yemek hazır!" diye seslendi kadın mutfaktan.

Erkek içeri girip elini yüzünü yıkadı. Yemek yerlerken biraz konuştular, çoğunlukla Reno gezisi hakkında. Üç gün daha iş, sonra ödeme günü, sonra Reno'da hafta sonu. Yemekten sonra erkek verandaya çıkıp tuzaklarını toplamaya başladı. Kadın gelince durdu. Kadın kapı eşiğinde durup onu izledi.

"Sabah yine ava mı çıkacaksın?"

Erkek başını öte yana, göle doğru çevirdi. "Havaya bak. Bence sabah güzel olacak." Kadının çarşafları rüzgârda şaklıyordu, bir battaniye de yerdeydi. Erkek başıyla onu işaret etti. "Eşyaların ıslanacak."

"Zaten kuru değildiler. İki gündür dışarıdalar, hâlâ kurumadılar."

"Ne var? İyi değil misin?" dedi erkek.

"İyiyim." Kadın mutfağa geri dönüp kapıyı kapadı ve pencereden ona baktı. "Sadece, sürekli gitmenden nefret ediyorum. Sürekli yoksun sanki," dedi pencereye doğru. Nefesi camda buğu yaptı, sonra dağıldı. Erkek içeri girince, tuzakları köşeye koydu ve sefertasını almaya gitti. Kadın mutfak dolabına yaslanmıştı, elleri kurutmalığın kenarındaydı. Erkek onun kalçasına dokundu, elbisesini sıkıştırdı.

"Reno'ya gidene kadar bekle. Çok eğleneceğiz," dedi.

Kadın başını salladı. Mutfak sıcaktı ve gözlerinin üzerinde küçük ter damlaları vardı. "Sen gelince kalkar sana kahvaltı hazırlarım."

"Sen uyu. Uyumanı tercih ederim." Kadının arkasından sefertasına uzandı.

"Bana veda öpücüğü ver," dedi kadın.

Erkek onu kucakladı. Kadın kollarını boynuna dolayıp ona sarıldı. "Seni seviyorum. Dikkatli sür."

Mutfak penceresine gitti ve onun koşarak, su birikintilerinin üzerinden atlayarak kamyonete gidişini izledi. Sürücü bölmesinden geriye baktığında, kadın el salladı. Hava neredeyse kararmıştı ve şiddetli yağmur yağıyordu.

Kadın oturma odası penceresinin önünde bir sandalyeye oturmuş, radyoyu ve yağmuru dinliyordu ki, kamyonet farlarının garaj yoluna saptığını gördü. Çabucak ayağa kalkıp arka kapıya koştu. Erkek orada, kapı eşiğinde duruyordu, kadın onun ıslak, kauçuğu andıran

paltosuna parmaklarıyla dokundu.

"Herkese eve gitmesini söylediler. İmalathane patronu kalp krizi geçirdi. İmalathanenin ortasında yere düşüp öldü."

"Beni korkuttun." Kadın onun sefertasını alıp kapıyı kapadı. "Kimdi o? Mel adındaki ustabaşı mı?"

"Hayır, adı Jack Granger'dı. Sanırım elli yaşlarındaydı." Gaz sobasının yanına yaklaştı ve orada durup ellerini ısıttı. "Tanrım, çok tuhaf! Çalıştığım yere gelip hatırımı sormuştu ve gideli beş dakika olmamıştı ki, Bill Bessie gelip bana Jack Granger'ın imalathanede öldüğünü söyledi." Başını iki yana salladı. "Öylece."

"Düşünme bunu," dedi kadın ve onun ellerini kendininkilerin arasına alıp parmaklarını ovdu.

"Düşünmüyorum. Öyle bir şey işte, sanırım. Hiç belli olmaz."

Yağmur eve hücum ediyor ve pencerelere kamçı gibi vuruyordu.

"Tanrım, burası amma sıcak! Bira var mı?" dedi erkek.

"Galiba biraz kalmıştı," dedi kadın ve onun peşinden mutfağa girdi. Erkeğin saçı hâlâ ıslaktı ve oturduğunda kadın parmaklarını onun saçında gezdirdi. Ona bir bira açtı, bir fincana da biraz kendine doldurdu. Erkek azar azar yudumlayarak, pencereden karanlık ormana bakarak oturdu.

"Adamlardan biri söyledi, bir karısı ve iki yetişkin çocuğu varmış," dedi.

"Şu Granger denen adama yazık olmuş," dedi kadın. "Evde olman güzel, ama böyle bir şeyin olmasından nefret ediyorum."

"Ben de çocuklardan bazılarına bunu söyledim. Eve gitmek güzel, dedim, ama Tanrım, böyle olmasından nefret ediyorum." Koltukta biraz kaydı. "Bilirsin, bence adamların çoğu çalışmaya devam ederdi, ama imalatha-

nedeki bazı çocuklar, o orada öylece yatarken çalışmayacaklarını söylediler." Birayı bitirip ayağa kalktı. "Sana söylüyorum, çalışmadıklarına memnunum," dedi.

"Ben de çalışmadığına memnunum," dedi kadın. "Bu akşam sen giderken içimde gerçekten tuhaf bir his vardı. Farları gördüğümde bunu düşünüyordum, içimdeki tuhaf hissi."

"Daha dün akşam yemekhanede fıkralar anlatıyordu. Granger iyi bir çocuktu. Hep gülerdi."

Kadın başını salladı. "Bir şey yemek istersen, bize yiyecek bir şeyler hazırlayayım."

"Aç değilim, ama bir şeyler yerim," dedi erkek.

Oturma odasında oturdular ve el ele tutuşup televizyon izlediler.

"Bu programların hiçbirini daha önce görmemiştim," dedi erkek.

Kadın, "İzlemek pek ilgimi çekmiyor artık," dedi. "İzlemeye değer bir şey bulamıyorsun. Cumartesi ve pazarları tamam. Ama hafta içi akşamları hiçbir şey yok."

Erkek bacaklarını gerdi ve arkasına yaslandı. "Biraz yorgunum," dedi. "Sanırım yatacağım."

Kadın, "Sanırım ben de bir banyo yapıp yatacağım," dedi. Parmaklarını onun saçında gezdirdi ve elini aşağı indirip yakasını düzeltti. "Belki bu gece biraz yaparız. Pek fırsat bulup yapamıyoruz." Öteki elini onun uyluğuna değdirdi, uzanıp onu öptü. "Ne düşünüyorsun bu konuda?"

"Kulağa güzel geliyor," dedi erkek. Ayağa kalkıp pencereye yürüdü. Dışarıdaki ağaçlara karşı, kadının onun arkasında ve biraz kenarda duran yansımasını görebiliyordu. "Tatlım, neden gidip banyonu yapmıyorsun, sonra da yatarız," dedi. Bir süre daha orada durup yağmurun pencereyi dövmesini izledi. Saatine baktı. Çalışıyor ol-

saydı, şimdi yemek zamanı olurdu. Yatak odasına gidip soyunmaya başladı.

Şortuyla oturma odasına dönüp yerden bir kitap aldı: *Best Loved Poems of the American People*[1]. Kadının üye olduğu kulüpten postayla geldiğini tahmin etti. Evde dolaşıp ışıkları söndürdü. Sonra yatak odasına geri döndü. Örtülerin altına girdi, kadının yastığını kendininkinin üstüne koydu ve kaz boynu lambayı, ışık sayfaların üzerine düşecek şekilde döndürdü. Kitabı ortasından açıp şiirlerin bazılarına bakmaya başladı. Sonra kitabı komodine koydu ve lambayı öteye, duvara doğru çevirdi. Bir sigara yaktı. Kollarını başının arkasına koydu ve yattığı yerden sigara içti. Dosdoğru karşıdaki duvara bakıyordu. Lambanın ışığı sıvadaki bütün minik çatlakları ve kabarıklıkları gösteriyordu. Bir köşede, tavana yakın, bir örümcek ağı vardı. Çatıya boşanan yağmuru duyabiliyordu.

Kadın küvette ayağa kalkıp kurulanmaya başladı. Erkeğin izlediğini fark edince, gülümseyip havluyu omzundan sarkıttı ve küvette küçük bir adım atıp poz verdi.

"Nasıl görünüyor?"

"Güzel," dedi erkek.

"Peki," dedi kadın.

"Ben senin hâlâ... bilirsin," dedi erkek.

"Öyleyim." Kadın kurulanmayı bitirdi ve havluyu küvetin yanına, yere bırakıp titizlikle üzerine bastı. Yanındaki ayna buğulanmıştı ve vücudunun kokusu erkeğe kadar gidiyordu. Kadın döndü ve kutuyu almak için bir rafa uzandı. Sonra kemerini beline geçirdi ve beyaz pedi ayarladı.[2] Erkeğe bakmaya çalıştı, gülümsemeye çalıştı.

1. (İng.) Amerikan Halkının En Sevdiği Şiirler. (Ç.N.)

2. Eskiden hijyenik pedler kendinden yapışkanlı değildi ve özel bir kemerle tutturulurdu. (Ç.N.)

Erkek sigarayı söndürüp yeniden kitabı aldı.

"Ne okuyorsun?" diye seslendi kadın.

"Bilmem. Saçma sapan bir şey," dedi erkek. Kitabın arkasını çevirip biyografileri gözden geçirmeye başladı.

Kadın ışığı söndürdü ve saçını fırçalayarak banyodan çıktı. "Sabah yine de gidecek misin?" dedi.

"Sanmam," dedi erkek.

Kadın, "Sevindim," dedi. "Geç saate kadar uyuruz, sonra da kalkıp mükellef bir kahvaltı yaparız."

Erkek uzanıp bir sigara daha aldı.

Kadın fırçayı bir çekmeceye koydu ve başka bir çekmeceyi açıp bir gecelik çıkardı.

"Bana bunu alışını hatırlıyor musun?" dedi.

Erkek karşılık olarak ona baktı.

Kadın yatağın erkeğe ait olan tarafına girdi. Bir süre sessizce yattılar, erkek sigarasını içti ve bitince başını salladı, kadın da onu söndürdü. Erkek kadına uzandı, omzundan öptü ve ışığı söndürdü. "Biliyorsun," dedi, tekrar sırtüstü yatarak, "sanırım buradan gitmek istiyorum. Başka bir yere gitmek." Kadın ona sokulup bacağını onunkilerin arasına soktu. Karşılıklı yan yattılar, dudakları neredeyse birbirine değiyordu. Erkek, nefesinin onunki kadar temiz kokup kokmadığını merak etti. "Sadece gitmek istiyorum," dedi. "Uzun zamandır buradayız. Eve dönüp ailemi görmek istiyorum. Ya da belki Oregon'a gidebiliriz. Oralar güzeldir."

"Eğer istediğin buysa," dedi kadın.

"Sanırım öyle," dedi erkek. "Gidilecek çok yer var."

Kadın biraz kıpırdadı ve onun elini tutup göğsüne koydu. Sonra ağzını açtı ve öteki eliyle onun başını aşağı çekerek onu öptü. Yavaşça yatakta milim milim ilerleyip onun başını nazikçe göğsüne indirdi. Erkek, meme ucunu ağzına aldı. Onu ne kadar sevdiğini ya da sevip sevmediğini düşünmeye çalıştı. Onun nefesini duyabiliyor-

du, ama yağmuru da duyabiliyordu. Böyle yattılar.

Kadın, "Eğer istemiyorsan, sorun değil," dedi.

"Ondan değil," dedi erkek, neyi kastettiğini bilmeden.

Kadının uyuduğundan emin olunca onu bıraktı ve kendi tarafına döndü. Reno'yu düşünmeye çalıştı. Kumar makinelerini, zarların tıkırtısını ve ışıkların altında dönerken nasıl göründüğünü düşünmeye çalıştı. Rulet topunun parlak çarka sürterken çıkardığı sesi duymaya çalıştı. Dikkatini çarka yoğunlaştırmaya çalıştı. Baktı, baktı; dinledi, dinledi; dişlilerin ve mekanizmanın yavaşladığını, durduğunu duydu.

Yataktan kalkıp pencereye gitti. Dışarısı karanlıktı, hiçbir şey göremiyordu, yağmuru bile. Ama onu duyabiliyordu, çatıdan aşağı dökülmesini ve pencerenin altında birikmesini. Evin dört bir yanında duyabiliyordu onu. Parmağını camdaki sızıntıda gezdirdi.

Yatağa geri dönünce, kadına sokulup elini onun kalçasına koydu. "Tatlım, uyan," diye fısıldadı. Ama kadın omuz silkmekle yetindi ve öteye, kendi tarafına kaydı. Uyumaya devam etti. "Uyan," diye fısıldadı erkek. "Dışarıda bir ses duydum."

BUNA NE DERSİN?

Şehirden kaçışını renklendirmiş olan bütün iyimserlik gitmiş, ilk günün akşamı, sıra sıra karanlık sekoya ağaçları arasından arabayla kuzeye doğru giderlerken kaybolmuştu. Engebeli çayırlık arazi, inekler, Batı Washington'ın ıssız çiftlik evleri ona hiçbir şey sunmuyor gibiydi, gerçekten istediği hiçbir şey. Farklı bir şey beklemişti. Artan bir umutsuzluk ve öfke hissiyle arabayı sürmeye devam etti.

Yolun izin verdiği ölçüde, hızı ellide tuttu. Alnında ve üstdudağının üzerinde ter birikmişti ve etraflarını saran havada keskin, sert bir yonca kokusu vardı. Arazi değişmeye başladı; otoyol birden alçaldı, bir yeraltı kanalından geçti, yeniden yükseldi, sonra da asfalt sona erdi ve arabayı toprak bir köy yolunda kullanmaya başladı, arkalarından şaşırtıcı bir toz bulutu çıkıyordu. Birkaç akçaağacın arasına gömülmüş bir evin çok eskiden kalma, yanmış temelinin yanından geçerlerken, Emily koyu renk gözlüğünü çıkarıp öne doğru eğildi, gözlerini dikip baktı.

"Yaşlı Owen'ın evi *bu* işte," dedi. "O ve babam arkadaştılar. Tavanarasında imbiği vardı ve yük arabası atlarından oluşan büyük bir ekiple bütün panayırlara katılırdı. Ben on yaşlarındayken apandisi patlayıp öldü. Ev bir yıl sonra Noel'de yandı. Ondan sonra Bremerton'a taşındılar."

"Öyle mi?" dedi erkek. "Noel'de demek." Sonra, "Buradan sağa mı, sola mı dönüyorum? Emily? Sağa mı, sola mı?"

"Sola," dedi kadın. "Sola."

Gözlüğünü taktı, bir an sonra yine çıkardı. "Bu yoldan ayrılma, Harry, başka bir kavşağa geleceksin. Sonra sağa. Oradan biraz ileride." Sürekli sigara içiyordu, sigara üstüne sigara; temizlenmiş tarlalara, bir başına duran köknar sıralarına, fırtınayı atlatmış tek tük eve bakarken sessizdi.

Harry vites küçülttü, sağa döndü. Yol kademe kademe alçalıp hafif ağaçlıklı bir vadiye dönüşmeye başladı. Ta ileride, Kanada olduğunu tahmin ediyordu, bir dağ silsilesi ve o dağların arkasında daha karanlık, daha da yüksek bir silsile görebiliyordu.

"Şurada küçük bir yol var," dedi Emily, "en sonda. O yol."

Harry dikkatle döndü ve tekerlek izleriyle dolu yoldan yavaşça ilerledi, evin ilk belirtisini görmeyi bekledi. Emily yanında oturuyordu, gergin olduğu belliydi, yine sigara içiyor, o da evin ilk görüneceği anı bekliyordu. Alçak, karmakarışık dallar ön cama vurunca erkek gözlerini kırpıştırdı. Kadın hafifçe öne eğilip elini onun bacağına değdirdi. "Evet," dedi. Harry neredeyse duracak kadar yavaşladı, solundaki yüksek otlardan çıkan bir su akıntısının oluşturduğu minik, berrak bir birikintiden geçti, sonra bir kızılcık kümesinin içine girdi, küçük yol yukarı tırmanırken bunlar arabayı boylu boyunca yalayıp çizdi. "İşte burası," dedi kadın, elini onun bacağından çekerek.

İlk kararsız bakıştan sonra, Harry gözünü yoldan ayırmadı. Arabayı ön kapının yakınında durdurduktan sonra yine eve baktı. Sonra dudaklarını yaladı, kadına döndü ve gülümsemeye çalıştı.

"Eh, geldik," dedi.

Kadın ona bakıyordu, eve hiç bakmıyordu.

Harry hep şehirlerde yaşamıştı, son üç yıldır San Francisco'da, ondan önce de Los Angeles, Chicago ve New York'ta. Ama uzun süre taşraya taşınmak istemişti, taşrada bir yere. İlk başta, nereye gitmek istediğinden pek emin değildi; tek bildiği, şehirden ayrılıp yeni baştan başlamaya çalışmak istediğiydi. Aklında daha basit bir yaşam vardı, sadece temel şeyler, diyordu. Otuz iki yaşındaydı ve bir yönden yazardı, ama aynı zamanda aktör ve müzisyendi. Saksafon çalıyor, ara sıra Bay City Players'la konserler veriyordu ve ilk romanını yazmaktaydı. Romanı New York'ta yaşadığı dönemden beri yazıyordu. Mart ayının soğuk ve kasvetli bir pazar öğleden sonrası, yine bir değişiklikten, taşrada bir yerde daha dürüst bir yaşamdan söz etmeye başladığında, kadın, ilk başta şaka olsun diye, babasının Washington'ın kuzeybatı kesimindeki terk edilmiş evinden söz etmişti.

"Tanrım," demişti Harry, "sence sakıncası yok mu? Basit bir yaşam sürmenin, demek istiyorum? Böyle taşrada yaşamanın?"

"Ben orada doğdum," dedi Emily, gülerek. "Hatırladın mı? Taşrada yaşadım. Sorun değil. Avantajları var. Yine orada yaşayabilirim. Gerçi seni bilmiyorum, Harry. Senin için iyi olup olmayacağını bilmiyorum."

Kadın ona bakıp duruyordu, ciddileşmişti. Erkek son zamanlarda onun hep kendisine baktığını hissediyordu.

"Pişman olmaz mısın?" dedi. "Buradaki şeylerden vazgeçtiğine?"

"Fazla bir şeyden vazgeçiyor olmam, değil mi, Harry?" Omuz silkti. "Ama bu fikri desteklemeyeceğim, Harry."

"Orada resim yapabilir misin?" diye sordu Harry.

"Her yerde resim yapabilirim," dedi Emily. "Üstelik

Bellingham var," dedi. "Orada bir yüksekokul var. Ya da Vancouver veya Seattle." Kadın onu izlemeyi sürdürdü. Bir erkekle kadının yarı tamamlanmış, loş bir portresinin önünde bir taburede oturuyor ve iki resim fırçasını elinde evirip çeviriyordu.

Üç ay önceydi bu. Bu konuyu sürekli konuşmuşlardı, şimdi de buradaydılar.

Erkek ön kapının yakınındaki duvarlara hafifçe vurdu. "Sağlam. Sağlam bir temel. Sağlam bir temelin varsa, en önemlisi budur." Kadına bakmaktan kaçındı. Kadın kurnazdı ve onun gözlerinden bir şeyler okumuş olabilirdi.

"Fazla bir şey beklememeni sana söyledim," dedi Emily.

"Evet, söyledin. Çok net hatırlıyorum," dedi Harry, hâlâ ona bakmayarak. Çıplak tahtaya parmak boğumlarıyla bir kere daha vurdu ve kadının yanına gitti. Nemli öğle sonrası sıcağında kolları sıvanmıştı, ayağında da beyaz kot pantolon ve sandaletler vardı. "Ortalık sakin, değil mi?"

"Şehirden çok farklı."

"Tanrım, evet... Burası sevimli de." Gülümsemeye çalıştı. "Biraz işi var, o kadar. Biraz iş. Kalmak istersek güzel bir yer olur. Komşular da bizi rahatsız etmez zaten."

"Ben küçük bir kızken burada komşularımız vardı," dedi Emily. "Onları görmek için arabaya binmen gerekirdi, ama komşuydular işte."

Kapı eğik açılıyordu. Üst menteşe gevşekti: Pek önemli olmadığı kanısına vardı Harry. Yavaşça odadan odaya gezdiler. Erkek hayal kırıklığını örtbas etmeye çalıştı. İki kere duvarlara vurup, "Sağlam," dedi. Ya da, "Artık bunun gibi evler yapmıyorlar. Böyle bir evle çok şey yapabilirsin."

Kadın büyük bir odanın önünde durup derin bir nefes aldı.

"Seninki mi?"

Kadın hayır anlamına başını salladı.

"İhtiyacımız olan mobilyayı Elsie Teyzen'den alabilir miyiz?"

"Evet, neye ihtiyacımız olursa," dedi Emily. "Yani, eğer istediğimiz burada kalmaksa. Israr etmiyorum. Geri dönmek için çok geç değil. Hiçbir şey kaybetmiş olmayız."

Mutfakta bir odun sobası ve duvara dayalı bir şilte buldular. Oturma odasına dönünce, Harry etrafına bakıp, "Şöminesi olduğunu sanıyordum," dedi.

"Şöminesi olduğunu hiç söylemedim."

"Nedense olduğu izlenimine kapıldım... Baca çıkışı da yok," dedi bir an sonra. Ardından: "Elektrik yok!"

"Tuvalet de yok," dedi Emily.

Harry dudaklarını ıslattı. "Eh," dedi, köşedeki bir şeyi incelemek için öte yana dönerek, "sanırım şu odalardan birine küvet filan taktırabilir ve tesisat işini yapacak birini tutabiliriz. Ama elektrik başka bir şey, değil mi? Yani, bütün bunlarla yüzleşelim. Sırayla gidelim, tamam mı? Sence de öyle değil mi? Hiçbirinin moralimizi bozmasına izin vermeyelim, tamam mı?"

"Sessiz olur musun?" dedi Emily.

Dönüp dışarı çıktı.

Harry bir dakika sonra basamakları atlayarak inip havayı içine çekti ve ikisi de birer sigara yaktı. Bir karga sürüsü çayırın uzak ucundan havalandı, yavaşça ve sessizce uçup ormana girdi. Ambara doğru yürüdüler, durup kurumuş elma ağaçlarını incelediler. Erkek küçük, kuru dallardan birini kopardı, ellerinin arasında evirip çevirirken kadın onun yanında durup sigara içti. Huzurlu, az çok çekici bir kırsal bölgeydi ve Harry kalıcı, gerçekten kalıcı bir şeyin ona ait olabileceğini hissetmenin hoş olduğunu düşündü. Küçük meyve bahçesine birden sevgi duydu.

"Bunlar yine meyve verir," dedi. "Sadece suya ve biraz bakıma ihtiyacı var, o kadar." Kendisini evden bir örgü sepetle çıkarken ve sabah çiyinden hâlâ ıslak, kocaman kırmızı elmaları koparırken görebiliyordu, bu fikrin ona çekici geldiğini anladı.

Ambara yaklaştıklarında biraz cesaretlendiğini hissetti. Kapıya çivilenmiş eski izin levhalarını şöyle bir gözden geçirdi. Washington eyaletinin yeşil, sarı, beyaz levhaları, artık paslanmış, 1922-23-24-25-26-27-28-29-34-36-37-40-41-1949; sıralamasının bir şifreyi açığa vurabileceğini düşünüyormuşçasına tarihleri inceledi. Tahta sürgüyü açtı, ağır kapıyı çekip itti, sonunda kapı savrularak açıldı. İçerinin havasının alışılmadık bir kokusu vardı. Ama o bunun nahoş bir koku olmadığını düşündü.

"Kışın burada çok yağmur yağar," dedi Emily. "Haziranda hiç bu kadar sıcak olduğunu hatırlamıyorum." Güneş ışığı tavandaki çatlaklardan içeri sızıyordu. "Bir keresinde babam av mevsimi değilken geyik avlamıştı. Ben yaklaşık –bilmiyorum– sekiz-dokuz yaşlarındaydım, o civarlarda." Harry bir çiviye asılı eski bir koşum takımına bakmak için kapının yakınında durunca kadın ona döndü. "Babam geyikle birlikte burada, ambardayken, av bekçisi arabasıyla avluya girdi. Ortalık karanlıktı. Annem babama bakmam için beni buraya yolladı ve iriyarı, tıknaz, şapkalı bir adam olan av bekçisi beni takip etti. Babamın elinde bir lamba vardı, tam o sırada samanlıktan iniyordu. O ve av bekçisi birkaç dakika konuştular. Geyik orada asılıydı, ama av bekçisi bir şey söylemedi. Babama çiğnemesi için tütün ikram etti, ama babam reddetti, hiçbir zaman sevmemişti ve o gün bile almadı. Sonra av bekçisi benim kulağımı çekip gitti. Ama bunların hiçbirini düşünmek istemiyorum," diye ekledi çabucak. "Böyle şeyleri yıllardır düşünmedim. Kıyaslama yapmak istemiyorum," dedi. "Hayır," dedi. Bir adım geri

gitti, başını iki yana salladı. "Ağlamayacağım. Kulağa melodramatik ve aptalca geldiğini biliyorum, kulağa melodramatik ve aptalca geldiğim için üzgünüm. Ama gerçek şu ki, Harry..." Yine başını iki yana salladı. "Bilmiyorum. Belki de buraya geri gelmek bir hataydı. Hayal kırıklığına uğradığını hissedebiliyorum."

"Bilemezsin," dedi Harry.

"Evet, doğru, bilemem," dedi Emily. "Ve üzgünüm, gerçekten niyetim seni şu ya da bu yönde etkilemeye çalışmak değil. Ama kalmak istediğini sanmıyorum. İstiyor musun?"

Erkek omuz silkti.

Bir sigara çıkardı. Kadın sigarayı ondan alıp tuttu, kibrit bekledi, kibritin üzerinde göz göze gelmeyi bekledi.

"Ben küçükken," diye devam etti Emily, "büyüyünce sirke katılmak isterdim. Hemşire ya da öğretmen olmak istemezdim. Ya da ressam. O zamanlar ressam olmak istemezdim. İp Cambazı Emily Horner olmak isterdim. Benim için büyük bir şeydi. Burada, ambarda, çatı kirişlerinde yürüyerek alıştırma yapardım. Şu yukarıdaki büyük çatı kirişi, onda yüzlerce kez yürüdüm." Başka bir şey söylemeye başladı, ama sigarasını püfürdetti ve topuğunun altına koydu, dikkatle toprağın içine gömdü.

Harry ambarın dışında bir kuşun öttüğünü duyabiliyordu, sonra da yukarıdaki samanlıkta tahtaların üzerinde bir koşuşma sesi duydu. Kadın onun yanından geçip ışığa çıktı ve yüksek otların içinden yavaşça geçerek eve doğru yürüdü.

"Ne yapacağız Emily?" diye seslendi Harry arkasından.

Kadın durdu ve erkek onun yanına geldi.

"Hayatta kalacağız," dedi Emily. Sonra başını iki yana sallayıp belli belirsiz gülümsedi. Onun koluna dokundu. "Tanrım, sanırım zor bir durumdayız, değil mi? Ama bütün söyleyebileceğim bu Harry."

"Karar vermemiz gerek," dedi Harry, neyi kastettiğini pek bilmeyerek.

"Sen karar ver Harry, eğer hâlâ vermediysen. Bu senin kararın. Eğer karar vermeni kolaylaştıracaksa, ben olsam hemen geri dönerdim. Bir-iki gün Elsie Teyze'nin yanında kalır, sonra da geri döneriz. Tamam mı? Bana bir sigara verir misin? Eve çıkıyorum."

Erkek bunun üzerine ona yaklaştı ve kucaklaşabileceklerini düşündü. Bunu istedi. Ama kadın kıpırdamadı; sabit bakışlarla ona bakmakla yetindi, o da işaretparmağıyla kadının burnuna dokunup, "Biraz sonra görüşürüz," dedi.

Kadının gidişini izledi. Saatine baktı, döndü ve çayırlık araziden yavaşça yürüyerek ormana doğru gitti. Otlar dizlerine geliyordu. Ormana girmeden hemen önce, otların seyrelmeye başladığı yerde, bir tür patika buldu. Koyu renk gözlüğünün altındaki burun kemerini ovuşturdu, dönüp evle ambara baktı ve yola devam etti, yavaşça. Bir sivrisinek bulutu o yürürken başıyla birlikte hareket ediyordu.

Durup bir sigara yaktı. Sivrisinekleri kovaladı. Yeniden dönüp baktı, ama artık evi ya da ambarı göremiyordu. Orada sigara içerek durdu, otların içinde, ağaçların içinde ve daha geride bulunan ağaçlardaki gölgelerin içinde yatan sessizliği hissetmeye başladı. Özlemini çekmiş olduğu şey bu değil miydi? Oturacak bir yer arayarak, yürümeye devam etti.

Bir sigara daha yaktı ve bir ağaca yaslandı. Bacaklarının arasındaki yumuşak topraktan tahta parçacıkları topladı. Sigaradan bir nefes çekti. Arabanın arka koltuğundaki eşyaların tepesinde, Ghelderode'un oyunlarının olduğu bir cildin durduğunu hatırladı, sonra da o sabah içinden geçtikleri bazı küçük kasabaları anımsadı: Fern-

dale, Lynden, Custer. Nooksack. Birden, mutfaktaki şilteyi anımsadı. Kendisini korkuttuğunu anladı. Emily'yi ambardaki büyük çatı kirişinde yürürken hayal etmeye çalıştı. Ama bu da onu korkuttu. Sigaradan bir nefes çekti.

Gerçekten çok dingin hissediyordu, her şey düşünüldüğünde. Burada kalmayacaktı, bunu biliyordu, ama bunu bilmek artık onu üzmüyordu. Kendini bu kadar iyi bilmekten memnundu. İyi olacağına karar verdi. Daha otuz iki yaşındaydı. O kadar da yaşlı değildi. Şu an için zor bir durumdaydı. Bunu itiraf edebilirdi. Her şeye rağmen, diye düşündü, hayat böyle, öyle değil mi? Sigarayı söndürdü. Kısa bir süre sonra bir tane daha yaktı.

Evin bir köşesini dönerken, Emily'nin perende attığını gördü. Emily ayaklarını yumuşak bir biçimde vurarak, hafifçe çömelmiş halde, yere indi ve o sırada Harry'yi gördü.

"Hey!" diye bağırdı, vakur bir tavırla sırıtarak.

Ayaklarının ucuna kalktı, kollarını iki yana açıp başının üzerine kaldırdı, sonra da öne doğru atıldı. Erkek izlerken iki perende daha attı, sonra da, "*Buna* ne dersin!" diye seslendi. Yumuşak bir biçimde ellerinin üstüne indi ve dengesini sağlayarak titrek, kararsız hareketlerle ona doğru gitmeye başladı. Yüzü kıpkırmızı, bluzu çenesinden sarkarak, bacakları deli gibi sallanarak, ona doğru ilerledi. "Karar verdin mi?" dedi, nefes nefese.

Harry başını salladı.

"Evet?" dedi Emily. Kendini omzunun üstüne bırakıp sırtüstü yuvarlandı, göğüslerini açmak ister gibi bir koluyla gözlerini güneşe karşı örttü.

"Harry," dedi.

Erkek son kibritiyle bir sigara yakmak için uzanırken elleri titremeye başladı. Kibrit söndü, elinde boş kibrit

kutusu ve sigarayla öylece durdu, parlak çayırın sonundaki geniş ağaçlık alana gözlerini dikti.

"Harry, birbirimizi sevmemiz gerek," dedi Emily. "Birbirimizi sevmemiz gerekecek," dedi.

BİSİKLETLER, KASLAR, SİGARALAR

Evan Hamilton sigarayı bırakalı iki gün olmuştu ve iki gün boyunca söylediği ve düşündüğü her şey bir şekilde sigarayı çağrıştırıyor gibi geliyordu ona. Mutfak ışığının altında ellerine baktı. Parmak boğumlarını ve parmaklarını kokladı.

"Kokusunu alabiliyorum," dedi.

"Biliyorum. Sanki terle cildinden çıkıyor gibi," dedi Ann Hamilton. "Ben bıraktıktan sonra üç gün boyunca üzerimde kokusunu alabiliyordum. Banyodan çıkarken bile. İğrençti." Akşam yemeği için sofraya tabak koyuyordu. "Çok üzgünüm, canım. Neler yaşadığını biliyorum. Ama eğer teselli olacaksa, ikinci gün her zaman en zorudur. Üçüncü gün de zordur tabii, ama o günden itibaren, o kadar süre dişini sıkabilirsen, en zor kısmını geçmiş olursun. Ama bırakma konusunu ciddiye aldığın için ne kadar mutlu olduğumu sana anlatamam." Onun koluna dokundu. "Şimdi, eğer Roger'ı çağırırsan, yemek yeriz."

Hamilton ön kapıyı açtı. Hava çoktan kararmıştı. Kasım başıydı, günler kısa ve serindi. Daha önce hiç görmediği, yaşça büyük bir çocuk, garaj yolunda küçük, tam donanımlı bir bisikletin üstünde oturuyordu. Çocuk öne doğru eğilip seleden biraz kalktı, ayakkabılarının uçları kaldırıma değiyor ve onu dik tutuyordu.

"Mr. Hamilton siz misiniz?" dedi çocuk.

"Evet, benim," dedi Hamilton. "Ne var? Roger mı?"

"Sanırım Roger benim evimde annemle konuşuyor. Kip orada, bir de Gary Berman denen şu çocuk. Kardeşimin bisikletiyle ilgili. Emin değilim," dedi çocuk, gidonun tutma yerlerini döndürerek, "ama annem gelip sizi almamı istedi. Roger'ın anne babasından birini."

"Peki, o iyi mi?" dedi Hamilton. "Evet, tabii, hemen geliyorum."

Ayakkabılarını giymek için eve girdi.

"Onu buldun mu?" dedi Ann Hamilton.

"Başı belada," diye cevap verdi Hamilton. "Bir bisiklet yüzünden. Çocuğun biri –adını duyamadım– dışarıda. Birimizin onunla evine gitmesini istiyor."

"İyi miymiş?" dedi Ann Hamilton ve önlüğünü çıkardı.

"Elbette, iyiymiş." Hamilton ona bakıp başını iki yana salladı. "Altı üstü çocukça bir tartışma gibi geliyor kulağa, çocuğun annesi de işin içine karışmış."

"Benim gitmemi ister misin?" diye sordu Ann Hamilton.

Erkek bir an düşündü. "Evet, senin gitmeni tercih ederim, ama ben gideceğim. Biz dönene kadar yemeği hazır tut. Uzun sürmez."

"Hava kararddıktan sonra dışarıda olmasından hoşlanmıyorum," dedi Ann Hamilton. "Hoşlanmıyorum."

Çocuk bisikletinin üstünde oturuyor, şimdi de el freniyle oynuyordu.

"Ne kadar uzak?" dedi Hamilton, kaldırımda ilerlemeye başladıklarında.

"Arbuckle Court'ta," diye cevap verdi çocuk; Hamilton ona bakınca da, çocuk ekledi: "Uzak değil. Buradan iki blok kadar."

"Sorun neymiş?" diye sordu Hamilton.

"Emin değilim. Hepsini anlamadım. O, Kip ve şu Gary Berman biz tatildeyken kardeşimin bisikletini kullanmışlar ve sanırım kırmışlar. Kasıtlı olarak. Ama bilmiyorum. Neyse, konuştukları konu bu. Kardeşim bisikletini bulamıyor ve en son onlar almış, Kip ile Roger. Annem bisikletin nerede olduğunu öğrenmeye çalışıyor."

"Kip'i tanıyorum," dedi Hamilton. "Şu öteki çocuk kim?"

"Gary Berman. Sanırım mahallede yeni. Babası eve varır varmaz gelecek."

Bir köşeyi döndüler. Çocuk aynı tempoda, hafifçe önden gidiyordu. Hamilton bir meyve bahçesi gördü, sonra da bir köşeyi daha dönüp bir çıkmaz sokağa geldiler. Bu sokağın varlığından habersizdi ve burada yaşayanların hiçbirini tanımayacağından emindi. Etrafındaki yabancı evlere baktı ve oğlunun kişisel yaşamının geniş yelpazesi onu etkiledi.

Çocuk bir garaj yoluna sapıp bisikletten indi ve onu eve dayadı. Sokak kapısını açtı, Hamilton onun peşinden oturma odasından geçip mutfağa girdi, oğlunun masanın bir tarafında Kip Hollister ve başka bir çocukla birlikte oturduğunu gördü. Hamilton, Roger'a dikkatle baktı, sonra da masanın başındaki tombul, esmer kadına döndü.

"Siz Roger'ın babası mısınız?" dedi kadın ona.

"Evet, adım Evan Hamilton. İyi akşamlar."

"Ben Mrs. Miller, Gilbert'ın annesiyim," dedi kadın. "Sizi buraya çağırdığım için kusura bakmayın, ama bir sorunumuz var."

Hamilton masanın öbür ucundaki sandalyeye oturup etrafına baktı. Dokuz-on yaşlarında bir çocuk, Hamilton'ın tahminine göre bisikleti kaybolan çocuk, kadının yanında oturuyordu. On dört yaşlarında başka bir çocuk kurutmalığın üstüne oturmuş, bacaklarını sallıyor

ve telefonla konuşan başka bir çocuğu izliyordu. Az önce hattın öbür ucundan kendisine söylenen bir şeye muzip muzip sırıtan çocuk, elinde sigarayla lavaboya uzandı. Hamilton sigaranın bir bardak suyun içinde cızırdayarak sönüşünü duydu. Kendisini getiren oğlan buzdolabına yaslanıp kollarını kavuşturdu.

"Kip'in annesiyle babasından birini getirdin mi?" dedi kadın çocuğa.

"Kız kardeşi alışverişte olduklarını söyledi. Gary Berman'ın evine gittim, babası birkaç dakika içinde burada olacak. Adresi bıraktım."

"Mr. Hamilton," dedi kadın, "ne olduğunu size anlatayım. Geçen ay tatildeydik ve Kip gazete dağıtımında Roger kendisine yardım edebilsin diye Gilbert'ın bisikletini ödünç almak istedi. Roger'ın bisikletinin lastiği mi patlamış ne. Eh, anlaşılan..."

"Gary beni boğuyordu baba," dedi Roger.

"Ne?" dedi Hamilton, oğluna dikkatle bakarak.

"Beni boğuyordu. İz kaldı." Oğlu boynunu göstermek için tişörtünün yakasını aşağı çekti.

"Garajdalarmış," diye devam etti kadın. "Ne yaptıklarını bilmiyordum, ta ki büyük oğlum Curt gidip bakana kadar."

"O başlattı!" dedi Gary Berman, Hamilton'a. "Bana hıyar dedi." Gary Berman ön kapıya doğru baktı.

"Sanırım bisikletim altmış dolar eder çocuklar," dedi Gilbert adlı oğlan. "Bana parasını ödeyebilirsiniz."

"Sen karışma Gilbert," dedi kadın ona.

Hamilton bir soluk aldı. "Devam edin," dedi.

"Eh, anlaşılan, Kip ile Roger, Kip'in gazeteleri dağıtmasına yardım etmek için Gilbert'ın bisikletini kullanmışlar, sonra da ikisi, bir de Gary, söylediklerine göre, sırayla yuvarlamışlar."

"*Yuvarlamışlar* da ne demek?" dedi Hamilton.

"Yuvarlamışlar," dedi kadın. "Sokaktan aşağı itip devirmişler. Sonra, şu da var ki –bunu birkaç dakika önce itiraf ettiler– Kip ile Roger onu okula götürüp bir kale direğine fırlatmışlar."

"Bu doğru mu Roger?" dedi Hamilton, yine oğluna bakarak.

"Kısmen doğru baba," dedi Roger, başını eğip parmağını masaya sürterek. "Ama onu sadece birer kez yuvarladık. Kip yaptı, sonra Gary, sonra da ben yaptım."

"Birer kez çok fazla," dedi Hamilton. "Birer kez, defalarca bir demek, Roger. Beni şaşırttın ve hayal kırıklığına uğrattın. Sen de Kip," dedi Hamilton.

"Ama bakın," dedi kadın, "birisi bu akşam küçük bir yalan söylüyor ya da bütün bildiklerini anlatmıyor, çünkü gerçek şu ki bisiklet hâlâ kayıp."

Mutfaktaki yaşça büyük çocuklar, hâlâ telefonla konuşan çocuğa güldüler ve onunla dalga geçtiler.

"Bisikletin nerede olduğunu bilmiyoruz, Mrs. Miller," dedi Kip adlı çocuk. "Size söyledik zaten. Onu son kez, ben ve Roger okuldan sonra onu benim evime götürdüğümüzde gördük. Yani, sondan bir önceydi bu. En son kez, ertesi sabah benim onu buraya geri getirip evin arkasına park edişimdi." Başını iki yana salladı. "Nerede olduğunu bilmiyoruz," dedi çocuk.

"Altmış dolar," dedi Gilbert adlı çocuk Kip adlı çocuğa. "Bana haftada beş dolar ödeyerek borcunu kapatabilirsin."

"Gilbert, seni uyarıyorum," dedi kadın. "Bakın," diye devam etti kadın, kaşlarını çatarak, "*buradan* kaybolduğunu *iddia ediyorlar*, evin arkasından. Ama bu akşam pek de dürüst davranmamışlarken, onlara nasıl inanabiliriz?"

"Gerçeği anlattık," dedi Roger. "Her şeyi."

Gilbert sandalyesinde arkasına yaslanıp Hamilton'ın oğluna bakarak başını iki yana salladı.

Kapı zili çaldı ve kurutmalığın üstündeki oğlan aşağı atlayıp oturma odasına gitti.

Omuzları dik, asker tıraşlı ve keskin gri gözlü bir adam konuşmadan mutfağa girdi. Kadına bir bakış atıp Gary Berman'ın sandalyesinin arkasına geçti.

"Siz Mr. Berman olmalısınız," dedi kadın. "Tanıştığımıza sevindim. Ben Gilbert'ın annesiyim, bu da Mr. Hamilton, Roger'ın babası."

Adam başını eğerek Hamilton'u selamladı, ama elini uzatmadı.

"Bütün bunlar ne demek oluyor?" dedi Berman oğluna.

Masadaki çocuklar hep bir ağızdan konuşmaya başladılar.

"Susun!" dedi Berman. "Ben Gary'yle konuşuyorum. Sıra size de gelecek."

Çocuk olayı kendi açısından anlatmaya başladı. Babası dikkatle dinledi, ara sıra gözlerini kısıp diğer iki çocuğu inceledi.

Gary Berman sözlerini bitirdiğinde, kadın, "Bu işin kökenine inmek istiyorum," dedi. "Hiçbirini suçlamıyorum, anlıyor musunuz, Mr. Hamilton, Mr. Berman, sadece bu işin kökenine inmek istiyorum." Sabit bakışlarla Roger ve Kip'e baktı, onlar da Gary Berman'a bakarak başlarını iki yana salladılar.

"Doğru değil Gary," dedi Roger.

"Baba, seninle özel konuşabilir miyim?" dedi Gary Berman.

"Gidelim," dedi adam ve oturma odasına yürüdüler.

Hamilton onların gidişini izledi. İçinden bir ses onları, bu gizliliği durdurması gerektiğini söylüyordu. Avuç içleri ıslaktı, gömlek cebine uzanıp bir sigara çıkardı. Sonra, derin derin soluk alarak, elinin tersini burnunun altından geçirdi ve şöyle dedi: "Roger, bu konu hakkında,

söylediklerinden başka bir şey biliyor musun? Gilbert'ın bisikletinin nerede olduğunu biliyor musun?"

"Hayır, bilmiyorum," dedi çocuk. "Yemin ederim."

"Bisikleti en son ne zaman gördün?" dedi Hamilton.

"Okuldan eve getirip Kip'in evinde bıraktığımızda."

"Kip," dedi Hamilton, "Gilbert'ın bisikletinin şimdi nerede olduğunu biliyor musun?"

"Yemin ederim, ben de bilmiyorum," diye cevap verdi çocuk. "Okula götürdüğümüzün ertesi sabahı geri getirdim ve garajın arkasına park ettim."

"*Evin* arkasına bıraktığını söylediğini sanıyordum," dedi kadın çabucak.

"Evi kastettim! Kastettiğim bu," dedi çocuk.

"Başka bir gün bisiklete binmek için buraya geri geldin mi?" diye sordu kadın, öne doğru eğilerek.

"Hayır, gelmedim," diye cevap verdi Kip.

"Kip?" dedi kadın.

"Gelmedim! Nerede olduğunu bilmiyorum!" diye bağırdı çocuk.

Kadın omuzlarını kaldırıp indirdi. "Kime ya da neye inanacağınızı nereden bileceksiniz?" dedi Hamilton'a. "Tek bildiğim, Gilbert'ın bisikleti kayıp."

Gary Berman'la babası mutfağa döndüler.

"Yuvarlamak Roger'ın fikriydi," dedi Gary Berman.

"Seninkiydi!" dedi Roger, sandalyesinden kalkarak. "Sen istedin! Sonra meyve bahçesine götürüp sökmek istedin!"

"Kapa çeneni!" dedi Berman, Roger'a. "Seninle konuşulduğunda konuşabilirsin, genç adam, daha önce değil. Gary, ben bu işi hallederim, birkaç hayta yüzünden akşam akşam zorla evden çıkarıldım! Şimdi, eğer ikinizden birisi," dedi Berman, önce Kip'e, sonra Roger'a bakarak, "bu çocuğun bisikletinin nerede olduğunu biliyorsa,

konuşmaya başlamanızı tavsiye ederim."

"Bence çizgiyi aşıyorsunuz," dedi Hamilton.

"Ne?" dedi Berman, alnı kararak. "Bence sen kendi işine baksan daha iyi olur!"

"Gidelim Roger," dedi Hamilton, ayağa kalkarak. "Kip, ister gel ister kal." Kadına döndü. "Bu akşam başka ne yapabiliriz, bilmiyorum. Bu konuyu Roger'la enine boyuna konuşmak niyetindeyim, ama Roger bisikletin hırpalanmasına yardım ettiği için bir tazmin gereği doğduğunu hissedersem, iş o noktaya gelirse üçte birini ödeyebilir."

"Ne diyeceğimi bilmiyorum," diye karşılık verdi kadın, Hamilton'ın peşinden oturma odasından geçerek. "Gilbert'ın babasıyla konuşurum, şimdi şehir dışında. Bakarız. Muhtemelen nihayetinde bunlardan biri, ama babasıyla konuşurum."

Çocuklar önüne geçip verandaya çıkabilsinler diye Hamilton kenara çekildi ve arkasından Gary Berman'ın şöyle dediğini duydu: "Bana pislik dedi, baba."

Hamilton, Berman'ın, "Öyle dedi ha?" dediğini duydu. "Eh, pislik olan o. Tam bir pisliğe benziyor."

Hamilton dönüp, "Bence bu akşam burada cidden çizgiyi aştınız, Mr. Berman," dedi. "Neden kendinizi kontrol etmiyorsunuz?"

"Ben de sana bu işe karışmamanı söyledim!" dedi Berman.

"Sen eve git Roger," dedi Hamilton, dudaklarını hafifçe ıslatarak. "Ciddiyim," dedi, "yola düş!" Roger ile Kip kaldırıma çıktılar. Hamilton kapı eşiğinde durdu ve oğluyla birlikte oturma odasını bir uçtan öbür uca geçmekte olan Berman'a baktı.

"Mr. Hamilton," diye söze başladı kadın gergin bir tavırla, ama sözünü bitirmedi.

"Ne istiyorsun?" dedi Berman, Hamilton'a. "Dikkatli ol, yolumdan çekil!" Berman, Hamilton'ın omzuna sürtü-

nüp geçti ve Hamilton verandadan kayıp dikenlerle kaplı çalıların arasına girdi. Bunun olduğuna inanamıyordu. Çalıların arasından çıktı ve verandada duran adamın üzerine çullandı. Paldır küldür çimenliğe düştüler. Çimenlikte yuvarlandılar, Hamilton, Berman'ı sırtüstü yere serdi ve dizlerini adamın pazularına bastırdı. Berman'ın yakasına yapışıp başını çimenliğe vurmaya başladı, bu sırada kadın, "Yüce Tanrım, birisi onları durdursun! Tanrı aşkına, birisi polis çağırsın!" diye bağırıyordu.

Hamilton durdu.

Berman başını kaldırıp ona baktı ve, "Bırak beni," dedi.

"İyi misiniz?" diye seslendi kadın ayrılan adamlara. "Tanrı aşkına," dedi. Sırt sırta dönmüş, güçlükle soluyarak birbirlerinden bir metre uzakta duran adamlara baktı. Yaşça büyük çocuklar izlemek için verandaya toplanmışlardı; şimdi olay bittiğinden, adamları izleyerek bekliyorlardı, sonra da birbirlerine vuracak gibi yapmaya, kollarını ve kaburgalarını yumruklamaya başladılar.

"Çocuklar, siz eve girin," dedi kadın. "Böyle bir şey göreceğimi hiç düşünmezdim," dedi ve elini göğsüne koydu.

Hamilton terliyordu ve derin bir soluk almaya çalıştığında ciğerleri yanıyordu. Boğazında bir yumru vardı, öyle ki bir an yutkunamadı. Oğlu ve Kip adlı çocuk iki yanında, yürümeye başladı. Araba kapılarının güm diye kapandığını, bir motorun çalıştığını duydu. Yürürken ön farlar onu yalayıp geçti.

Roger bir kez hıçkırdı ve Hamilton kolunu çocuğun omuzlarına doladı.

"Eve gitsem iyi olur," dedi Kip ve ağlamaya başladı. "Babam beni arar," dedi ve koştu.

"Üzgünüm," dedi Hamilton. "Böyle bir şeyi görmek

zorunda kaldığın için üzgünüm," dedi Hamilton oğluna.

Yürümeye devam ettiler ve oturdukları bloka ulaştıklarında, Hamilton kolunu çekti.

"Ya bıçak çekseydi baba? Ya da sopa çıkarsaydı?"

"Böyle bir şey yapmazdı," dedi Hamilton.

"Ama ya yapsaydı?" dedi oğlu.

"İnsanlar öfkelenince ne yapacaklarını kestirmek zordur," dedi Hamilton.

Kapılarına giden yürüyüş yoluna girdiler. Hamilton ışıklı pencereleri görünce yüreği sıkıştı.

"Pazuna bakayım," dedi oğlu.

"Şimdi değil," dedi Hamilton. "İçeri girip yemeğini ye ve hemen yat. Annene iyi olduğumu ve birkaç dakika verandada oturacağımı söyle."

Çocuk ağırlığını bir ayağından öbürüne verip babasına baktı, sonra da eve dalıp, "Anne! Anne!" diye seslenmeye başladı.

Hamilton verandada oturup garaj duvarına yaslandı ve bacaklarını uzattı. Ter alnında kurumuştu. Giysilerinin içinde kendini yapış yapış hissediyordu.

Bir keresinde babasını –solgun, yavaş konuşan, omuzları çökmüş bir adam– böyle bir durumda görmüştü. Kötü bir kavgaydı ve iki adam da yaralanmıştı. Bir kafede olmuştu. Öteki adam bir rençperdi. Hamilton babasını severdi ve onunla ilgili birçok şeyi anımsayabiliyordu. Ama şimdi, adamla ilgili bir tek bu varmışçasına, babasının tek yumruk yumruğa kavgasını anımsıyordu.

Karısı dışarı çıktığında, hâlâ verandada oturmaktaydı.

"Ulu Tanrım," dedi kadın ve onun başını ellerinin arasına aldı. "İçeri gel de duş al, sonra da bir şeyler yiyip olanları anlat. Yemekler hâlâ sıcak. Roger yattı."

Ama Hamilton oğlunun kendisine seslendiğini çağırdığını duydu.

"Hâlâ uyanık," dedi kadın.

"Bir dakikaya kadar gelirim," dedi Hamilton. "Sonra belki bir şeyler içeriz."

Kadın başını iki yana salladı. "Bunların hiçbirine gerçekten inanamıyorum."

Hamilton çocuğun odasına gidip yatağın ayakucuna oturdu.

"Epey geç oldu ve sen hâlâ ayaktasın, o yüzden iyi geceler diyeyim," dedi Hamilton.

"İyi geceler," dedi çocuk, dirsekleri iki yanda olacak şekilde ellerini ensesinde kavuşturmuştu.

Pijamasını giymişti ve Hamilton onun sıcak, taze kokusunu içine çekti. Örtülerin arasından oğlunu okşadı.

"Bundan böyle sakin ol. Mahallenin o kesiminden uzak dur, bir daha da bir bisiklete ya da başka bir şahsi mala zarar verdiğini duymayayım. Anlaşıldı mı?" dedi Hamilton.

Çocuk başını salladı. Ellerini ensesinden çekti ve yatak örtüsünden bir şeyler toplamaya başladı.

"Tamam o zaman," dedi Hamilton, "iyi geceler diyeyim."

Oğlunu öpmeye davrandı, ama çocuk konuşmaya başladı.

"Baba, büyükbabam da senin gibi güçlü müydü? Senin yaşındayken, demek istiyorum, bilirsin, sen de..."

"Ben de dokuz yaşındayken mi? Demek istediğin bu mu? Evet, sanırım öyleydi," dedi Hamilton.

"Bazen onu pek hatırlayamıyorum," dedi çocuk. "Onu unutmak istemiyorum, anlıyor musun? Ne demek istediğimi anlıyor musun, baba?"

Hamilton hemen cevap vermeyince, çocuk devam etti: "Sen küçükken, siz de seninle benim gibi miydiniz? Onu benden daha çok mu severdin? Yoksa aynı mı?" Çocuk bunu damdan düşer gibi söyledi. Ayaklarını örtü-

lerin altında oynatıp başını çevirdi. Hamilton hâlâ cevap vermeyince, çocuk şöyle dedi: "Sigara içer miydi? Pipo gibi bir şey hatırlıyorum sanırım."

"Ölmeden önce pipo içmeye başladı, bu doğru," dedi Hamilton. "Uzun zaman önce sigara içerdi, sonra da bir şeye canı sıkılır ve bırakırdı, ama daha sonra marka değiştirip yeniden başlardı. Sana bir şey göstereyim," dedi Hamilton. "Elimin tersini kokla."

Çocuk eli kendininkinin içine aldı, kokladı ve şöyle dedi: "Sanırım koku almıyorum baba. Nedir bu?"

Hamilton elini, sonra da parmaklarını kokladı. "Şimdi ben de koku alamıyorum," dedi. "Daha önce buradaydı, ama şimdi gitmiş." Belki de benden korktu, diye düşündü. "Sana bir şey göstermek istiyordum. Tamam, artık geç oldu. Uyusan iyi olur," dedi Hamilton.

Çocuk yan döndü ve babasının kapıya yürümesini izledi, elini düğmeye koymasını izledi. Sonra da çocuk şöyle dedi: "Baba? Deli olduğumu düşüneceksin, ama keşke sen küçükken seni tanısaydım. Yani, benim yaşlarımdayken. Nasıl söyleyeceğimi bilmiyorum, ama bu konuda kendimi yalnız hissediyorum. Sanki... sanki bunu düşünürsem seni özlüyorum. Epey delice, değil mi? Neyse, lütfen kapıyı açık bırak."

Hamilton kapıyı açık bıraktı, sonra bir daha düşündü ve yarı kapadı.

ARABANIN GERÇEK KİLOMETRESİ BU MU?

Gerçek şu ki arabanın bir an önce satılması gerek, Leo da Toni'yi bunu yapmaya yolluyor. Toni akıllı ve kişilikli biri. Kapı kapı gezip çocuk ansiklopedileri satardı. Leo'nun çocuğu olmamasına rağmen, Toni onu listeye kaydetti. Daha sonra, Leo ona çıkma teklif etti, çıkma da buralara vardı. Bu satışın nakit yapılması gerek ve bu akşam yapılması gerek. Yarın, borçlu oldukları biri arabaya haciz koydurabilir. Pazartesi mahkemede olacaklar, evsiz olarak; ama dün, avukatları niyet mektuplarını postayla gönderince, haklarında söylenti yayıldı. Pazartesi günkü duruşmanın endişelenilecek bir şey olmadığını söyledi avukat. Onlara bazı sorular sorulacakmış, bazı kâğıtlar imzalayacaklarmış, hepsi bu. Ama üstü açılabilen arabayı satın, dedi; bugün, *bu akşam*. Küçük arabayı, Leo'nun arabasını, ellerinde tutabilirlermiş, sorun değilmiş. Ama üstü açılabilen o koca arabayla mahkemeye giderlerse, mahkeme onu alırmış, o kadar.

Toni giyinip süsleniyor. Saat akşamüstü dört. Leo araba pazarlarının kapanacağından endişeleniyor. Ama Toni giyinirken acele etmiyor. Yeni, beyaz bir bluz giyiyor, geniş, dantelli manşetler takıyor; yeni tayyörünü, yeni topuklu ayakkabılarını giyiyor. Hasır çantasının içindekileri yeni, rugan çantasına aktarıyor. Lezar makyaj

çantasını inceliyor ve onu da çantanın içine koyuyor. Toni iki saattir saçı ve yüzüyle uğraşıyor. Leo yatak odasının kapı eşiğinde duruyor ve parmak boğumlarıyla dudaklarına hafifçe vurarak onu izliyor.

"Sinirimi bozuyorsun," diyor Toni. "Keşke orada durmasan," diyor. "Nasıl göründüğümü söyle bari."

"Güzel görünüyorsun," diyor Leo. "Harika görünüyorsun. Senden ne zaman olsa araba alırdım."

"Ama paran yok," diyor Toni, aynaya dikkatle bakarak. Saçını eliyle düzeltiyor, kaşlarını çatıyor. "İtibarın da sıfır. Sen bir hiçsin," diyor. "Şaka şaka," diyor ve aynadan ona bakıyor. "Ciddiye alma," diyor. "Yapılması gerek, ben de yapacağım. Sen götürürsen, şansın varsa üç-dört yüz alırsın, ikimiz de biliyoruz. Tatlım, şansın varsa *üstüne* para vermezsin." Saçını son bir kez düzeltiyor, dudaklarına parlatıcı sürüyor, rujun fazlasını bir mendille alıyor. Aynadan öbür tarafa dönüp çantasını alıyor. "Yemek filan yemem gerekecek, sana bunu söylemiştim, böyle çalışıyorlar, onları tanırım. Ama endişelenme, bu işten paçayı sıyırırım," diyor. "Üstesinden gelebilirim."

"Tanrım," diyor Leo, "bunu söylemek zorunda mıydın?"

Toni sabit bakışlarla ona bakıyor. "Bana şans dile," diyor.

"İyi şanslar," diyor Leo. "İhtarname yanında mı?" diyor.

Kadın başını sallıyor. Erkek onun peşinden evin öbür ucuna yürüyor; küçük, dik göğüslü, geniş kalçalı ve butlu, uzun boylu bir kadın. Erkek ensesindeki bir sivilceyi kaşıyor. "Emin misin?" diyor. "İyi bak. İhtarname yanında olmalı."

"İhtarname yanımda," diyor Toni.

"İyi bak."

Kadın bir şey söylemeye kalkıyor, onun yerine ön

pencerede kendine bakıyor, sonra da başını iki yana sallıyor.

"En azından ara," diyor Leo. "Olup bitenden beni haberdar et."

"Ararım," diyor Toni. "Öpücük. Buraya," diyor ve ağzının köşesini gösteriyor. "Dikkat et," diyor.

Leo ona kapıyı tutuyor. "Önce nereyi deneyeceksin?" diyor. Kadın onun yanından geçip verandaya çıkıyor.

Ernest Williams sokağın karşı tarafından bakıyor. Ayağında bermuda şortu, göbeği sarkık, begonyalarına su püskürtürken Leo ile Toni'ye bakıyor. Bir keresinde, geçen kış, tatil sırasında, Toni ile çocuklar Leo'nun annesini ziyarete gittiklerinde, Leo eve bir kadın getirdi. Ertesi sabah saat dokuzda, soğuk ve sisli bir cumartesi, Leo kadını arabaya kadar geçirdi, Ernest Williams'ı kaldırımda elinde gazeteyle gafil avladı. Sis dağıldı, Ernest Williams bakakaldı, sonra gazeteyi bacağına vurdu, sertçe.

Leo o vuruşu anımsıyor, omuzlarını kamburlaştırıp şöyle diyor: "Aklında ilk gidilecek bir yer var mı?"

"Sıradan gideceğim," diyor Toni. "İlk araba pazarından başlayıp sıradan gideceğim."

"Dokuz yüzden aç," diyor Leo. "Sonra inersin. Dokuz yüz alt sınırdır, nakit satışta bile."

"Nereden başlayacağımı biliyorum," diyor Toni.

Ernest Williams hortumu onların bulunduğu yöne çeviriyor. Püsküren suyun arasından gözlerini onlara dikiyor. Leo bir itirafta bulunmamak için kendini zor tutuyor.

"Sadece emin olmak istedim," diyor.

"Tamam, tamam," diyor Toni. "Ben gittim."

Araba kadının arabası, onun arabası diyorlar, bu da her şeyi berbat ediyor. Üç yıl önce yazın sıfır kilometre almışlardı. Çocuklar okula başladıktan sonra Toni bir işle uğraşmak istedi, böylece satışa geri döndü. Leo fiberglas fabrikasında haftada altı gün çalışıyordu. Bir süre parayı

nasıl harcayacaklarını bilemediler. Sonra üstü açılabilen arabaya bin dolar verdiler ve taksitleri iki katına, üç katına çıkardılar, bir yıl içinde de parayı ödediler. Az önce, Toni giyinirken, Leo bagajdan krikoyu ve yedek lastiği çıkardı, torpido gözündeki kalemleri, eşantiyon kibritleri, indirim kuponlarını boşalttı. Sonra arabayı yıkayıp içini elektrikli süpürgeyle temizledi. Kırmızı kaput ve çamurluklar parlıyor.

"İyi şanslar," diyerek onun dirseğine dokunuyor.

Kadın başını sallıyor. Erkek onun çoktan gittiğini, çoktan pazarlığa başladığını görüyor.

"İşler farklı olacak!" diye sesleniyor Leo, kadın garaj yoluna ulaşınca. "Pazartesi baştan başlıyoruz. Ciddiyim."

Ernest Williams onlara bakıyor ve başını çevirip tükürüyor. Kadın arabaya binip bir sigara yakıyor.

"Haftaya bu zaman!" diye sesleniyor Leo yeniden. "Tarih olacak!"

Kadın geri geri sokağa çıkarken, erkek el sallıyor. Kadın vites değiştirip ilerliyor. Gaza basıyor ve lastiklerden küçük bir çığlık yükseliyor.

Leo mutfakta kendine viski koyup içkiyi arka avluya götürüyor. Çocuklar annesindeler. Üç gün önce bir mektup geldi, pis zarfın üzerine kurşunkalemle adı yazılmıştı, bütün yaz tam ödeme talep etmeyen tek mektup. İyi vakit geçiriyoruz, diyordu mektup. Büyükanneyi seviyoruz. Mr. Six adında yeni bir köpeğimiz var. Çok tatlı. Onu seviyoruz. Hoşça kal.

Gidip bir içki daha alıyor. Buz ekliyor ve elinin titrediğini görüyor. Elini lavabonun üzerine tutuyor. Bir süre eline bakıyor, bardağı bırakıyor ve öbür elini uzatıyor. Sonra bardağı alıyor ve tekrar dışarı çıkıp basamaklara oturuyor. Çocukken babasının güzel bir evi, elma ağaçları ve yüksek, beyaz bir tahta çitle çevrili büyük,

beyaz bir evi gösterdiğini anımsıyor. "Bu, Finch," demişti babası hayran hayran. "En az iki kez iflas etti. Şu eve bak." Ama iflas bir şirketin tamamen batması, yöneticilerin bileklerini kesmeleri ve kendilerini pencerelerden atmaları, binlerce insanın sokakta kalmasıdır.

Leo ile Toni'nin hâlâ mobilyaları vardı. Leo ile Toni'nin mobilyaları vardı, Toni ile çocukların giysileri vardı. Bunlar hacizden muaftı. Başka? Çocukların bisikletleri, ama bunları emaneten annesinin evine yollamıştı. Portatif klima ve ev aletleri, yeni çamaşır ve kurutma makineleri, bunlar için haftalar önce kamyonlar geldi. Başka neleri vardı? Ivır zıvır, dişe dokunur şeyler değil, uzun zaman önce yıpranmış ya da parçalanmış eşyalar. Ama geride kalmış büyük partiler, güzel seyahatler vardı. Reno ve Tahoe'ye, yüz yirmiyle, arabanın üstü açık, radyo çalarak. Yemek, önemli kalemlerden biriydi bu. Tıka basa yerlerdi. Sırf lüks kalemlere binlerce dolar harcadıklarını düşünüyor. Toni markete gidip gördüğü her şeyi sepete koyar. "Ben çocukken yokluk çektim," der. "Bu çocuklar yokluk çekmeyecek," sanki Leo ısrarla yokluk çekmelerini istermiş gibi. Toni bütün kitap kulüplerine katılır. "Ben çocukken hiç kitabımız yoktu," der, ağır paketleri yırtarak açarken. Yeni teypte bir şeyler çalmak için plak kulüplerine yazılırlar. Her şey için sözleşme imzalarlar. Ginger adında, şecereli bir teriyer için bile. Leo, iki yüz dolar ödedi ve bir hafta sonra onu sokakta ezilmiş halde buldu. İstediklerini satın alırlar. Ödeyemezlerse, hesaba yazdırırlar. Sözleşme imzalarlar.

Fanilası ıslak; terin kollarından aşağı aktığını hissedebiliyor. Elinde boş bardakla basamakta oturmuş, gölgelerin avluyu doldurmasını izliyor. Geriniyor, yüzünü siliyor. Otoyoldaki trafiği dinliyor ve bodruma inip kalorifer dairesindeki lavabonun üstüne çıkarak kemeriyle kendini assa mı, diye düşünüyor. Ölmeye istekli olduğunu anlıyor.

İçeriye girip tepeleme bir içki koyuyor, televizyonu açıyor ve yiyecek bir şeyler hazırlıyor. Acı biberle kraker alıp sofraya oturuyor ve kör bir dedektifle ilgili bir şey seyrediyor. Sofrayı topluyor. Tavayla kâseyi yıkıyor, bunları kurulayıp kaldırıyor, sonra saatine bir göz atıyor.

Dokuzu geçiyor. Kadın gideli neredeyse beş saat oluyor.

Viski koyuyar, su ekliyor, içkiyi oturma odasına götürüyor. Kanapeye oturuyor, ama omuzları o kadar tutulmuş ki arkaya yaslanamıyor. Gözlerini ekrana dikip içkisini yudumluyor ve çok geçmeden gidip bir içki daha alıyor. Yeniden oturuyor. Bir haber programı başlıyor –saat on– "Tanrım, ne terslik oldu acaba?" diyor ve mutfağa gidip biraz daha viskiyle dönüyor. Oturuyor, gözlerini kapıyor ve telefonun çaldığını duyunca açıyor.

"Aramak istedim," diyor Toni.

"Neredesin?" diyor Leo. Piyano sesi duyuyor ve yüreği sıkışıyor.

"Bilmiyorum," diyor Toni. "Bir yerde. İçki içiyoruz, sonra başka bir yere yemeğe gideceğiz. Satış müdürüyle birlikteyim. Kaba biri, ama idare eder. Arabayı aldı. Şimdi kapatmalıyım. Tuvalete gidiyordum da, telefonu gördüm."

"Arabayı alan oldu mu?" diyor Leo. Mutfak penceresinden, garaj yolunda kadının her zaman park ettiği yere bakıyor.

"Söyledim ya," diyor Toni. "Şimdi kapatmalıyım."

"Dur, dur bir dakika, Tanrı aşkına," diyor Leo. "Arabayı alan oldu mu, olmadı mı?"

"Ben ayrılırken çek defterini çıkarmıştı," diyor Toni. "Şimdi kapatmalıyım. Tuvalete gitmeliyim."

"Dur!" diye bağırıyor Leo. Telefon kapanıyor. Çevir sesini dinliyor. "Tanrım," diyor, elinde ahizeyle dururken.

Mutfakta dört dönüp tekrar oturma odasına gidiyor. Oturuyor. Ayağa kalkıyor. Banyoda çok dikkatle dişlerini

fırçalıyor. Sonra diş ipi kullanıyor. Yüzünü yıkayıp mutfağa geri dönüyor. Saate bakıyor ve her bardakta bir deste oyun kâğıdı resmi olan bir takımdan temiz bir bardak alıyor. Bardağı buzla dolduruyor. Lavaboda bıraktığı bardağa bir süre gözlerini dikip bakıyor.

Kanapenin bir ucuna oturup bacaklarını öbür ucuna uzatıyor. Televizyona bakıyor, insanların ne dediklerini anlayamadığını fark ediyor. Boş bardağı elinde çevirip kenarını ısırmayı düşünüyor. Bir süre titriyor ve yatağa gitmeyi düşünüyor, gerçi rüyasında kır saçlı, iriyarı bir kadın göreceğini biliyor. Rüyasında hep eğilip ayakkabı bağcıklarını bağlar. Doğrulduğunda, kadın ona bakar, o da yine eğilip bağlar. Eline bakıyor. O seyrederken el yumruk oluyor. Telefon çalıyor.

"Neredesin tatlım?" diyor yavaşça, nazikçe.

"Şu restorandayız," diyor Toni, sesi güçlü, canlı.

"Tatlım, hangi restoranda?" diyor Leo. Elinin dip kısmını gözüne götürüp bastırıyor.

"Şehir merkezinde bir yerde," diyor Toni. "Sanırım New Jimmy. Pardon," diyor hatta olmayan birine, "burası New Jimmy mi? New Jimmy'ymiş, Leo," diyor ona. "Her şey yolunda, işimiz bitmek üzere, sonra beni eve bırakacak."

"Tatlım?" diyor Leo. Ahizeyi kulağına tutup bir ileri bir geri sallanıyor, gözleri kapalı. "Tatlım?"

"Kapatmalıyım," diyor Toni. "Aramak istedim. Neyse, bil bakalım kaç para?"

"Tatlım," diyor Leo.

"Altı yüz yirmi beş" diyor Toni. "Çantamda. Üstü açılabilen arabaların alıcısı olmadığını söyledi. Sanırım doğuştan şanslıyız," diyerek gülüyor. "Ona her şeyi anlattım. Anlatmam gerektiğini düşündüm."

"Tatlım," diyor Leo.

"Ne?" diyor Toni.

"Lütfen, tatlım," diyor Leo.

"Halden anladığını söyledi," diyor Toni. "Ama ne söylese olurdu." Yine gülüyor. "İflas etmiş birisindense, bir soyguncu ya da bir tecavüzcü olarak sınıflandırılmayı tercih edeceğini söyledi. Gerçi tatlı biri," diyor.

"Eve gel," diyor Leo. "Bir taksi tut ve eve gel."

"Gelemem," diyor Toni. "Söyledim ya, yemeğin ortasındayız."

"Gelip seni alacağım," diyor Leo.

"Hayır," diyor Toni. "Dedim ya, işimiz bitiyor. Söyledim sana, anlaşmanın bir parçası. Ne alabilirlerse alıyorlar. Ama endişelenme, çıkmak üzereyiz. Kısa bir süre sonra evde olurum." Telefonu kapıyor.

Birkaç dakika sonra Leo, New Jimmy'yi arıyor. Telefonu bir adam açıyor. "New Jimmy bu akşam kapandı," diyor adam.

"Karımla konuşmak istiyorum," diyor Leo.

"Burada mı çalışıyor?" diye soruyor adam. "Kim?"

"Müşteri," diyor Leo. "Biriyle beraber. Bir işadamıyla."

"Karınızı tanır mıyım?" diyor adam. "Adı ne?"

"Tanıdığınızı sanmıyorum," diyor Leo.

"Tamam," diyor Leo. "Tamam. Onu görüyorum."

"New Jimmy'yi aradığınız için teşekkürler," diyor adam.

Leo telaşla pencereye koşturuyor. Tanımadığı bir araba evin önünde yavaşlıyor, sonra hızlanıyor. Leo bekliyor. İki-üç saat sonra telefon yine çalıyor. Leo ahizeyi kaldırdığında, hattın öbür ucunda kimse yok. Sadece çevir sesi var.

"Buradayım!" diye haykırıyor Leo ahizeye.

Şafağın sökmesine yakın, verandada ayak sesleri duyuyor. Kanapeden kalkıyor. Televizyon vızıldıyor, ekran parlıyor. Kapıyı açıyor. Kadın içeri girerken duvara çarpı-

yor. Sırıtıyor. Yüzü şişmiş, sanki yatıştırıcı etkisi altında uyumuş gibi. Erkek yumruğunu kaldırınca kadın dudaklarını titretiyor, hızla eğilip yalpalıyor.

"Hadi vur," diyor boğuk bir sesle. Yalpalayarak orada duruyor. Sonra bir ses çıkarıp hamle ediyor, erkeğin gömleğini yakalıyor, önünü yırtıyor. "İflas ettin!" diye haykırıyor. Kıvranıp kurtuluyor, fanilasının boyun kısmına yapışıp yırtıyor. "Orospu çocuğu," diyor tırmalayarak.

Erkek onun bileklerini sıkıyor, sonra bırakıyor, geri çekilerek ağır bir şey arıyor. Kadın yatak odasına yönelirken tökezliyor. "İflas ettin," diye homurdanıyor. Erkek onun yatağa yığılıp inlediğini duyuyor.

Bir süre bekliyor, sonra yüzüne su çarpıp yatak odasına gidiyor. Işıkları yakıyor, kadına bakıyor ve onun giysilerini çıkarmaya başlıyor. Onu soyarken bir o yana bir bu yana itip çekiyor. Kadın uykusunda bir şey söylüyor ve elini oynatıyor. Erkek onun külotunu çıkarıyor, ışığın altında dikkatle bakıp bir köşeye fırlatıyor. Örtüleri açıp kadını yatırıyor, çıplak. Sonra onun çantasını açıyor. Çeki okurken arabanın garaj yoluna girdiğini duyuyor.

Ön perdenin arasından bakıyor ve üstü açılabilen arabayı garaj yolunda görüyor, motoru rölantide çalışıyor, ön farları yanıyor; erkek gözlerini kapayıp açıyor. Uzun boylu bir adamın arabanın etrafından dolanıp önüne geldiğini ve ön verandaya çıktığını görüyor. Adam verandaya bir şey bırakıp arabaya geri dönüyor. Üzerinde beyaz bir keten takım elbise var.

Leo verandanın ışığını yakıp kapıyı dikkatle açıyor. Kadının makyaj çantası üst basamakta duruyor. Adam arabanın önünden Leo'ya bakıyor, sonra da tekrar arabaya binip el frenini indiriyor.

"Dur!" diye sesleniyor Leo ve merdivenden aşağı fırlıyor. Leo farların önüne yürüyünce adam arabayı durduruyor. Frenler gıcırdıyor. Leo gömleğinin iki parçasını

çekiştirerek bir araya getirmeye çalışıyor, pantolonunun içine tıkmaya çalışıyor.

"Ne istiyorsun?" diyor adam. "Bak," diyor adam, "gitmem gerek. Darılmaca yok. Ben araba alır satarım, tamam mı? Hanım makyaj çantasını bırakmış. Güzel bir hanım, çok zarif. Ne var?"

Leo kapıya yaslanıp adama bakıyor. Adam ellerini direksiyondan çekip tekrar koyuyor. Geri vitese takıyor ve araba biraz geri geri gidiyor.

"Sana söylemek istediğim bir şey var," diyor Leo ve dudaklarını ıslatıyor.

Ernest Williams'ın yatak odasının ışığı yanıyor. Güneşlik yukarı çekiliyor.

Leo başını iki yana sallıyor, gömleğini yine tıkıştırıyor. Arabadan geri çekiliyor. "Pazartesi," diyor.

"Pazartesi," diyor adam ve tetikte bekliyor.

Leo yavaşça başını sallıyor.

"Eh, iyi geceler," diyor adam ve öksürüyor. "Takma kafana, duydun mu? Pazartesi, tamam. Peki, o halde." Ayağını frenden çekiyor, bir metre kadar geri gittikten sonra yeniden frene basıyor. "Hey, bir soru. Laf aramızda, arabanın gerçek kilometresi bu mu?" Adam bekliyor, sonra boğazını temizliyor. "Peki, bak, zaten önemli değil," diyor adam. "Gitmem gerek. Takma kafana." Geri geri sokağa çıkıyor, yol kenarından hızla uzaklaşıyor ve durmadan köşeyi dönüyor.

Leo gömleğini tıkıştırarak tekrar eve giriyor. Ön kapıyı kilitleyip kontrol ediyor. Sonra yatak odasına gidip o kapıyı kilitliyor ve örtüleri açıyor. Işığı bir fiskede kapatmadan önce kadına bakıyor. Giysilerini çıkarıyor, özenle katlayıp yere koyuyor ve onun yanına yatıyor. Bir süre sırtüstü yatıyor ve kamındaki kılları çekiştirerek düşünüyor. Yatak odasının kapısına bakıyor, dışarının cılız ışığında ana hatları belirgin. Az sonra elini uzatıp kadının

kalçasına dokunuyor. Kadın kıpırdamıyor. Erkek yan dönüyor ve elini onun kalçasına koyuyor. Parmaklarını kalçasında gezdiriyor ve gebelik çatlaklarını yokluyor. Yollar gibiler, kadının etinde onların izini sürüyor. Parmaklarını bir ileri bir geri hareket ettiriyor, önce birini, sonra bir diğerini. Kadının her yerinde geziniyorlar, düzinelerce, belki de yüzlercesi. Arabayı satın aldıklarının ertesi sabahı uyanışını hatırlıyor, onu görüşünü, garaj yolunda, güneşte, pırıl pırıl.

İŞARETLER

O akşam için planlamış oldukları savurganlıkların ilki olarak, Wayne ile Caroline, kuzeyde epey uzakta şık, yeni bir restoran olan Aldo'nun Yeri'ne gittiler. Etrafı duvarla çevrili, küçük heykellerle dolu minik bir bahçeden geçtiler, onları karşılayan uzun boylu, saçları kırlaşmış, koyu renk takım elbiseli bir adam, "İyi akşamlar efendim. Madam," dedi ve ağır kapıyı onlar için hızla açtı.

İçeride, bizzat Aldo onlara kuşhaneyi gösterdi: Bir tavuskuşu, bir çift altın rengi sülün, bir boynu halkalı Çin sülünü ve ansızın beliren bir sürü kuş etrafta uçuşuyor ya da tünemiş oturuyordu. Aldo şahsen onları bir masaya buyur etti, Caroline'ı oturttu, sonra da Wayne'e dönüp, "Hoş bir hanım," dedikten sonra uzaklaştı; hafif bir aksanla konuşan esmer, ufak tefek, kusursuz bir adam.

Gösterdiği özen onları memnun etmişti.

"Gazetede okudum," dedi Wayne, "Vatikan'da görevli bir amcası varmış. Bu resimlerin bazılarının kopyalarını bu sayede edinebilmiş." Wayne en yakın duvardaki Velasquez röprodüksiyonunu başıyla işaret etti. "Vatikan'daki amcası sayesinde," dedi Wayne.

"Eskiden Rio'daki Copacabana'da şef garsonmuş," dedi Caroline. "Frank Sinatra'yı tanırmış ve Lana Turner iyi arkadaşıymış."

"Öyle mi?" dedi Wayne. "Bunu bilmiyordum. İsviçre'deki Victoria Oteli'nde ve Paris'teki büyük bir otelde bulunduğunu okudum. Rio'daki Copacabana'da bulunduğunu bilmiyordum."

Garson ağır kadehleri koyarken Caroline çantasını hafifçe çekti. Garson suları doldurdu, sonra da masanın Wayne'in bulunduğu tarafına gitti.

"Üzerindeki takım elbiseyi gördün mü?" dedi Wayne. "Böyle bir takımı nadiren görürsün. Üç yüz dolarlık bir takım." Mönüsünü aldı. Bir süre sonra, "Ee, ne alacaksın?" dedi.

"Bilmiyorum," dedi kadın. "Karar vermedim. Sen ne alacaksın?"

"Bilmiyorum," dedi erkek. "Ben de karar vermedim."

"Şu Fransız yemeklerinden birine ne dersin, Wayne? Ya da şuna? Şu tarafta." Bilgi verircesine parmağıyla gösterdi, sonra da gözlerini kısarak ona baktı; erkek Fransızcanın yerini buldu, dudaklarını büzdü, kaşlarını çattı ve başını iki yana salladı.

"Bilmiyorum," dedi. "Önüme ne geleceğini bilmek isterdim. Gerçekten bilmiyorum."

Garson kart ve kalemle geri döndü ve Wayne'in pek anlayamadığı bir şey söyledi.

"Henüz karar vermedik," dedi Wayne. Garson masanın yanında durmaya devam edince, başını iki yana salladı. "Hazır olduğumuzda size işaret veririm."

"Sanırım ben sığır filetosu alacağım. Sen istediğini ısmarla," dedi Caroline'a, garson uzaklaştığında. Mönüyü kapatıp kadehini kaldırdı. Diğer masalardan yükselen kısık seslerin arasından Wayne, kuşhaneden gelen bir şakımayı duyabiliyordu. Aldo'nun dört kişilik bir grubu karşıladığını, onlarla sohbet ettiğini ve gülümseyip başını sallayarak onları bir masaya götürdüğünü gördü.

"Daha iyi bir masamız olabilirdi," dedi Wayne. "Herkesin yanından geçebildiği ve seni yemek yerken izleyebildiği bu orta masa yerine. Duvar kenarında bir masamız olabilirdi. Ya da fıskiyenin orada."

"Sanırım Tournedos usulü biftek alacağım," dedi Caroline.

Mönüsüne bakmaya devam etti. Erkek eliyle pakete hafifçe vurarak bir sigara çıkardı, yaktı, sonra da etrafındaki diğer yemek yiyenlere baktı. Caroline hâlâ gözlerini mönüsüne dikmiş, bakıyordu.

"Tanrı aşkına, eğer bunu alacaksan, mönünü kapat da siparişimizi alabilsin." Wayne, arkaya yakın bir yerde başka bir garsonla konuşarak oyalanan garsonu çağırmak için kolunu kaldırdı.

"Diğer garsonlarla gevezelik etmekten başka yapacak işi yok sanki," dedi Wayne.

"Geliyor," dedi Caroline.

"Efendim?" Garson, bol, siyah takım elbiseli ve siyah papyonlu, zayıf, çopur yüzlü bir adamdı.

" Ve bir şişe şampanya alalım. Küçük bir şişe. Bilirsiniz, yerli malı bir şey," dedi Wayne.

"Peki efendim," dedi garson.

"Ve hemen alalım. Salata ya da ordövr tabağından önce," dedi Wayne.

"Ah, ordövr *tepsisini* getirin artık," dedi Caroline. "Lütfen."

"Peki madam," dedi garson.

"Kaypak tipler," dedi Wayne. "Hafta içi ofiste çalışıp hafta sonları garsonluk yapan Bruno adındaki herifi hatırlıyor musun? Fred onu nakit kutusundan para çalarken yakalamış. Kovduk."

"Güzel bir şeyden söz edelim," dedi Caroline.

"Tamam, tabii," dedi Wayne.

Garson Wayne'in kadehine biraz şampanya doldurdu, Wayne de kadehi alıp tattı ve, "Güzel, gayet iyi," dedi. Sonra, "Şerefine, bebeğim," diyerek kadehini kaldırdı. "Doğum günün kutlu olsun."

Kadeh tokuşturdular.

"Şampanyayı seviyorum," dedi Caroline.

"Şampanyayı seviyorum," dedi Wayne.

"Bir şişe Lancer's alabilirdik," dedi Caroline.

"Madem istediğin buydu, neden bir şey söylemedin?" dedi Wayne.

"Bilmem," dedi Caroline. "Düşünmedim. Gerçi bu güzel."

"Şampanyalardan fazla anlamam. Pek de uzman olmadığımı itiraf etmekte sakınca görmüyorum. Basit bir insan olduğumu itiraf etmekte sakınca görmüyorum." Güldü ve onunla göz göze gelmeye çalıştı, ama kadın ordövr tabağından zeytin seçmekle meşguldü. "Son zamanlarda arkadaşlık ettiğin grup gibi değilim. Ama madem Lancer's istiyordun," diye devam etti, "Lancer's sipariş etmeliydin."

"Of, kapa çeneni!" dedi Caroline. "Başka bir şeyden söz edemez misin?" Başını kaldırıp ona baktı ve erkek başını çevirmek zorunda kaldı. Masanın altında ayaklarını oynattı.

"Biraz daha şampanya alır mıydın, canım?" dedi.

"Evet, teşekkürler," dedi Caroline usulca.

"İkimize," dedi Wayne.

"İkimize, sevgilim," dedi Caroline.

İçerlerken sabit bakışlarla birbirlerine baktılar.

"Bunu daha sık yapmalıyız," dedi Wayne.

Kadın başını salladı.

"Arada sırada dışarı çıkmak iyi oluyor. Eğer istersen daha çok çaba gösteririm."

Kadın, sap kerevize uzandı. "Bu sana bağlı."

"Bu doğru değil! Şey yapan ben değilim... şey..."

"Şey ne?" dedi Caroline.

"Ne yaptığın umurumda değil," dedi Wayne, bakışlarını indirerek.

"Bu doğru mu?"

"Neden bunu söyledim, bilmiyorum," dedi Wayne.

Garson çorbayı getirdi ve şişeyle şarap kadehlerini götürüp sularını tazeledi.

"Çorba kaşığı alabilir miyim?" diye sordu Wayne.

"Efendim?"

"Çorba kaşığı," diye tekrarladı Wayne.

Garson şaşkın, sonra da aklı karışmış göründü. Etraftaki diğer masalara baktı. Wayne çorbasının üzerinde bir küreme hareketi yaptı. Aldo masanın yanında belirdi.

"Her şey yolunda mı? Bir terslik mi var?"

"Anlaşılan kocamın çorba kaşığı yok," dedi Caroline. "Rahatsızlık verdiğimiz için özür dilerim," dedi.

"Elbette. *Une cuiller, s'il vous plaît*,[1]" dedi Aldo garsona sakin bir sesle. Bir kez Wayne'e baktı, sonra da Caroline'a açıklama yaptı. "Bu, Paul'ün ilk akşamı. Az İngilizce biliyor, yine de eminim harika bir garson olduğunu kabul edersiniz. Sofrayı kuran komi kaşığı unutmuş." Aldo gülümsedi. "Kuşkusuz Paul gafil avlandı."

"Burası güzel bir yer," dedi Caroline.

"Teşekkürler," dedi Aldo. "Bu akşam gelebilmenize memnun oldum. Şarap mahzenini ve özel yemek odalarını görmek ister misiniz?"

"Çok isterim," dedi Caroline.

"Yemeğiniz bitince birinin size etrafı gezdirmesini sağlarım," dedi Aldo.

1. (Fr.) Bir kaşık, lütfen. (Ç.N.)

"Sabırsızlıkla bekleyeceğiz," dedi Caroline.

Aldo hafifçe eğildi ve tekrar Wayne'e baktı. "Umarım yemeğinizi beğenirsiniz," dedi onlara.

"Pislik," dedi Wayne.

"Kim?" dedi Caroline. "Kimden söz ediyorsun?" dedi, kaşığını bırakarak.

"Garsondan," dedi Wayne. "Garsondan. Mekândaki en yeni ve en aptal garson, o da bize düştü."

"Çorbanı iç," dedi Caroline. "Köpürme."

Wayne bir sigara yaktı. Garson salatalarla gelip çorba kâselerini götürdü.

Ana yemeğe başladıklarında, Wayne, "Ee, ne düşünüyorsun?" dedi. "Bizim için bir şans var mı, yok mu?" Aşağı baktı ve kucağındaki peçeteyi düzeltti.

"Belki vardır," dedi Caroline. "Her zaman bir şans vardır."

"Bana böyle saçma şeyler söyleme," dedi Wayne. "Bir değişiklik yap da doğru dürüst cevap ver."

"Beni tersleme," dedi Caroline.

"Sana soruyorum," dedi Wayne. "Bana doğru dürüst bir cevap ver," dedi.

"Kanla imzalanmış bir şey mi istiyorsun?" dedi Caroline.

"Hiç fena bir fikir değil," dedi Wayne.

"Beni dinle! Sana hayatımın en güzel yıllarını verdim. Hayatımın en güzel yıllarını!" dedi Caroline.

"*Senin* hayatının en güzel yıllarını mı?" dedi Wayne.

"Otuz altı yaşındayım," dedi Caroline. "Bu akşam otuz yediye basacağım. Bu akşam, tam şimdi, şu anda, ne yapacağımı bilemiyorum. Göreceğim," dedi.

"Ne yapacağın umurumda değil," dedi Wayne.

"Doğru mu bu?" dedi Caroline.

Erkek çatalını attı ve peçetesini masaya fırlattı.

"Bitirdin mi?" diye sordu Caroline tatlı tatlı. "Kahve içip tatlı yiyelim. Nefis bir tatlı yiyelim. Güzel bir şey."

Tabağındakileri silip süpürdü.

"İki kahve," dedi Wayne garsona. Bir kadına bir garsona baktı. "Tatlı olarak neyiniz var?" dedi.

"Efendim?" dedi garson.

"Tatlı!" dedi Wayne.

Garson bir Caroline'a bir Wayne'e uzun uzun baktı.

"Boş ver tatlıyı," dedi Caroline. "Tatlı yemeyelim."

"Çikolatalı mus," dedi garson. "Portakallı sorbe," dedi. Çarpık dişlerini göstererek gülümsedi. "Efendim?"

"Buranın rehberli turunu da istemiyorum," dedi Wayne, garson uzaklaştığında.

Masadan kalkarlarken, Wayne kahve fincanının yakınına bir dolarlık banknot bıraktı. Caroline çantasından iki dolar çıkardı, banknotları düzeltti ve öteki doların yanına yerleştirdi, üç banknot bir sıraya dizilmiş oldu.

Wayne hesabı öderken kadın onunla birlikte bekledi. Wayne gözucuyla, Aldo'nun kapının yakınında durmuş, kuşhaneye tohum taneleri attığını görebiliyordu. Aldo onların bulunduğu yöne baktı, gülümsedi ve kuşlar karşısında toplanırken parmaklarının arasında tohumları ovalamaya devam etti. Sonra çevik bir hareketle ellerini birbirine sürttü ve Wayne'e doğru gelmeye başladı; Wayne başını çevirdi, Aldo kendisine yaklaşırken hafifçe ama anlamlı bir biçimde döndü. Ama Wayne geriye baktığında, Aldo'nun Caroline'ın bekleyen elini tuttuğunu gördü, Aldo'nun topuklarını zarif bir biçimde bitiştirdiğini gördü, Aldo'nun onun bileğini öptüğünü gördü.

"Madam yemeği beğendiler mi?" dedi Aldo.

"Muhteşemdi," dedi Caroline.

"Ara sıra yine gelecek misiniz?" dedi Aldo.

"Geleceğim," dedi Caroline. "Olabildiğince sık geleceğim. Bir dahaki sefere, biraz etrafa bakmak için izninizi isteyeceğim, ama bu sefer gitmek zorundayız."

"Saygıdeğer hanımefendi," dedi Aldo. "Size bir şey vereceğim. Bir dakika lütfen." Kapıya yakın bir masadaki vazoya uzandı ve birden elinde uzun saplı bir gülle zarifçe döndü.

"Sizin için, saygıdeğer hanımefendi," dedi Aldo. "Ama dikkat edin lütfen. Dikenler. Çok hoş bir hanım," diyerek Wayne'e gülümsedi ve başka bir çifti karşılamak üzere döndü.

Caroline öylece durdu.

"Gidelim buradan," dedi Wayne.

"Lana Turner'la nasıl arkadaş olabildiğini anlayabiliyorsun," dedi Caroline. Gülü tutup parmaklarının arasında çevirdi.

"İyi geceler!" diye seslendi Aldo'nun arkasından.

Ama Aldo başka bir gül seçmekle meşguldü.

"Onunla tanıştığını bile sanmıyorum," dedi Wayne.

LÜTFEN SESSİZ OLUR MUSUN, LÜTFEN?

I

Ralph Wyman on sekiz yaşındayken ve ilk kez evden ayrılacağı zaman, Jefferson İlkokulu'nun müdürü ve Weaverville Elks Kulübü Yedek Bandosu'nda solo borazancı olan babasına akıl danıştı; Ralph Wyman'ın babası hayatın çok ciddi bir konu, yolun başındaki genç bir insanda güç ve amaç gerektiren bir girişim, zahmetli bir iş olduğuna, herkesin bunu bildiğine, bununla beraber doyurucu bir şey olduğuna inanıyordu.

Ama yüksekokulda Ralph'ın hedefleri belirsizdi. Doktor olmak istediğini sandı, avukat olmak istediğini sandı; tıp öncesi kursları, hukukbilimi tarihi ve ticaret hukuku kursları aldıktan sonra, ne tıp için gerekli duygusal tarafsızlığa ne de hukukun gerektirdiği sürekli okuma yeteneğine sahip olduğuna karar verdi, özellikle de böyle bir okuma mal ve miras konularıyla ilgili olduğu için. Ralph bilim ve ticaret alanlarında sağda solda dersler almaya devam etse de, felsefe ve edebiyat dersleri de aldı ve kendisiyle ilgili büyük bir keşfin eşiğinde olduğunu hissetti. Ama o keşif hiç olmadı. Bu dönemde –sonradan belirttiği gibi, en dibe vurduğu zaman– Ralph neredeyse bir çöküş yaşadığına inanıyordu; bir öğrenci birliğine girmişti ve her gece sarhoş oluyordu. O kadar çok içiyordu ki, nam saldı ve The Keg'deki barmene ithafen "Jackson" diye anılmaya başladı.

Sonra, üçüncü yılında, Ralph ikna kabiliyeti yüksek bir öğretmenin etkisinde kaldı. Dr. Maxwell'di adı; Ralph onu asla unutmayacaktı. Kırklarının başında, yakışıklı, zarif bir adamdı, çok terbiyeliydi ve sesinde Güney'in sadece izi vardı. Vanderbilt'te eğitim görmüş, Avrupa'da üniversiteye gitmişti ve sonradan Doğu'daki bir, iki edebiyat dergisiyle bağlantısı olmuştu. Ralph, sonradan söylediğine göre, neredeyse bir gecede öğretmenlikte kariyer yapmaya karar verdi. O kadar çok içmeyi bıraktı, çalışmalarına yoğunlaşmaya başladı ve bir yıl içinde ulusal gazetecilik öğrenci birliği Omega Psi'ye seçildi; İngilizce Kulübü'ne üye oldu; üç yıldır çalmadığı çellosuyla, okulda yeni kurulmakta olan bir oda müziği topluluğuna katılması için davet edildi; hatta son yılında sınıf başkanı olmak için bile başarıyla yarıştı. Marian Ross'la o sırada tanıştı: bir Chaucer sınıfında yanına oturan güzel, solgun ve narin bir kız.

Marian Ross'un saçı uzundu, dik yakalı kazak severdi ve uzun bir sapın ucunda omzundan sallanan bir deri çantayla dolaşırdı hep. Gözleri iriydi ve her şeyi bir bakışta anlıyor gibiydi. Ralph, Marian Ross'la çıkmaktan hoşlanıyordu. The Keg'e ve herkesin gittiği birkaç başka yere gidiyorlardı, ama flörtlerinin ya da ertesi yaz bunu takip eden nişanlarının çalışmalarına engel olmasına asla izin vermediler. Ciddi öğrencilerdi ve her iki anne baba da sonunda evlenmelerine onay verdi. Ralph ile Marian baharda stajyer öğretmenliği Chico'da aynı lisede yaptılar ve haziranda mezuniyet törenine birlikte katıldılar. İki hafta sonra St. James Episcopal Kilisesi'nde evlendiler.

Nikâhtan önceki gece el ele tutuşmuş, evliliğin heyecanı ve esrarını sonsuza dek koruyacaklarına ant içmişlerdi.

Balayında arabayla Guadalajara'ya gittiler, yıkık dö-

kük kiliseleri ve iyi ışıklandırılmamış müzeleri severek gezerlerken, akşamüstlerini pazaryerinde alışveriş ve keşif yaparak geçirirlerken, Ralph gördüğü sefalet ve aleni şehvetten ötürü içten içe dehşete düştü ve California'nın güvenli ortamına geri dönmek için can attı. Ama hep hatırlayacağı ve onu en çok rahatsız eden tek görüntünün Meksika'yla ilgisi yoktu. Akşama doğruydu, neredeyse akşam olmuştu, Marian kiraladıkları *casita*'nın[1] ferforje parmaklığına kollarını dayamış, kıpırdamadan dururken, Ralph aşağıdaki tozlu yoldan çıkageldi. Marian'ın saçı uzundu ve omuzlarının üzerinden öne sarkıyordu, kadın başka bir yere bakıyordu, gözlerini uzaktaki bir şeye dikmişti. Beyaz bir bluz giymiş, boynuna kıpkırmızı bir eşarp takmıştı ve erkek onun göğüslerinin beyaz kumaşa dayandığını görebiliyordu. Kolunun altında koyu renk, etiketsiz bir şişe şarap vardı ve bu olay Ralph'ın aklına bir filmi, Marian'ın uyabileceği ama kendisinin uyamayacağı çok dramatik bir anı getirdi.

Balayı için yola çıkmadan önce, eyaletin kuzey kesimindeki kerestecilik bölgesinde bir kasaba olan Eureka'da bir lisede çalışmayı kabul etmişlerdi. Bir yıl sonra, okulun ve kasabanın yerleşmek için tam istedikleri yer olduğundan emin olunca, Fire Hill semtindeki bir ev için ödeme yaptılar. Ralph, gerçek anlamda düşünmeden, o ve Marian'ın mükemmel anlaştıklarını hissediyordu, en azından, herhangi iki insanın anlaşabileceği kadar. Dahası, Ralph kendini anladığını hissediyordu, neler yapabileceğini, neler yapamayacağını ve kendine biçtiği sağduyulu ölçüyle nereye gittiğini.

İki çocukları Dorothea ve Robert şimdi beş ve dört yaşındaydılar. Robert doğduktan birkaç ay sonra, Marian

1. (İsp.) Küçük ev. (Ç.N.)

kasabanın kıyısındaki iki yıllık yüksekokuldan Fransızca ve İngilizce eğitmenliği teklifi almış, Ralph ise lisede kalmıştı. Kendilerini mutlu bir çift sayıyorlardı, evlilikleri tek bir yara almış, o da geçmişte kalmıştı, bu kış iki yıl olacaktı. O zamandan beri bu konuyu hiç konuşmamışlardı. Ama Ralph bazen bunu düşünürdü, aslında, giderek daha fazla düşündüğünü itiraf etmeye hazırdı. Korkunç imgeler, akıl almaz tuhaflıklar giderek artan bir biçimde gözlerine yansıyordu. Çünkü karısının bir zamanlar onu Mitchell Anderson adında bir adamla aldattığını kafasına takmıştı.

Ama şimdi kasım ayının bir pazar gecesiydi, çocuklar uyuyordu, Ralph'ın da uykusu vardı, kanapede oturmuş, gazeteleri tasnif ediyor, Marian'ın ütü yaptığı mutfaktan yumuşak bir radyo sesi duyabiliyor ve kendini son derece mutlu hissediyordu. Önündeki gazetelere bir süre daha gözlerini dikip baktı, sonra hepsini toplayıp lambayı söndürdü.

"Bitirdin mi aşkım?" dedi Marian gülümseyerek, erkek kapı eşiğinde belirince. Yüksek bir taburede oturuyordu ve erkeği bekliyormuşçasına ütüyü arkası üstü dikti.

"Kahretsin, hayır," dedi Ralph, abartılı bir biçimde yüzünü buruşturup gazeteleri mutfak masasına fırlatarak.

Kadın güldü –şen, tatlı bir kahkaha– ve öpülmek üzere yüzünü kaldırdı, erkek de onun yanağına küçük bir öpücük kondurdu. Masadan bir sandalye çekip oturdu, sandalyenin bacakları üstünde geriye kaykılarak ona baktı. Kadın yine güldü, sonra da bakışlarını indirdi.

"Uyukluyorum," dedi Ralph.

"Kahve?" dedi Marian, uzanıp elinin tersini filtre kahve makinesine değdirerek.

Erkek hayır anlamında başını iki yana salladı.

Kadın kül tablasında yanmakta olan sigarayı aldı, gözlerini yere dikerek içine çekti, sonra da kül tablasına geri koydu. Ona baktı ve yüzünde sıcak bir ifade belirip kayboldu. Uzun boylu ve esnekti, güzel göğüsleri, dar kalçaları ve iri, harika gözleri vardı.

"Hiç şu partiyi düşünüyor musun?" diye sordu, hâlâ ona bakarak.

Ralph afallayarak sandalyesinde kımıldadı ve şöyle dedi: "Hangi parti? İki-üç yıl öncekini mi kastediyorsun?"

Marian başını salladı.

Ralph bekledi, kadın başka bir yorumda bulunmayınca da, "Ne olmuş partiye?" dedi. "Madem konuyu açtın, ne olmuş partiye?" Sonra da devam etti: "Her şeye rağmen o gece seni öptü, değil mi? Yani, öptüğünü biliyorum. Seni öpmeye çalıştı, yoksa çalışmadı mı?"

"Sadece partiyi düşünüyordum ve sana sordum, hepsi bu," dedi Marian. "Bazen partiyi düşünüyorum," dedi.

"Eh, öptü, değil mi? Haydi, Marian," dedi Ralph.

"Hiç o geceyi düşünüyor musun?" dedi Marian.

"Pek değil," dedi Ralph. "Uzun zaman önceydi, değil mi? Üç-dört yıl önce. Şimdi sen bana anlatabilirsin," dedi. "Konuştuğun kişi hâlâ eski Jackson, hatırladın mı?" İkisi birlikte birdenbire güldü ve Marian birden, "Evet," dedi. "Beni birkaç kez öptü." Gülümsedi.

Erkek onun gülümsemesine ayak uydurmaya çalışması gerektiğini biliyordu, ama yapamadı. "Daha önce bana, öpmediğini söylemiştin. Sadece, araba kullanırken kolunu boynuna doladığını söylemiştin. Bu durumda hangisi?"

"Bunu ne diye yaptın?" diyordu kadın hülyalı hülyalı. "Bütün gece neredeydin?" diye haykırıyordu erkek, onun tepesinde durarak, bacakları dermansız, yine vurmak üzere yumruğu kalkmış. Sonra kadın, "Ben bir şey yapmadım," dedi. "Bana neden vurdun?" dedi.

"Bu konuya nasıl geldik?" dedi Marian.

"Sen açtın," dedi Ralph.

Marian başını iki yana salladı. "Bana bunu düşündüren neydi, bilmiyorum." Üstdudağını içine çekip gözlerini yere dikti. Sonra omuzlarını dikleştirdi ve başını kaldırıp baktı. "Benim için şu ütü tahtasını kaldırırsan, aşkım, bize sıcak bir içecek hazırlarım. Tereyağlı rom. Kulağa nasıl geliyor?"

"Güzel," dedi Ralph.

Kadın oturma odasına gidip lambayı yaktı ve yerden bir dergiyi almak için eğildi. Erkek onun ekose yünlü eteğinin altındaki kalçalarını izledi. Kadın pencerenin önüne gitti ve durup sokak lambasına baktı. Elinin ayasıyla bastırarak eteğini düzeltti, sonra bluzunu içine sokmaya başladı. Erkek onu izleyip izlemediğini kadının merak edip etmediğini merak etti.

Ütü tahtasını verandadaki bölmesine koyduktan sonra, yine oturdu ve kadın mutfağa geldiğinde, şöyle dedi: "Ee, o gece seninle Mitchell Anderson arasında başka ne geçti?"

"Hiç," dedi Marian. "Ben başka bir şeyi düşünüyordum."

"Neyi?"

"Çocukları, Dorothea'ya gelecek Paskalya için almak istediğim elbiseyi. Ve yarın vereceğim dersi. Rimbaud'yla aralarının nasıl olacağını görmeyi," dedi ve güldü. "Niyetim kafiye tutturmak değildi, gerçekten, Ralph ve gerçekten, başka hiçbir şey olmadı. Bu konuda bir şey söylediğim için üzgünüm."

"Peki," dedi Ralph.

Ayağa kalkıp buzdolabının yanındaki duvara yaslandı ve kadının iki fincana şeker koymasını, sonra da karıştırarak içine romu katmasını izledi. Su kaynamaya başlıyordu.

"Bak, tatlım, artık konu *açıldı*," dedi Ralph, "ve dört yıl *önceydi*, dolayısıyla şimdi eğer *istersek* bu konuda *konuşamamamız* için aklıma gelen hiçbir neden yok. Var mı?"

"Gerçekten konuşulacak bir şey yok," dedi Marian.

"Bilmek isterdim," dedi Ralph.

"Neyi bilmek isterdin?" dedi Marian.

"Seni öpmek dışında başka ne yaptığını. Biz yetişkiniz. Andersonları tam anlamıyla yıllardır görmedik, muhtemelen bir daha da asla görmeyeceğiz ve olay *uzun* zaman önce oldu, dolayısıyla bu konuda konuşamamamız için nasıl bir neden olabilir?" Sesindeki muhakeme özelliği onu biraz şaşırttı. Oturup masa örtüsüne baktı, sonra da başını kaldırıp yine ona baktı. "Ee?" dedi.

"Ee," dedi Marian, cin gibi bir sırıtışla, başını kız çocuğu gibi bir yana eğip hatırlayarak. "Hayır, Ralph, gerçekten. Gerçekten konuşmamayı tercih ederim."

"Tanrı aşkına, Marian! *Artık* ciddiyim," dedi Ralph ve öyle olduğunu birden anladı.

Kadın suyun altını kapatıp ellerini tabureye koydu; sonra yine oturdu, topuklarını en alttaki ayaklığa geçirdi. Öne doğru oturdu, kollarını dizlerine dayadı, göğüsleri bluzuna bastırıyordu. Eteğindeki bir şeyi parmaklarının ucuyla aldı, sonra da başını kaldırıp baktı.

"Hatırlıyor musun, Emily, Beatty'lerle eve gitmişti ve nedense Mitchell kalmıştı. O gece biraz keyifsiz görünüyordu bir kere. Bilmiyorum, belki de geçinemiyorlardı, Emily ve o, ama bunu bilmiyorum. Sen ve ben vardık, Franklin'ler, bir de Mitchell Anderson hâlâ oradaydı. Hepimiz biraz sarhoştuk. Nasıl olduğundan emin değilim Ralph, ama Mitchell ve ben bir dakikalığına mutfakta kendimizi yalnız bulduk, viski kalmamıştı, sadece o beyaz şaraptan biraz vardı. Saat bire geliyor olmalıydı, çünkü Mitchell, 'Dev kanatlarla uçarsak, içki dükkânı kapanmadan yetişebiliriz,' dedi. İstediği zaman nasıl teatral

olabildiğini bilir misin? Alttan almalar, yüz ifadeleri? Neyse, bu konuda çok zekiydi. En azından o zaman öyle görünüyordu. Ve çok da sarhoş olduğunu ekleyeyim. Ben de öyleydim, ayrıca. Bir dürtüydü, Ralph. Neden yaptığımı bilmiyorum, bana sorma, ama o gidelim deyince... kabul ettim. Arkadan çıktık, arabasını oraya park etmişti. Öylece... olduğumuz gibi gittik... dolaptan paltolarımızı bile almadık, sadece birkaç dakikalığına gideceğimizi sanıyorduk. Ne düşündüğümüzü, *benim* ne düşündüğümü bilmiyorum, *neden* gittiğimi bilmiyorum Ralph. Bir dürtüydü, bütün söyleyebileceğim bu. Yanlış dürtüydü." Durakladı. "O gece benim hatamdı, Ralph, üzgünüm. Böyle bir şey yapmamalıydım, bunu *biliyorum*."

"Tanrım!" Sözcük Ralph'ın ağzından kaçtı. "Ama sen hep böyleydin Marian!" Yeni ve derin bir gerçeği dile getirdiğini hemen anladı.

Zihni bir yığın suçlamayla doldu ve özellikle bir tanesine odaklanmaya çalıştı. Başını eğip ellerine baktı ve kadını balkonda gördüğünde olduğu gibi hissiz olduklarını fark etti. Masada duran kırmızı kalemi aldı, sonra yine bıraktı.

"Dinliyorum," dedi.

"Neyi dinliyorsun?" dedi Marian. "Küfrediyorsun ve üzülüyorsun Ralph. Bir hiç uğruna... hiç, tatlım!.. *Başka* hiçbir şey yok," dedi.

"Devam et," dedi Ralph.

"Bizim *neyimiz* var zaten?" dedi Marian. "Bunun nasıl başladığını biliyor musun? Çünkü ben bunun nasıl başladığını bilmiyorum."

"Devam et, Marian," dedi Ralph.

"*Hepsi* bu, Ralph," dedi Marian. "Söyledim ya. Arabayla dolaştık. Konuştuk. Beni öptü. Üç saat nasıl ortadan kaybolmuş olabileceğimizi hâlâ anlamıyorum ya da senin yaptığımızı söylediğin şey her neyse."

"Anlat bana, Marian," dedi Ralph, daha fazlası olduğunu biliyordu, her zaman bildiğini de biliyordu. Midesinde bir çarpıntı hissetti, sonra da, "Hayır," dedi. "Bana anlatmak istemiyorsan, tamam. Aslında, sanırım bu kadarla bırakacağım," dedi. Bu gece başka bir yerde başka bir şey yapıyor olacağını, evli olmasaydı sakin bir yerde olacağını düşündü bir an.

"Ralph," dedi Marian, "kızmayacaksın, tamam mı? Ralph? Sadece konuşuyoruz. Kızmayacaksın, tamam mı?" Masanın başındaki bir sandalyeye geçmişti.

"Kızmayacağım," dedi Ralph.

"Söz mü?" dedi Marian.

"Söz," dedi Ralph.

Kadın bir sigara yaktı. Erkek birden çocukları görmek, onları kaldırıp yataktan çıkarmak –uykularında dönüyorlardı ve ağırdılar– ve her birini bir dizine oturtmak, uyanana dek onları hoplatmak için büyük bir istek duydu. Bütün dikkatini masa örtüsündeki minik siyah faytonlardan birine verdi. Yerinde duramayan dört minik beyaz at siyah faytonlardan her birini çekiyordu, atları süren kişi kollarını kaldırmıştı ve başında silindir şapka vardı, valizler faytonun tepesine kayışla bağlanmıştı, yanda gaz lambasına benzeyen bir şey asılıydı ve Ralph eğer dinliyorsa ses siyah faytonun içinden geliyordu.

" Doğruca içki dükkânına gittik, o çıkana kadar arabada bekledim. Bir elinde kesekâğıdı, öbüründe de şu plastik buz torbalarından vardı. Arabaya binerken zikzaklar çizdi. Yeniden yola çıkana dek bu kadar sarhoş olduğunu fark etmemiştim. Arabayı sürüşü dikkatimi çekti. Son derece yavaştı. Direksiyonun üzerine kapanmıştı. Gözlerini dikmiş bakıyordu. Anlamsız bir sürü şeyden söz ediyorduk. Hatırlamıyorum. Nietzsche'den söz ediyorduk. Strindberg'den. İkinci sömestr *Miss Julie*'yi yönetiyordu. Sonra da Norman Mailer'ın karısını göğsün-

den bıçaklamasından söz ettik. Sonra yolun ortasında bir dakika durdu. Ve ikimiz de şişeden bir yudum aldık. Dedi ki, benim göğsümden bıçaklandığımı düşünmekten nefret edermiş. Dedi ki, göğsümü öpmek istermiş. Arabayı yolun kenarına çekti. Başını kucağıma koydu..."

Acele acele devam etti, erkek de ellerini masada kenetlemiş halde oturup onun dudaklarını seyretti. Bakışları mutfakta dolaştı, fırın, peçetelik, fırın, dolaplar, ekmek kızartma makinesi, tekrar onun dudakları, tekrar masa örtüsündeki fayton. Kadına duyduğu tuhaf arzunun kasıklarını ürperttiğini hissetti, sonra da faytonun düzenli sarsıntısını hissetti ve *durun* diye seslenmek istedi, derken kadının, "Bir deneyelim mi, dedi," dediğini duydu. Sonra da şöyle diyordu: "Suç bende. Suçlu benim. Her şeyi bana bıraktığını, ne istersem yapabileceğimi söyledi."

Erkek gözlerini kapadı. Başını iki yana salladı, olasılıklar, başka sonuçlar üretmeye çalıştı. İki yıl önceki o geceyi tamir edip edemeyeceğini gerçekten merak etti ve tam onlar kapıdayken kendisinin mutfağa girdiğini hayal etti, canlı bir sesle kadına, ah hayır, hayır, o Mitchell Anderson'la hiçbir yere gitmiyorsun, dediğini duydu. Herif sarhoş, üstelik de kötü bir şoför, hem sen artık yatıp sabah küçük Robert ve Dorothea'yla birlikte kalkmalısın ve durmalısın! Duracaksın!

Gözlerini açtı. Kadın bir eliyle yüzünü kapatmış, hüngür hüngür ağlıyordu.

"Neden yaptın Marian?" diye sordu Ralph.

Kadın başını kaldırmadan iki yana salladı.

Derken erkek birden anladı! Zihni açıldı. Bir an için ancak aptal aptal ellerine bakabildi. Anladı! Zihni bu anlamayla kükredi.

"Tanrım! Hayır! Marian! *Tanrım*!" dedi, masadan geriye sıçrayarak. "Tanrım! *Hayır*, Marian!"

"Hayır, hayır," dedi Marian, başını geriye atarak.

"Ona izin verdin!" diye haykırdı Ralph.

"Hayır, hayır," diye çırpındı Marian.

"Ona izin verdin! Bir deneyelim, ha! Yapmadın mı? Yapmadın mı? Bir *deneyelim*! Böyle mi dedi? Cevap ver bana!" diye haykırdı Ralph. "İçine boşaldı mı? Siz bir denerken, onun içine boşalmasına izin verdin mi?"

"Dinle, dinle beni, Ralph," dedi Marian ağlayarak, "sana yemin ederim, yapmadı. Boşalmadı. İçime boşalmadı." Sandalyede bir o yana bir bu yana sallandı.

"Of Tanrım! Tanrı *belası* versin!" diye feryat etti Ralph.

"Tanrım!" dedi Marian, ayağa kalkıp ellerini uzatarak. "Deli miyiz biz, Ralph? Aklımızı mı kaçırdık? Ralph? Affet beni, Ralph. Affet..."

"Dokunma bana! Uzak dur benden!" diye haykırdı Ralph. Haykırıyordu.

Kadın korkuyla kesik kesik solumaya başladı. Onun önünü kesmeye çalıştı. Ama erkek onu omzundan tutup yoldan çekti.

"Affet beni, Ralph! *Lütfen*. Ralph!" diye haykırdı Marian.

II

Yürümeye devam etmeden önce durup bir arabaya yaslanmak zorunda kaldı. Gece elbiseli iki çift kaldırımdan ona doğru geliyor, erkeklerden biri yüksek sesle bir hikâye anlatıyordu. Öbürleri gülüyorlardı. Ralph arabadan uzaklaşıp karşıya geçti. Birkaç dakika içinde Blake'in Yeri'ne geldi, bazı öğleden sonraları çocukları anaokulundan almadan önce buraya uğrayıp Dick Koenig'le bir bira içerdi.

İçerisi karanlıktı. Bir duvar boyunca dizilmiş masalardaki uzun boyunlu şişelerde mumlar yanıyordu. Ralph'ın gözüne, kafa kafaya vermiş konuşan belli belirsiz erkek

ve kadın karaltıları çarptı. Kapının yakınındaki çiftlerden biri konuşmayı kesti ve başını kaldırıp ona baktı. Tavana takılmış kutu benzeri bir şey tepede dönüyor, ışık huzmeleri saçıyordu. Barın ucunda iki adam oturuyordu ve bir adamın karanlık silueti köşedeki müzik kutusunun üzerine eğilmiş, elleri camın iki yanına dayanmıştı. Bu adam bir şey çalacak, diye düşündü Ralph çok önemli bir keşif yapmışçasına ve ortada durup adamı izledi.

"Ralph! Mr. Wyman, efendim!"

Etrafına baktı. David Parks barın arkasından ona sesleniyordu. Ralph oraya yürüdü, bütün ağırlığıyla bara yaslandıktan sonra bir tabureye geçti.

"Bir tane çekeyim mi, Mr. Wyman?" Parks gülümseyerek elinde bir bardak tutuyordu. Ralph başını salladı, Parks'ın bardağı doldurmasını izledi, Parks'ın bardağı fıçı musluğunun altında bir açıyla tutmasını, bardak dolarken onu hafifçe doğrultmasını izledi.

"Nasıl gidiyor Mr. Wyman?" Parks ayağını kaldırıp barın altındaki bir rafa koydu. "Haftaya maçı kim kazanacak Mr. Wyman?" Ralph başını iki yana salladı, birayı dudaklarına götürdü. Parks hafifçe öksürdü. "Size bir tane ısmarlayayım Mr. Wyman. Bu benden." Ayağını indirdi, başını sallayarak güvence verdi ve önlüğünün altından cebine uzandı. "Al. Bende var," dedi Ralph ve biraz bozukluk çıkardı, elinde inceledi. Bir çeyreklik, beş sent, iki tane on sent, iki peni. Çözülecek bir şifreymişçesine saydı. Çeyrekliği koyup ayağa kalktı, bozuklukları tekrar cebine soktu. Adam hâlâ müzik kutusunun önündeydi, elleri hâlâ kutunun iki yanındaydı.

Dışarıda, Ralph ne yapacağına karar vermeye çalışarak kendi etrafında döndü. Koşmuşçasına kalbi küt küt atıyordu. Kapı arkasından açıldı ve bir adamla kadın dışarı çıktı. Ralph yoldan çekildi, kaldırım kenarına park edilmiş bir arabaya bindiler ve Ralph kadının arabaya

binerken saçını savurduğunu gördü: Hiç bu kadar ürkütücü bir şey görmemişti.

Blokun sonuna kadar yürüdü, karşıya geçti ve bir blok daha yürüdükten sonra şehir merkezine gitmeye karar verdi. Ellerini ceplerinde yumruk yapmış, ayakkabılarını kaldırımı döverek acele acele yürüdü. Gözlerini kırpıştırıp duruyor ve yaşadığı yerin burası olduğuna inanamıyordu. Başını iki yana salladı. Bir süre bir yerde oturup bunu düşünmek isterdi, ama oturamayacağını, bunu düşünemeyeceğini biliyordu. Bir keresinde Arcata'da kaldırım kenarında oturan bir adam gördüğünü hatırladı, uzun sakallı ve kahverengi yün bereli yaşlı bir adam, kolları bacaklarının arasında, öylece oturuyordu. Sonra da Ralph şöyle düşündü: Marian! Dorothea! Robert! İmkânsızdı. Bütün bunların bundan yirmi yıl sonra nasıl görüneceğini hayal etmeye çalıştı. Ama hiçbir şey hayal edemiyordu. Sonra da öğrencileri arasında dolaşan bir notu yakaladığını hayal etti, *Bir deneyelim mi?* yazıyordu. Sonra düşünemedi. Sonra kendini son derece kayıtsız hissetti. Sonra Marian'ı düşündü. Kısa bir süre önce onu gördüğü haliyle düşündü Marian'ı, yüzünü buruşturmuş. Sonra Marian yerde, dişlerinde kan: "Neden vurdun bana?" Sonra Marian elbisesinin altına uzanıp jartiyer bandını çözerken! Sonra Marian geriye doğru sırtını kabartarak elbisesini kaldırırken! Sonra Marian kızışmış, Marian bağırırken, *yap, yap, yap*!

Durdu. Galiba kusacaktı. Kaldırım kenarına ilerledi. Yutkunup durdu, bir araba dolusu yeniyetme bağıra çağıra yanından geçerken ve müzikli kornalarını ona uzun uzun çalarlarken başını kaldırıp baktı. Evet, dünyaya baskı yapan büyük bir kötülük vardı ve küçük bir eğim, küçük bir açıklık yeterliydi.

İkinci Cadde'ye, şehrin "İki Cadde" denen kesimine

geldi. Cadde burada Shelton'dan, eski pansiyonların sona erdiği sokak lambasının altından başlıyor ve balıkçı teknelerinin bağlı olduğu iskeleye kadar dört-beş blok uzanıyordu. Bir kez buraya gelmişti, altı yıl önce, bir sahafta tozlu raflar arasında eski kitapları karıştırmıştı. Caddenin karşı tarafında bir içki dükkânı vardı ve cam kapının hemen iç tarafında bir adamın durmuş, gazeteye baktığını görebiliyordu.

Kapının üzerindeki çan çıngırdadı. Sesi Ralph'ı az kalsın ağlatıyordu. Sigara alıp tekrar dışarı çıktı, vitrinlere bakarak cadde boyunca yürümeye devam etti, bazı vitrinlere afişler yapıştırılmıştı: bir dans, geçen yaz gelip giden Shrine sirki, seçimler, *Fred C. Walters Konsey Üyeliğine Aday*. Baktığı vitrinlerden birinde bir masaya evyeler ve boru ek parçaları saçılmıştı, bu da gözlerini yaşarttı. Bir Vic Tanney spor salonuna geldi, büyük bir vitrine çekilmiş perdelerin altından ışık sızdığını görebiliyordu ve içerideki havuzdan su şıpırtıları ve suda çınlayan neşeli seslerin yankısını duyabiliyordu. Artık daha çok ışık vardı, caddenin iki tarafındaki barlar ve kafelerden geliyordu, insanlar da daha çoktu, üçlü, dörtlü gruplar, ama ara sıra tek başına bir adam ya da parlak renkli bol pantolon giymiş bir kadın hızlı hızlı yürüyüp geçiyordu. Bir vitrinin önünde durdu ve bilardo oynayan zencileri seyretti, masanın yukarısında yanan ışıkta duman süzülüyordu. Adamlardan biri, başında şapka, ağzında sigara, istekasının ucuna tebeşir sürerek başka bir adama bir şeyler söyledi ve iki adam da sırıttı, sonra da ilk adam dikkatle toplara bakıp masanın üzerine eğildi.

Ralph, Jim'in İstiridye Evi'nin önünde durdu. Daha önce buraya hiç gelmemişti, daha önce bu mekânlardan hiçbirine gelmemişti. Kapının yukarısında isim sarı ampullerle yazılmıştı: JIM'İN İSTİRİDYE EVİ. Bunun yukarısında, bir demir ızgaraya takılmış kocaman, neon

ışıklı bir midye kabuğu vardı, içinden bir adamın bacakları çıkıyordu. Gövde kabuğun içinde saklıydı ve bacaklar kırmızı ışıkla yanıp sönüyor, kalkıp iniyordu, böylece tekme atıyor gibi görünüyorlardı. Ralph sigarasıyla bir tane daha yaktı ve kapıyı itip açtı.

İçerisi kalabalıktı, insanlar dans pistine toplanmışlardı, kollarını birbirlerine dolayıp pozisyon almışlar, müzik grubunun yeniden başlamasını bekliyorlardı. Ralph ite kaka kendine yol açıp bara gitti ve ânında sarhoş bir kadın paltosuna yapıştı. Tabure yoktu, barın ucunda bir sahil koruma görevlisi ile blucinli pörsük bir adamın arasında durmak zorunda kaldı. Aynadan, müzik grubundaki adamların oturdukları masadan kalktıklarını görebiliyordu. Beyaz gömlek ve koyu renk bol pantolon giymişler, boyunlarına küçük kırmızı ip kravat takmışlardı. Bir metal kütük yığınının arkasında gaz alevlerinin yandığı bir şömine vardı ve müzik grubu platformu bunun yanındaydı. Müzisyenlerden biri elektrogitarının tellerini çekip bıraktı, bilmiş bir sırıtmayla diğerlerine bir şeyler söyledi. Grup çalmaya başladı.

Ralph bardağını kaldırıp tepesine dikti. Barın öbür ucundan bir kadının kızgın kızgın, "Sorun çıkacak, tek söyleyeceğim bu," dediğini duydu. Müzisyenler çaldıkları parçanın sonuna geldiler ve bir başkasına başladılar. Adamlardan biri, basçı, mikrofona yaklaşıp şarkı söylemeye başladı. Ama Ralph sözleri anlayamadı. Grup bir ara daha verdiğinde, Ralph etrafına bakarak tuvaleti aradı. Barın uzak ucunda kapıların açılıp kapandığını seçebiliyordu, o yöne doğru ilerledi. Biraz sendeledi ve sarhoş olduğunu anladı. Kapılardan birinin üzerinde geyik boynuzu vardı. Bir adamın içeri girdiğini ve başka bir adamın kapıyı tutup dışarı çıktığını gördü. İçeride, üç adamın arkasında kuyruktayken, bir cep tarağı makinesinin üzerindeki duvara çizilmiş, açık duran butlara ve

vulvaya gözlerini dikmiş bakarken buldu kendini. Altına YE BENİ karalanmıştı, daha da aşağıya birisi *Betty M. onu yer – RA 52275* eklemişti. Öndeki adam ilerledi, Ralph da öne bir adım attı, Betty'nin ağırlığıyla yüreği sıkışmıştı. Nihayet, pisuara yaklaşıp işedi. Şimşek çakıyor gibiydi. İç çekti, öne eğildi ve başını duvara yasladı. Ah, Betty, diye düşündü. Hayatı değişmişti, anlamaya istekliydi. Hayatlarındaki tek bir olaya bakıp da, ondan sonraki hayatlarını farklı bir rotaya sokan felaketin minik özelliklerini algılayabilen başka adamlar var mıydı, sarhoş sarhoş bunu merak etti. Orada bir süre daha durdu, sonra da aşağı baktı: Parmaklarına işemişti. Lavaboya ilerledi, pis sabun kalıbını kullanmamaya karar verdikten sonra ellerine su akıttı. Havlu rulosunu çekerken, yüzünü lekeli aynaya yaklaştırıp gözlerinin içine baktı. Bir yüz: Sıra dışı bir şey yok. Cama dokundu, sonra da bir adam onun yanından geçip lavaboya ulaşmaya çalışırken uzaklaştı.

Kapıdan çıktığında, koridorun öbür ucunda başka bir kapı fark etti. Oraya gidip kapıdaki cam panelden, yeşil çuha kaplı bir masanın etrafındaki dört iskambil oyuncusuna baktı. İçerisi son derece sakin ve huzurlu göründü Ralph'a, adamların sessiz hareketleri durgun ve anlam yüklüydü. Cama yaslandı ve adamların onu izlediğini hissedene dek izledi.

Bara geri döndüğünde, gitarlar coştu ve insanlar ıslık çalıp el çırpmaya başladılar. Şişman, orta yaşlı, beyaz gece elbiseli bir kadının platforma çıkmasına yardım ediliyordu. Kadın geri çekilmeye çalışıp duruyordu, ama Ralph bunun yapmacık bir çaba olduğunu görebiliyordu ve kadın nihayet mikrofonu kabul edip küçük bir reverans yaptı. İnsanlar ıslık çalıp ayaklarını yere vurdular. Birden Ralph iskambil oyuncularıyla aynı odada olup onları izlemekten başka hiçbir şeyin onu kurtaramayacağını anladı.

Cüzdanını çıkardı, ne kadar parası olduğuna bakarken ellerini iki yanı kapatacak şekilde tuttu. Arkasında kadın alçak, uyuşuk bir sesle şarkı söylemeye başladı.

Kâğıtları dağıtan adam başını kaldırıp baktı.

"Bize katılmaya mı karar verdin?" dedi, Ralph'ı gözleriyle süzüp yeniden masaya bakarak. Diğerleri gözlerini bir an kaldırdılar, sonra da tekrar masada gezen kâğıtlara baktılar. Adamlar kâğıtlarını aldılar ve sırtı Ralph'a dönük oturan adam burnundan gürültüyle nefes verdi, sandalyesinde döndü ve ters ters baktı.

"Benny, bir sandalye daha getir!" diye seslendi kâğıt dağıtıcı, tepesine sandalyelerin çevrilmiş olduğu bir masanın altını süpüren yaşlı bir adama. Kâğıt dağıtıcı iriyarı bir adamdı; üzerinde beyaz bir gömlek vardı, yakası açıktı, kıvrılmış yenlerinden siyah kıvırcık kıllı kalın kolları görünüyordu. Ralph derin bir nefes aldı.

"İçecek bir şey ister misin?" diye sordu Benny, masaya bir sandalye taşıyarak.

Ralph yaşlı adama bir dolar verip paltosunu çıkardı. Yaşlı adam paltoyu aldı ve dışarı çıkarken kapının yanına astı. Adamlardan ikisi sandalyesini çekti ve Ralph kâğıt dağıtıcının karşısına oturdu.

"Nasıl gidiyor?" dedi kâğıt dağıtıcı Ralph'a, başını kaldırıp bakmadan.

"İdare eder," dedi Ralph.

Kâğıt dağıtıcı nazikçe, hâlâ başını kaldırıp bakmadan şöyle dedi: "*Low ball*[1] ya da beş kart. *Table stakes*[2], artırmalarda beş dolar limit."

Ralph başını salladı ve el bittiğinde on beş dolar de-

1. (İng.) Bir poker çeşidi. (Ç.N.)

2. (İng.) Oyuncuların sadece masada bulunan fişleriyle bahis oynayabilmesi kuralı. (Ç.N.)

ğerinde fiş aldı. Masada hızla dönen kâğıtları izledi, kendininkileri babasından gördüğü gibi aldı, her bir kâğıt önüne düştükçe bir kâğıdı bir diğerinin köşesinin altına kaydırarak. Gözlerini aniden kaldırıp ötekilerin yüzlerine baktı. Herhangi birinin başına gelip gelmediğini merak etti.

Yarım saatte iki el kazanmıştı ve önündeki küçük fiş yığınını saymadan, hâlâ on beş-yirmi doları olması gerektiğini düşündü. Bir fişle bir içkinin daha parasını ödedi ve birden o akşam uzun bir yol, hayatında uzun bir yol kat ettiğinin farkına vardı. *Jackson*, diye düşündü. Jackson olabilirdi.

"Var mısın, yok musun?" diye sordu adamın teki. "Clyde, teklif ne Tanrı aşkına?" dedi adam kâğıt dağıtıcıya.

"Üç dolar," dedi kâğıt dağıtıcı.

"Varım," dedi Ralph. "Varım." Pota üç fiş koydu.

Kâğıt dağıtıcı başını kaldırdı, sonra da tekrar kâğıtlarına baktı. "Gerçekten biraz hareket istiyorsan, burada işimiz bitince benim evime gidebiliriz," dedi kâğıt dağıtıcı.

"Hayır, böyle iyi," dedi Ralph. "Bu akşamlık hareket yeter. Bu akşam yeni öğrendim. Karım iki yıl önce başka bir herifle oynaşmış. Bu akşam öğrendim." Boğazını temizledi.

Adamın teki kâğıtlarını bırakıp purosunu yaktı. Gözlerini Ralph'a dikerek dumanı üfledi, sonra kibriti sallayarak söndürüp yeniden kâğıtlarını aldı. Kâğıt dağıtıcı başını kaldırıp baktı, açık ellerini masaya koydu, esmer ellerinde siyah kılları kıvır kıvırdı.

"Burada, merkezde mi çalışıyorsun?" dedi Ralph'a.

"Burada oturuyorum," dedi Ralph. İçinin kuruduğunu, harika bir biçimde boşaldığını hissetti.

"Oynuyor muyuz, oynamıyor muyuz?" dedi bir adam. "Clyde?"

"Sabırlı ol," dedi kâğıt dağıtıcı.

"Tanrı aşkına," dedi adam usulca.
"Bu akşam ne öğrendin?" dedi kâğıt dağıtıcı.
"Karımı," dedi Ralph. "Öğrendim."

Ara sokakta yeniden cüzdanını çıkardı, parmakları bıraktığı banknotları saydı: İki dolar, cebinde de biraz bozukluk olduğunu düşünüyordu. Bir şeyler yemek için yeterdi. Ama aç değildi, binaya yaslanıp düşünmeye çalıştı. Sokağa bir araba döndü, durdu, geri geri çıktı. Ralph yürümeye başladı. Geldiği yoldan gitti. Binalara yakın duruyor, kaldırımdan bir aşağı bir yukarı akan kadınlı erkekli gürültücü grupların yoluna çıkmıyordu. Uzun mantolu bir kadının, yanındaki adama, "Hiç de öyle değil Bruce. Anlamıyorsun," dediğini duydu.

İçki dükkânına gelince durdu. İçeride tezgâha ilerleyip uzun, düzenli şişe sıralarını inceledi. Çeyrek litrelik rom ve sigara aldı. Şişenin etiketindeki palmiyelere, arka plandaki lagünde aşağı doğru sarkan büyük eğreltiotlarına gözü takılmıştı, sonra da *rom* olduğunu anladı! Ve bayılacağını sandı. Pantolon askısı takmış, zayıf, kel bir adam olan tezgâhtar şişeyi bir kesekâğıdına koydu ve satışı kasaya kaydedip göz kırptı. "Bu akşam biraz içtiniz mi?" dedi.

Dışarıda, Ralph iskeleye doğru yürümeye başladı; ışıkların yansıdığı suyu görmek istediğini düşündü. Dr. Maxwell'in böyle bir şeyi nasıl ele alacağını düşündü ve yürürken elini kesekâğıdının içine soktu, küçük şişenin mührünü kırdı, bir kapı eşiğinde durup uzun uzun içti ve Dr. Maxwell'in güzel güzel suyun kenarında oturacağını düşündü. Eski tramvay izlerinin üzerinden geçti ve başka, daha karanlık bir sokağa döndü. İskelenin altına çarpan dalgaları duyabiliyordu, derken birinin arkadan ona yaklaştığını duydu. Deri ceketli ufak tefek bir zenci önüne çıkıp, "Bir dakika ahbap," dedi. Ralph etrafından dolanmaya çalıştı. Adam, "Tanrım, bebeğim, ayaklarıma

basıyorsun!" dedi. Ralph kaçmaya fırsat bulamadan zenci midesine sertçe vurdu, Ralph inleyerek düşmeye kalkınca da, adam elinin ayasıyla burnuna vurdu, onu gerisingeri duvara devirdi, Ralph bir bacağı altına kıvrılmış halde oturdu ve nasıl kalkacağını düşünürken zenci yanağına bir tokat atıp onu iki seksen kaldırıma serdi.

III

Gözlerini tek bir yere sabitlenmiş halde tuttu ve onları gördü, düzinelercesini, bulutların hemen altında dönüyor ve ok gibi fırlıyorlardı, deniz kuşları, sabahın bu saatinde okyanustan gelen kuşlar. Cadde hâlâ düşmekte olan pusla siyahtı ve ıslak kaldırımın bir ucundan öbür ucuna giden salyangozlara basmamak için dikkatli olması gerekiyordu. Farları yanan bir araba geçerken yavaşladı. Bir araba daha geçti. Sonra bir tane daha. Baktı: İmalathane işçileri, diye fısıldadı kendi kendine. Pazartesi sabahıydı. Bir köşeyi döndü, Blake'in Yeri'nin yanından geçti: Storlar çekilmişti, boş şişeler kapının yanında nöbetçi gibi duruyordu. Hava soğuktu. Elinden geldiğince hızlı yürüyordu, ara sıra kollarını kavuşturuyor ve omuzlarını ovuşturuyordu. Sonunda evine geldi, veranda ışığı yanıyordu, pencereler karanlıktı. Çimenlikten geçip arkaya dolandı. Kapı kulpunu çevirdi, kapı sessizce açıldı, ev de sessizdi. İşte kurutmalığın yanındaki yüksek tabure. İşte oturmuş oldukları masa. Kanapeden kalkmış, mutfağa gelip oturmuştu. Başka ne yapmıştı? Başka hiçbir şey yapmamıştı. Fırının üzerindeki saate baktı. Yemek odasını görebiliyordu, masada dantel örtü, kırmızı flamingolu ağır cam orta süsü, flamingolar kanatlarını açmış, masanın ötesindeki ağır perdeler açık. Kadın o pencerede mi durup yolunu gözlemişti? Oturma odasının halısına bastı. Kadının mantosu kanapenin üzerine

atılmıştı ve solgun ışıkta erkek onun filtreli sigara izmaritleriyle dolu büyük bir kül tablasını seçebiliyordu. Geçerken sehpanın üstünde telefon rehberinin açık durduğunu fark etti. Yatak odalarının kısmen açık kapısında durdu. Her şey ona açık görünüyordu. Bir an için içeride onu arama isteğine karşı koydu, sonra da parmağıyla kapıyı itip biraz daha açtı. Kadın uyuyordu, başı yastıktan düşmüş, duvara doğru dönmüştü, saçı çarşafın fonunda siyah siyah görünüyordu, örtüler omuzlarının etrafına toplanmıştı, yatağın ayakucundan çekilmiş örtüler. Yan yatıyordu, gizemli vücudu kalçalardan bükülmüştü. Erkek gözlerini dikip baktı. Ne yapsaydı ki? Eşyalarını alıp gitse miydi? Bir otele mi gitseydi? Birtakım düzenlemeler mi yapsaydı? Bu şartlar altında bir erkek nasıl davranırdı? Yapılmış olanları anlıyordu. Şimdi nelerin yapılması gerektiğini anlamıyordu. Ev çok sessizdi.

Mutfakta masaya oturup başını kollarına dayadı. Ne yapacağını bilmiyordu. Sadece şimdi değil, diye düşündü, sadece bunda değil, sadece bu konuda, bugün ve yarın değil, her Allah'ın günü. Derken çocukların yataktan kalktıklarını duydu. Doğrulup oturdu ve onlar mutfağa girerlerken gülümsemeye çalıştı.

"Baba, baba," dediler, küçücük vücutlarıyla ona koşarak.

"Bize masal anlat baba," dedi oğlu, kucağına çıkarak.

"Bize masal anlatamaz," dedi kızı. "Masal için çok erken. Öyle değil mi baba?"

"Yüzündeki ne baba?" dedi oğlu, parmağıyla göstererek.

"Bakayım!" dedi kızı. "Bakayım baba."

"Zavallı baba," dedi oğlu.

"Yüzüne ne yaptın baba?" dedi kızı.

"Hiç," dedi Ralph. "Bir şey yok canımın içi. Artık aşağı inin, Robert. Annenin sesini duyuyorum."

Ralph çabucak banyoya girip kapıyı kilitledi.

Marian'ın, "Babanız burada mı?" diye seslendiğini duydu. "Nerede, banyoda mı? Ralph?"

"Anne, anne!" diye bağırdı kızı. "Babamın yüzü yaralanmış!"

"Ralph!" Kadın kapı kulpunu çevirdi. "Ralph, beni içeri al, lütfen sevgilim. Ralph? Lütfen beni içeri al sevgilim. Seni görmek istiyorum. Ralph? Lütfen!"

"Git buradan Marian," dedi Ralph.

"Gidemem," dedi Marian. "Lütfen Ralph, bir dakika kapıyı aç sevgilim. Sadece seni görmek istiyorum. Ralph. Ralph? Çocuklar yaralandığını söylediler. Ne oldu, sevgilim? Ralph?"

"Git buradan," dedi Ralph.

"Ralph, aç kapıyı, lütfen," dedi Marian.

"Lütfen sessiz olur musun, lütfen?" dedi Ralph.

Kadının kapıda beklediğini duydu, kapı kulpunun yeniden çevrildiğini gördü, sonra da kadının mutfakta dolaştığını, çocuklara kahvaltı hazırladığını, sorularını cevaplamaya çalıştığını duyabildi. Uzun bir süre aynada kendine baktı. Ağzını burnunu oynattı. Birçok ifade denedi. Sonra vazgeçti. Aynadan uzaklaşıp küvetin kenarına oturdu, ayakkabılarının bağcıklarını çözmeye başladı. Elinde bir ayakkabıyla orada oturdu ve plastik banyo perdesinin engin mavi denizinde yol alan yelkenlilere baktı. Masa örtüsündeki küçük siyah faytonları düşündü ve az kalsın *Durun!* diye bağırıyordu. Gömleğinin düğmelerini çözdü, iç çekerek küvetin üzerine eğildi ve tıkacı deliğe soktu. Sıcak suyu açtı ve biraz sonra buhar yükseldi.

Suya girmeden önce karoların üstünde çıplak ayakta durdu. Kaburgalarının üzerindeki gevşek eti parmaklarının içine topladı. Buğulu aynada yine yüzünü incele-

di. Marian adını seslenince korkuyla sıçradı.

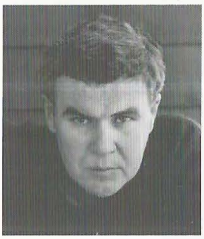
"Ralph. Çocuklar odalarında oynuyorlar. Von Williams'ı aradım ve bugün gelmeyeceğini söyledim, ben de evde kalacağım." Sonra şöyle dedi: "Fırının üstüne senin için güzel bir kahvaltı bıraktım, sevgilim, banyon bittiğinde yersin. Ralph?"

"Sadece sessiz ol, lütfen," dedi Ralph.

Kadının çocukların odasına girdiğini duyana dek banyoda kaldı. Kadın onları giydiriyor, Warren ve Roy'la oynamak istemezler mi diye soruyordu. Erkek evin içinden geçip yatak odasına girdi, kapıyı kapadı. İçine girmeden önce yatağa baktı. Sırtüstü yatıp gözlerini tavana dikti. Kanapeden kalkmıştı, mutfağa girmişti... *oturmuştu*. Marian odaya gelince, gözlerini hemen kapayıp yan döndü. Kadın sabahlığını çıkarıp yatağa oturdu. Elini örtülerin altına sokup onun sırtının alt kısmını okşamaya başladı.

"Ralph," dedi.

Kadının parmaklarından gerildi, sonra kendini biraz bıraktı. Kendini biraz bırakmak daha kolaydı. Kadının eli onun kalçasında ve karnında gezindi, şimdi de vücudunu onunkine bastırıyor ve üzerine çıkıp bir ileri bir geri hareket ediyordu. Erkek daha sonra, elinden geldiğince kendini tuttuğunu düşündü. Sonra ona döndü. Döndü ve muazzam bir uyku olabilecek bir şeye teslim oldu; hâlâ dönüyor, üzerinde gerçekleştiğini hissettiği imkânsız değişimlere hayret ediyordu.

Amerikan yitik kuşağının en önemli öykücülerinden Raymond Carver, sıradan insanların acılarını ve mutluluklarını yalın bir dille yansıtır.

Raymond Carver, çağdaş Amerikan edebiyatının niteliğini yükselten Kirli Gerçekçilik akımının öncüsü. Öykünün bugün de anayurdu olan Amerikan edebiyatında akla ilk gelen birkaç öykücüden biri. Sıkıntılı bir hayatın sonunda, 1988'de genç yaşta öldü. Ama günümüz öykücüleri onu bugün, geçmişte olduğundan çok daha iyi okuyor. Raymond Carver bizde de okurların ve edebiyat dünyasının çok sevdiği ve nitelikli edebiyat dendiğinde el üstünde tuttuğu yazarlardan.

Amerikan taşrasını, sıradan insanın yalnızlığını, insanların bazen içlerinde büyüyen kötücül duyguları, kadın ve erkek arasındaki çatışmayı, beyazların siyahlara ettiklerini, acı ve buruk anları hayatın sıradan parçalarıymışçasına anlatır Carver. Can yakıcı durumları önemsizmiş gibi dile getirirken öylesine içe işler ki, bir daha unutulmaları olanaksızlaşır. Son kertede yalınlaştırdığı dili, önce ayrıntılardan alır gücünü, sonra da yeni okumalarla zenginleşen gizli anlamlarını açığa çıkarabilme gizilgücünden.

Raymond Carver okumadan geçen bir ömür yalandır...

SEMİH GÜMÜŞ

#carveröyküleri #vurucuöyküler #amerikanedebiyatı #ilişkiler #uykusuzluk #endişe #şiddet

ISBN 978-975-07-1438-2

9 789750 714382

25 TL